PROTOCOLLON 8

ANNO 172[illegible]

IV

Zebrał

Eligi Korwin Piotrowski

Prezes Sądu Głównego Wołyńskiego

w Motowidłówce.

Własność córki Stanisławy

z Piotrowskich Malinowskiej.

I

1417

Pozwala się drukować pod warunkiem złożenia w Komitecie Cenzury, po wydrukowaniu, prawem przepisanej liczby exemplarzy.
Kijów, dnia 20 Marca 1861 roku.

Cenzor Nowicki

18 Ьоктября 1860. №281. XIV. Ono Niospoł. crano.

PROTOCOLLON

Expeditionum Cancellariatus Regni Poloniae Anni 1721.

1.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne à Son Excel. Msgr le Feltmarechal, à Kupiski le 4. Janvier 1721.

Etant arrivé hier icy j'ai reçu la Lettre que Votre Excellence m'a fait la grace de m'ecrire avec de souhaits tres obligeants à l'occasion de la nouvelle année:- J'en suis fort obligé à Votre Exclce, et en faisant des voeux reciproques et tres sinceres pour touttes les prosperités de Votre Exclce, je suis avec toute la veneration et verité etc. —" —.

2.) Kopia Listu Jmp. Kanclerza WW. K. do Jmxiędza Biskupa Płockiego. d. 4. Januarij 1721. r. z Kupisk. —" —.

Stanąwszy na tym mieyscu za pierwszą mam sobie obligacyą odezwać się WmmPanu z życzliwą moją uniżonością, Pastoralem oraz Onegoż na tuteczną Rezydencyą implorando benedictionem. - Co gdy z powinną czynię submissyą, supplikuję oraz WmmPanu, abyś Jndult ten który posyłam approbować, więcey oraz Mszy Swiętych niżeli jedna razem odprawienia pozwolić, tudzież Jmci Xiędzu Aloizemu Skalinskiemu Kapellanowi memu godnemu et Emerito in ordine Suo y na Przeorstwach S. Pawła Zakonnikowi approbacyą na słuchanie Spowiedzi impertiri Łaskawie raczył.- Nie z żadnych strzeż Boże wymysłow, ale z potrzeby ad respirium zwątlonemu pracami publicznemi zdrowiu dla konserwacyi Onegoż ad usus publicos y samego WmmPana upraszam o tę Łaskę, którą w podających się okazyach winnym będę usługą moją rekompensować WmPanu, pragnąc zawsze vero affectu et obsequio świadczyć żem jest ze wszelkim respektem etc.

3.) Kopia Listu JmcPana Kanclerza WW. K. do Akademij Krakowskiey d. 9. Januarij 1721. Roku z Kupisk. —" —

Jnscriptio: Perillustri Rndsmo ac Mgfco Dno Rectori almae Universitatis Cracoviensis Domino Fratri observandissimo. —" —

Niemogły Mi bydź milsze vota in recursu blisko przesztych chwalebnych Swiąt nad macierzyńskie Almae Universitatis Cracoviensis: za które dziękując wielce

—„ — wielce Wmmpanom pełnym wdzięczności sercem, życzę Onymże wszy:stkim in generali y każdemu in particulari omnigenam faustitatem ad annos innumeros: Sobie zaś życzę okazyi świadczenia Almae Uni:versitati obowiązaney Moiey tenero ab aevo usługi zostaiąc wszystkich Wmmpanow jako y Samego Wmmpana etc. —„ —. —„ —

41.) Kopia Listu JKo Królews. Mci do Trybunału Koronnego z Drezna dnia 13. Januaryi 1721. Roku. —„ —

August Wtóry etc. — Wielmożny, Wielebni, Urodzeni uprzeymie y wiernie Nam mili! Nietrzeba obszerną dedukcyą wywodzić Uprzeymosciom y Wie:rnościom Waszym jako praw Oyczystych dobrze świadomym, pod jakim Za:szczytem zostawać powinny Dobra Nasze Stołowe? y jako Je nietylko dawnieysze y świeższe Konstytucye od wszelkich ciężarow y impetycyy im:munia uczyniły, ale też Samych nawet Administratorow y Dozorcow Naszych Ekonomicznych ab innodatione processuum exemptos chciały mieć, a samemu tylko Sądowi Naszemu responsabiles decreverunt. — Z tym wszystkim, nic na to nierespektuiąc Urodzony Schlieben wbrew po:mienionym Konstytucyom y niechcąc się rosprawić w Sądach Naszych As:sessorskich, do których jest adcitatus ad respondendum pro attentata inva:sione Ekonomij Naszey Rogozińskiey, seorsiva ze swey strony citatione po:ciąga incompetenter do Trybunału Uprzeymościów y Wiernosciow Waszych Urodzonego Gruszczyńskiego teyże Ekonomij Administratora. — Niemożemy tylko sensibiliter przyjąć ten Urodzonego Schliebena proceder, y Onże U:przeymosciom y Wiernosciom Waszym pilnie donieść, abyście tę Sprawę Je:go a Subsellio suo do Sądow Naszych Zadwornych do których jest zapo:zwany cum toto rei effectu odesłali, y Urodzonego Gruszczyńskiego a prosecutione tamże ulteriori de plano uwolnili; attento, że akcya Urodzonego Schliebena tam ex capite fundi jako et ex capite personae incompetens bydź się znayduje. — Żądamy tedy w tym usilnie attenden:tiam Uprzeymosciow y Wiernosciow Waszych, nie dlatego żebyśmy wą:tpić mieli de intaminata Onychże justitia, /: bo wiemy w jakich Oso:bach na tym tam sprawiedliwości mieyscu sustinetur brachium Nos:trum Regale:/, ale aby tym sposobem Prawom Oyczystym bez pomiesza:nia Jurysdykcyi zadosyć się stało, y na potym niesłusznym processom conqui:sitis nominibus intentowanym droga zagrodzona była. — Dobrego przytym etc.

5.) Copie de la Lettre de Sa Majesté le Roi au Palatin = de Lublin. ~. ~. —. ~

Monsieur le Palatin de Lublin! Bien que j'ecrive à tout le College du Tribunal, j'ai voulu neanmoins Vous recommender l'affaire plus distinctement, étant persuadé que vous voudrez bien m'en donner la satisfaction. – Il vous est connu de quels droits et immunités doivent jouir les biens de Ma table Royalle, et combien les Constitutions du Royaume anciennes et nouvelles les mettent à couvert contre tous les griefs et procedures jusqu'à vouloir garantir et exempter leurs Administrateurs et Commissairs de toute autre Jurisdiction que celle de Mon Jugement Assessorial. – Cependant Mr le Comte Schlieben passant outre par dessus les loix positives, je ne sais sous quel pretext ne s'empecha point de citer au Tribunal de la Couronne le Sr Gruszczyński Administrateur de Mon Economie de Rogozno, l'ayant par avance couvert d'une protestation injurieuse et voulant tirer de lui raison de ce dont il n'est point responsable. – Ce procedé du dit Comte est d'autant plus scandaleux, qu'au lieu de repondre devant Mon Jugement Assessorial où il est cité conformement au cas dont il s'agit, il semble de vouloir ailleurs surprendre Mes Gens en justice. – C'est pour quoi je souhaits instamment, que Vous le remettiez avec son procés à Mon susdit Jugement, en absolvant Mon Administrateur de la procedure ulterieure, et qu'à l'avenir meme Vous ayez une attention, afin que les affaires de cette nature où il s'agiroit de Mes biens et de Mes revenus ne soient admises à Votre Subselle, mais renvoyées à Son Departement. – En recommendant tout cecy à Votre Vigilence et à votre zele pour le maintien des loix, je prie Dieu etc.. Datt ut supra. ~. —. ~..

6.) List JEgo Król. Mci do JmciPana Schliebena. —.

Urodzony wiernie Nam miły! Jm mniey spodziewaliśmy się, po Wierności Waszey takiego postępku jakim sobie poczynasz około Ekonomij Naszey Rogozińskiey, częścią quaesitis nominibus subreptitia decreta otrzymując y intromissya gwałtownie zabierając, częścią Administratorow oneyże extra forum do Trybunału pociągając, jako y teraz novissime Urodzonego Gruszczyńskiego tamże pozwałeś. – Tym sensibilius przychodzi Nam odbierać informacye o ubliżonym w tey mierze przez Wierność Waszą Majes:tatowi

=„ — :łatowi Naszemu respekcie, oraz y o złamaniu praw wyraźnych,
które dobra Nasze Stołowe tudzież Administratorow y Dozorcow ich od wszy:
tkich Jurysdyk excypuią y zasłaniaią, a Samemu tylko Sądowi Naszemu
Zadwornemu dokąd Wierność Wasza zapozwany zostaiesz podległe mieć
chcą. — Co jeżeliby tak bydź miało, upominamy Łaskawie Wierność Waszę,
abyś tak zdrożną pergendo ścieżką niepomyślnych na Się nieściągnął kon:
sekwencyy, ale raczey per observantiam Majestatu Naszego y praw Oy:
czystych takiey się chwycił drogi jaką każdy sprawiedliwości w Nas szu:
kający oneyże doyść łatwo może: inaczey musielibyśmy zlecić komu de
jure postępować przeciw Wierności Waszey, ktoremu natenczas dobrego zdro. etc.

7.) Kopia Listu JEgo Królews. Mci do Trybunału Litewsk:
favore Podkomorzego Chełmskgo, z Drezna 13. Styczn. 1721.

August Wtóry etc. — Wielmożni, Wielebni, Urodzeni, uprzeymie y wiernie
Nam mili! Lubo Urodzony Romanowski Podkomorży Chełmski dufaiąc
rzetelności Sprawy Swey nieobawia się, owszem żąda stawać przed Sądem
Uprzeymości y Wierności Waszych solo fultus causae merito, przecież My
ob respectum zasług y zacności Jego niechcemy deesse Onemuż Pańską na:
szą protekcyą, ale ninieyszą Instancyą wspieramy partes Jego, aby in Illo
Uprzeymości y Wierności Waszych Subsellio jako nayprędszą circa justitiam
mógł otrzymać sprawy Swey determinacyą: fawory przytym y respekta
Nasze Pańskie Uprzeymościom y Wiernościom Waszym ofiaruiąc, dobrego
Onymże od Pana Boga życzemy zdrowia. — Dan ut supra. ~„ —

8.) Kopia Listu JmcPana Grafa Waldburga do JW: Jmc:
Pana Kanclerza W. K. — z Landsborga d. 18. Junij 1721. r.

Pisałem do WmmPana de dato 10. Octobris anni praeterlapsi według
Jerzego Rydelka banita y dwu zbiegłych Królewskich żołnierzy: ale po:
nieważ aż dotąd żadnego responsum nieotrzymałem, dla czego easdem lit:
teras hisce inclusas in copia posyłam denno upraszaiąc wielce o Res:
pons, abym Mojemu Miłościwemu Królowi słuszną doniosł relacyą. —
Co się tycze powietrza w Polszcze, proszę za złe niemieć co się o nim wy:
wiaduię, boć Moy Miłościwy Król affektuje pewności, aby commercia
z Polską y z Prussami libera essent: proszę o tym przez WmmPana po:
koiowego Pisarza upewnić; a przytym zostaię na zawsze WmmPana Życzli:
wym Bratem y Uniżonym Sługą. — = Comes à Waldburg. ~„ —

Kopia Listu Tegoż Grafa do Tegoż Jmp. Kanclerza W. K. copiatim: przystanego in Annexis w pierwszym. w Jansborku d. 10. 8bris 1720. Roku.

Już to temu lat jedenaście, kiedy Jerzy Rydelek jako Zbóyca y jawny Złodziey z tego zamku evasit, propterea jako fugitivus in forum Dominorum territorijs per proclamata ad valvas affixa citatus; a gdy się niestawił jest banitowany, y dopiero /: jako za pewnie mam :/ w Starostwie Łomżeńskim, wnet w Popiołkach, wnet nad Rzecem, wnet po inszych Wioskach puszczowych ma zostawać, a przecież wielkie excessus tu w tuteyszym Państwie broi, kiedy przed rokiem Strzelca Królewskiego tuteyszego napaścią niewinnie zastrzelił, y nieznośną y nawet nieopisaną in dies diesque szkodę zwierzowi w tuteyszych Królewskich puszczach czyni. – Gdy nietylko pacta Conventa tego wymagają aby takowi transfugae wydani byli, ale też y Uniwersały Królów świętey pamięci jakoto Jana Kaźmierza y Jana Trzeciego toż potwierdzają; /: które in Copia Wmmpanu posyłam :/ Dla czego ex Jure vicinitatis Wmmpana upraszam, aby nietylko Ten Rydelek ale y Ci dway zbiegli Żołnierze Adam y Paweł Butllerowie mojego Miłościwego Króla, którzy się w Łąckach Starostwa Łomżeńskiego bawią y zostawają, wydani byli. – Który wyświadczony affekt Sąsiedzki Królowi Mojemu Miłościwemu będę zalecał; a przytym do wszech usług rekommendując się zostaję etc.

Uniwersał Króla Jmci Jana Kaźmierza.

Jan Kaźmierz z Bożey Łaski Król Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Inflantski, Smoleński, Czerniechowski, a Szwedzki – Gotski – Wandalski Dziedziczny Król.

Wszem wobec y każdemu z osobna komuby o tym wiedzieć należało, osobliwie Dzierżawcom Dóbr Naszych na pograniczu Prus Xiążęcych leżących to jest poddanym y strzelcom Łomżeńskim y Ostrołęckim. – Za daniem sprawy, iż przeciwko dawnym Paktom między Prussami Xiążęcymi a pograniczem Koronnym zachodzącym, a mianowicie y świeżey z Nayiaśnieyszym Kurfirstrzem Jmcią zawartey Transakcyi, siła takich się znayduje, którzy w puszcze do Prus Xiążęcych należące wdzierają się y zachodzą, y szkody różne osobliwie w zwierzu czynią, z którey okazyi różne zabóystwa y rozlania krwie się dzieją; wydajemy to Upomnienie y surowe roskazanie

Nasze

—" —: Nasze, aby odtąd żaden do puszcz Prusskich Xiążęcych zachodzić y w nich źwierza płoszyć bić y psować albo jakieykolwiek wiolencyi y przeszkody w lowach czynić nieważył się: inaczey nieczyniąc pod Łaską Naszą y surowym na gardle karaniem, które na przestępnych bez miłosierdzia y wszelkiey folgi tak z roskazania Naszego jako y Kurfistrza Jmci de facto extendowane będzie. - Dan w Bydgoszczy die VIII. Listopada Roku Pańskiego MDCLVII: Panowania Naszego Polskiego IX. a Szwedzkiego X. Roku. - = Jan Kazimierz Król L. S. —. —. —.

Uniwersał Króla Jmci Jana Trzeciego. —. —

Jan Trzeci z Bożey Łaski Król Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Inflantski, Kijowski, Podolski, Podlaski, Wołyński, Smoleński, Siewierski, Czerniechowski, etc . . . etc. . .

Wszem wobec y każdemu z osobna jakiegokolwiek stanu, kondycyi, dygnitarstwa, a osobliwie Wojewodom Mazowieckiemu y Podlaskiemu, wszystkim Senatorom, Urzędnikom, Starostom, tudzież y inney Szlachcie, także Wóytom, Burmistrzom, Sędziom, y Sołtysom Miast y Miasteczek y Ich Namiestnikom, niemniey Obywatelom w Mazowszu y na Podlaszy wszystkim na granicy Pruskiey mieszkającym Łaskę Naszą Królewską. - Uprzeymie y wiernie Nam mili! Przełożono Nam jest imieniem Nayiaśnieyszego Kurfirszta Jmci Brandeburskiego Brata y Krewnego naszego Kochanego, jakoby Poddani Nasi na granicy Prusskiey mieszkający lekceważąc karanie w pospolitym prawie naszym przeciwko Inwasorom lasow y puszcz postanowione, lasy y puszcze Xięstwa Pruskiego Temuż Nayiaśnieyszemu Kurfirsztowi Jmci należące nachodzić, tamże nietylko wszelkie mnóstwa jeleniow y inne różne zwierzęta rozganiać, ale też y Dozorcom Onych gwałt czynić nawet y zabijać Ich mieli. - przez co nietylko bespieczeństwo powszechne ale też y pacta, które póty między Naszemi a Nayiaśnieyszego Kurfirszta Jmci poddanemi w całości y bez naruszenia zachowane były, się nadwerężają. - Takowym tedy złym postępkom y swywoli chcąc słusznie zabiedz, rzeczą potrzebną być rozumiemy, aby Nayiaśnieyszy Kurfirszt Jmc, Urzędnicy Kurfirszta Jmci takowych swawolnych ludzi więzić y karać wolną moc y władzę mieli; którą też referując się do na Ordynacyą y deklaracyą w tey rzeczy od świętobliwey pamięci Nayiaśnieyszych Antecessorow Naszych Zygmunta III. a Władysława IV. pozwalamy y dajemy: roska

roskazujemy też surowie y koniecznie tego mieć chcemy, /: ponieważ Ci= którzy takie napaście czynią pod jurysdykcyą Nayiaśnieyszego Kurfirszta Jmci urodzeni będąc w Królestwie Naszym jako zbiegowie się błąkają :/, aby Jch po puszczach Kurfirszta Jmci za zwierzem się uganiających zdybawszy nietylko za granicą w przyległym Województwie scigać, ale też po Dworach Karczmach y Gospodach, gdzie się więc tacy swawolnicy tułać y kryć zwykli, za wiadomo: ścią jednak y poradą Pana y Possessora Dworu, więzić, do Xięstwa odwieść y do karania pociągać wolno było: a którzyby z nich Naszemi poddanymi byli, tych na świeżym y samym uczynku zdybanych lub też po uczynku zbiegłych, wolno będzie tak z tey jako z tamtey strony granicy w przyległym Wojewódz: twie scigać, o nich się badać, a złapanych do Nas do Warszawy lub też do każdego bliższego Urzędu zawieść y przed Sąd stawić: ale też takowi nie: mają być za granicę Królestwa Naszego wzięci, lecz Sąd każdego mieysca gdzie takowych więzić będą powinien będzie według Statutow Królestwa Pol: skiego Nayiaśnieyszemu Kurfirsztowi Jmci albo Urzędnikom Jego sprawiedliwość czynić a nie pod pretextem jakim takowy zły uczynek ochraniać albo z niego kogo uwalniać, ale raczey na łapanie takich Jnwasorow pomocy y po: siłku dodawać. — Ażeby nikt wzwyż namienionych przy granicy Pruskiey mieszkających Obywatelow niewiadomością o tym Uniwersale Naszym się na potym niezasłaniał y składał, zakazujemy Starostom Naszym lub też Pod: starościom Jch, aby ten Uniwersał Nasz do Xiąg Urzędowych mieysca swego przyjąwszy przez Woźnego go publikowali y do wiadomości każdego donosili, niemniey żeby go y Sami w obserwancyi mieli y do tego się przyłożyli żeby w innych w poszanowaniu zostawał; a to pod Łaską Naszą Królewską y ka: raniem wzwyż wyrażonym y innym przeciwko gwałtownikom pokoju y bespie: czeństwa powszechnego w Konstytucyach Koronnych postanowionym. — A dla lepszey wiary Ręką własną ten Uniwersał Nasz podpisawszy, pieczęć Koro: nną przycisnąć kazaliśmy. — Dan w Zamku Naszym w Jaworowie Die 26. Miesiąca Sierpnia Roku Pańskiego 1680. Królestwa Naszego VII. Roku. = Jan Król. L. S. = Ludwik Mikołay Grabiański Sekretarz JKo. Kr. Mci.

9.) Kopija Responsu Jmc Pana Kanclerza W. K. do Jmcpana Waldburga pisanego z Kupisk.

Niepamiętam abym List Wmmpana 10. Octobris pisany miał odebrać: bo ja: ko każdemu zwykłem punktualnie zawsze odpisywać tak y Wmmpanu pew:

niebym

— niebym był odpisał. — ponieważ zaś nic słuszniejszego nad to, aby jura bonae viciniae et amicitiae sarta tectaque conserventur, do czego z mieysca mojego contribuere zawsze nieomieszkam, tedy w zaleconym interessie seriam et indilatam roskażę uczynić investigationem ad satisfactionem świętey sprawiedliwości y sąsiedzkiego Państwa. — De successu diligentiae uwiadomię WmmPana: interea o powietrzu donoszę, że tu okolicznie aż ku samemu Lwowu z Łaski Boskiey zdrowo; we Lwowie jednak tak w Mieście jako y po przedmieściach jeszcze powietrze totaliter nieustało y wyrywa. — Zostawam zatym etc. —

10.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. K. do JmćPana Wojewody Ruskiego. d. 19. Januarij 1721. r. z Kupisk. —.

Dziękuję uniżenie WmmPanu za życzliwe affektu Jego ku mnie expressye, et pro effusis votis przy zaczynającym się roku; wzajemnie całym sercem życząc WmmPanu, abyś tak wiele lat przepędził in continuis solatiis wespoł z JeymćPanią Wojewodziną MMPanią y Dobrodzieyką y Jchmciami należącemi do WmmPaństwa ile momentow w przeszłych latach przeżyłeś WmmPan in amaris acerbitatibus. — Indoleo animitus nietylko nad partykularną y własną moją ale nad publiczną całey Rzeczypospolitey nieszczęśliwością, że prawa oneyże y powaga Sądow JEgo Kr. Mći nietylko żadnego nieprzynoszą recurrentibus auxilium y przysądzoney pro justitia satysfakcyi, ale też gravi circumscriptione exagitantur, jako się WmPan doczytasz y w inkludowaney kopij. — Trzeba będzie pewnie pomyślić de remedijs; y Ja z mieysca Mojego gotowem impendere wszelką moją ad hunc finem applikacyą, która w dalszym czasie patebit WmmPanu. — Cokolwiek zaś y samemu WmmPanu do tegoż końca vindicationis nietylko prywatnego interessu ale też authoritatis legum et decretorum Regiorum occurrere może, upraszam WmmPana abyś Mi in omni confidentia kommunikować raczył, będąc persuasus że insinuacyi WmPana omni studio poprzeć nieomieszkam. — o Konsens na arendowanie Starostwa Mościckiego pisać będę do JmćPana Sekretarza Dembowskiego, aby o podpis JEgo Król. Mći upraszał, y mnie go potym do pieczęci przysłał, który indilate odeślę WmmPanu. — Interea jestem debito cultu et affectu etc. —

11.) Copia Literarum Illmi et Exclmi Supremi Regni Cancellarij ad Rndm Nuntium Apicum Arkinto. a Kupiski die 22. Mensis Januarij 1721. Anno. —" —.

Humanissimae Excellentiae Vestrae Literae die 8. Decembris Coloniae exaratae, propter

propterea nonnisi his diebus ad manus Meas pervenere, quod post discessum= Sacrae Regiae Majstis Dñi Mei Clmtssmi in Saxoniam, Ego quoque Varsavià ad propria discesserim et diutius in itinere propter incommoditates viarum /: quae transitum quoque postarum difficiliorem reddidere :/ permanserim: quapropter etiam responsum paulo tardius Excellentia vestra excusare dignabitur. – Coeterum magnas gratias ago Excellentiae Vestrae, quod Me de destinatione Sui ad ministerium Apostolicum in his partibus exercendum deque animo Suo in me propenso certiorem reddere voluerit; plene persuasam Excltiam Vram esse rogans, Me omne studium constanter eò directurum, ut praecon=ceptae de Me opinioni et expectationi Excellentiae Vestrae respondere possim; et ex corde vovens, ut Excellentia Vestra, circa auspicia et in cursu Ministerij Sui publica et privata satisfactione, eadem frui valeat quam consecutus est et sensit immediatus Suus Antecessor Illmus Exclmus et Rdmus Dñus Grimaldus; Cujus honos, nomen, laudesque grata et dulci semper recolen=tur memoria: in exitu vero Ministerij Sui ut Excellentia Vestra meritorũ praemio potiatur tali quale Ejusdem cum Excellentia Vra patria Eminenti=ssimus Cardinalis Odeschalcus Nuntius protunc Apostolicus in Polonia obti=nuit. – In reliquo mandata Excellentiae Vestrae et occasiones ad inserviendum Eidem praestolando maneo cum debito cultu Excellentiae Vestrae devotissimus et obsequentissimus Servitor J. Szembeck Supr. Rñi Pol. Cancellarius. —

12.) Kopija Listu Jmcipana Kanclerza WW. Kor. do Jmcp. Sędziego Grodzkiego Łomżyńskiego, z Kupisk d. 25. Januarij 1721. roku.

Posyłam WWmpanu Supplikę od Miasta Nowogroda Mi podaną, z której wyro=zumiesz WMmpan jako Jmcpan Czartoryyski niesłusznie miał się dopominać tego człowieka. – Proszę tedy wielce WMmpana, abyś chciał weyrzeć w ten In=teress y zważywszy circumstantiam rei, jeżeliby tak miało bydź jako asserunt Mieszczanie, abyś Jmcpana Czartoryyskiego rektyfikował, ażeby tey pretensyi Swojey y impetycyi do Miasta zaniechał. – Będziesz Mnie WMmpan sin=gulariter obligował który jestem etc. — . — . — . —.

13.) Kopija Listu Jmpana Kanclerza WW. Kor. do Jmp. Zbańskiego Pisarza Cet. z Kupisk d. 25. Januarij 1721. Roku. —.

Podali Mi tu Supplikę Mieszczanie Nowogrodzcy uskarżając, jakoby przeciw Prawu y zwyczajom ciężką aggrawacyą przez wybieranie dotąd cła niepraktykowanego ponosić mieli. – Co jeżeliby się tak dziać miało, convenio praesenti=bus WMmpana aby tym ubogim mieszkańcom żadney napotym ciężkości y

bezprawa

=„ – : bezprawia nieczyniono. – Będąc tego pewien, zostawam etc. –. –

14.) Copie de la Lettre de Son Exelce Mr. le Comte Waldbourg, à Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne. à Johannisbourg le 26. Janvier 1721. –. ~

Les expressions gracieuses et obligeantes dont Votre Excellence se sert envers moi à l'egard du voisinage me rendent si hardi de l'incommoder de rechef, pour vous en temoigner Monseigneur la veneration eternelle que je vous dois et laquelle doit etre observée tout exactement, tandis que j'auray l'honneur de mon Souverain de gouverner cette alliage. – N'ayant jamais pris la liberté d'adresser à Votre Excellence les Copies de Mes lettres precedentes touchant les deserteurs de mon Maitre, Mr. le Podstarost Suski peut-etre auroit trouvé plaisir de supprimer celles-cy, lesquelles lui sont rendues en mains propres par le Postillon ordinaire et le Porteur de cecy pour le rendre à Votre Excellence. – Je vous supplie Monseigneur de me daigner d'une reponse genereuse touchant les deserteurs pour en pouvoir rendre une agreable relation à mon Maitre, comme en meme tems d'une assurance de vos graces que Mr. le Podstarost m'a voulu disputer si legerement; etant avec une soumission tres parfaite et un respect inviolable, Monseigneur! de Votre Excellence le tres-humble et tres-obeissant Serviteur etc. –.

15.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Grand Chancellier, à Mr. le Comte Waldbourg. à Kupiski le 27. Janvier 1721. –

Votre satisfaction Monsieur que vous avez bien voulu me temoigner à l'egard de mon empressement pour conserver le bon voisinage et pour vous marquer mon amitié, m'a fait bien du plaisir; et vous pouvez etre assuré de la continuation de mes sentiments et des soins que j'employeray dans toutes les occasions aussi bien que dans l'affaire que vous m'avez recommendé dans votre precedente. – Je ne manqueray pas de vous donner part comme j'ai promis du succès de ma diligence. – Cependant je suis avec toute la Consideration. – „ –. – „ –.

16.) Kopija Listu Tegoż Kanclerza W. K. do wyżey wyrażonego Graffa. z Kupisk d. 28. Januarij 1721. Roku. –

Jakom deklarował WmPanu uczynić inwestygacyą w zaleconym przez WmPana antecedenter Interessie, tak nieomieszkałem omni studio uczynić zadosyć rekwizycyi WmPana y obietnicy Moiey: o czym obszerniey informowaćby

wać będzie WMMPana uproszony odemnie JmćPan Gromacki; na którego ustną relacyą referując się, zostawam etc.

(7.) Kopija Listu JmćPana Gołowkina Kanclerza Cara Jmći do JmP. Marszałka W. K. w S. Petersburgu 29. Januarij 1721.

List WMMPana przez umyslnego z Warszawy d. 20. Decembris przeszłego 1720. roku datowany otrzymałem: w którym uskarżasz się WMMPan na Extraordynaryynego y Pełnomocnego JEgo Carskiego Mstwa Posła Aktualnego bliżniego Konsyliarza y Kawalera etc. Xiążęcia Jmći Dołhorukiego, o wzięciu pod areszt poddanego JEgo Carskgo Mstwa Zdraycy-Kozaka-Hercyk nazywającego się; który nietylko zdraycą jest Państwa JEgo Carskiego Mstwa Pana Mego Miłościwego, lecz jeszcze teraz y do Polski przysłany od zdraycy Orlika z Towarzyszami Swemi Mirowiczem y Nachimowiczem, dla uczynienia intryg y zamieszania przeciwko Państw obudwóch Skolligowanych Monarchów. Czemu jest jawny dokument z zabranych przy Nim Listow y korrespondencyi: że Zdrayca On miał jeszcze y do Krymu jachać dla pobudzenia Hana Krymskiego przeciwko obudwom Skolligowanym Państwom, mając przy sobie y pieczęć Hetmańską Kozackiego Narodu, podobno Jemu od Zdraycy Orlika daną dla uczynienia jakich Kredytywow y Manifestow ku zamieszaniu zażywanych. - z czego WMMPan zważyć możesz, jaką szkodę spólnym Interessom Zdrayca Ten przynieść mógłby! Przeto vigore Traktatu wiecznego pokoju y piątego w nim artykułu tey jestem nadziei, że WMMPan y drugie Rzeczypospolitey Stany za-przeciwno mieć nieraczycie, że Extraordynaryyny y Pełnomocny Poseł Xiążę Jmć Dołhoruki według przysłanego Jemu JEgo Carskiego Mstwa Ukazu pomienionego Zdraycę aresztował: ponieważ On to uczynił nie dla ubliżenia Wysokiego authoritetu JEgo Król. Mstwa y respektu Rzeczypospolitey, ale dla obawiania się, żeby pomieniony Zdrayca dowiedziawszy się o tym nieuciekł a potym spólnym Interessom niebyłby szkodliwy. Dla tego niewątpiemy, że WMMPan nietylko pomienionego Zdraycę w Państwa JEgo Carskgo Mstwa swobodnie przeprowadzic dopuscisz, ale też y drugich Towarzyszow Jego Mirowicza y Nachimowicza gdzie się Oni w Polszcze pokażą, jako szkodliwych obudwom Skolligowanym Państwom aresztować roskazać raczysz: o czym y JEgo Carskie Mstwo w Hramacie Swojey do JEgo Krol. Mstwa obszerniey pisać raczył; na którą y Ja referując się do usług WMMPana na

zawsze

—.—: zawsze chcę bydź ochotnym, Wmp.ᵃ Życzliwy Brat y Sługa uniżony. ~.

18.) Kopija Listu Jmćpana Orlika do Jmćpana Kanclerza Wielkiego Koronnego z Wrocławia d. 5. Februarij 1721. Roku.

w Liście Moim 28. Xbris w Hannowerw do JWWmćpana Dobrodzieja datowanym profuso wyraziłem calamo żywe niezbrukaney mey ku Panu wierności y gorliwey ku Oyczyźnie miłości dokumenta; z których wyrozumiesz JWo: WmćPan Dobrodziey quo zelo obrałem sobie bardziey honestum dla Rzeczypospolitey rezolwowania się z familią moią na wszelkie niedostatki y pericula vitae, a niżeli utile akceptowania in detrimentum Oyczyzny konferowaney Mi od Porty z protekcyą Ukrainy! W czym mogą testari fidem meam Kopije Listów Weyxyrskiego y Hańskich, także kontynuowanych z JJWWo: Jchmciami Panami Wojewodą Podlaskim Hetmanem Polnym y Podkomorzym Koronnemi korrespondencyy expressye, które copiatim w tymże Liście Moim reprezentowałem; niewiem tylko jeżeli mógł już doyść Rąk JWo: Mci Dobrodzieja; ponieważ będąc informowany w Brunświku od Jmćpana Graffa Welinga o Jmćpanu Generale Lieutnancie Frautwetterze że jeszcze miał zostawać w Warszawie, ordynowałem ztamtąd całę Expedycyą na Ręce Jego tak do Dworu Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pana mego Miłościwego gdzie był List do Jego Król. Mci od Króla Jmci Szwedzkiego w Interessie Moim jako y daley do Orientem y do Woyska Zaporoskiego: lecz perdidi w tym oleum et operam; gdyż przybywszy tu do Wrocławia powziąłem ex certis relatis wiadomość, że Jmćpan Frautwetter wyjechał już z Warszawy do Sztetina, do Którego pisałem aby jak nayprędzey te wszystkie Listy do mnie przesłał. — Będąc zaś tu nietylko inter spem et metum, ale prawie inter malleum et incudem różnych niebespieczeństw, recurro do Łaski JWo: Wmćpana Dobrodzieja uniżenie supplikując, abyś z kompassyi Chrześcijańskiey y z wrodzoney Swey dobroci raczył securitati Meae prospicere y activitate Sua Protekcyą Mi Pańską Jego Król. Mci P. M. M. zjednać! In reliquo referuję się na ustną relacyą Jmćpana Kapitana de Cloira, który wszystkie Moje rerum discrimina JWo: Wmćpanu Dobrodziejowi fusius exponet; Samego zaś Siebie Patrońskiey JWo: Wmćpana Dobrodzieja Łasce y pieczołowitem w utrapieniu moiem staraniu insinuo; y znam się bydź indesinenter etc. ~. —. ~. —. ~

19.) Kopija Responsu na Ten List od Jmćpana Kanclerza W. Kor. Jmp. Orlikowi, z Kupisk d. 23. Lutego 1721. Roku. —

List Wmćpana z Wrocławia d. 5. presentis pisany na tym tu mieyscu odebrałem: pierwszy de 28. Xbris o którym Wmćpan namieniłeś, niedoszedł mnie. — Jak

prędko

prędko JEgo Król. Mość P. M. M. stanie w Warszawie dokąd y Ja pośpieszę tak zaraz nalenczas desiderium Wmmpana donieść JEgo Król. Mci Panu M. M. nieomieszkam, y rezolucyi JEgo Pańskiey kommunikować Wmp[n] będę. - Interea zostawa

20.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Koron: do JmćXiędza Suf:
fragana Łuckiego d. 5. Februarij z Kupisk. —,, –

Jeszcze dotąd in votis tylko zostaje skuteczna Wmmpanu przysługa Moja, alec aza Pan Bóg da sposoby oświadczenia Jey Wmmpanu in effectu? Względem postanowienia Jeymćpanny Kasztellanki Połanieckiey, referuję się zupełnie na Samego Wmmpana doświadczoną przezorność y życzliwość ku Temu Zacnemu Domowi, y będę miał zawsze pro grato et rato cokolwiek Wmmpan praecustoditis praecustodiendis determinować będziesz. - Buduję się zaś bardzo z tego, że Wmmpan non deseris officia amicitiae in tutela pozostałych dzieci, którześ miał ze zmarłemi Rodzicami Onychże. - Każde postanowienie potrzebuje wielkiey reflexyi y ostrożności in praesenti et in futurum. - Dobrzeby przecie sprowadzić Brata Starszego, choćby też niemiał niczym innym tylko samą assystencyą y podpisaniem Kontraktu dopomódz ad hunc actum. - Jmćpan Kiciński pretendując tak Zacney y przymiotami tak pięknemi ozdobioney Panny, powinien przecie coś więcey praestare dla Niey y przez affekt ku Osobie Jey y dla przyszłych dzieci które Im Pan Bóg może dać: co wszystko może uczynić sine praejudicio dzieci Swoich z pierwszey Zony. - Co Ja namieniam Wmmpanu in omni confidentia pro meliori esse Jey Damy. - Pisać do Jmćpana Kicińskiego cum stimulo dokończenia tych zamysłow niebardzo :ki się zda, salvo per omnia judicio Wmmpna, gdyż Temu raczey należałoby szukać u Mnie Instancyi y do Samego Wmmpana y do innych Ichmciow należących do Jey Damy. - Jeżeli Pan Bog naznaczył to postanowienie, to musi JEgo wola bydź wypełniona: a przecież Nam należy upatrywać y konsyderować wszystkie convenientias et circumstantias w podobnych transakcyach usitatas et necessarias. - In reliquo, ten Interess oddaję Boskiey dyspozycyi et prudentiae Wmmpana. - Odprawionego Aktu Consecrationis winszuję Wmmpanu. - Za powrotem da Bóg Moim do Warszawy na początku przyszłego miesiąca popytam się o tę Nominacyą, y odesłać Jey nieomieszkam. - Jmćpanu Podstolemu Łomżyńskiemu MMpanu gotówem zawsze świadczyć y w dalszym czasie affekt móy. - Posyłam Wmmpanu Kopiją Listu Mojego do Jmćpana Vice-Marszałka Trybunału Koronnego. - Zostawam zatym na zawsze etc. —,,

21.) Copie de la Lettre au Roi de Mgr le Grand Chancellier de
la Couronne. à Kupiski le 9. du Fevrier 1721.: —,, –

Ayant

—„ —× Ayant reçu la Lettre de votre Majesté du 31. du Janvier avec l'avertissement des resolutions prises entre le Czar et le Roy de Suede de faire leur paix ayant nommé leur Plenipotentiaires et l'endroit pour cet effet sans en avoir donné part à votre Majesté, et ayant refléchi sur les temps passés aussi bien que sur le present et sur cet avertissement meme; j'ai admiré Sire! et j'admire la grande sagesse, l'incomparable prevoyance, et un certain pressentiment de votre Majesté que Dieu Lui a toujours inspiré de prevoir les incidents, de s'y preparer et de songer de bonne heure aux moyens de supporter tranquillement les uns et d'obvier aux autres par des dispositions salutaires. — Voici l'argument de cette verité meme dans cette occasion! puisque Votre Majesté en partant de Varsovie a bien voulu determiner alors Son prompt retour, comme si votre Majesté avoit prevû ce cas, et par consequent la necessité de Sa presence dans la Residence Royalle, et de la convocation d'un Conseil du Senat pour prendre des mesures justes et convenables à cette occasion. — En faisant donc des voeux pour ce prompt et tres necessaire retour de votre Majesté, je prierai Dieu qu'il le fasse heureux et avec touttes les consolations que votre Majesté peut souhaitter et esperer de Sa Toute-Puissance. — Je remercie cependant votre Majesté avec un tres-profond respect pour la continuation de Sa Bonté et de Sa Confiance; et je suis avec toute la soumission Sire! De votre Majesté etc. —„. —

22.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Koron: do Jmćpana Wojewody Ruskiego, z Kupisk d. 10. Februarij 1721. Roku.

Jakom anterioribus wyraził Wmmpanu, że ten Miasta Gdańska przeciwko prawu y powadze Dekretow Assessorskich proceder niemoże bydź y mnie tylko nader sensibilis, tak y teraz toż samo ponawiam. — Lubo zaś zdasię bydź przytrudnieysza Dekretu któremu Miasto obtemperare niechce exekucya, przecież kiedy nastąpi trina Convictio juxta processum Regni, tedy się znaydą sposoby przyciśnienia Jch ad satisfaciendum eidem Decreto. — Expedit tedy, abyś Wmmpan popierał tey Sprawy, żeby trzy Kondemnaty ad plenariam convictionem otrzymane były: ponieważ z Tym Miastem juxta praxim usitatam procedendum. — Co tak wyraziwszy jestem.

23.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza Wielk: Koronnego, do Jmćpana Wojewody Chełmińskiego sub data ut supra. —„ —.

Jak za komunikacyą Skryptow Gdańskich które też y od inszych Jchmciow miałem, jako y za deklarowaną na przyszłym Generale Prowincyi Pruskiey authoritatis Sądu y Dekretu JEgo Kr. Mci P. M. M. Assessorskiego manutencyą, dzięk. ję uni:

żenie

żenie WWMMPanu, wzajemną Moją ad usus Jego w każdey okazyi y na = każdym mieyscu deklarując ochotę. — Kasztelanija Nakielska przed wyjazdem jeszcze z Warszawy JEgo Król. Mci Pana M. M. expedyowana in personam JMci Pana Stolnika Poznańskiego: przy inszey tedy okkurrencyi rekomendacyi WWMMpana y rekommendowanego JMćpana Kitnowskiego Emeriti Civis pamiętny będę. — Burgrabiales Skorońskie aby były ad satisfactionem WWMMpana na JMćpana Linderhausa podpisane, dzisieyszą pocztą do JMćpana Sekretarza Dembowskiego piszę. — Interea jestem cultu solito etc. — . — . — . —

24.) Kopija z Hramoty publiczney od JEo Cars. Wstwa postaney z S. Petersburga do JEo Król. Mći d. 14. Febr. St. Vet. 1721. —.

Z racyi zawartey między Nami y Waszym Królewskim Wstwem y Nayjaśnieyszą Rzecząpospolitą przez Traktat Skolligawaney przyjaźni, niechcieliśmy tego zaniedbać, ażebyśmy Waszemu Królewskiemu Wstwu niekommunikowali: iż przesztego 1720. Roku kiedy był w Szwecyi Nasz Generał- Adjutant y Major od Gwardyi Rumiancow Ordynowany z Responsem do teraźnieyszego Króla Szwedzkiego na Notyfikacyą od Niego Nam uczynioną, oraz y z powinszowaniem Tronu y Korony Szwedzkiey, to w ten czas mówiono z Nim o postanowieniu między Nami y Koroną Szwedzką armistitij y Kartelu dla kommutacyi z obu stron niewolnikow; a potym przystany był do Dworu Naszego od Króla Szwedzkiego Generał- Auditor z taką propozycyą, żeby dla negocyacyi tego Kartelu y armistitij był Zjazd z obu stron tak z Naszey jako y Szwedzkiey Plenipotencyaryuszow w Finlandyi. — Gdy tedy za rzecz słuszną rozsądziliśmy zezwolić na tę Króla Szwedzkiego propozycyą, y Ministrow Naszych do Finlandyi dla traktowania o Kartelu y o Armistitij postać deklarowaliśmy, poniewaź zaś z strony Szwedzkiey o pokoju żadne w ten czas niebyły czynione propozycye y wiedzieć niemożemy jeżeli na tym Kongressie będzie jaka wzmianka albo propozycya od Ministrow Szwedzkich? jednak My dla wszelkiey gotowosci roskażemy Ministrom Naszym którzy na Ten Kongress postani będą dołożyć y dac w Instrukcyi, iż jeżeli Ministrowie Szwedzcy będą Im jakie czynić o pokoju propozycye, żeby to Oni wzięli ad deferendum, a przytym deklarowali że My bez inkludowania Waszego Królewsk. Wstwa y Rzeczypospolitey pokoju stanowić z Szwecyą niemyślemy: y dla tego, jeżeliby negocyacya o pokoju subsequi miała, chcemy, żeby był przyjęty y Waszego Król. Wstwa y Rzeczypospolitey Plenipotentiarius — Minister. — My Wasze Król. Wstwo Braterskie

–„ –: Braterstko- y Przyjacielsko affidujemy, że My nietylko pokoju ale y Armistycyi bez inkludowania Waszego Królews: Mstwa y Rzeczypospolitey stanowić nie: chcemy, y tego wszystkiego co na pomienionym Kongreſsie traktowano będzie Waszemu Królews.m Mstwu kommunikować chcemy, żebyśmy według tego miarkując się z Waszym Królews.m Mstwem y Rzeczapospolitą spólne y z obu strón skolligowanym intereſsom pożyteczne mogli brać miary. – Naostatek, życzemy WSmu Król. Mstwu od Pana Boga dobrego zdrowia y szczęśliwego panowania.-

25.) Copie de la Lettre de S. Ex. Msgr le Grand Chancellier de la Couronne à Mgr le Comte Fleming Feltmar. à Kupis. 16. Fevri. 1721.

Je suis tres-obligé à Votre Excellence: 1.) pour son avis à l'egard de la reponse à la Lettre de Son Alteſse Royalle Monseigneur le Prince Jacque que Votre Excellence avoit ouverte. – 2.) pour l'explication touchant Mr. le Comte de... 3.) pour la defense du Ministere et de son Conseil dans l'affaire de l'Ordination d'Ostrog. – Reflaichiſsant sur tout cela, il faut bien s'ecrier: o tempora! o mores! Dans l'interêt de Mr. le Comte de Bielke, je me remets à ce que Mr. Rybiezyński aura l'honneur de dire à votre Excellence, aprés qu'il aura les informations plus precises de l'affaire sur quoi je lui ecris par cet Ordinaire. – Je n'ai pas pû trouver entre les papiers que j'ai ici cet Ecrit que votre Excellence me demande, je le chercherai entre les autres que j'ai fait porter ici. – Je suis cependant etc. ~„ –. ~

26.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza W. Koro: do JmP.a Karwowskiego Podczaszego Wiskiego, z Kupisk 17. Februarij 1721.

Poważając sobie distincta aestimatione Zacność y Zasługi WmmPana, pragnę y pretenduję zawsze życzliwą Moją kontentować WmPana przystugaſ-. Jakoż in hoc incidenti poufałą Jego odebrawszy rekwizycyę, quantam diligentiam czynić roskazałem; da świadectwo Lator praesentium, na którego ustna referuje się relacyą. – Interea czekając okazyi do zupełney WmmPanu tak jakoś godzien jest satysfakcyi, jestem z nieodmiennym affektem etc. -

27.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza W. Kor. do JmcP.a Wojewody Ruskiego z Kupisk d. 17. Februarij 1721. Roku. -

List WmmPana d. 3. praesentis pisany ze zwykłym odebrałem respektem: Skrypt w tymże Liście inkludowany czytałem: posyłam WmmPanu niektóre racye przeciwko pismom y wyrzutom Gdańskim: jeżeli się zda co z nich przydać do pomienionego skryptu, subsit to consummatae prudentiae WmmPana: Konkluzya Skryptu do WmmPaństwa referuyącasię y niby apellująca ad Status Reipub

Reipublicae, /: salvo altissimo judicio Wmćpana :/, nie zda Mi się bydź opor=tuna, ponieważ mogliby się tegoż samego chwycić y Sami Gdańszczanie y Ci którzy Ich partes tuentur; a zatym mogliby sobie ztąd formować praetextuosas rationes y zażyć ich ad sistendum ulteriorem processum, pociągając ad Iudicium całey Rze=czypospolitey niby ex sensu et assensu Samychże Wmćpanow, według owego axioma „ad Caesarem appellasti ad Caesarem ibis"; ale raczey rozumiałbym formować konkluzyą w każdego czyli to Senatora czyli też Województwa y Ziemi, składając in sinum Ich publicam et privatam injuriam et instando o skute=czne evincendae od Tego Miasta satisfactionis Dekretowi in fundamento Kon=stytucyi ferowanemu sposoby. - Żeby JEgo Król. Mość Pan M. M. ad Instantiam Ich y innych miał sistere ulteriorem processum, tego przecież niespodziewałbym się ile post rem judicatam in Iudicio Regio; y już nieraz doznałem tego jako JEgo Król. Mość Pan M. M. jest justitiae amantissimus, y pragnie zawsze y mieć chce indilatam każdemu Sprawiedliwości administrationem. - Względem wydania in publicum pomienionego Skryptu ex parte Wmćpanow, rozumiałbym żebyś Wmćpan skoncypowany posłał in omni Confidentia do Rąk Xcia Imci Bi=skupa Warmińskiego MMPana, obligowawszy Onegoż, aby in casum niedoyścia kombinacyi z Wmćpaństwem około której ma pracować, natenczas dopiero ten Skrypt publikował. - Interea, jakom w dawnieyszych Listach moich życzył, tak y teraz toż samo ponawiam, aby daley sprawa prozekwowana była. - Co we wszelkiey poufałości wyraziwszy pewien jestem, że przy Łasce Boskiey y nieustającey applikacyi wszystkie impedimenta et molimina które excogitari mogą, justa causa superabit. - Nieodmienney zatym oddając się Łasce, zostawam. -

28.) Kopija Listu Imćpana Wedull Kommendanta Brandebur=skiego z Janeborga dnia 23. Februarij 1721. r. pisanego. -

Temi czasy y krótko uszło Mi trzech Raytarow, mianowicie Jan Ułąska z Pis=korżewa, Jakób Ratay z Krotyni, y Maciey Jendrzeyczyk z Grodziszkow tuteyszego Państwa, którzy wszyscy już moiey Chorągwi przysięgli y dopiero jako słyszę Jan Ułąska u Dworu Wmćpana, Jakób Ratay w Łabielach, a Maciey Jendrzeyczyk jako fama fertur w Kolnie Starostwa Wmćpana mają się bawić. - Gdy Ja do Wmćpana jako ad basim et asylum justitiae recurro, upraszając aby Ci Zbiegowie na roskaz Wmćpana moiemu Kwatermistrzowi cum comitatu aż do Jeżow wy=dani byli. - Który to wielki affekt Wmćpana Moiemu Miłościwemu Królowi nietylko wielce wystawiać ale się y bardzo usiłować o Łaskę wielką, Sąsiedzko-

–„–: Królewska ku Wmćpanu. – Jan Ułąska odesłał mundurunek który już poniszony: takiego wszyscy otrzymali. – Upraszam uniżenie iterato o wydanie tych Zbiegow: deklaruję że onym nic złego niestanie się. – Przytym zostaję Jwo: Wmćpana Życzliwym Bratem y Nayniższym Sługą = de Medull. –.

29.) Kopija Responsu na Ten List:

Żadnego z tych ludzi, o których Wmćpan do Mnie pisałeś, ani przy Dworze Moim ani w Kolnie niemasz: kazałem Ich y po wszystkich Wsiach szukać. Jako zaś Łaskę Nayjaśnieyszego Króla Jmći Pruskiego należycie Sobie szacuję, tak wszystko to cokolwiek ze mnie bydź może do ukontentowania JEgo Królews. Mći a oraz do utrzymania Sąsiedzkiey przyjaźni świadczyć zawsze chętnie gotowem, zostając etc. –„ –. –. –.

30.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le Grand Chancellier de la Couronne, à Son Excellence Monseigneur le Feldmarechal. à Kupiski le 23. du Fevrier 1721. –„ –.

Comme j'espere d'etre bientot /: s'il plait à Dieu:/ à Varsovie, ainsi je remets tous mes sentiments et ressentiments sur ce qui s'est passé dans l'affaire d'Ostrog à notre entretien de bouche. – J'envoye à Votre Excellence la Lettre de Mr. Orlik et ma Reponse, remettant avec toute la confiance au jugement de votre Exclnce, de la lui envoyer ou de la retenir jusqu'à l'arrivée et à la resolution de Sa Majesté à Varsovie. – Je joins Ecrit que j'ai trouvé entre les papiers; et je suis etc. –.

31.) Kopija Listu Jmp. Kanclerza W. Koro: do Królewicza Jmći Jakóba. – z Kupisk d. 2. Martij 1721. Roku. –

Na tym tu mieyscu odebrałem z powinnym respektem List Waszey Królewiczowskiey Mći przez Jmćpana Chorążego Warszawskiego adressowany: Który że informował Waszą Kr. Mość o wszelkiey Moiey ad usus Jego applikacyi, dał veritati testimonium: jakoż pragnę zawsze jako naywiększe nieustających Moich Waszey Królewiczowskiey Mći Usług dawać dowody. – Niewątpię bynaymniey, że Jmćpan Feldmarszałek Fleming MMPan stanąwszy w Dreznie będzie tam promowował omni efficacia interess Was. Kr. Mości. Za szczęśliwym zaś JEgo Królewskiey Mći Pana M. M. do Warszawy powrotem, którego się circa medios praesentis spodziewamy, nieomieszkam y Ja toż samo omni studio praestare. – Między Kupcami Warszawskiemi a Marienwilskiemi że tandem nastąpiła akkomodacya, już dotąd musiał donieść Waszey Królewiczows. Mći Jmćpan Chorąży. – Przepraszając zaś Was. Król. Mći

że dla

że dla słabości oczu własną niepiszę ręką, do nieodmienney upra:
szam się Łaski; y jestem na zawsze cultu profundissimo. —

32.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne, à Son Excellence Monseigneur le Feltmarechal Fleming. à Kupiski 2. Martij 1721. –

J'espere que les Universaux de Sa Majesté pour les Dietines prochaines, dans lesquels Sa Mjsté a donné part aux Palatinats de ce qui a eté concerté avec MM.rs les Generaux, auront plus de credit que cet Ecrit dont Votre Excellence a bien voulu m'avertir. – Je ferai pourtant les diligences, afin que cet Ecrit ne fasse point des impressions. – En souhaittant cepandant un prompt et heureux retour de Votre Exclnce, je suis. –

33.) Copie de la Lettre de S. E. Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne au Meme. à Kupis le 6. du Mars 1721.

J'envoye à Votre Excellence la Copie des Lettres que j'ecris à Mes Amis et Correspondants dans tous les Palatinats de la Couronne. – Je l'ai communiqué à Son Altesse Msgr le Prince Vice-Chancellier de Lithvanie, en lui suggerant d'ecriver à ses Amis dans la Lithvanie. – La presence de Sa Majesté à Varsovie avant les Dietines sera meilleur moyen pour obvier et remedier à tout. – Je suis etc. — — —

34.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza W. Kor. do JmcPana Wojewody Podolskiego z Kupisk d. 16. Martij 1721. r. –

Na wsiadanym prawie samym do Warszawy List WmmPana d. 27. Februar. pisany z należytym respektem odebrałem. – Dziękuję uniżenie WmmPanu Wm za kontynuacyą Łaski y nieustającey Jego korrespondencyi. – Jako zaś wszystkie publiczne Interessa zwykłeś WmmPan zawsze dignissime et prudentissime traktować, tak y Poselstwo z Chocimia nieinaczey tylko pro honore Gentis odprawiłeś: za co cała Oyczyzna winna jest WmmPanu wszelką wdzięczność y nieśmiertelną pamięć. – Reskrypta JEgo Król. Mći P. M. M. do Grodow Halickiego – Winnickiego – y Owruckiego takież jako y do Grodow Podolskich, posłane są na Ręce JmcPa Krakowskiego MMPana, który pewnie za pierwszą rekwizycyą Porthy nieomieszka instituere podobnych Sądow. – Pewien jestem, że differencye między Garnizonem a Miastem Kamienieckim summa moderatione wielkiego rozsądku WmmPana ad satisfactionem prawa pospolitego y Władzy Hetmańskiey są uspokojone: z czego y JmcPn

y Jmćpan Krakowski MMPan będzie kontent, powziąwszy ad coram od WMćPana zupełną o wszystkim informacyą. - Do Jmćpana Generała Podolskiego in executionem insinuacyi WMćPana, zaraz dzisieyszą pocztą według inkludowaney Kopij pisałem. - Interea nieodmienney oddając się Łasce jestem

35.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmćpana Generała Podolskiego sub data ut supra. —

Jako niewątpię bynaymniey że WMćPan masz zupełną wiadomość, y o Reskrypcie JEgo Król. Mci Pana M. M. ex Senatus-Consilio-Postcomitiali do Grodow Pogranicznych na sądzenie exorbitantiarum wydanym, y o zaczętych vigore tegoż Reskryptu w Kamieniecu Podolskim authoritate et manuductione Jmćpana Woiewody Podolskiego MMPana Sądach; tak nieomieszkiwam ex vi Ministerij Mei upraszać WMćPana, abyś pro munere Officij Sui miał należytą tamtych Sądow attendencyą, dla tym skutecznieyszego S. Sprawiedliwości administrowania, a przez to dla zachowania z tamtą stroną dobrego y spokoynego sąsiedztwa. - Ja WMćPana vigilantia cedet Jemu in meritum w Oyczyznie. - Nieodmiennemu zatym oddając się affektowi, jestem etc.

36.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. na Seymik Wielkopolski. - z Kupisk dnia 12. Martij 1721. Roku.

Niechcąc omieszkać momentu usługi Moiey, którą Prześwietnym Woiewodztwo Wielkopolskim w każdey okazyi ochotnie świadczyć zwykłem, przy następującym blisko Seymiku Relationis, odzywam się WMćPanom z życzliwym affektem y uniżonym Ukłonem Moim. - Odsyłam oraz per expressum Respons JEgo Król. Mci P. M. M. na punkta któreście WMćPanowie po przeszłym dolendo fato rozeszłym Seymie podali, przydając Kopije Instrumentow w Responsie Pariskim wyrażonych. - A że teraznieyszy JmćXiądz Poseł Cesarza Jmći Chrześcijańskiego podany Sobie a Ministerio Memoryał wziął ad referendum Cesarzowi Jmći; upewnić tedy mogę WMćPanow, że za szczęśliwym JEgo Król. Mci P. M. M. do Warszawy przybyciem, którego się przed terminem Seymików Relacyynych spodziewamy, nieomieszka Ministerium Nasze rekwirować Jmći Xiędza Posła o Rezolucyą, którą już dotąd mieć musi z Wiednia; a na ten czas y Kommissya inter Confinantes ad satisfactionem Prześwietnych Woiewodztw nieodwłocznie expedyowana będzie. - Dalsza Moją zatym ad usus WMćPanow deklarując ochotę, zostawam etc.

37.)

37.) Respons ad Desideria Województw Wielkopolskich. =

Lubo dolenda sors rozeszłego infructuose Seymu niepozwoliła JEgo Królews. Mći P. M. M. ukontentować vota populorum, y Zacnych Województw - Ziem - y Powiatów adimplere desideria, jednak jako wszystkie prona et benigna zwykł przyymować aure, tak y tym które Godni Zacnych Województw Poznańskiego y Kaliskiego Posłowie podali, Pańskiey Swojey non renuit attencyi, nic nieopuszczając cokolwiek z Osoby Jego Pańskiey y przytomney Rady desiderari mogło. ~" —. A naprzód, na uspokojenie y satysfakcyą tych a Vicinis pressur y zabieżenie wszelkim inkonweniencyom, tudzież renowacyą y ugruntowanie dawnego rozgraniczenia opportuna providere media nieomieszka; jako annexa obszerniey informabunt, na które się JEgo Król. Mć Pan N. M. referować raczy. ~" —. Recessa Seymów jako ad decisionem Rzeczypospltey zostawione, tak Oney je Samey decydować y interpretować należy. ~" —. Względem Garnizonu Poznańskiego nieomieszka JEgo Król. Mć Pan N. M. z WW. Hetmanami conferre, y Pańskiey Swojey w tey mierze dać Rezolucyi. ~" —. W dispensacyi Wakansów eó intendit JEgo Król. Mć Pan N. M. aby się justus meritorum pokazał Judex, y Onych oddaną Sobie od Rzeczypospolitey dystrybutę conformiter do praw y zwyczajów dawnych szafował. ~" —. Ażeby Dwory Szlacheckie y Klasztory ab impetitione Strażników solnych wolne y bespieczne zostawały y wendycya Soli Suchedniowey nad własną konsumpcyą zbywającey w Dobrach własnych każdego Ziemianina broniona niebyła, JEo Król. Mć P. N. M. Urodzonemu Administratorowi Zupp Samborskich serio injungere raczy; pewien będąc wzajemney Zacnych Województw Wielkopolskich ku bespieczeństwu y całości prowentów Swoich, które Mu Rzeczpospolita signanter na Zuppach pokazała, ad normam praw y Konstytucyy publicznych przychylności, tak w niebronieniu rewizyi soli przez prawo zakazaney przeciwko wszelkim Osobom handle solne w Miastach y Miasteczkach in praejudicium odbytu soli Skarbowey prowadzącym jakoteż y konfiskacyi oney. —

Rekommendowane od Zacnych Województw Osoby, jako Wielebnych Kierskiego Suffragana Poznańskiego, Kołudzkiego Kanonika Gnieznińskiego w Łaskawey mieć będzie pamięci JEgo Król. Mć P. N. M., y Onych Pańską w podających się okazyach praemiare zechce munificencyą. ~" — Szkody także, które w Dobrach Swoich Urodzeni Obiezierski, Parchalski y Słonecki

poczas

—:podczas przesztych rewolucyy poniesli, przy podających się okazyach Pańską Swoją Dobroczynnością ex justitia distributiva rekompensować JEgo Król. Mć Pan N. M. Deklaruje. —" —. 113. Kommunikowano przytym:
a.) Kommissya inter Confinantes na uznanie szkód y krzywd ze Śląskiem. –
b.) Memoryat JX. Postowi Cesarskiemu podany. — 3.) Senatus - Consilium. –
d.) List do pogranicznych Starostów pisany ratione Werbunków. —" —.

38.) Kopija Listu JmćP. Kwileckiego Imieniem Seymiku Szredzkiego do JmP. Kanclerza Wº Koronº d. 24. Martij 1725. Roku. –

Niet tylko Województwa Nasze ale y cała Rzeczpospolita przyznać to Wmpanu powinna, że Ministerium non tanquam Suum sed tanquam Reipublicae semper agis. – A zatym, na tym fundamencie probatae Wmmpana circa bonum publicum sollicitudinis, upraszamy żebyś Wmmpan te okkurrencye statum Reipublicae mieszające, jakoto Kommendę Hetmańską, secundum legem a Republica conditam, także Ordynacyą Ostrogską, Cui de jure competiebat conservationem w osobliwy JEgo Król. Mci P. N. M. respekt zaleciwszy, upraszał oraz amore boni publici, aby JEgo Król. Mość Pan N. M. te szkodliwe bono publico obices przed przysztym a day Boże szczęśliwie następującym Seymem lub na początku Miłościwie uspokoić raczył. – Adjungimus przy tym publicznym interessie y prywatny in lege positiva fundujący się, żeby Salvi - Conductus z Kancellaryi Koronney Poddanym Naszym Szlacheckim do Miast JEgo Król. Mci uciekającym się niewychodziły, jako teraz cum praejudicio Jmćpana Grodzickiego Concivis Nostri stało się; kiedy poddany Jmci w Obornikach ad praesens mieszkający hocce Salvo - Conductu zastoniony Pana znać niechce za Pana: zaczym, obviando podobnym in futurum a szkodliwym indemnitatibus Fortun Szlacheckich konsekwencyom, upraszamy Wmmpana aby na Tenże List - Żelazny Rewers wydany bydź mógł. – Jchmciów Panów Trzebnickich interess tot vicibus et votis Lasce Wmwm. Pana oddany y teraz Protekcyi Wmwmpana przypominamy. – A że między Sukiennikami Miasta Leszna coraz in majus excrescunt kłótnie domowe od lat kilku zaczęte, tedy upraszamy Wmwmpana aby do rozsądzenia tych diffidencyy non praejudicando prawom Cechu Sukienniczego, czyto przez Kommissyą czy też insze sposoby media Wmwmpana podać raczył. – Te wszystkie publica Obrad Naszych desideria in sinum Laski Wmwm Pana zaleciwszy, kończemy voto immutabili, żeśmy etc. —" —.

39.)

39.) Instrukcya do Nayjaśnieyszego Króla Jmci Pana Naszego Miłościwego WW. Jchmciom Panom Łukaszowi Nagórce Podczaszemu Ziemi Łomżyńskiey y Jakóbowi Godlewskiemu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Zambrowskiemu z Seymiku dnia 24. Martij 1721. r. odprawionego w Łomży da: na, Ręką WW. Jmcipana Suskiego Marszałka Koła Rycerskiego Ziemi Łomżyńskiey podpisana. — . — . —

Exponent: jako Ziemia Nasza recognoscit curam et sollicitudinem bezustannego trawienia dni Pańskich Nayjaśnieyszego Króla Jmci Pana Naszego Miłości: wego pro integritate boni publici: zkąd Sercem JEgo Kr. Mći Pańskim do utrzy: mania Vicariae potestatis applikacya, a zatym niewystawiona Oycowska sa: ma przez się ku Rzeczypospolitey miłość y prawdziwe około powierzonego Sa: bie desuper Królestwa cum gloria Gentis wydaje się pieczołowanie. – ponie: waż solo Principis in publicum amore Imperium durat, y teraz lubo Seym malignitate temporum fatorumque niedoszedł, przecież jako amans Patriae Pa: ter Nayjaśnieyszy Król Jmc Pan Nasz Miłościwy myśli o Nas et non sinit etiam naufragium pati volentes, internae et externae providendo securitati przez różne officia cum vicinis potentijs zawarte przez kombinacyą y wynalezione z Jchmciami Panami Hetmanami utriusque Gentis dispositiva temperamenta, że przy pożądanym cum invidia externorum zachowuje Nas pokoju. – Daje dowód Nayjaśnieyszy Pan soliti in publicum amoris; kiedy jako in generali całą Rzpltę circa patrias leges intaminate konserwuje, tak in particulari chcąc utrzymać prawo około Dóbr Ordynacyi Ostrogskiey postanowione, kierując ad utilitatem boni publici Reipublicae intencye swoje, też Dobra ad ulteriorem Rzeczypospolitey decisionem Miłościwie adinterim disponere raczył. – Przeto, jako cała Rzeczpospolita przy należytym dziękczynieniu Nayjaśnieyszemu Panu za wszelkie Łaskawości z wdzięczności przyzwoitey rospływać by się powinna, tak partykularnie Ziemia Nasza Łomżeńska in documentum debitae Subjectionis et recognitionis, nieśmiertelną Pańską sławę y wdzięczność Serc pod: danych praesefert: która Ziemia aby w osobliwym Pańskim respekcie y Protekcyi zostawała, supplikować imieniem Jey będą. etc. — " —.

40.) Instrukcya Ziemi Łomżyńskiey Tymże Jchmciom Panom Posłom dana do Jaśnie Wielmożnego Jmcipana = kan

=Kanclerza W.° Koronnego sub-data ut supra. ~„ —

Jako zaszczycaſię Ziemia Nasza beneficio Sortis Suæ desuper przez Jurysdykcyą JW.° JmćPana Kanclerza W. Koron. a Starosty Naszego Łomżeńskiego nad Sobą unoszącą ſię, tak pro ea confidentia udaieſię do wielowładney Jmći Naszego wmPana Jnterpozycyi, przez Jchmciow Panow Posłow upraszając, ażeby udać ſię z Łaski swojey raczył w kombinacyą od Ziemi z JW JmćPanem Wojewodą Chełmińskim, żeby habita ratione poczynionych krzywd więcey nad ośmdzie: siąt tysięcy wynoszących w Tey Ziemi przez Regimenta Swoje pod kommendą na ten czas JmćPana Czaczkowskiego zostające, które do Grodu Ziemia podała y poprzysięgła, raczył de rigore juris demittere, a chciał ſię kontentować prowenuencyą Summy czternastu tysięcy z Pogłownego na teraznieyszym Re: lationis Seymiku uchwalonego, ile też że już Ziemia wydała dziewięć tysięcy na Aſsygnacyą. ~ Ciż Jchmć Panowie Posłowie supplikować będą Jaśnie Wiel: możnemu JmćPanu Kanclerzowi Wielkiemu Koronnemu Naszemu WMPanu, aby pro solito Suo przeciwko Tey Ziemi respectu expostulować raczył ze Ska: rbem Koronnym y wyperswadować, aby sól dawnieysza y teraźnieysza sucho: dniowa Ziemi wydał, od depaktacyi przez zabieranie Soli sucho dniowey na targach powściągnął ſię, według Rewersow przyjętych sól wydawał, y miał pilny dozór około Soli żeby in futurum kamieni - błota - kości - et id genus jako ſię teraz paſsim znayduje w beczki niekładziono. — Także generalem manutentionem Jnteresſow tey Ziemi jako też y samą Ziemię Respektowi JW.° JmćPana Kanclerza W.° Koron.° insynuować będą y upraszać, aby inde: sinenti favore raczył complecti faventes. — Co ażeby condigne wyrazili Jchmć Panowie Posłowie pro Sua activitate obligantur. ~„ —. ⁓.

41.) Respons JEgo Król. Mći P. N. M. na Jnstrukcyą Ziemi Łom: żyńskiey Urodzonym Łukaszowi Nagórce Podczaszemu Łom: żyńskiemu y Jakóbowi Godlewskiemu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Zambrowskiemu Posłom, z Kancellaryi Wiel: kiey Koronney dnia XIX. Miesiąca Maja 1721. r. dany. -

Niczem ſię bardziey wspaniałe JEgo Królewskiey Mći Pana Naszego Miłościwego Serce, o całości praw y swobod powierzonego Sobie a Supremo-Regnante Państwa, o utrzymowaniu etiam reluctantibus fatis miłego w Oyczyźnie us: pokojenia, nader troskliwe, kontentować niemoże, jako pełną Synowskiey wdzięcz

wdzięcz

wdzięczności Oycowskiego in publicum pieczołowania rekognicya; którą: od Zacney Ziemi Łomżyńskiey przez godne-poselstwo wyrażoną mile przyy: muiąc, z tym się oświadczać raczy, że inter Regias Jego curas to jest prin: cipalissimum, każdego czasu momentis salutis-publicae invigilare. – Jaw: nym tego jest dowodem to wszystko cokolwiek JEgo Królewska Mość P. N. M. podczas przeszłego rozeszłego Seymu y po Seymie provide czynić raczył, wszy: stkiemu temu coby porządek domowy y powszechne bespieczeństwo pomieszać mogło wcześnie zabiegając, przez uczynioną z WW. Hetmanami ratione Kom- mendy nad woyskiem Cudzoziemskiego authoramentu kombinacyą, y przez wynalezione dispositiva temperamenta, y daley w teyże applikacyi non de: sistet, tak aby ten Interess ad decisionem Rzeczypospolitey odłożony według dawnych y świeższych praw na przyszłym Seymie finaliter był uspokojony. –

W rosporządzeniu Dóbr Ordynacyi Ostrogskiey JEgo Królewska Mć P. N. M. żadnego partykularnego niemiał interessu, szczególnie tylko utilitatem pub: licam: że zaś dispozycya praevio sensu przytomney Rady uczyniona in ter: mino executionis zatrudniona została, tedy JEgo Królews. Mość P. N. M. za zdaniem przytomnego Senatu, negotium ratione Juris-petitorij ad deci: sionem Całey Rzeczypospolitey odłożywszy, ratione Juris-possessorij czeka sku: tku pozwoloney tego interessu akomodacyi; która jeśliby doyść niemiała, czego się niespodziewa, insistendo prawu y Konstytucyom Koronnym publicum emolumentum utrzymywać nieomieszka. – In reliquo, tak wszystkich teyże Zac- ney Ziemi Concives in generali jakoteż y Urodzonych Posłów in particulari, JEgo Król. Mć P. N. M. Łaską Królewską complectitur y o wszelkich Respektach Swoich Pańskich Miłościwie upewniać raczy. – L. S. – Na własne JEgo Kr. Mci P. N. M. roskazanie, Michał Maurycy Suski Łowczy Ziemi Łomżyńs. JKr. M. Sekretarz.

42.) Kopija Instrukcyi do JEgo Królewskiey Mci P. N. M. od Ziemi Warszawskiey Jchmciom Panom Stanisławowi Sobolewskiemu teyże Ziemi y w Sądach Marszałkowskich Pisarzowi tu: dzież Adamowi Szamockiemu Posłom z Seymiku Rela: tionis delegowanym, dana w Warszaw 24. Marca 1721. –

Na odgłos pożądanego przyjazdu JEgo Królewskiey Mci P. N. M., niech to bę: dzie naypierwszy niniejszey Obrady stopień jak nayuniżeńsza naszey Wier: ności Submissya a Majestatu Pańskiego powinna adoracya: oraz za nie:

ustanną

—: ustanne około Nas staranie y apprime potrzebnego pokoju pozwolenie należyta gratiarum - Akcya; naypożądańszey przytomności Pańskiey ut ma: neat semper nobiscum szczera exoptacya y pokorna prośba; a tego wszyst: kiego żywa y rzetelna przez Tychże Postow Naszych expressya. — Widzi to Swiat y ta Rzeczpospolita dobrze czuje, że co ma bydź dobra pospolitego lekarstwem, obraca się w truciznę; to jest zrywania y niedoyścia jednego po drugim Seymow! Przeto ne videamur carere consilio, supplikować będą Jchmcpanowie Postowie Pańskiemu JEgo Majestatowi, ażeby nieczekając kadencyi prawem przepisaney, ex re et necessitate teraźnieyszych konjunktur y różnych interweniencyy, Seym Extraordynaryyny JEgo Królews. Mci P. N. M. dobrotliwie naznaczyć raczył. ~ A że Kommenda Władzy Hetmańskiey, ma: gis publicum quam privatum interesse concernentis, Obradom y Seymom była dotąd pro Obice; więc gdy teraz, tak Uniwersał JEgo Królews. Mości P. N. M. jakoteż y List JWJmcpana Kasztellana Krakowskiego Hetmana W. Koronnego do Ziemi Naszey pisany, jednostaynie Nas informują, że tandem znalazły się hoc in passu dispositiva temperamenta in ordine do zupełnego Rzeczypospolitey ukontentowania y do finalnego hujus negotij na przyszłym Seymie zakończenia; tedy Ziemia Nasza biorąc to pro solatio bonoque omine pomyślnego skutku, enixe supplikuje JEgo Królews. Mci P. N. M., aby to nay- wyższa powagą Swoją jak naydoskonaley effectuare raczył. ~ A ponieważ nietylko ex fama publica ale też z Listow do Koła Naszego pisanych, za: chodzi kwestya ratione Ordynacyi Ostrogskiey o którey dobra decertatur, a tychże samych Dóbr w Ordynacyi wyrażonych według dyspozycyi Ordynato- ra jest sola et unica haeredissa Rzeczpospolita, y tylko o tenutę Jch rzecz idzie, a tę Ordynator chciał mieć w Ręku Kawaleryi Maltańskiey, /: idque post extinctum masculum et exclusum faemellum Successorem :/, którego Sobie Rzeczpospolita jednego z Tychże Kawalerow tey Oyczyzny Synow fidei Orthodoxae per pluralitatem obierze; tedy trzymając się tego prawa y własności Rzeczy- pospolitey, instabunt Supplices Jchmcpanowie Postowie do Majestatu Pańskiego, ażeby JEgo Król. Mość ile primus Ordo et Caput Reipublicae, jako teraz pro Su: prema providentia prawu Jey dziedzicznemu institit, tak per consequens idem jus Reipublicae y chwalebną Tegoż Fundatora Ordynacyą tot legibus przyjętą y umówioną manutenere raczył. — A gdy ta dyspozycya Ordinantis, mimo = wszelk

wszelkich Pretendentow in ordine do Tenuty tych dóbr Ordynackich directe= respicit Kawalerow Maltańskich; tedy Ziemia Nasza, nemini Ejusdem Ordinis benemerito derogando, przytomnemu na ten czas w Kole Naszym Xciu Jmći Augustowi Alexandrowi Czartoryyskiemu Kawalerowi Maltańskiemu, ile temu który gloriosa heroicznych akcyy przy Wierze Swiętey specimina dedit, in recognitionem Jego godnosci, Nominationis honorem z wszelką Majesta=towi Pańskiemu rekommendacyą attribuimus: co że dopiero na przyszłym Seymie juxta Ordinationem effectuari powinno. ~ Interea temporis, Xiąże Jmć Marszałek Nadworny W. Xstwa Lit. cum Socia thori praetendit juris succesionem y w tym czyni rekurs do Ziemi Naszey: My biorąc miarę ex Instrumento Cancellariae Regni jako Supremum Jego Królews. Mći mode=ramen, nemini praejudicando, y owszem partium praetensionibus velifican=do, aby Tegoż Samego Xcia Jmci ad id negotia assumere raczył. ~ Więc Jchmc Panowie Posłowie upraszać będą Jego Królews. Mći, aby na przyszłym Seymie quae sunt utilitatis et tranquillitatis publicae dobrotliwie manutenere raczył.-

A że potrzebny kondyment soli suchedniowey, Nam z Łaski Jego Królewskiey Mosci Pana Naszego Miłosciwego quotannis należącey, w roku blisko przesz=łym dla małey wody niespłynął y Nas niedoszedł; więc ażeby razem oboja porcya pro praeterito et praesenti z dobroczynney Łaski Jego Królew. Mći nam wydana była, jak nayuniżeniey Jchmc Panowie Posłowie id munificentiae effla=gitabunt. ~ — Wniosą także Jchmc PP. Posłowie do Jego Królew. Mći Pana Na=szego Miłościwego interess wiadomy Nayjaśnieyszego Królewicza Jmci Jakóba, Sui ażeby za Jch interpozycyą mógł być compos voti Sui. ~ — Doniosą przy=tym Ciż Jchmc do Uszu Łaskawych Jego Król. Mći justa desideria, jakoto: JP. Pisarza Ziemi Naszey, który poniosł świeżo wielką szkodę y dezolacyą Kamie=nicy Swojey tu w Warszawie niemałym kosztem de nova radice wymurowaney, a to per summam injuriam causati incendij od Pana Kolembacha Pułkowni=ka Inżynieryi Jego Król. Mći tamże stojącego: więc żeby ta szkoda czyto ex Sti=pendijs causatoris czy ex munificentia Jego Królews. Mći Pana N. M. effective et indilate resarciri mogła, quam submissisime instat cała Ziemia. ~

Desiderium Jmć Pana Skulskiego Czesnika Ziem: Naszey już przedtym Respekto=wi Pańskiemu zalecone, ponowią y teraz Jchmc Panowie Posłowie supplikując, ażeby w nadgrodę znacznych kosztow na restauracyą Królewszczyzny w Wielkiey-

woli

—„— Woli erogowanych, f: która ex Suprema Dispositione JEgo Królews. Mości lubo się in alias manus dostała jednak z Łaski JEgo Kró. Mci deklaracya rekompensy Temuż jako po Bracie Swoim zeszłym Sukcessorowi nastąpiła:/, mógł tandem Teraz z Łaski y Sprawiedliwości JEgo Królews. Mci realną y nieodwłoczną de modo infallibili otrzymać Satysfakcyą. ~„ — Do tegoż respektu Pańskiego Jmćpana Michała Wyszyńskiego rekommendujemy supplikując, ażeby pro obsequio non sine dispendio vitae in rem JEgo Król. Mci fideliter praestito, effectivam mógł sortiri gratiam. ~„ — Dwory Szlacheckie premuntur ciężarem ustawicznych ex officio gospod ode Dworu Pańskiego; suplikuje tedy Ziemia Nasza ażeby Stan y grunt Szlachecki ab hoc onere mógł bydź libertowany. ~„ —. Ultimo loco ale non postrema consideratione wielkie zasługi Jmćpana Władysława Grzegorzewskiego Generała Gwardyi JEgo Kro. Mci prezentujemy, niosąc nayniższą za Nim do Majestatu Pańskiego Instancyą, ażeby w nadgrodę strawionych tak wielu lat na usłudze Pańskiey y Rzeczypospolitey, mógł bydź nayblizszym między podobnie zasłużonemi wszelkich Łask JEgo Królews. Mci Kompetytorem. ~„ —. Coetera dexteritati et activitati Tychże Jchmciow Panow Postow committuntur. ~„ —. ~.

=Franciszek Przyłuski Burgrabia Ziemi Warszaw. Marszał. Koła Ycer. teyże Ziemi.

43.) Respons JEgo Kr. Mci P. N. M. na Instrukcyą Ziemi Warszawskiey Tymże Jchmćpp. Postom zwyżwyrażonym z Kancellaryi WW. K. w Warszawie d. 19. Mensis Maij 1721. r. dany.

Jako zaś cieszy się JEgo Król. Mość Pan Nasz Mttwy, że uczyniona pro paterna sollicitudine względem Kommendy nad Woyskiem Cudzoziemskiego Authoramentu z WWW. Hetmanami kombinacya y wynalezione dispositiva temperamenta, przyniosła Zacney Ziemi Warszawskiey solatium et bonum omen; tak y daley Oycowskiego starania Swego w tey mierze impendere nieomieszka, aby na przyszłym Seymie ten Interess ad decisionem Rzeczypospolitey odłożony, finaliter był uspokojony. ~„ — w Rosporządzeniu Dóbr Ordynacyi Ostrogskiey, pro Jure Majestatico et Reipublicae, salvis juribus et praetensionibus partium, nawet y Samego JO. Xcia Sanguszka Marszałka Nadwornego Littgo do Administracyi destynowawszy, JEgo Król. Mć P. N. M. żadnego partykularnego niemiał interessu, szczególnie tylko utilitatem publicam: że zaś dyspozycya praevio sensu przytomney Rady uczyniona in termino executionis zatrudniona została, tedy

JEgo Król. Mość P. N. M. za zdaniem przytomnego Senatu, negotium = ratione juris-petitorij ad decisionem całey Rzeczypospolitey odłożywszy, ratione Juris-possessorij czeka skutku pozwoloney tego interessu akkommodacyi: która jeśliby niemiała doyść, czego się niespodziewa, insistendo prawu y Konstytucyom Koronnym, publicum emolumentum utrzymywać nieomieszka. - Interea, wniesioną za Urodzonym Xięciem Czartoryyskim Kawalerem Maltańskim Instancyą, mile przyymować raczy et in tempore suo bydź jey pamiętnym. -

Wiadomo jest dobrze Zacney Ziemi Warszawskiey, że w roku przeszłym dla małey bardzo wody nietylko suchodniowa ale y Skarbowa sól spłynąć nie mogła: teraz jeżeli spłynie, aby Zacney Ziemi Warszawskiey za ten Rok wydana była, JEgo Król. Mość P. N. M. Ordynans dać roskazał; bynaymniey niewątpiąc, że Zacna Ziemia Warszawska będzie też miała osobliwszy respekt na Skarb JEgo Król. Mći P. N. M., y pokaże omnem facilitatem w komportowaniu się y konwencyi o Sól przeszłoroczną z Urodzonym Administratorem Zupp Krakowskich; tak, aby y w intracie Mensae Regiae uszczerbku niebyło y Zacna Ziemia Warszawska ukontentowana bydź mogła. „ - JEgo Kr. Mść Pan Nasz M. praevenit vota y Instancyą Zacney Ziemi Warszawskiey za Nayjaśnieyszym Królewiczem Imcią Jakóbem wniesioną, pomyślną dawszy favore JEgo expedycyą, y niewątpi że już skutku Oney dotychczas doznał. „ -. Nad szkodą Urodzonego Pisarza Ziemskiego y Grodzkiego Warszawskiego którą poniósł przez pożar nowo-wystawioney Kamienicy Swojey, partykularną JEgo Król. Mość Pan N. M. ma kompassyą, chcąc Oniemuż z Łaski y munificencyi Swojey wszelki świadczyć respekt. „ - Dwory Szlacheckie aby żadney od nikogo niemiały cięzkości, JEgo Król. Mość Pan N. M. tw. Temu do kogo to należy zalecić nieomieszka. „ -. Rekommendowanym Osobom JEgo Król. Mć P. N. M. Respekta Swoje Pańskie chętnie świadczyć y zasługi Onych ex justitia distributiva praemiare deklaruje. „ - In reliquo, tak wszystkich Zacney Ziemi Warszawskiey Concives in generali, jakoteż y Urodzonych Posłow in particulari, JEgo Król. Mć P. N. M. Łaską Królewską complectitur, y o wszelkich Pańskich faworach upewniać raczy. „ -.

44.) Kopija Listu Imćpana Kanclerza W. Kor. do Imćpana Wojewody Bracławskiego d. 2. Aprilis 1721. w Warszawie. -

Mieś

— = Mieszkając kilka miesięcy cum Solatijs Meis w Starostwie Łomżyńskim in vicinia Possessyi Wmmpaństwa Starostwa Ostrołęckiego, radbym był bardzo cieszył się miłą Onychże prezencyą; którey tym ardentius miałem desiderium, im większa przyjaźni - affektu - y relacyi zachodzi między Nami necessitudo. — Kiedy zaś dulce solum Oyczystego gniazda w Krakowskim bardziey trzyma Wmmpaństwo, że ab opima et amplissima fortuna y od większych nierównie wygód nad te któreby w Starostwie Ostrołęckim bydź mogły, oddalić się Wmmpaństwo niechcecie; y kiedy, jako mam relacyą, życzycie Sobie Wmmpaństwo zbyć pomienione Starostwo; tedy śmiem upraszać Wmmpana a przez Niego Jeymcpani Wojewodziney Mwmpani, abyście moję konkurrencyą nad Innych preferować raczyli: ile że Wmpaństwo z tamtego Starostwa niewielki macie awantaż, niemogąc Sami dla odległości mieysca weyrzeć in rationes Oeconomicas, Mnie zaś in contiguitate Starostwa Łomżyńskiego większyby czyniło awantaż gdybym go w bliskości mieysca należycie doyrzał, y byłoby Mi przy rezydencyi Łomżyńskiey co tym wygodnieyszey Subsystencyi bardzo pomocne. — Upewniam zatym Wmmpaństwo, że w wyliczeniu tey kwoty, którąby od kogo innego rationabiliter pro pretio tego Starostwa pretendowana bydź mogła, praesto będę; nad to, nieskończoną do zasługiwania świadczoney Mi hoc in passu uczynności mieć będę Wmmpstwu obligacyą. — Donoszę też Wmmpanu, że pod bytność Moją tamże, byliście Wmmpaństwo pozwani do Grodu Łomżyńskiego od Jmcx. Załuskiego Proboszcza Sieluńskiego, pro extraditione poddanych z Probostwa do Starostwa Ostrołęckiego zbiegłych; gdzie Pan Ekonom tamteczny post aliquot personalitates dał wzdać Wmmpaństwo, ale per observantiam przyjaźni Onychże niekazałem tey kondemnaty publikować y wydawać, alem deklarował pisać o tym do Wmm: Pana życząc uspokoić ten interess. — Co gdy praesentibus czynię, jestem cultu debito.

45.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Grand Chancellier de la Cou.ne au Prince Royal de Pologne Prince Jacque. à Varsovie le 2. d'Avril 1721. — " — . —

En assurant votre Altesse Royalle de Mes tres-humbles respects, je lui donne part que Mr l'Envoyé d'Angleterre a eté avant-hier chez moi avec cette communication /: qu'il m'a faitte par l'ordre de Sa Cour:/, que Sa Majesté le Roi de Grande Bretagne n'est pas contraire au sejour de votre

votre Altesse Royalle à Olaw; et qu'il en devoit informer de meme: — Monsieur l'Ambassadeur de sa Majesté Imperialle: ce qu'il a fait effectivement, comme il me l'a dit depuis. - Je suis avec un trés-profond respect. -

46.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. Kor. do Jmc X. Biskupa Kamienieckiego z Warszawy d. 3. Aprilis 1721. Roku.

Przybywszy tu Jmcpan Woiewoda Lubelski Mimpan, y przed JEgo Król. Mcią P. M. M. ł: ktoregośmy tu dnia wczorayszego o pół do dziesiątey w nocy powitali zupełnie z Łaski Boskiey zdrowego: y przed Nami wszystkiemi Summus Depraedicator Wmmpana, kommunikował Mi ten Skrypt ktoregoś Wmmpan Jmci MMparu oddał: posyłam Kopiją! — W czym że vertitur honor Ministerij Nostri, tędy proszę uniżenie Wmmpana, abyś tego Skryptu kazał po Grodach szukać, y jeżeli jest gdzie ad Acta podany authentice wyjąć y do Mnie go quam primum przysłać ad justas vindicias integritatis Nostrae. Nieodmienney zatym oddając się Łasce, zostawam etc. — — —

47.) Kopija Listu Jmcp. Kanclerza W. K. do Jmcpana Krakowskiego Het. W. Kor. - z Warszawy d. 3. Aprilis 1721. r.

Dziękuję uniżenie Wmmpanu za kommunikacyą wiadomości ab Oriente. - Dnia wczorayszego o godzinie dziesiątey w nocy powitaliśmy tu JEgo Król Mć Pana M. M. zupełnie z Łaski Bożey zdrowego; Ktoremu Listy Wmmpana z Rąk Jmcpana Tchorzeckiego odebrane oddałem, doniosłszy oraz y o Liście ktoryś Wmmpan juxta puncta po przeszłym Senatus - Consilium na Konferencyi concertata do Seymikow pisał; z czego JEgo Król. Mości P. M. M. był kontent. — Że zaś dotąd nieprzyszło Mi de publicis profundius mówić, tedy na przyszłą się hoc in passu referuję pocztę. - Jestem cultu debito etc. —

48.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. Koro. do Jmcpana Woiewody Podolskiego sub data ut supra. — — —

Niemogę się y Ja dostatecznie temu wydziwić, że Listy Moje nierychło dochodzą Rąk Wmmpana. - Lubo zaś praepostere pisanie Moje cum inclusis na Seymik relationis doszło Wmmpana, z tego się jednak cieszę że Diligentia Mea znalazła u Wmmpana approbationem, y że Wmmpan pro consummata Sua prudentia dysponować raczyłeś Jchmciow Przyjaciół Swoich ad manutentionem tego wszystkiego, na czym teraźnieysza fundatur tranquillitas. — o Woyskach Niemieckich nicem tu od nikogo niesłyszał. - JEgo Kr. Mość Pan

– – Pana M. Mgo dnia wczorayszego tu o godzinie dziewiątey w nocy w dobrym z Łaski Bożey zdrowiu powitalismy. – Że zas dotąd nieprzyszło Mi de publicis profundius mówić, tedy na przyszłą się hoc in passu referując się pocztę, jestem cultu debito etc. ~ — — — ~ —

49.) Kopija Listu JEgo Kr. Mci do JmcPana Podskarbiego Wielkiego Koronnego – z Warszawy d. 4. Aprilis 1721. r. –

Wielmożny uprzeymie Nam miły! Po kommunikowanych Uprzeymości Waszey prędkiego tu Naszego z Dziedzicznych Państw powrotu intencyach, y ogłoszoney przez Listy Nasze wyjazdu Naszego z Drezna y przybycia do Warszawy determinacyi, a oraz remonstrowaney pośpiechu Uprzeymości Waszey do boku Naszego potrzebie, spodziewaliśmy się, żeśmy tu zastać mieli Uprzeymość Waszą. – W czym gdy zawiedzione widziemy mniemanie Nasze, za rzecz słuszną sądziemy donieść Uprzeymości Waszey o aktualnym już tu Naszym y szczęśliwym przybyciu. – A jako niewątpiemy, że Uprzeymość Wasza z insynuacyi Naszey, tudzież ze zwykłey przezorności Swojey y doskonałey in rebus gerendis experiencyi, znając dobrze teraźnieyszą czasu y konjunktur kondycyą, widzieć musisz palpabiliter praesentis u Boku Naszego Consilij y Swojey przytomności necessitatem; tak usilnie żądamy po Uprzeymości Waszey y onego amore boni publici obowiązujemy, abyś bez odwłoki pośpieszyć tu chciał ad operandum z Nami y przytomnym Senatem salutare opus boni publici. ~ Wyglądając tedy nieodwłocznego Uprzeymości Waszey przybycia, Onemu dobrego od Pana Boga życzemy zdrowia. – Dan etc. ~ — — —

50.) Kopija Listu JEgo Král. Mci do Cara Jegomości, z Warszawy d. 10. Aprilis 1721. r.

Rozgłoszona wiadomość o zaczynającey się negocyacyi pokoju między Waszym Carskim Wstwem y Koroną Szwedzką, w Neysztadzie – w Finlandyi, daje Nam okazyą za zdaniem przytomney Rady odezwania się Waszemu Carskiemu Wstwu z poufałą rekwizycyą y przyzwoitą Kolligacyi Naszey w tey mierze kommunikacyą. ~ Jako zaś ten odgłos pożądanego pokoju niemoże Nam być tylko miły, tak przy powinszowaniu Waszemu Carskiemu Wstwu y Nam Samym tey pomyślney spólnym Interessom konjunktury za staraniem y szczęście Was. Cars. Wstwa wynikającey, tey jesteśmy nadziei, że nieporuszona Nasza y Rzeczypospolitey w dotrzymaniu Sojuszow z W. Car. Wstm od zawarcia onychże przez wszystek czas stateczność, nierozerwana żadnemi przeciwnościami y rewol

rewolucyami w utrzymywaniu spólnych interessow y obowiązaney przy=
jaźni applikacya, nieprzypuszczająca żadnych partykularnych Traktatow po=
koju mimo wiadomość Waszego Cars: Wstwa tychże Sojuszow zachowania
punktualność, ile żeśmy Plenipotencyaryuszow Naszych y Rzeczypospolitey na
Kongress Brunswicki do Generalnego Traktatu destynowanych do zniessienia
się o tym z Was. Cars. Wstwem zatrzymali, y Onegoż o rzetelności y dobrych
zawsze Intencyach Naszych przeciwko wszelkim opacznym relacyom tak przez
Wielmożnego Woiewodę Mazowieckiego Petnomocnego Posła Naszego y Rzeczy=
pospolitey jakoteż y przez Wielmożnego Xcia Dolhorukiego dostatecznie u=
pewnili, wszystkie oraz inne sprawiedliwe motiva y reflexye, — będą oka=
zyą Was. Cars. Wstwu do świadczenia Nam y Rzeczypospolitey słuszney y
korrespondującey w teraźnieyszym razie wzajemności; o którey przez tak
wiele deklaracyy mieliśmy upewnienie. ~ Nietylko tedy tego konfidencyonal=
nego o tey rozgłoszoney negocyacyi w Neysztadzie uwiadomienia, ale też Inte=
ressow Naszych y Rzeczypospolitey awansowania według obowiązkow Sojuszu
spodziewamy się. ~ Oświadczamy się przytym Waszemu Carskiemu Wstwu, że in
expectatione Responsu od Waszego Cars: Wstwa na tę Naszę rekwizycyą,
wszelkie potrzebne dyspozycye czynić będziemy do ordynowania nieodwłoczne=
go Plenipotencyaryuszow Naszych y Rzeczypospolitey do Tegoż Kongressu, abyśmy
nierozerwanie z Waszym Carskim Wstwem do traktowania y konkludowania
przystoynego - gruntownego - y pożytecznego pokoju przystąpili. — Interea po=
myślnych Sukcessow przy zdrowiu dobrym od Pana Boga Waszemu Cars=
kiemu Wieliczeństwu życzemy. ~ Dan w Warszawie ut supra. —. U.

51.) Kopija Listu JEgo Król. Mci do JmcXiędza Biskupa
Kamienieckiego z Warszawy d. 9. Aprilis 1721. r. —

Wielebny w Bogu uprzeymie Nam miły! Jako Uprzeymość Wasza w przywie=
dzeniu ad executionem zleconey Sobie od Nas Kommissyi, którąśmy pro Jure
Nostro Regali et Reipublicae do Dóbr Ordynacyi Ostrogskiey naznaczyli, stu=
dium Suum et applicationem impendere nieomieszkał, o czym mieliśmy
dostateczną relacyą; tak upewniamy Uprzeymość Waszą, że tę punktu=
alną do woli y żądania Naszego Uprzeymości Waszey akkomodacyą pro
utilitate publica, Respektami Naszemi w podających się okazyach rekom=
pensować non intermittemus. — A że Wielmożny Xiążę Sanguszko Mar=
szałe

– – szałek Nadworny W. xstwa Lit: circa proeliminaria teyże Kommissyi ad violenta udał się cum laesione Powagi Naszey Królewskiey ac Jurium Reipublicae, y lubo słusznie Naszę y Rzeczypospolitey animadwersyą przeciwko sobie pociągnął, jednak gdy media reparationis praeteritorum przedsiębierze y Uprzeymość Waszę wzywa do tego, jako Nam się dało słyszeć; tedy z Oycowskiey Naszey Łaskawości też sprawiedliwą animadwersyą zatrzymujemy ad praesens, dając czas Uprzeymości Waszey do akkomodowania tego interessu Ordynacyi Ostrogskiey: będąc pewni, że Uprzeymość Wasza będziesz miał w reflexyi pro principali Objecto prawa Nasze y Rzeczypospolitey, tudzież Dostojeństwo Nasze, utilitatem publicam y powagę Kommissyi y Administracyi, a oraz należytą wszystkich Injuriatorum satisfakcyą. – Cokolwiek zaś Uprzeymość Wasza dispositive do uspokojenia tego Interessu skoncertujesz, czyli też jaką renitentiam porozumiesz, abyś Nas o wszystkim niedwłocznie informował; żebyśmy in omnem casum mature haec praejudicia Jurium Nostrorum et Reipublicae avertere mogli; usilnie po Uprzeymości Waszey żądamy. – Dobrego zatym od Pana Boga Uprzeymości Waszey życzemy zdrowia etc. –

52.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. K. do Jmx. Biskupa Kamienieckiego, z Warszawy d. 9. Aprilis 1721. r. –

Z Listu JEgo Królewskiey Mći P. M. M. wyrozumiesz Wmćpan dostatecznie Pańską JEgo satysfakcyą z applikacyi Wmćpana ad executionem Kommissyi do Dóbr Ordynacyi Ostrogskiey, wielką oraz dobroć y Łaskawość Pańską, kiedy słuszny swoy super attentatis circa Actum Kommissyi moderując ressentiment, daje czas Wmćpanu ad accomodandum negotium według insynuacyi Samegoż Wmćpana. – Żeby zaś tego interessu akkomodacya ad mentem Principis w Liście JEgoż expressam mogła subsequi, życzyłbym Wmćpanu ante omnia porozumieć dobrze rzeczy, jeżeli szczerze chce Xiąże Jmć Marszałek Nadworny Litewski /: jakożby przez wszystkie racye powinien chcieć: / reparare praeterita? ; potym życzyłbym zaprosić ad consortium Sui jako Jchmciów Panów Kollegów Swoich tak y Jmćpana Wojewody Kijowskiego ofiarującego swoją kooperacyą: naostatek, abyś Wmćpan y sam zbliżył się do jakiego mieysca które nayspsobnieysze będzie się zdało blisko Lublina y innych Jchmciów do tegoż dysponował, aby się tamże = zjechali

zjechali ad tractandum et perficiendum day Boże szczęśliwie hoc opus; = – a to dla tym bliższey kommunikacyi ze Dworem, znoszenia się, oraz y porozumiewania z Jmcpanem Wojewodą Lubelskim MMPanem. ~ Cedet to WMm Panu in meritum tak u Jego Królewskiey Mości Pana M. M. jakoteż y u całey Rzeczypospolitey, tudzież ad perennem Imienia WMmpana gloriam; gdy wszetkie aspera wykierujesz in vias planas. ~ Jestem na zawsze etc. — " —

53.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza WW. Kor: do Jmcpana Hetmana WW. Kor: z Warszawy d. 10. Aprilis 1721. Roku.

Zaczynam List Moy do WMmpana od powinszowania blisko następujących Uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, intimo voto życząc WMmpanu pomyślnych in publicum et privatum przy dobrym y długoletnim zdrowiu Sukcessow, osobliwie też aby affekcya teraźnieysza zupełnie ustawszy nigdy więcey WMmpana nieinkommodowała, która y teraz jest pro Obice potrzebney tu Jego prezencyi, którey Jego Królewska Mość P. M. M. życzył Sobie bardzo, y powtórnie o Nię piszę. – Jakom zas anterioribus deklarował WMmpanu, żem miał donieść Jego Królews. Mći P. M. M. contenta dawnieyszych Listow WMmpana, to jest względem danych Jmcpanu Generałowi Minichowi y drugiemu Majorowi Ferlobow; tak uczynić tego nieomieszkałem: w czym Jego Król. Mość P. M. M. y Jmcpan Feldmarszałek, który tu teraz jest praesens, odezwali się WMmpanu ad satisfactionem Jego. ~ Respektem sciągnienia więcey Chorągwi ad Orientem, ex quo te które tam per dispositionem Rzeczypospolitey są lokowane ustudze publiczney sufficere niemogą, śmiem uczynić tę WMm panu reflexyą: że poniewaz miałasię actualiter zacząć negocyacya pokoju między Carem Jmcią a Koroną Szwedzką, y dojście tych Traktatow według rożnych relacyy może subsequi, kiedy ta wiadomość jest głośna że Woyska Hesseńskie ad obsequium Króla Szwedzkiego są sędynowane do Pomeranij, więc niewiem, jeżeli in hac circumstantia in omnem casum od teyże sciany Pomorskiey niebędą potrzebnieysze? : jeśli jednak WMmpan magno judicio osądzisz większą tam onych że potrzebę, tedy niewątpię, że WMmpan w tey mierze napiszesz do Jego Królews. Mći P. M. M. — . Za kommunikacyę okkurrencyy tamtecznych dziękuję uniżenie WMmpanu, posyłając wzajemnie to co się tu ad praesens in publicum zrobiło. ~ Sprawa WMmpana jeślibysię do Sądu Assessorskiego wrócić miała, upewniam że w niey circa justitiam tak

= tak jako zawsze zwykłem służyć Wmćpanu nieomieszkam. - Interea etc.

54.) Kopija Listu Jego Królewskiey Mości do Jchmciow Panow Senatorow. ~ —

Wielmożny - uprzeymie Nam miły! Niezawiodła się expectatio publica w uczynioney od Nas prędkiego powrotu Naszego nadziei; kiedy wszelkim konsyderacyom dłuższey w Dziedzicznych Państwach Naszych przytomności potrzebuiącym interessa Królestwa Naszego anteponendo, stanęlismy tu szczęśliwie w determinowanym od Nas czasie; chcąc z Oycowskiey Naszey Opatrzności invigilare momentis dobra pospolitego. ~ I dla tegoć, za przybyciem tu Naszym na odgłos zaczynającey się w Neysztadzie - w Finlandyi między Carem Jmcią a Koroną Szwedzką o pokóy negocyacyi, odezwaliśmy się przez List Carowi Jmci za zdaniem przytomney Rady z poufałą w przyiacielskich terminach rekwizycyą, o przyzwoitą obowiązkom Sojuszow w tey negocyacyi kommunikacyą; z tym się oraz oświadczając, że in expectatione Responsu od Cara Jmci czynić będziemy wszelkie potrzebne dyspozycye do ordynowania destynowanych już od Nas y Rzeczypospolitey Plenipotencyaryuszow do traktowania y konkludowania nierozerwanie z Carem Jmcią przystoynego - gruntownego - y pożytecznego pokoju. - ~ i że tak w tey jako w innych czasu y konjunktur teraźnieyszych okolicznościach, potrzebną być sądziemy przytomney u Boku Naszego Rady assystencyą, przeto Uprzeymość Waszą powtórnym Listem Naszym amore patriae obowiązuiemy, abyś wziąwszy przykład z nieustającey Naszey ad operandum salutis publicae opus applikacyi, nieodwłocznie do Boku Naszego pospieszał. ~ Niewątpiąc, że wyprobowana Uprzeymości Waszey przezorność et maturum consilium, sekundować może usiłowanie Nasze jedyne Dobro pospolite pro objecto zawsze mające; a zatym, będąc persuasi że Uprzeymość Wasza ex motivo żądania Naszego y obowiązku Swego accelerare przybycie tu Swoje zechcesz; dobrego zatym Uprzeymości Waszey od Pana Boga życzemy zdrowia. ~ — ~ — ~

55.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmćpana Majora Schleswitza d. 10. Aprilis 1721. r. z Warszawy.

List Wmćpana z Ostródzia d. 22. elapsi pisany odebrałem. - Dałem Ordynans Panu Blahrowi Ekonomowi Memu aby rekwizycyi Wmćpana zadosyć uczynił: tylko się Wmćpan do Niego odezwiy. - Jchmćpanowie =

Officyę

Officyerowie w Starostwie Grudziądzkim Konsystencyą mający nie pod= Moja są Kommendą: więc Wmć Pan uczyń rekurs do Zwierzchności Woyskowey o swoję pretensyą. — Interea jestem etc. ~" —. ~" —

56.) Copia Literarum a Rege Angliae ad Serenissimum Poloniae Regem scriptarum. ~" Post Titulos: =

Placuit iterum Divinae Bonitati Nurum Nostram Charissimam Serenissimam Walliae Principem felici partu beatam reddere, die scilicet decimo quinto hujus Mensis hora circiter sexta pomeridiana alium enixa est filium; pretiosissimum charissimumque hoc Dei-Propitij munus et Nos et Regnum Nostrum Universum summo cum gaudio accepimus. — Cumque salvam Regiam Puerperam videamus et Principem recens natum sospitem fore speremus, nequivimus quin Amicos undique Nostros Foederatosque laetitiae hujusce exoptatissimae participes faceremus. ~ Eam itaque Majestati Vestrae animo perlubenti impertimur; nulli dubitantes, quin pro ea erga Nos Nostrosque propensissima quam habet voluntatis inclinatione, ita de novo hoc Familiae Nostrae Regiae incremento gaudeat, ut votis amicissimis et hunc Principem Infantem vitalissimum, et foecunditatis multifariae adhuc firmamenta Eidem apprecetur. ~ De coetero, Majestatem Vestram animo in Ipsam Ejusque Familiam propensissimo, affectuque pari colentes, Ipsam Dei-Optimi-Maximi Tutelae ex animo commendamus. ~ Dabantur in Palatio Nostro Divi Jacobi Die XVII. Mensis Aprilis Anno Domini MDCCXXI. Regnique Nostri VII. ~ Majestatis: Vestrae Bonus Frater-Consanguineus et Amicus = Georgius Rex. ~

57.) Copia Literarum Serenissimi Regis Poloniae ad = Cen.. Regem Angliae. ~" —

P. T. = Novum hocce solatiorum Majestatis Vestrae incrementum, de quo per Literas Ejusdem de die XVII. Mensis Aprilis certiores facti sumus, eo justiori titulo acceptum gratumque Nobis evenit, quo magis in partem Eorum quae Majestatem Vestram concernunt abire semper contendimus, Animique Nostri in rem et interesse Ejusdem propensissimi documenta praebere desideramus. ~ Ac dum tantis tamque laetis eventibus respondere occasionem nanciscamur, majora in dies prosperitatum augmenta animitus apprecamur. — Faxit Supremum =

Numen

=:-= Numen, ut Serenissimae Valliae Princeps Charissimae Majestatis Vestrae Nurus enixaque in mundum proles Regia diu sospites et a casu Alienae Divina Tutela praeserventur, novisque gaudijs Majestatem Vestram et Regnum Ipsius denuo compleant. – Cui Nos insuper diutissimam incolumitatem et optatos rerum successus plene vovemus. ~ Dabantur Dresdae die X. Mensis Junij Anno Domini MDCCXXI. Regni vero Nostri XXIV. Anno. Mjstis Vrae Bonus Frater et Cognatus Augustus Rex. –

58.) Kopija Listu Jmcp. Kanclerza W. K. do Xcia Jmci Sanguszka Marszałka Nadw. Litt. z Warszawy d. 22. Aprilis 1721. –

List Waszey Xiążęcey Mości z Dubna d. 6. praesentis per expressum tu ordynowany odebrałem. – To pewna, że to co się stało, a żal się Boże że się stało circa praeliminaria actûs Kommissyi w Dobrach Ordynacyi Ostrogskiey, niemogło tylko wielkiego zadumienia y ressentymentu bydź okazyą: ile że ta dyspozycya JEgo Król. Mci P. M. M. za zdaniem przytomney Rady dla samegoż Was. Xcey Mości była favorabilis; y według tych insinuacyy które Jmx. Szweykowski miał donieść Waszey Xcey Mci, ta expedycya Kommissyi y Administracyi niepowinna była mieć żadnego zatrudnienia, a dopieroż tak gwałtowney oppozycyi, która w niepotrzebne kłótnie koszta – et in summum discrimen interess Waszey Xcey Mci podała. – Jakom zaś sensibilissime ubolewał nad tym wszystkim, ile niemogąc sobie tego imaginować po tym co się mówiło z Jmxiędzem Szweykowskim y z czym ztąd odiechał, tak gdy teraz Wasza Xca Mość bierzesz przed się media reparationis praeteritorum, do czego y JEgo Królewska Mc P. M. M. daje czas według Listu Swego Pańskiego do Jmcxiędza Biskupa Kamienieckiego, którego Wasza Xca Mość musiałeś mieć dotąd Kommunikacyą; tedy życzę bez wszystkie racye abyś Was. Xca Mc menażował terże czas y zażył go jako naypilniey y naylepiey. ~ In expectatione tych punktow w żałościach ułożonych, et in voto aby były ad satisfactionem JEgo Królewskiey Mości P. M. M. y całey Rzeczypospolitey tudzież y wszystkich Injuriatorum, przyymując oraz z wszelkim kredytem explikacyą Was. Xcey Mci względem złośliwego y fałszywego per omnia wyrzutu contra Ministerium, wszelką Moję do przysługi Was. Xcey Mci deklaruję applikacyą y ochotę zostając etc. ~.

59.) Uniwersał na Seymik Kommissarski sub data die 22. Aprilis 1721. Roku. ~. –. ~.

Augus

August Wtóry etc. – Wszem w obec y każdemu z osobna komu o tym = wiedzieć należy, mianowicie WW. Uur. Senatorom, Dygnitarzom, Urzędni: kom Ziemskim, Grodzkim, y całemu Rycerstwu, uprzeymie y wiernie Nam miłym, przy ofiarowaniu Łaski Naszey Królewskiey do wiadomości podajemy. = Uprzeymie y wiernie Nam mili! Jakośmy przychylną zawsze ad cun: ctorum vota Dobrocią y Łaskawością Naszą, wszelkie populorum desideria kontentować zwykli, tak jeszcze chętniey Oycowskiego serca praebemus ostia tym którzy do Niego w publiczney kołacą potrzebie: y dla tego, mając so: bie przez Panow Rad Naszych doniesiono, że Uprzeymości y Wierności Wasze dla obrania Nowego czyli potwierdzenia Starego Kommissarza na Trybu: nał Radomski, tudzież ad executionem novellae Legis przez wypłacenie dobrze zasłużonemu Rycerstwu Ćwierci Krasnostawskich procedere chcecie; Seymik in hunc praecise finem Uprzeymościom y Wiernościom Waszym na mieyscu zwyczaynym w N. pro die N. Mensis N. w roku teraznieyszym składamy y naznaczamy: pewni będąc że Uprzeymości y Wierności Wasze zjechawszy się na Seymik pomieniony non praejudicando novellae Legi respektem zakazanych Limit, same tylko wzwyż wyrażone motiva pro objecto obrad Swoich mieć będziecie, niewdając się w żadne inne ma: terye y interessa. – Ten zaś Uniwersał Nasz, aby tym prędzey do wiado: mości każdego przyyść mógł, Onże własną Ręką podpisany y pieczęcią Koronną stwierdzony po Grodach – Parafiach – y mieyscach zwyczaynych pu: blikować roskazaliśmy. – Dan w Warszawie dnia 22. Aprilis 1720. Panowa: nia Naszego XXIV. Roku. — „ — . — “ — . — .

60.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza W. K. do JmP. Wojewody Ruskiego. z Warszawy dnia 24. Aprilis 1721. roku. –

Po zakończonych expedycyach publicznych, ktorych WmmPanu posyłam Ko: pije, wolny moment upatrzywszy, wziąłem od JEgo Krolewskiey Mci P. M. M. pozwolenie excurrendi ad propria na przeszłe Święta, po których zaraz w przeszłą Sobotę tu powróciłem ad continuationem usługi publiczney. – Dwa Listy WmmPana pierwszy d. 7. drugi d. 16. praesentis pisane odebrałem. Za kongratulacyą przeszłych Uroczystości dziękuję uniżenie WmmPanu, po: nawiając vota Moje anterioribus wyrażone. – Ztąd to tylko ad deferendum occurrit, że JEgo Królewska Mość P. M. M. jest in expectatione większey fre: quencyi JchmMciow Panow Senatorow ad proponendas et resolvendas w teraznieyszey

-„-=szych konjunkturach deliberationes. – Oopisatem WMćPanu per expressum Xcia Jmci Marszałka Nadwornego Lit: in materia Ordynacyi Ostrogskiey. JmćPana Referendarza Koronnego spodziewam się tu wkrótce, z którym nieomieszkam conferre w Sprawie WMćPana cum Gedanensibus; do poparcia y zakonczenia którey, niewidzę compendiosiorem viam nad tę która przedtym wyraziłem. – Papiery wkrótce ad satisfactionem WMćPana expedientur. – Co tak wyraziwszy, jestem cultu solito etc. –„ –. –„ –. –

61.) Kopija Uniwersału JEgo Kr. Mći na Seymiki Gospodarskie

August Wtóry etc. – Wszem wobec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy, a mianowicie Wielmożnym – Urodzonym Senatorom, Dygnitarżom, Urzędnikom Ziemskim, Grodzkim, y wszystkiemu Rycerstwu, uprzeymie y wiernie Nam miłym Łaskę Naszą Królewską. – Wielmożni – Urodzeni uprzeymie y wiernie Nam mili! Za Jnstancyą Procerum, Uprzeymości y Wierności Waszych kontentując desiderium Onychże Seymik dla akkomodowania y rosporządzenia domowych interessów Uprzeymościom y Wiernościom Waszym złożyć y naznaczyć umyśliliśmy: jakoż ninieyszym Uniwersałem Naszym na dzień N. Miesiąca N. w roku N. na mieyscu Obrad publicznych zwyczaynym w N. składamy y naznaczamy; usilnie żądając, abyście Uprzeymości y Wierności Wasze zjechawszy się na Seymik pomieniony, non praejudicando Novellae Legi respektem zakazanych Limit y regularney Woyska postanowioney płacy, pomieniony porządek Swóy domowy postanowili. nie wdawając się w żadne inne materye y interessa. Ten zaś Uniwersał Nasz, aby czym prędzey każdemu do wiadomości doyść mógł, Onże własną Ręką Naszą przy pieczęci Koronney podpisany po Grodach – Parafiach y mieyscach zwyczaynych publikować roskazaliśmy. – Dan etc. –„ –.

62.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza Wielkiego Koronnego, Do JmćPana Krakowskiego Hetmana W.° Koron.° –.

Posyłam WMćPanu Kopiją Listu który JEgo Królewska Mość P. M. M. pisze do JmćXiędza Biskupa Kamienieckiego in materia Ordynacyi Ostrogskiey. – Niewypisuję tego co się tam circa Actum Commissionis stało, pewien będąc że WMćPan miałeś dostateczną o wszystkim relacyą; szczególnie tylko jako pragnę widzieć omnia tranquilla, tak radbym aby y ten interess omni meliori modo ad satisfactionem Principis et Reipublicae mógł bydź uspokojony. – Dla czego, życzyłbym WMćPanu, abyś Xcia Jmci Marszałka Nadwornego Lit: do tego chciał dysponować, żeby tego czasu w którym JEgo Królewska Mość P. M. M. słuszny żal Swóy tantisper moderować raczy zażył ad placandam Majestatem nim dalsze w tey mierze

mierze Jego Królewska Mość P. M. M. weźmie przed się media. ~ Była= reflexya circa dispositionem pomienioney Ordynacyi y na Xcia Jmci Marszałka że niejest od Administracyi oddalony, y na wszystkich Possessorow że przy prawach swoich są konserwowani. ~ Jako tedy in antecessum nienależało rzucać się ad for= tem oppositionem, tak teraz koniecznie potrzeba reparare praeterita; żeby się zaś per abrupta niewdał Xże Jmc Marszałek w cięższe trudności, y owszem aby się starał wcześnie zabieżeć niepomyślnym konsekwencyom: czego y Ja pro affectu Meo życzę. ~

63.) Kopija Listu Jmci pana Kanclerza Wielkiego Koronnego, do Jmci pana Kwibeckiego Marszałka na Seymiku Srzedz= kim. – z Warszawy dnia 25. Aprilis 1721. Roku. ~.

Odebrałem z wszelkim respektem List nomine publico od Prześwietnych Województw Wielkopolskich z Seymu Relationis gloriose pod Dyrekcyą Wmmpana odprawio= nego. – Wyrażone w Nim desideria publica aby mogły ad intentionem Przeświet= nych Województw exoptato perfici successu, nietylko votis ale et indesinenti appli= catione gotówem adesse: ~ Co w dalszym czasie y w Responsie, da Pan Bóg Moim na tenże List publiczny Prześwietnym Województwom dostateczniey patebit. ~ Inter= ea w partykularnych Interessach tymże Listem zaleconych, a naprzód respektem Gleytow taką daję Wmmpanu informacyą: że w Kancellaryi niemasz żadney noty aby miał wyniść taki Gleyt o jakim doniosł Jmcpan Grodzicki; jeżeliby zaś miało być co podobnego, tedy za odebraniem od Jmci informacyi efficacia remedia subministrowane będą. ~ Co zaś ratione uspokojenia Obywatelow Miasta Leszna, y do tego gdy o wszystkim sufficienter informowany będę, wszelkiego starania impendere nieomieszkam. ~ Za kontestacyą Braterskiego affektu dziękując wielce Wmmpanu, życzliwą Moją ad usus Jego deklaruję ochotę y zostawam etc. ./.

64.) Kopija Listu Jmcp. Kanclerza W. Koro: do Jmcpana Krakow= skiego H. W. K. – z Warszawy dnia 24. Aprilis 1721. roku..

Zakończywszy publiczne Expedycye których Wmmpanu posłałem Kopije, wziąłem od Jego Królewskiey Mci P. M. M. pozwolenie excurrendi na przeszłe Swięta ad pro= pria, po których zaraz w przeszłą Sobotę powróciłem tu ad continuationem usługi publiczney. ~ W tym czasie, odebrałem z powinnym respektem dwa Listy Wmmpna, pierwszy d. 7. powtórny d. 15. praesentis pisane, których contenta doniosłem Jego Królews. Mci P. M. M. – Kontent jest bardzo Jego Królew. Mc P. M. M. z tego, że powtórny List Wmmpana oddalił anxias meditationes et sollicitudines które causaverat pierwszy List Jego. – Za kommunikacyą, sciendorum ab Oriente= dzię

—„— : dziękuję uniżenie Wmmpanu. ~ Ztąd do oznaymienia to tylko occurrit, że JEgo Królewska Mość Pan Moy Miłły jest ad praesens in expectatione większey frekwencyi Ichmciów Panów Senatorów jako y Samego Wmmpana pożądaney prezencyi, ad formandas et concludendas pro exigentia teraźnieyszych koniunktur deliberationes. — Co tak wyraziwszy, do nieodmienney Wmmpana upraszam się Łaski y zostawam cultu debito etc. —. —. —.

65.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. Koron. do JmćPna Wojewody Podolskiego. sub data ut supra. —

Expedyowawszy publica, których per Copias komunikowałem Wmmpanu, y upatrzywszy moment wolny, wziąłem od JEgo Królewskiey Mći P. M. M. pozwolenie excurrendi ad propria na przeszłe Święta; po których w przeszłą Sobotę powróciłem tu ad continuationem usługi publiczney. — Trzy Listy Wmmpana, pierwszy d. 8. drugi d. 15. trzeci 16. praesentis z zwykłym odebrałem respektem. — Dziękuję uniżenie Wmmpanu za Kongratulacyą przeszłych Uroczystości ponawiając życzliwe vota Moje anterioribus wyrażone. — Za Kommunikacyą wiadomości ab Oriente dziękuję uniżenie Wmmpanu. ~ Ztąd zaś to tylko mam ad deferendum, że JEgo Królews. Mość P. M. M. jest ad praesens in expectatione większey frekwencyi Ichmciów Panów Senatorów ad formandas et concludendas pro exigentia teraźnieyszych koniunktur deliberationes. — In puncto Synodu Religij Greckiey y pretendowanego wprowadzenia Osób teyże Religij in Magistratum Romano-Catholicum Miasta Lwowa, jeżeli Wmmpan masz ad manus y tenże Synod y Manifest przeciw Niemu zaniesiony, tedy racz Mi Wmmpan utrumque przysłać z doskonałymi w tym informacyami; które gdy będę miał, starać się nieomieszkam o remedia na to skuteczne. — Nad ruiną fortyfikacyi Kamienieckiey, która się stała z gwałtowney inundacyi wody, jako ubolewam bardzo, tak za przybyciem tu JmćPana Podskarbiego W. Kor. który się pro 4. Maij obiecuje, wszelką Moję do poratowania tamtego antemurali impendam applikacyą. — Urzędy Podolskie według przysłaney do Wmmpana in Scripto rekommendacyi, tak jako Podkomorstwo ad satisfactionem Wmmpana expedyowane będą. — Cura Majalis aby Wmmpanu quam optime succedat y utwierdziła potrzebne Jego in publicum zdrowie, intimo voto życząc, zostawam cultu debito etc

66.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. Kor. do JmćPana Hetmana Polnego Koron. sub data ut supra. —

Ressentyment Wmmpana ex occasione Responsu JmćP. Gołowkina słusznie

ped

pochodzący, nietylko zelosissime ale też et solidissime jest napisany. – = —
Jakoby zaś poprzeć y utrzymać? w tym naywięcey trudności. – Co się jednak będzie mogło nayskuteczniejszego hoc in passu obmyśleć z przytomnemi tu Jchmciami, to się wszystko uczyni. – Jest wiadomość, że o wydanie Jmćpana Orlika już expostulowano u Dworu Cesarza Jmci; dla czego, musiał się słyszę umknąć ze Wrocławia. – Circa accommodationem interessu Ordynacyi Ostrogskiey bardzoby była potrzebna y pożyteczna prezencya Wmmpana, którego wielki rozsądek y przezorność wieleby pomogła ad perficiendum hoc opus, ad satisfactionem JEgo Królewskiey Mci P. M. M. – Rzeczypospolitey – y Interessantow. – Donieśli Mi tu Jchmć którym ten interess jest curae et cordi, o ułożonych do przyszłey transakcyi punktach: ale Mi ich jeszcze niekommunikowali. – Com odpisał w tey materyi Xciu Marszałkowi, posyłam Wmmpanu in annexo, będąc cultu solito. ~ . — .

67.) Kopija Listu JEgo Kr. Mci do Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego. – z Warszawy d. 27. Aprilis 1721. r.

Przewielebny w Bogu uprzeymie Nam miły! Lubośmy dwiema Listami Naszemi obligowali usilnie Uprzeymość Waszą, abyś jako nayprędzey do Boku Naszego pośpieszyć chciał, y w teraznieyszych czasu y konjunktur okolicznościach maturissima z wyprobowaney ku Nam y Oyczyźnie żarliwosci propinare Nam consilia; że jednak Uprzeymość Wasza determinowanym ingressu Swego na Biskupstwo Aktem exkuzowałeś się, indulsimus ulteriorem moram przybycia tu Uprzeymosci Waszey. – Obowiązujemy zaś Uprzeymość Waszą amore boni publici, abyś po odprawionym pomienionym wjeździe pro 11. Maij zjechać tu nieomieszkał, wszelkim interessom Dyecezyi Swojey któreby mogły pro być pro obice pośpiechu ad Latus Nostrum Uprzeymości Waszey miłość Oyczyzny która w sobie omnes charitates complectitur anteponendo, y one na inny czas odkładając. – Czego usilnie żądając, Dobrego Uprzeymości Waszey od Pana Boga życzemy zdrowia. – Dan ut supra ~ . — . — . — .

68.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza Wielkiego Koronnego do Jmćpana Hetmana Polnego Koronnego. — . — .

Lubo niedoszedł wcześnie Rąk Wmmpana List Moy cum annexa Copia tego com pisał do róznych Jchmciow na Seymiki Relationis, jednak gdy znalazł plausum u Wmmpana, zupełną mam ztąd satysfakcyą. – Miałem już z róznych Seymikow Responsorias cum expressionibus, że insynuacye Moje pro bono publico uczynione były wszędzie akceptowane y approbowane. – In puncto =

-,, -= ~~Ordynacyi Ostrogskiey, bynaymniey~~ niewątpię że za przybyciem JEgo Króle. Mci P. M. M., któregośmy tu dnia wczorayszego o godzinie dziesiątey w putnocy w dobrym z Łaski Boskiey zdrowiu powitali, y ta materya ad deliberandum proponetur. – Więc każdy dobrze życzący Xciu Jmci Marszałkowi Nadwornemu Litewskiemu wcześnie perswadować Mu powinien, aby starał się praeterita corrigere, nim nastąpi dalsza ex deliberatione Pańska rezolucya. – Miałem y Ja dwa Listy od Jmćp. Orlika. – Musi bydź Wmmpanu już nietayno czegom Ja się tu przyjechawszy dowiedział, że cum summa laesione honoru Gentis Nostrae dwudziestu Dragonow Moskiewskich przez Państwa JEgo Krolewskiey Mci y Rzeczypospolitey przeszedłszy zabrali tu owego Kozaka y poprowadzili do Petersburga. – Co zaś odpisano Jmćpanu Marszałkowi W. Kor:, ex adjuncta Copia Responsu Jmćpana Gołowkina wyrozumiesz Wmmpan. – Jakoby temu tędy zabieżeć? y jako succurrere Jmćpanu Orlikowi? invoco w tym Samego Wmpana consilium. – Interea zostawam etc. ~,, —. ~„ —. ~.

69.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmćpana Krakowskiego die 1. Maij 1721. roku z Warszawy. —

Dziękuję uniżenie Wmmpanu za honor nieustającey Jego korrespondencyi, y za kommunikacyą tamecznych okkurrencyy. – Ztąd, to tylko mam ad deferendum, że JEgo Królewska Mość P. M. M. niedeterminował jeszcze dnia Senatus-Consilij y materye do Niego jeszcze niesą ułożone. – Po wjeździe Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego, spodziewa się JEgo Królewska Mość P. M. M. majorem numerum Jchmciow Panow Senatorow tudzież y Samego Xcia Jmci Biskupa, y nayprędzey circa medios praesentis expedientur expedienda: na który to czas, że niemoże bydź desideratissima praesentia Wmmpana, indoleo bardzo. O Subsidium na poratowanie fortyfikacyi Kamienieckiey, za przybyciem Jmć Pana Podskarbiego W. Kor: który tu pro 5. praesentis speratur, wszelkiey applikacyi impendere nieomieszkam. – Interea jestem debito cultu etc. ~,, –

70.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. K. do Jmć Xiędza Biskupa Kamienieckiego z Warszawy d. 1. Maij 1721. Roku. –

Pojąć tego niemogę, że tak nieprędko dochodzą Mnie Listy Wmmpana: teraz bowiem dwa razem jeden d. 3. drugi d. 15. Aprilis pisane odebrałem, z których widzę, że Moje całe niedochodzą Rąk Wmmpana. – Niewątpię, że doszedł Wmmpana List JEgo Król. Mci P. M. M., z którego Wmmpan wyrozumiał intencyą Pańską, respektem akkomodacyi interessu Ordynacyi Ostrogskiey: a zatym Wmmpan łacno sam osądzisz, że te punkta któreś Mi w Liście przysłał nie

Ja

są satisfactoria: pewien jednak jestem, że za porozumieniem się dalszym — Wmćpaństwa y zjechaniem się do Janowa pro die 16. praesentis, o którym tu do Dworu doniesiono, insze concertabuntur ad satisfactionem Principis - Reipublicae - et Injuriatorum. ~ Żałuję bardzo, że Jmćpan Generał Podolski non satisfecit uczynioney z Wmćpanem kombinacyi: co aby bez dalszych dilacyy y trudnosci chciał praestare, gdy tu przybędzie jako in dies speratur, rekommendować Jmci nieomieszkam. - Starostwo Nowogrodzkie przed odebraniem Listu Wmćpana, ad Instantiam Jmćpana Podkomorzego Krzemienieckiego Jego Krol. Mość podpisał na Jmćpana Malińskiego: przy inszey tedy okkurrencyi Jmćpana Goreckiego y rekommendacyi Wmćpana pamiętny będę. ~

71.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Koronnego do Jmć Pana Wojewody Ruskiego. sub data ut supra. ~.. -

Względem Sprawy Gdańskiey referuję się na dawnieysze Listy Moje. - w Expedyowaniu Kommissyi do Żydow Lwowskich insuperabiles zachodzą difficultates: bo ani Szlachcie niemoże Kommissya praecludere viam agendi contra Synagogam gdzie się Jey podoba, ani Miasta Lwowa do tey Kommissyi pociągnąć niemożna, ktore ma juz zaczętą w Assessoryi z Żydami Sprawę; inaczey tedy ta Kommissya wynisć niemoże chyba aż przez Dekret nakazana będzie, gdy albo Creditores Żydow albo Żydzi Kredytorow za Dworem pozwą. - Co tak wyraziwszy, zostaję etc. ~.. —. ~..

72.) Kopija Listu JEgo Krolewskiey Mosci do JPana Starosty Rawskiego. - z Warszawy dnia 6. Maij 1721. Roku.

Urodzony wiernie Nam miły! Między innemi w podroży niewygodami ta jest naywiększa, że na Trakcie Wrocławskim po wielu mieyscach jakoto Wy- y w Mieście Naszym Rawie, kędy Nam często przypada pernoctata, niemamy gdzie głowy Naszey skłonić: Dla czego injunximus Urodzonemu Generał - Pocztmistrzowi Naszemu na kilku mieyscach pro commoditate Nostra domy wystawić. ~ Usilnie tedy żądamy po Wierności Twojey, abyś pusty plac pokazał Temu ktory będzie miał Commissum et curam budowania, y drzewa według potrzeby z Lasow Naszych Królewskich poddanym Naszym na tenże plac wywiesć roskazał. ~ W czym bynaymniey niewątpiemy, że Wiernosć Twoja ukontentujesz Wolą Naszę, dla pomnożenia Sobie Pańskich Respektow Naszych; z któremi się y na ten czas oświadczając, dobrego Onemuż od Pana Boga życzemy zdrowia etc. ~. —.

73.)

73.) Kopija Listu JEgo Królewskiey Mci do Urodzonych Starosty Ostrzewskiego y Rychłowskiego, sub data ut supra.

Urodzony wiernie Nam miły! Między innemi w podróży niewygodami, ta jest naywiększa, że na Trakcie Wrocławskim po wielu mieyscach jako y w Dobrach Wierności Twojey Rozniatowicach ; tz. w drugim :/ Wieruszowie, gdzie Nam często przypada pernoktata, niemamy wcześnie y osobnego do spoczynku przytulenia. ~ Dla czego, injunximus Urodzonemu Generał-Pocztmistrzowi Naszemu na kilku mieyscach pro commoditate Nostra domy wystawic. – Usilnie tedy żądamy po Wierności Twojey, abyś w Dobrach Swoich pozwolił plac na to wygodny y drzewa justo pretio z lasow swoich według potrzeby udzielił Temu który będzie miał commissum et curam budowania. Upewniamy Wierność Twoją, że przez to niestanie się ullum praejudicium prawu Jego ani jaka Dobrom y Mieszkańcom przykrość; y owszem ta łatwość którą Nam hoc in passu pokażesz pociągnie Nas do świadczenia Wierności Twojey Panskich Respektow Naszych: ktore y na ten czas ofiaruiąc, dobrego Onemuż od Pana Boga życzemy zdrowia etc. ~ . — . ~ . —.

74.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. Koron. do JmćPana Woyskiego Oświecimskiego, z Warszawy d. 7. Maij 1721. r.

List WmćPana powtórny z żalami w interessie z JmćXiędzem Suffraganem MP. odebrałem. ~ Miałem też a parte inszą a przeciwną o wszystkim relacyą, żeś WmćPan o pretensye swoje z JmćXiędzem Suffraganem MMPanem tak czynić zaczął jak z kim obcym niemógłbyś żwawiey y ostrzey. ~ Co jako JmćXa Suffragana MMPana serce bardzo uraziło, tak y moje! Czy podobnaż bowiem niesarknąć Mi na to, co Rodzonemu Bratu Memu jest bardzo bolesno? z Którym jako z Starszym et in dignitate constituto z wszelką obserwancyą postępować należało, niedając się praecipitanter per abrupta y do protestacyy które ani honoru ani pożytku żadnego WmćPanu przynieść niemogą. To tedy pomiarkowanie, ktorego Sobie WmćPan życzysz, inaczey się teraz zaczynać niemoże tylko a reparatione praeteritorum, od przebłagania JmćXiędza Suffragana MMPana, od utulenia słusznych Jego żalow, od satysfakcyi urażonemu y dotąd bolejącemu Sercu: bo choćby JmćXiądz Suffragan miał WmćPanu jaką wiolencyą uczynić na coby się nigdy nierezolwował, jako nigdy nikomu niezwykł krzywdy czynić, tak WmćPanu jako Młodszemu ob respe:

ctiue

ctum Starszego należało to modeste et patienter tolerare, a iść preca:rio z JmcXiędzem Suffraganem; a jeśliby nic nieuczynił na prośbę WmPna uczynić rekurs do Mnie po Instancyą. ~ Teraz tedy, naprzód WmmPanu potrzeba Protestacyą eliminować, attentata deprecari, kłótni prawnych zaniechać; quibus praemissis snadno przyydzie do kombinacyi, do którey się y Ja pro affectu Meo przyłożyć nieomieszkam: jakoż y już uczyniłem passum do tego, pisawszy dziś do JmcXiędza Suffragana MMPana o Informacyą, czegoby potrzebował ad praestandam sibi satisfactionē. Interea Zost.

75.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza Wielkiego Koron.º do JmcPana Krakowskiego. D. 8. Maij 1721. Roku.

Dziękuję uniżenie WmmPanu za kontynuacyą nieustającey korresponden:cyi. – Zgadzam się cum magno sensu WmmPana, że Nam nietrzeba nic opuszczać cokolwiek tylko należy ad avertenda quaevis od Oyczyzny Naszey pericula. – JEgo Krolewska Mość Pan Móy Miłwy dotąd zostaje in expectatione większey frekwencyi Senatu. – Xiążę Jmc Biskup Krakowski 11. praesentis ruszy z Krakowa rozsadzonymi końmi y stanie tu naydaley o przyszłey Srzodzie: a JmcPan Wojewoda Mazowiecki D. 10. praesentis: Inni także Ichmc z Lubelskiego y Radomskiego Trybunałow pospieszyć tu mają: za Których przybyciem instituetur Consilium, którego resultatum w dalszey korrespondencyi kommunikować nieomieszkam. – Interea zostawam etc.

76.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza W. Kor.º do JmcPana Wojewody Podolskiego. sub data ut supra. ~

List WmmPana D. 30. Aprilis ze zwykłym odebrałem respektem. – Ratione wprowadzenia osob Religionis Graecae ad Magistratum Latinum Miasta Lwowa, między Tymże Magistratem a Religiją Ruską sprawa w Sądach JEgo Krolewskiey Mci Relacyynych pendet indecisa: Dekret tedy ktory na:stąpi położy finem tey kontrowersyi. ~ JEgo Królewska Mość P. M. M. Dotąd zostaje in expectatione większey frekwencyi Sen... etc. (: ut in priori:)

77.) Copia Literarum Illmi et Exclmi Dni Supremi Regni Cancellarij ad Civitatem Thoronensem. – Varsoviae die 9. Maij MDCCXXI. Anno. ~

Studium Meum pro manutentione Jurium et promovendo commodo Inclytae Civitatis, avertendoque ab Illa quovis malo et insultu, gratas recognitiones

mere

 -„-:mereretur ad praesens et in futurum. – In casu, qui non ita pridem Thoronij accidit, Constitutio Novella monstrat viam vindicationis et satisfactionis. – Ut vero praesidio Civitas liberetur, cum id vigore dispositionis cum Illrmis et Exclmis Dnis Exercituum Regni Ducibus in Conferentia Post-Comitiali habita sit ibidem locatum, non aliter nisi eadem methodo revocari potest: hocce tamen eadem Constitutione circumscriptum, quod nullum prorsus incommodum Civitati adferri deberet. ~ Quod in presenti circumstantia Perquam-Spectabilibus Dominationibus vestris respondendo, Easdemque de constanti benevolentia Mea certiores reddendo, maneo etc.

78.) Instrukcya od Prześwietnego Trybunatu Koronnego Skarbowego Radomskiego Wielmożnym Jchmciom Panom Janowi Czapskiemu Staroście Kleckiemu Województwa Malborskiego, Sebestyanowi Mędzyńskiemu Kasztelanicowi Rypińskiemu Ziemi Dobrzyńskiey, Kommissarzom, do JEgo Królewskiey Mosci P. N. M. Postom dana.

Uznawa Prześwietny Trybunat Skarbowy Radomski, jako wszystkich tak et Suae potestatis decorem derivari od Nayjaśnieyszego Majestatu JEgo Królewskiey Mości P. N. M., a zatym zna powinność Swoją z należytą subjectionis Suae odezwać się rekognicyą: bo tę która ma publicam felicitatem służyć Oyczyźnie przypisuje fortunatissimis panowaniu JEgo Król. Mści auspicijs którego to jest supremum decus, wszystkie subalterna subsellia gratiosis Nayjaśnieyszego Majestatu Swego illustrare radijs. ~ Zlecamy zatym Jchmciom Panom Postom Naszym jako wiernych poddanych Kontestacyą, aby z jak nayuniżeńszą wyrazili JEgo Królewskiey Mści P. N. M. submissyą, chcąc na tym mieyscu zupełną pro munere Nostro circa bonum publicum w punktualney Woysku płacy et Sitientibus Justitiam czynić applikacyą, praestando unicuique quod Suum est, aby ztąd et salus et robur universi in integro zostawać mogły; tey będąc nieomylney nadzieci że JEgo Królewska Mość P. N. M. pożądane teraznieysze uspokojenie a oraz novellam Constitutionem jakoteż robur et guarrantiam tey Konstytucyi Oycowską Swoją manutenebit protekcyą; o co z niewygasłą Subsellium Nasze supplikuje do JEgo Krolewskiey Mści Pana Nas. Mil.° Submissyą.
Instat

Instat przytym do JEgo Król. Mći P. N. M. Subsellium Nasze za Imćpanem = Alexandrem Gorzeńskim Kommissarzem Województwa Poznańskiego aby ex okkurrencyi Wakansow Województwa Poznanskiego lub Kaliskiego, jeżeliby który z Urzędow Ziemskich wakował, z dobrotliwey JEgo Krolewskiey Mći mogł doznać Łaski. — Caetera Activitati et Dexteritati Jchmciow Panow Posłow committimus. — Działo się w Radomiu dnie 13. Maij 1721. Roku. — Krzysztoff Jan = Szembek Biskup Przemyski Prezydent Trybunału Skarbowego Radomskiego L. S. Janusz Xiąże Wisniowiecki Wojewoda Krakowski Marszał. Tryb. Radoms. L. S.

Respons na Instrukcyą Trybunału Skarbowego Radomskiego Urodzonym Posłom z Kancellarvi Wielkiey Koronney dnia 13. Miesiąca Maij 1721. Roku Dany. — — —

Nic bardziey niemoże kontentować spaniałego y o dobro pospolite zawsze troskliwego serca JEgo Krolewskiey Mći P. N. M., jako wdzięczna Panskich JEgo in publicum prac y starania rekognicya; z ktorą się oswiadczył Łaczny Trybunał Radomski przez godne Poselstwo swoje. — A jako cieszy się bardzo JEgo Krolews. Mość P. N. M. z chwalebnego et ope Supremi Numinis pobłogosławionego Rąk Swoich dzieła teraźnieyszey w Oyczyznie malacyi y naybardziey w niey korzysta, tak przyznaje Subalternae Majestatu Swego Potestati — Łacznemu Trybunałowi, że JEgo nieustająca ad manutentionem militaris disciplinae y punktualney Płacy applikacya gruntownym jest fundamentem szczęscia publicznego; ktore nie tylko trwać ale coraz większe incrementum zabierać będzie, gdy Łaczny Trybunał przy tak pożądanych y szczęsliwych początkach swoich indesinenti et indefesso studio Prawa Oyczystego executioni insistere nieomieszka. — Czego JEgo Królews. Mosc P. N. M. pro insigni suo in publicum amore życzyć y zachęcać raczy; wiedząc dobrze że in tam salutari opere non progredi jest regredi. — Wielebnego w Bogu Prezydenta y Wielmożnego Marszałka, ktorży nietylko Subsellij Illius ale też całey Oyczyzny są magna decora, także Urodzonych Posłow y wszystkich tam zasiadających, ku Panu y Oyczyznie merita, arta mente reponit y do proporcyonalney Onych każdemu rekompensy Panskiey Swojey deklaruje munificencyą. — Urodzonego Alexandra Gorzeńskiego Kommissarza z Województwa Poznańskiego, kiedy ad distributivam Justitiam JEgo Krolewska Mość Pan Nasz Miłościwy wakans jaki w Województwie Poznańskim lub Kaliskim przyjdzie, pamiętny będzie. — — — — — &c.

80.) Kopia Listu Jego Królewskiey Mości do Jmćpana Woje: wody Pomorskiego. z Warszawy Dnia 16. Maij 1721. Roku.

Wielmożny uprzeymie Nam miły! Doniesiona Nam jest przez Konsyliarzów u Boku Naszego przytomnych pokorna Supplika Szlachetnego Magistratu Gdań: skiego, który, przyciśniony będąc Dekretem Naszym Zadwornym do uczynienia exo: lucyi Sukcessorom Jaśnie Wielmożnego Jabłonowskiego Kasztelana niegdy Krako: wskiego y Hetmana Wielkiego Koronnego, odwoływa się ad calculum generalem z całą Prowincyą Pruską y Jey Skarbem; y przy tey uwadze o [illegible] exekucyi przerzeczonego Dekretu nakazaney, ad futurum [illegible] Generale Pruskiego. W czym, jako rzetelnym pretensyom Wielmożnych Jabłonowskich et rei judicatae praejudicare niezamyślamy, tak też z drugiey strony niechcąc [illegible] justis pos: tulatis Szlachetnego Magistratu Gdańskiego, żądamy, aby Uprzeymość Wasza exekucyą sobie Dekretem Sądów Naszych hac in causa Zleconą zatrzymał, do zupełnego porachowania się Miasta Gdańska z Prowincyą y Skarbem Pruskim. - A przy tym, Uprzeymości Waszey dobrego od Pana Boga życzemy zdrowia. Dan..

81.) Kommissya Jego Królewskiey Mći do Wyrwy nad Sanem. z Warszawy d. 19. Maij 1721. Roku.

Kommisarzowi Naszemu wiernie Nam miłemu Łaskę Naszą Królewską. - Urodzony wiernie Nam miły! Ponieważ dla [illegible] Seymów nieprzyszło Rzeczypospolitey obmyślec media utrzymania nawigacyi Sanowey przez wyrwę brzegu nad Cyplem, gdzie się coraz bardziey meatus Rzeki zaszorowywa y in summo zostaje periculo, a ztąd wielka in publicum et in privatum imminet szkoda; tedy ex Sensu przytomney Rady zdało się Nam tego y Possessores Dóbr wszelkich ponad Sanem leżących rekwirowac: co aby tym prędzey effectum [illegible] mogło, z Oycowskiey Naszey troskliwosci circa commune bonum et commodum Wiernosci Twoiey zlecić umyslilismy et per praesentes zlecamy, abyś do tamtego miejsca gdzie jest wyrwa nieodwłocznie zjechawszy czego do reparowania potrzeba zważył, ludzi y pomocy z Ekonomii Naszey Sendomir: skiey od Administratora tamecznego przybrał, a oraz y Possessores wszystkich Dóbr ponad Sanem leżących Imieniem Naszym przy Listach eo nomine danych rekwirował, żeby się każdy proportionaliter do teyże roboty ludźmi y kosztem przyłożył; tak, aby nawigacya tamtą Rzeką nader potrzebna jako

nayle

naylepiey mogła bydź utrzymana. ~ Co Wierność Twoja uczynisz incumbanter dla Łaski Naszey z powinności Swojey. – Na co się Ręką własną podp. etc.

82.) Kopija Listu JEgo Królewskiey Mości do Possessorow nad Sanem leżących. z Warszawy d. 19. Maij 1721. Roku.

Ponieważ dla niedoyścia Seymow nieprzyszło Rzeczypospolitey obmyślec srzodkow y sposobow utrzymania nawigacyi Sanowey, która przez wyrwę brzegu pod [illegible] gdzie się coraz bardziey Rzeka zaszorowywa, w oczewistem zostaje niebespieczeństwie, zkąd wielkiey każdemu publiczney y prywatney obawiac się należy szkody; tedy za Zdaniem przytomnego Senatu za rzecz potrzebną poczytaliśmy rekwirowac w tym Possessorow Dobr ponad Sanem leżących. ~ W czym, że y Skarb Nasz Nadworny ma interess, więc roskazaliśmy Administratorowi pobliższey tam Ekonomij Naszey przyłożyc się do reparowania wyrwanego brzegu; do ktorego [illegible] mość Wasza dla pospolitego dobra y pożytku z Dóbr swoich ludzi – pomocy – y kosztu niezałowat, usilnie żądamy: w czym Urodzony Kommissarz N. N. któregośmy od Skarbu Naszego na to destynowali z Uprzeymością Waszą znosic się będzie. ~ Bynaymniey zatym niewątpiąc, że Uprzeymość Wasza tę Naszę słuszną y potrzebną insynuacyą mile przyjąwszy przywieść jey do skutku nieomieszkasz, dobrego Onemuż od Pana Boga życzemy zdrowia etc. ~ 110.) taki wyszedł do JEymćPani Krakowskiey. ~ –

83.) Kopija Listu JEgo Krolewskiey Mości do JmPa. Woiewody Witebskiego. – z Warszawy dnia 1[illegible]. Maij 1[illegible]. r.

Wielmożny uprzeymie Nam miły! Zaniósł tu per expressum Wielmożny Skoropacki Hetman Woysk Nayjaśnieyszego Cara Jmci Zaporoskich skargę na ludzi y Żydow Uprzeymości Waszey, jakoby Kupcom Ukraińskim różne krzywdy y szkody poczynić mieli. ~ Co jeżeliby tak bydź miało, więc po Uprzeymości Waszey usilnie żądamy, abyś każdemu z ukrzywdzonych nieodwłoczną z ludzi y Żydow swoich administrował sprawiedliwość, towary zabrane powracac y zupełną we wszystkim satysfakcyę uczynić kazał; serio przykazawszy, aby na potym takowych y tym podobnych wiolencyy attentować nieważyli się. ~ A jeżeli kto z ludzi y Żydow Uprzeymości Waszey ma jaką do [illegible] Ukraińskich pretensyą, aby jey u Zwierzchności tameczney według prawa y zwyczaju dochodził. – Czego według słuszności y sprawiedliwości nieomylnie spodziewając się y toż samo Uprzeymości Waszey pilnie rekommendując dobrego Onemuż od Pana Boga życzemy zdrowia. ~ – – – 84.)

84.) Kopija Listu JEgo Królewskiey Mosci do JmciPana Pisarza Koronnego sub data ut supra. ~ . — . ~ .

Urodzony uprzeymie Nam miły! Doniosł tu per expressum Wielmożny Skoropacki Hetman Woysk Nayjaśnieyszego Cara Jmci Zaporoskich, jakobyś Uprzeymość Twoja miał dać protekcyą pewnemu Kupcowi Ukraińskiemu, który będąc winien wiele długow tak Skarbowi Woyska Zadnieprskiego jako y innym ludziom Ukraińskim miał był uyść do Sokala, y tam przez Burmistrza Czernichowskiego bydź aresztowany, a z pod aresztu od Uprzeymości Twojey zabrany. — Co gdyby tak bydź miało, zaprawdę byłoby przeciwko wszelkiey słuszności! Usilnie tedy żądamy po Uprzeymości Twojey, abyś tamtego Kupca, jeżeli się w Dobrach Uprzeymości Twojey znayduje, za pierwszą rekwizycyą Wielmożnego Hetmana Zaporoskiego, bez wszelkiey trudności y zwłoki wydał. Co Uprzeymości Twojey pilno rekomendując, dobrego od Pana Boga życzemy zdrowia.

85. Kopija Listu JEgo Królewskiey Mci do JmcP. Nowackiego Starosty Wyżgrodzkiego. z Warszawy ut supra. ~ . —

Urodzony wiernie Nam miły! Zaniosł tu Wielmożny Skoropacki Hetman Zaporoski per expressum Skargę na Wierność Twoją, jakobyś Kupcom Ukraińskim z pieńką do brzegu Wyżgrodzkiego jadącym miał kazać zabrać koni 24. ~ Co jeżeliby tak bydź miało, zaprawdę byłoby przeciwko wszelkiey słuszności! Więc po Wierności Twojey usilnie żądamy, abyś te konie za naypierwszą tamtych Kupców rekwizycyą niezwłocznie oddać kazał; a jeżeli Wierność Twoja masz jaką do ludzi Ukraińskich pretensyą, dochodził jey u Zwierzchności tamteczney według prawa y zwyczaju. ~ Co Wierności Twojey pilno zalecając dobrego Onemuż od Pana Boga życzemy zdrowia etc. ~ . — . ~ . — .

86. Kopija Listu JEgo Królewskiey Mosci do JmciPana Starosty Wilkowskiego, sub data ut supra. — . ~ —

Urodzony wiernie Nam miły! Doniosł Nam per expressum Wielmożny Skoropacki Hetman Woysk Nayjaśnieyszego Cara Jmci Zaporozskich, że Wierność Twoja odezwawszy się kilka razy przez Listy z pretensyą Swoją do Urodzonego Pułkownika Czernichowskiego, niepostałeś tam nikogo Swego dla dochodzenia oney, ale się na Kupców Ukraińskich masz przegrażać. ~ Więc że winny za niewinnego odpowiadać niepowinien, przeto po Wierności Twojey usilnie żądamy, abyś do tamteczney Zwierzchności posłał z Dokumentami Plenipotenta Swego dla

rospra

rosprawieniaśię z Tym który co winien Wiernosci Twojey y upomnieniaśię = satysfakcyi, Kupcow niewinnych niegrabiąc ani aresztując. ~ Co Wiernosci Twojey pilnie rekommendując, dobrego Oremuż od Pana Boga życzemy Zdrowia. ~" –

87.) Copia Literarum Sacrae Regiae Majestatis ad Regem Galliae. – Varsaviae die 11. Mensis Maij 1721. Anno. –

Post Titulos. – = Cum Magnificus Liber Baro de Beserwal Pedestrium Copiarū Majestatis Vestrae Generalis locum-tenens, a multis retro annis tam Serenissimi gratae memoriae Proavi Majestatis Vestrae quam Ipsiusmet apud Nos Minister, proficiscatur ad Aulam Majestatis Vestrae, nolumus praetermittere per hanc idoneam opportunitatem fraternam Nostram amicitiam Majestati Vestrae contestari. ~ Exponet coram fusius Majestati Vestrae Idem Magnificus de Beserwal animi Nostri Sensus; non dubitantes Majestatem Vestram pro Suo erga Nos affectu id gratum acceptumque habituram. – Quoniam vero praedictus Magnificus de Beserwal tanta prudentia tam laudabili et dexteritate apud Nos Munere Suo functus est, ut non solum Regiam propensionem Nostram verum etiam universalem existimationem acquisiverit, facere non possumus quin Ipsum majorem in modum Majestati Vestrae commendemus. – Coeterum praestolantes pro mutua amicitiae stabilitate et negotiorum communicatione Ejusdem Nobis jam noti et grati Ministri reditum, aut alterius in locum Ipsius a Majestate Vestra ablegationem Felicissimos rerum successus longaevamque incolumitatem Majestati Vestrae ex animo apprecamur. – Dabantur ut supra. Majestatis Vestrae Bonus Frater Augustus Rex. —.

88.) Litera Passus Magnifico Beserwal. —" —.

Augustus secundus etc. – Universis et singulis Principibus tam Ecclesiasticis quam Saecularibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, tum Exercituum terra marique Ductoribus, Mareschalcis, Generalibus, Admiralibus, Praesidiorum – Urbium – Arcium – et Fortalitiorum Praefectis, Limitum – Passuum – ac viarum publicarum Custodibus, Theloneorum – vectigalium Administratoribus, alijsque in universum omnibus cujuscunque Status – conditionis – et preeminentiae hominibus quoscunque Magistratus gerentibus, Amicis et Vicinis Nostris Salutem et benevolentiae significationem, Subditis vero Nostris gratiam Nostram Regiam. ~ Quum Magnificus liber Baro de Beserwal Serenissimi Galliarum et Navarrae Regis Christianissimi

a multis

 -„- a multis retro annis apud Nos Minister Ejusdemque pedestrium Copiarum Generalis Locum-tenens ad Aulam Principis Sui proficisci intendat, eoque fine Literas a Nobis liberi transitus expetierit; in memoriam Muneris apud Nos exacti, non modo hisce Literis-passus muniendum verum etiam omnibus in universum singulisque in particulari commendandum esse duximus; peramanter ac respective requirentes; quatenus Eundem Magnificum Liberum Baronem de Beserval cum Magnifica Catharina de Bileńskie Conjuge Sua nec non Comitatu-famulitio-atque rebus Eorum uti ex loco per Dei gratiam sano omnique contagionis suspicione carente proficiscentem, secure ac libere iter Suum prosequi, transire aut commorari pro temporis-loci-aut necessitatis exigentia permittant, securitatem itineris praestent, alijsque Civilitatis officijs prosequantur; paria homines Ipsorum in ditionibus Nostris hospitalitatis specimina experturi: Subditis vero Nostris ne secus faciant mandamus pro gratia Nostra. - In quorum fidem praesentes Manu Nostra subscriptas Sigillo Regni communiri jussimus. ~ Dabantur Varsaviae die 11. Maij Millesimo Septingentesimo Vicesimo primo Anno Dni Regni vero Nostri XXIV. ~.

89.) Capellania in Ecclesia Sancti Nicolai Bariensis post fata Venerabilis Francisci Xaverij Sacco Vnbli Josepho Brawa Ejusdem Ecclesiae Canonico.

Significamus praesentibus Literis Nostris quorum interest universis et singulis: Quod cum Nobis expositum sit vacare ad praesens Capellaniam Sancti Nicolai in Ecclesia Bariensis, fundationis Serenissimae olim Bonae Sfortiae Arragoniae Poloniarum Reginae, post obitum Venerabilis Francisci Xaverij Sacco; hinc Nos pro Jure Nostro Regio, quod Nobis super nominatione Capellani pro celebratione duarum Missarum qualibet hebdomada ad Majus Altare in dicta Ecclesia Sancti Nicolai ad nutum admovibilis competit, in locum defuncti Venerabilis Francisci Xaverij Sacco Venblem Josephum Brawa Ejusdem Ecclesiae Bariensis Canonicum nominandum esse duximus: prout nominamus praesentibus Literis Nostris, dantes Eidem omnimodam facultatem, provisionem ad dictam Capellaniam vigore supra nominati Oneris assignatam recipiendi-servandi-et in usus beneplacitos convertendi. ~ In quorum fidem praesentes Manu Nostra subscriptas Sigillo Regni communiri jussimus. ~ Datum Varsaviae.

90.)

90.) Punkta pro Senatus=Consilio w Warszawie = dnia 17. Miesiąca Maji 1721. Roku celebrando. ~.

JEgo Krolewska Mość Pan Nasz Miłościwy deliberationi przytomney Rady proponować y kommunikować raczy: = 1.º) Expedycye Plenipotentiariorum do Traktatu Generalnego z Koroną Szwedzką, także Ablegandarum do JEgo Carskiego Mstwa y do Porthy Ottomańskiey; tudzież projekta Jnstrukcyi z obmyśleniem requisitorum do tychże Expedycyy. ~. —. 2.º) Sprawiedliwa animadwersya super attentatis circa Actum Kommissyi do Dóbr Ordynacyi Ostrogskiey ex sensu przytomney Rady naznaczoney; oraz providenda media ad avertenda haec praejudicia jurium Majestatis et Reipublicae et ad effectuandam dispositionem JEgo Królewskiey Mości pro utilitate publica. ~. —. 3.º) Obmyślenie Summy na reparacyą fortyfikacyi w Kamieńcu Podolskim przez inundacyą świeżo zepsowaney; oraz na wypłacenie podaney od W.º Wojewody Podolskiego do Skarbu likwidacyi na expensa przy ustanowieniu Sądow pogranicznych y przy Konferencyach z Poselstwem Chocimskim przez Tegoż Wielmożnego Wojewodę erogowanych. ~. —. 4.º) Reparacya Zamku Warszawskiego coraz większey podlegającego ruinie, y coraz większych kosztow per neglectum reparacyi potrzebującego. ~. —. Finaliter, JEgo Królew. Mć P. N. M. kommunikowac raczy Contenta Memoryału Nayprzewielebnieyszego Jasna Cesarza JMci exquirendo Sensus przytomney Rady w jakich terminach Respons Onemuż ma bydź dany. — — — . —

Conclusum. ~.

Sacra Regia Majestas Dominus Noster Clementissimus Ablegationes tam ad Serenissimum Czarum quam ad Praefulgidam Portham Otthomanicam incunctanter expediendas censet; eoque intuitu unicuique Ablegato pro sumptu et apparatu necessario, videlicet Generoso Dunin Regenti Cancellariae Regni Summam pro quolibet Mense mille Jmperialium ex Thesauro Regni et Magni Ducatus Litt.ae, tum Generoso Christophoro Popiel Capitaneo Tuczapensi Colonello Sacrae Regiae Majestatis Summam novem milliu Jmperialium ex Thesauro Regni solvendas assignat. ~ Praeparamenta quoque opportuna ad Legationem Magnam prompte exequendam in ordine ad Tractatum Generalem cum Corona Suetica inter potentias Nordicas tempestive providenda arbitratur; ad eumque finem non solum Literas Passus pro Plenipotentiarijs a Rege Suecia procurare in tempore utili non intermittet

—stet, verum etiam pro formanda Instructione juxta exigentiam rerum et temporum admodum Reverendum in Christo Patrem Episcopum Cracoviensem Masoviensem et Castellanum Vilnensem ad consortium Ministrorum Status simultaneamque operam designare dignatur. ~ " —. Ad 2^{m}) Negotium Ordinationis Ostrogiensis respectu Juris petitorij ad Decisionem Ordinum Regni in Comitijs Generalibus proxime celebrandis remittitur. — Respectu vero Juris possessorij et attentatorum contra Commissionem et Administrationem ex interesse et commodo Reipublicae expeditas, eventum Combinationis propositae prestolari ad breve tempus constituit. ~ " —. Ad 3^{m}) Pro fortificatione Camenecensi quantocyus reparanda Summam triginta millium florenorum Magnifico Palatino Podoliae erogatam Summam pro usu publico in Thesauro Regni liquidandam, nec non Magnificis Palatinis Masoviae et Siradiae, tum Groso Puzyna Notario M. D. Lit: Summas in anterioribus Senatus-Consilijs assignatas Sacra Regia Majestas quantocyus ex Eodem Thesauro Regni et Magni Ducatus Lith^{ae} exolvendas decernit. ~ " —. Ad 4^{m}) Arcis Varsaviensis ruinam proxime imminentem absque omni mora quantocyus salvandam et reparandam Magnifico Thesaurario Regni Authoritate Sua et moderni Senatus-Consilij injungit. ~ " —. Ad 5^{m}) Desideria Sacrae Caesareae Majestatis per Magnum Legatum Illius insinuata, Palatinatibus, Terris, ac Districtibus totius Regni, circa futura Comitia in Suis Instructionibus exponere ac recommendare Sacra Regia M^{tas} D^{nus} N^{r}. Cl^{mus} non intermittet. ~ " — Ad 6^{m}) Super translationem Judiciorum Collimitaneorum ex Fortalitio Kamenecensi in alium locum commodum, Sacra Regia Majestas ex utilitate publica consentit, ac eo fine Instrumenta necessaria extradenda demandat. ~ " — Ad 7^{m}) Antequam reparatio integra navigationis in fluvio San per Rempublicam in Comitijs futuris providebitur, Sacra Regia Majestas ad interim, quidquid possibile et practicabile occurrerit ad impediendum majus obstaculum non intermittet, obligando Literis Suis Possessores adjacentes ad simultaneum auxilium ~ " — Ad 8^{m}) Vindicationem violatae ac profanatae Ecclesiae Lisnoviensis omni meliori modo accelerandam per repraesentationes mediatas vel immediatas, nec non urgendam conservationem Ecclesiae Czapliensis Catholicae circa jura Sua juxta =

conten

contentiones initas, Sacra Regia Majestas appromittit. —

91.) Kopija Uniwersału do Administratorow Ceł Mensae Regiae na Komorze Fordańskiey favore Miasta Thorunia. —

August Wtóry etc. Wszem wobec y każdemu z osobna etc osobliwie jednak Urodzonym Kommissarzom, Administratorom, Superintendentom y innym quocunque nomine Officyalistom Ceł Mensae Regiae Nostrae Komory Fordańskiey należącym albo interessującym się do wiadomości podajemy: = Iż widząc znaczny uszczerbek nietylko Prowincyi Pruskiey, ale też w osobliwości Miasta Naszego Thorunia przez wybieranie Cła Fordańskiego wielką ruinę, y w handlach Kupieckich następujący exitiale upadek, na Instancyą Wielkopolskich, Kujawskiego, Pruskich Województw y Ziemi Dobrzyńskiey, z wrodzoney Clemencyi Naszey, Exakcyą Cła tego Fordańskiego ad antiquam normam et praxim circa immunitatem Privilegiorum Terrarum Prussiae redukować umyśliliśmy. — Zaczym, gdy już Wielmożny Podskarbi W. Koronny ex parte Ceł Rzeczypospolitey od exakcyi Cła takowego Fordańskiego cessavit, przeto y My wszystkim wzwyż pomienionym Officyalistom Ceł Naszych Stołowych na Komorze Fordańskiey zostającym et in futurum będącym, niniejszym Uniwersałem Naszym serio roskazujemy; aby Obywatelow - Mieszczan - kupcow - y Szyprow Thoruńskich ze zbożem y jakimikolwiek towarami na dół wodą płynących lub też nazad do gory powracających, żadnym sposobem in vim Cła niezatrzymywali ani Defraudacyi nieprzeszkadzali, ale raczey onych bez aggrawacyi przy zwyczaynie praktykowanych konserwowali certyfikacyach, żadnego absolute Cła ani Kwitowego albo jakieykolwiek wymysłney exakcyi niepretendując. — Co aby inviolabiliter według wyrażney w tym Woli Naszey obserwowano było ten Uniwersał dla większey wagi Ręką Naszą podpisujemy y Pieczęcią Koronną stwierdzić roskazaliśmy. — Dan w Warszawie dnia 17. Mca Maij 1721. r. —

92.) Kopija Dyplomatis na przeniesienie Sądow Granicznych z Kamieńca Podolskiego do Zwańca. —

August Wtóry etc. Wszem wobec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy, osobliwie jednak Urodzonemu Janowi Łątskiemu Generałowi Staroście Naszemu Podolskiemu, Podstarościemu y Sędziemu, Pisarzowi y =

Burgrab

 = Burgrabiem Grodzkim Kamienieckim do wiadomości podajemy: =
Iż jakośmy dla zachowania dobrey przyjaźni y spokoynego Sąsiedztwa z Pań:
stwem Przeswietney Porty Ottomanskiey, dla uskromienia excessów przy gra:
nicy przez administracyą nieodwłoczney każdemu ukrzywdzonemu sprawie:
dliwosci y satysfakcyi, Sądy pograniczne w roku przeszłym Authoritate Se:
natus-Consilij post-Comitialis złożyli y naznaczyli; tak ad praesens
przez Panow Rad Naszych informowani będąc, że w Kamiencu Podolskim
często przypadają Sądy Grodzkie y Querelowe, na które Obywatele tamtego
Województwa in magna frequentia zjeżdżają się, często coincidunt z Sądami
pogranicznemi; dla czego, Officium Grodzkie do Sądow Grodzkich y Pogranicz:
nych należące ani Swoim Obywatelom ani Zagranicznym satisfacere nie:
może, kiedy częstokroć Sądy jedne przez drugie impediuntur; nadto, ob
angustiam Miasta tamtego ani Zagraniczni ani Polscy ludzie niemogąc
mieć commoditatem gospod y Stancyy: Więc za zdaniem przytomney Rady.
Sądom Pogranicznym mieysce we Zwańcu naznaczamy; które aby się statis
temporibus według przeszłorocznego Reskryptu Naszego odprawowały, y Spra:
wiedliwość Swięta każdemu ukrzywdzonemu indilate administrowana była,
Urodzonemu Staroście Naszemu Generałowi Podolskiemu y Jego Officio roska:
zujemy: aby o tymże mieyscu y Sądach Zwierzchność Prześwietney Porthy Ot:
thomanskiey przy graniçy będącą obwiescili, y to Nasze Dyploma po Grodach
tamtego Województwa publikowali. — Na co się dla lepszey wiary Ręką własną
podpisawszy pieczęć Koronną przycisnąć roskazaliśmy. — Dan w Warszawie dnia
19. Maij 1721. r.

93.) Kommissya Jego Krolewskiey Mci na poskromienie
Excessow Pogranicznych ab Oriente. — —

August Wtóry etc. — Kommissarzom Naszym wiernie Nam miłym! ~
Jakośmy w przeszłym Roku za zdaniem Senatus-Consilij Post-Comitialis,
dla zachowania spokoynego sąsiedztwa z Państwem Prześwietney Porthy Ottho:
manskiey y dobrey kointelligencyi przez poskromienie excessow y swywoli przy
graniczu, o których wiele było relacyi. Sądy pograniczne postanowili; tak y ad
praesens gdy Nas wiadomosci dochodzą, że się takowe excessa między Pokuciem
a Państwem Wołoskiem nietylko wszczynają ale coraz bardziey szerzą; tedy
zabiegając temu Wiernosciom Waszym zalecamy, abyście mieysce wygodne
pod

pod świątynem upatrzywszy, o nim y o czasie zaczęcia Sądow Jaśnie = Wielmożnemu Hospodarowi Wołoskiemu donieśli, aby tam każdy z ukrzywdzonych y jakąkolwiek pretensyą maiących do ludzi Państwa Naszego stawał, krzywdy swoje dowodził, Wierności zaś Wasze abyście praevia Inquisitione juxta jura gentium wszelkie excessa - krzywdy - szkody - y inne pretensye nieodwłocznie pro justitia sądzili, winnych karali, Dekreta swoje bez wszelkiey zwłoki do exekucyi przywodzili. - Uczynicie praemissa Wierności Wasze dla Łaski Naszey z powinności Swojey. Dan w Warszawie dnia 19. Maij 1721. r.

94. Kopija Listu Jego Krol. Mci do J. Wm Panow Senatorow. —

Wielmożny uprzeymie Nam miły. Bespiecznie przed całym Swiatem gloriari możemy, że za powrotem Naszym z Państw Dziedzicznych in viscera Regni, cokolwiek tylko ex re et usu boni publici urgens et opportunum poczytaliśmy, to wszystko omni studio et applicatione promowowaliśmy; y niepierwey ad Majatem curationem Zdrowia publicis laboribus nadwątlonego zabieramy się, aż wprzody curam realem Salutis universorum cum votivo successu expedyowaliśmy ad mentem przytomney Rady, na ktorey zbawienne y pożyteczne in publicum Resultatum referujemy się. - Usilnie po Uprzeymosci Wszy żądamy y obligujemy, abyś pro amore Patriae z obowiązku godności Swojey do tego omnes conatus et sollicitas curas obracać nieomieszkiwał, cokolwiek tylko do utrzymywania in statu praesenti wewnętrznego pokoju - jedności - wzaiemney konfidencyi - y porządku domowego considerari może. - Przez co Uprzeymość Wasza uczynisz Nam rzecz bardzo miłą - Oyczyznie zbawienną, a sobie chwalebną, Pańskie oraz Nasze pomnożysz ku Sobie respekta: z ktorymi się y na ten czas Uprzeymosci Waszey oświadczaiąc, dobrego Onemuż od Pana Boga życzemy zdrowia. Dan w Warszawie d. 16. Maja R. Pańskiego 1721 —

95.) Kopija z Hramoty Jego Carskgo Mstwa do Jego Krolewskgo Mstwa y Rzeczypospolitey z Rygi d. 18. Maij s. v. 1721. pisaney y przez Legacyi Konsyliarza Lefortu ordynowaney. —.

Waszego Krolewskiego Wstwa przyjacielsko-braterską Hramotę d. 10. Aprilis pisaną My tu odebrali: z ktorey wyrozumieliśmy, że W. sze Krolewskie Wstwo za rzecz słuszną osądziłeś czynić Nam propozycyą in materia Kongressow Neysztadzkiego y Brunświckiego y w inszych circumstancyach. - Jesteśmy tey

nadziei

... nadziei, że posłany od Nas Xiąże Siergiey Dołgoruki już do tego czasu u Dworu Waszego Królewskiego Mśtwa stanął, y żes W. Kr. Mśtwo posłanąb z Nim Hramotę Naszą z St. petersburga d. 14. Martij Anni currentis odebrał; w ktorey szczerze - prawdziwie - y poufale kommunikowalismy Waszemu Królews. Mśtwu y Rzpltey negocyacyą Kongressu Neysztadzkiego, y upewnilismy W. Krol. Mśtwo że My bez inkludowania Was. Kr. Mśtwa y Rzeczypospolitey nietylko pokoju ale y armistycyi stanowic niebędziemy, y że wszystkiego co na tym Neysztadzkim Kongressie :/: jak prędko się zacznie :/ proponowano y traktowano będzie, dostatecznie y rzetelnie kommunikować chcemy: na którą Naszą Hramotę y teraz we wszystkim referujemy się, y pomienione nasze assekuracye znowu powtarzamy. - Że zaś wiedziec niemożemy, jeżeli na tym Neysztadzkim Kongressie będzie jaka z strony Szwedzkiey o pokoju propozycya, a teraz Jego Cesarskie Mśtwo usilnie po Nas żąda żebyśmy na Brunswicki Kongress posłali; więc żebyśmy pokazali że przyjaźn Cesarskiego Mśtwa jest u Nas w wielkiey konsyderacyi, y oświadczając Naszę prawdziwą propensyą, za rzecz słuszną rozsądzilismy Ministrow Naszych na ten Kongress Brunswicki naznaczyć: którzy jeżeli skutek swóy odbierze to y Ministrowie Nasi mają Ordynans tam jechac y być przytomnymi. - My tedy, poniewaz żadney inszey Intencyi niemamy tylko tę, żebysmy z Waszym Królew. Mśtwem y Rzecząpospolitą, mocą zawartey kolligacyi w nieodmienney y prawdziwey zostawali przyjaźni, y żebysmy do tego, do czego Nas społny interess y awantaż obliguje, wszelkich sposobow według możnosci zażyli; więc upewniamy Wasze Królewskie Mśtwo, że Plenipotencyaryuszowie Nasi na obadwa pomienione Zjazdy naznaczeni takie Nasze Ordynanse miec będą, żeby Interessa Wgo Król. Mśtwa y Rzeczypospolitey jako Nasze własne utrzymywali y wszelkie o Nich staranie mieli: y jesteśmy tego pewni że wzajemnie z strony Waszego Królewskiego Mśtwa y Rzeczypospolitey pari affectu ku Nam postąpiono będzie. -

96.) Copia Literarum S. R. M. Ustis ad Civitatem Gedanensem.

Favores Nostros Regios, quibus merita et eximias animi dotes Generosi Francisci Reyna complectimur, abunde testatur Privilegium Consensus Nostri, vigore Cujus jure super generalem praefecturam Postarum in Prussia - Livonia - et Sa...

et amicitias potitus est. ~ Capacitatem, intaminatam fidem, et dexte=
ritatem praedicti Generosi Reyna in hac quoque Officio prout in alijs probe
impletis functionibus cum particulari Nostra ac omnium satisfactione
magis magisve declarandam certo speramus. ~ Quare Fidelitatibus Vstris
Ipsum recommendando injungimus, qualenus Eundem pro Legitimo Generali
Postarum Praefecto recognoscant omnibusque humanitatis Officijs prose=
quantur, cum praerogativa - juribus - et obventionibus muneri Suius de lege
et veteri praxi servientibus et Ipsi respondeant et ab omnibus responderi cu=
rent: quod Nobis maxime gratum erit. ~ Interea Fidelitates Vestras bene va=
lere jubemus. - Datum Varsaviae die XIX. Mensis Maij 1721. Anno.

97.) Copia Nominationis Sacrae Regiae Majstis pro Episcopatu Lu=
ceoriensi et Bresten. in Lithvania die vigesima Mensis:
Maij Anno Domini 1721: Varsaviae expeditae. -

Sanctissime ac Beatissime in Christo Pater Domine Dne Clementissime! ~
Post oscula Pedum Sanctitatis Vestrae Mei Regnique ac Dominiorum Meorum
humillimam commendationem. ~ Vacanti Episcopatui Luceoriensi et Brestensi
in Lithvania post obitum Reverendi olim in Christo Patris Dni Joachimi Prze=
bendowski praestantem pietate ac doctrina Praesulem substituere cupiendo,
conjeci oculos in Reverendum in Christo Patrem Dnum Stephanum Rupnio=
wski Episcopum Camenecensem; Cujus tanta sunt in Ecclesia Dei et Regno hoc
merita eaque erga Sanctam Sedem devotio, ut Eundem opinione Mea tum
et favorabili Sanctitatis Vestrae approbatione dignum per omnia comperiam.
Ex his igitur alijsque Regni Mei rationibus permoventibus, praefatum Rndum Epi
Rupniowski ad Luceoriensem et Brestensem in Lithvania Infulam promoveo atque
nomino, Ipsumque Sanctitati Vestrae cum omni quo par est filiali submissione
praesento, rogando humillime; quatenus Sanctitas Vestra huic Meae Nomina=
tioni benigne annuere Nominatumque Gratia Sua efficaci cumulare dignetur.
Certus sum, quod sicut in Camenecensi Cathedra, cui laudabiliter praefuit,
zelo in Deum, fidelitate in patriam, exemplo in Regem, cura in Clerum, stu=
dio denique in promovendo commodo - decore - atque bono regimine Dioecesis
Suae enituit, ita et in hac altera Vinea Christi ad quam Eundem transfero,
Votis Sanctitatis Vestrae et Meae expectationi respondebit. ~ Interea Sanctitati
Vestrae felix ac diuturnum Orbis Christiani Imperium apprecor et maneo =

Sanctitatis

 -- Sanctitatis Vestræ Obedientissimus Filius Augustus Rex Poloniae. —

98.) Copia Nominationis ad Episcopatum Camenecen. sub data ut supra.

Post oscula pedum etc. Cum post propositum nuper Sanctitati Vestræ ad vacantem Ecclesiam Luceoriensem Reverendum in Christo Patrem Dominum Stephanum Rupniowski Episcopum Camenecensem, iterum Cathedra Episcopalis Camenecensis Suo orbetur Sponso; pro Regia Mea sollicitudine cupiens Eidem de Congruo providere Pastore. Reverendum in Christo Patrem Dominum Stanislaum Hosius Episcopum Livoniæ et Piltinensem, praeter clarissima vetustissimæ Domus Suæ merita, pietate in Deum — morum gravitate — doctrina — in rebus gerendis dexteritate — et longo usu comparata prudentia — praeclarisque animi dotibus praeditum, de Nobis vero et Republica bene meritum, ad dictam Ecclesiam Camenecensem in Episcopum nominavi; Sanctitati Vestræ suppliciter propono, utque hanc Nominationem Sanctitas Vestra Suprema Authoritate Sua approbare dignetur majorem in modum rogo. — Quam Supplicationem Meam dum benigne a Sanctitate Vestra admittendam spero, Eidem diuturnum ac felix in hac Suprema Sede Imperium humillime voveo. — Sanctitatis Vræ Obedi. etc.

99.) Copia Nominationis ad Episcopatum Livoniæ et Pilthynensem, sub data ut supra. —„ —. Post Titulos. —

Post oscula Pedum etc. — Pro solito, quo incrementis Ecclesiarum favere consuevi studio, vacanti ad praesens Episcopatui Livoniæ et Piltinensi, post Nominationem Reverendi in Christo Patris Stanislai Hosius, Illius ultimi et immediati Possessoris ad Episcopatum Camenecensem factam, cupiens tale subjectum providere quod virtutibus tanto muneri competentibus vere ac sufficienter ornatum praeditumque sit; inter Alios pietate — doctrina — ac virtutibus — splendoreque generis reperi Conspicuum Venerabilem Christophorum Manteuffel Kiełpinski Abbatem Sieciechoviensem. — Quem ad obtinendum ejusmodi Episcopatum Livoniæ et Pilthynensem Meis præsentibus Nominatum Sanctitati Vestræ confirmandum supplex propono, rogans humillime Sanctitatem Vestram, ut hancce Nominationem Meam Suprema Authoritate Sua approbare dignetur. — Quod dum a Sanctitate Vestra obtinuisse peto, Eidem diuturnum ac felix in hac Suprema Sede regimen humillime voveo. — Sanctitatis Vestræ Obedientissimus Filius Augustus Rex Pol.

100.) Kopia Listu Jego Królewskiey Mci do JmćPana Woiewody Inowrocławskiego Starosty Międzyrzyckiego z Warszawy

= dnia 20. Miesiąca Maja Roku Pańskgo 1721. —

Wielmożny uprzeymie Nam miły! Doniosł Nam Urodzony Generał de Schwerin Minister Dworu Berlińskiego przy Boku Naszym rezyduiący, o zachodzących intuitu granic między Wsiami Murren Margrabstwa Brandeburskiego a Polichen Wsią do Starostwa Międzyrzyckiego należącą, kontrowersyach y differencyach! — Na ktorych uznanie y pomiarkowanie niżeli Kommissya naznaczona będzie, zlecamy Uprzeymości Waszey abyś tymczasem cum Collegio Regiminis Neomarchiae lub cum Parte cujus interest porozumiał się, jeżeliby przerzeczone trudnosci ad satisfactionem utriusque partis mediis amicabilibus complanari et sopiri niemogły. Dobrego przytym Uprzeymosci Waszey od Pana Boga życzemy zdrowia. —

101.) Kopija Listu JEgo Królewskiey Mci do Ur. Narmanowskiego Starosty Pilskiego y Uyskiego. sub data ut supra. —

Urodzony wiernie Nam miły! Doniosł Nam w Memoriale Swoim Urodzony Generał de Schwerin Minister Dworu Berlińskiego przy Dworze Naszym rezyduiący: jakoby Mieszczanie Jastrowscy do Pilskiego Starostwa należący, wpadłszy armata manu do Lasu wielkiego Tultz nazwanego ditionis ut asseritur Brandeburgicae, Ludzi Urodzonych Ostenow drzewo rąbaiących zbić mieli y gwałtownie przymusili do sprowadzenia tegoż drzewa sciętego do Miasta Jastrowia, gdzie Jch niemały czas z wozami y końmi trzymali y ledwie wypuscili. — A zatym, z woli Pana Swego tenże Urodzony de Schwerin instat do Nas, abyśmy przerzeczonych Mieszczan jako Sąsiedzkiey przyjazni gwałtownikow surowie za przykład innym karać kazali. — Co że bez należytey inwestygacyi bydź niemoże, tedy zlecamy Wiernosci Waszey, abyś w tey Sprawie per omnes rei circumstantias potrzebną Jnwestygacyą uczynił, pro decernendis contra delinquentes w Sądach Naszych Assessorskich poenis: — przerzeczonym zaś Mieszczanom Jastrowskim surowie zakazał, aby żadnych gwałtow y wiolencyi w lasach pomienionych nieczynili; a jeśli jaką krzywdę mieć praetendunt żeby oney należycie dochodzili, Sąsiedzką nienaruszenie zachowując przyjazń. — Co jako naypilniey Wiernosci Waszey zalecając dobrego tymczasem od Pana Boga życzemy zdrowia.

102.) Copia Memorialis Ablegati Brandeburgici de Schwerin S.ae R.ae M.tis porrecti. Varsaviae d. 16. Maij 1721. Anno. —

Cum in nuperrimo Senatus-Consilio statim post ultima Comitia dissoluta habit

habito, ad jussum Suae Regiae Majestatis Borussiae Domini Mei Clementissimi apud Regiam Vestram Majestatem et Augustissimam Rempublicam Instantias egerim, ut causa Burgraviorum et Comitum de Dohna et Praetensio Illorum in Pacis Olivensis Articulo vigesimo fundata, Regiae Vestrae Majestatis et Inclytae Reipublicae Legatis ad Congressum Brunsvicensem mittendis eumque in finem instruendis decidenda daretur, cum Legatis Eorum Principum ad Eundem Congressum qui pro Pace Olivensi Sponsores extiterunt; non indignabitur Regia Majestas Vestra Me id petitum hac occasione ante discessum Ejusdem in Saxoniam reiterare, praesertim cum rumor spargatur non incertus fore, ut tandem exoptatus Ille Congressus habeatur, nec dubium sit Regiam Vestram Majestatem ex Consilio Illmorum Senatorum Legatos eo esse missuram; spemque Mecum non incertam fovent Burgravij et Comites de Dohna, quod Regia Vra Majestas et augustissima Respublica rationem Illorum sint habiturae, tantumque ex pane benemeritorum daturae quantum ad satisfactionem Eorundem plenariam sufficiat. — Coeterum Gratiae Regiae Me submissa devotione commendans, in sempiternum permaneo Rae Mtis Vrae humillimus Servus de Schwerin.

103.) Copia Memorialis Ablegati Brandeburgici de Schwerin Sacrae Regiae Majestati porrecti. — · — · —

Memoriae Suae Regiae Majestatis Vestrae excidere non potuit, Me anni praeterlapsi die quinta Decembris ad Mandatum Serenissimi Borussiae Regis Domini Mei Clementissimi humillime porrexisse Majestati Vestrae Memoriale injustum concernens vectigal, quod sub nomine Germanico die Stromstrafe Contubernium Naviculariorum Gedanensium ab Incolis Mariae-Insulanis alijsque Sacrae Regiae Majestatis Borussiae Subditis mercimonia Dantiscum vehentibus injustissimo modo exigit. — Ad quod, circa tempus discessus Regiae Vestrae Majestatis Saxoniam versus, responsum accepi a Cancellaria Regni Majori sub Sigillo expeditum, una cum deductione ampla praetensi juris naviculariorum Gedanensium. — Cum autem petitum Meum non communicationem ejusmodi deductionis, /: utpote ad quam, jam dudum a regimine Regni Borussiae Magistratui Gedanensi validis rationibus responsum fuit: /, sed satisfactionem Sermi Borussiae Regis in plenissima abolitione istius vectigalis, /: cujus injusta exactio ad satietatem usque demonstrata est: / involverit; post felicem Regiae Majestatis Vestrae in hanc regionem reditum, iterum

apud

apud Eandem hanc abolitionem urgere a Domino Meo Clementissimo =
jussus sum: et sperat Serenissimus Borussiæ Rex, Regiam Vestram Majestem
pro nota Ejusdem in aequitatem et justitiam animi propensione Sibi in hac
justissima Sua causa non defuturum. ~ Quod superest, Regiæ Gratiæ summa
veneratione in sempiternum colendæ se commendat Rae Mtis Vrae hmlmus Serv. de Sch..

104.) Copia Memorialis Ejusdem Ablegati Sae Rae Mjsti porrecti.

Sacra Regia Borussiae Majestas, quemadmodum nihil magis cordi habet quã
bonae vicinitatis studium mutuæque amicitiæ atque intelligentiæ cum Augu:
stissima Polonorum Republica cultum, ita omnibus ijs quae his contraria esse
vel saltem optimam hucusque servatam harmoniam imminuere possunt ut
quam citius occurratur, operam omnem adhiberi vult: ~ Ideoque in casu,
quo contentio circa fines utrarumque ditionum prope Pagum Murren in Nova
Marchia Brandeburgensi situm et Pagum Pollichen sub Starostia Meserecen:
si jam ab aliquot annis extitit, de cujus ulteriori prorogata decisione me:
tuendum est ne mutuas tandem gignat collisiones, ex eaque innumeræ ori-
antur difficultates, Mihi Ejusdem ad Majestatem Vestram Ablegato infra
nominando Clementissime demandare voluit, ut ad penitus aboliendam
hanc litem eumque in finem tollenda obstacula, mutuum Majestatis Ve:
stræ humillime expetam auxilium. ~ Cumque hæc non melius extingui
valeant, nisi mediantibus ab utraque parte denominandis Commissarijs
qui in totam causam dignoscant eandemque secundum aequitatem et justi:
tiam decidant; apud Majestatem Vestram Instantias agere jussus sum, ..
ut quam primum fieri possit cum Instructione Tales constituere non dedi:
gnetur. _ Quibus obtentis, non deerit Serenissimus Borussiæ Rex, quin
Suos pariter denominet Illisque convenienti prospiciat Instructione et Ple:
nipotentia. _ Neque spes est incerta fore, ut per talem amicabilem com:
positionem causa ista exoptatum tandem sit consecutura finem. _ Interim,
si talis Commissio tam cito constitui non possit, necessarium esse videtur,
ut Majestas Vestra Clementissime jubeat Starostam Meserecensem, ut
cum Collegio Regiminis Neomarchici praeliminariter de remedijs cogitet,
quibus ad finalem decisionem usque haec causa complanari possit. ~ Coeterum
Gratiae Regiæ sese commendans submissa devotione in sempiternum permane:
bit Regiæ Majestatis Vestræ humillimus Servus de Schwerin. ~

105.

105.) Copia Memorialis Ejusdem Ablegati Serenissimo= Regi Poloniarum porrecti.

Ad Supplices Instantias, quas apud Serenissimum Borussiæ Regem egerint Nobiles de Osten, jussus sum Majestati Vestræ humillime repraesentare; Cives urbis Polonicæ Jastrow dictæ in Sylvam /: cui nomen germanicum der grosse Tultx :/ in Pomerania ditionis Brandeburgicæ sitam erruptionem fecisse, homines supra dictorum Nobilium de Osten ligna ibi eodem tempore scindentes armata manu invasisse, verberibus eosdem excepisse, ac tandem coëgisse ut ligna in eadem sylva scissa Jastroviam ducerent, ubi currus et equi sunt retenti donec summa adhibita operâ tandem illos repetere datum fuerit! ~ „ —. Cum autem hic ausus violationem Supremi Juris Territorialis Sacrae Regiæ Majestatis Borussiæ tanquam Ducis Pomeraniæ involvat, ideoque graviori punitione in transgressores sit animadvertendus; nimium confidit aequitati Majestatis Vestrae et studio illesae vicinitatis colendae toties exhibito Serenissimus Borussiae Rex, quam ut credat fore, ut hoc factum viciniárum jura evertens et harmoniam inter utrosque subditos hucusque cultam facile maneat impunitum, quin potius certissimam spem fovet, quemadmodum etiam a Majestate Vestra expetere in mandatis habeo, ut in aliorum exemplum Cives Jastroviæ severrime puniri faciat, eosque ad id adigat, ut ligna ablata in locum ubi violentia facta reponant, hominibus Nobilium de Osten damnum et expensas resarciant, nec Ipsos Nobiles de Osten in possessione istius sylvæ ab immemorabili tempore acquisitae sub comminatione gravioris poenæ amplius turbent; sed si quid juris in praedictam sylvam sibi competere credant, ut id legitimo modo in Foro competenti per viam juris decidi patiantur. ~ Interim Responsum adaequatum expectans Gratiæ Regiæ se demissa observantia commendat Mjstis Vrae humillimus Servus etc.

106.) Responsum ad tria Memorialia Magnifici de Schwerin Ministri Serenissimi Regis in Prussia ex Cancellaria Sæ Ræ Mjtis D. N. C. datum Varsaviæ die 20. Maij 1721. A:

Ad Primum. Sperabat Sacra Regia Majestas Dnus Noster Clementissimus, per communicatam in antecessum Magnifico de Schwerin deductionem jurium Naviculariorum Gedanensium, Controversiam intuitu exactionis poenæ fluminis sopiendam fore: sed cum ejusdem exactionis non per Magistratum =

Gedan

Gedanensem sed per Contubernium Naviculariorum Gedanensium longo= et fere immemorabili ab ipso Crucigerorum tempore usu in fundamento Jurium et Privilegiorum antiquissimorum confirmatae iterum praetendatur abolitio; eam non aliter nisi mature perpensis et discussis ab utrinque Juribus Partium, vel per Legem publicam vel per decisionem Judicialem praevia adcitatione Contubernij Naviculariorum fieri posse. —„ —. Ad Secundum. Antequam Commissio pro decisione intercedentium ratione limitum inter villas Murren et Pollichen Controversiarum designari poterit, Sacra Regia Majestas D. N. Clementissimus injungit Magnifico Radomicki Palatino Junivladislaviensi Generali Majoris Poloniae Capitaneo Meserecensi, ut interea cum Collegio Regiminis Neo-marchiae conferat, quo citius negotium ad satisfactionem utriusque partis amicabilibus medijs complanari et sopiri valeat. —„ —. Ad Tertium. Cum inaudita et indefensa parte altera nullum judicium formari potest, Sacra Regia Majestas D. N. C. committit Generoso Capitaneo Usteni si et Pilensi ad Quem oppidum Jastrow pertinet, quatenus ratione praetensarum ac si per Oppidanos Jastrovienses factarum hominibus Grsorum de Osten injuriarum per omnes rei circumstantias debite investiget, memoratisque Civibus Jastroviensibus severissime injungat, ut a quibusvis violentijs abstineant, verum praetensiones Suas si quas habent jure vindicent; quod ipsum etiam Generosi de Osten facturi sunt, justitiam de praedictis Civibus Jastroviensibus in Judicijs Sacrae Regiae Majestatis Assessorialibus Regni assecuturi: cum nihil magis Sacra Reg. Mjstas. Dnus Nr. Clementissimus in votis habeat, quam Pacta et Foedera firmamque ac stabilem pacem et amicitiam inviolabiliter observare. —„ —. De coetero Sacra Regia Mjtas D. N. C. favores Suos Regios Magnifico de Schwerin pollicetur. — Ad mandatum Sae Rae Mjtis Dni Nri Clmi

107.) Kommissya JEgo Król. Mci do Miasta Łomży. —„

Urodzeni wiernie Nam mili! Przełożono Nam jest przez Panow Rad Naszych, jako Miasto Nasze Łomża quondam in statu optimo będące, potym successu temporis przez różne calamitates – woyny – morowe powietrze – y częste pożary in favillam obrócone z ziemią zrównane y dotąd intra rudera zostaje, że nawet skutkow teraznieyszego uspokojenia na Nim cale nieznać, naybardziey dlatego że tam dla niesforności ludzi y ustawicznych między Nimi kłótni żadnego Rządu niemasz, y owszem omnia dissoluta

y cokol.

=„= y cokolwiek dawni Mieszczanie teraznieyszych Antecessorowie wprowadzili porządku, to teraz wszystko per internas Dissensiones upadło; ani Magistratu należytego, ani sprawiedliwosci, ani ładu, ani rachunkow, ani obserwancyi zobopolney niemasz, tak iż gdyby w tey konfuzyi dłuż Miasto Tużyn zostawac miało, pewnieby do ostatka z imieniem swoim zaginęło. — Chcąc tedy his inconvenientijs skutecznie zabieżeć, Miasto ad meliorem statum et ordinem przywieść aby się tandem podzwignąć mogło; Wiernosciom Waszym to negotium zlecić umyślilismy et praesentibus zlecamy, dając Onymże zupełną moc abyście Wiernosci Wasze zniozszy się z Sobą o czasie y onym determinowawszy przez wydanie Swoich Innotescencyi dwiema Niedzielami przed terminem, do Miasta pomienionego Tużyn zjechali, y tam unius alterius ve absentia non obstante na mieysciu które sposobnieysze zdać się będzie Jurysdykcyę Swoją Kommissarską zafundowawszy, (naprzod Prawa Mieyskie jakie na ten czas mieć mogą, komportować przed się kazali y one przeyrzeli, według nich et ad exemplum innych regularnych Miast in punctis gdzieby prawa opisanego Mieyskiego niebyło, tego Miasta regimen, administracyą Sprawiedliwosci y wszelki porządek około Elekcyi Magistratu, Lechow, Schadzek, taxy podatkowe y sprawowanie rachunkow, y cokolwiek tylko ad bonum ordinem należeć może ustanowili — opisali — y Dekretem Swoim, który vim et robur perpetuae firmitatis hac in parte mieć będzie powinien, wszystkiego w postanowicie exactam observantiam obwarowali — y winy in casum Contraventionis interponowali ~„ — Secundo. Abyscie Wiernosci Wasze roskazali obwołać, żeby się kaźdy Possessor pustych — rol — y ogrodow do nich należących in spatio trzech niedziel ozywał albo je osiadał, albo jeżeli osieść niezechce albo niebędzie mogł, osiadaiącym justo pretio zbywał: które obwołanie, aby czasu Kommissyi nieprzedłużyło y Wiernosci Waszych niezatrzymało, dwiema niedzielami przed zaczęciem Kommissyi stać się ma przy wydaniu Innotescencyi; in quantum się kto in spatio praefixo do swego dziedzictwa lub Sukcessyi niezgłosi, tedy Wiernosci Wasze każdy plac takowy z ogrodami — polami — y łąkami do niego należącymi, praevia descriptione wszystkiego pro desertis deklarować — konfiskować będziecie, a Zwierzchnosci Starościńskiey in Scripto podawszy, rozdacie na Tych którzy się chcą budować y osiadać zlecicie: nadto, Tym, którzy budować się będą de novo, za Pozwoleniem nato Wielmożnego =

Kan-

Kanclerza Wielkiego Koronnego Starosty Naszego Łomżyńskiego, proporcyo=
nalną wolność od wszelkich ciężarow publicznych y prywatnych pozwolicie. —
Tertio. Nowobudujący się y osiadający Ludzie, aby ad jura Civitatis do Urzędow
wszelkich y do Cechow, byleby mieli bona testimonia Originis et exercitationis
suae, przypuszczani byli, in Actu Commissionis Wierności Wasze obwarujecie. -
Quarto. — Jeżeli Toż Miasto jest aere alieno obciążone albo Zapisami jakie=
mi czyli też legacyami contra dispositionem Juris uczynionymi, Wierności Wa=
sze diligentissime inquirować będziecie: a wszystkich Tych, którzykolwiek
domy - place - albo grunta jakie y jakimkolwiek sposobem trzymają, bądź
Swieckich bądź Duchownych przed Sąd Swoy do pokazania praw Swoich za=
pozwiecie y te prawa y pretensye Ich roztrząśniecie; jezeli się zgadzają z pra=
wem y słusznością, słuszne przyznacie, niesłuszne zniesiecie y abrogować
będziecie: potym, jezeliteż Ci wszyscy quovis titulo Possessorowie onera publica
et privata zarówno z Mieszczaniami płacili albo nie? mature weyrzyciе; a jesli
niepłacili? to je ab ultima quietatione etiam a tempore possessionis zapłacić
każecie; alboliteż jeśliby kto niebył solvendo, bona invadiata praevia taxâ
Miastu oddacie: a kto zapłaci pro praetento aby też et in futurum aequaliter
płacił Dekretem Swoim serio nakażecie. Itque sub amissione juris et possessio-
nis takowych Dobr pod Miastem osiadłych. — . — Quinto. Jezeli się tam z=
naydą jakie niespokoyne Osoby tranquillitatem Miasta y spolną zgodę bur=
bujące przez kłótnie - pieniactwa - y terminy prawne nigdy ich kończyć nie=
chcąc, tedy Wierności Wasze wszystkie dawnieysze y swiezsze Dekreta Assе=
ssorskie przed Sądem Swoim produkować każecie, Inkwizycyi wysłuchacie, et
quod juris ac justitiae erit decydować będziecie, nieuważając nic na to że w
Dekretach są inni naznaczeni Kommissarze: naostatek wszystkie skargi -
krzywdy - pretensye - y inne które bydź mogą kryminalne y niekryminalne
sprawy praevijs Inquisitionibus usądzicie, [illegible] we wszystkim Rząd do=
bry ustanowicie, y wszystko Miastu na piśmie zostawicie, salva appellatione
a definitiva Sententia in causis particularibus Stronie uciążonaj się bydź czują=
cey do Sądu Naszego reservata. — Co zas wszystko cokolwiek Wierności Wasze
ex aequo et justo in bonum publicum Civitatis ustanowicie, in perpetuum vim
et robur mieć powinno; y aby się temu żaden Mieszczanin nieważył sprzeciwiać
ani

= ani wzruszać serio przykazujemy, poenas contra Convulsores Decretorum Nostrorum in Legibus Regni descriptas interponendo. ~ Uczynicie praemissa Wiernosci Wasze dla Łaski Naszey z Powinnosci swojey. – Na co się dla lepszey wiary y wagi Ręką własną podpisawszy, pieczęć Kor. przycisnąć roskazaliśmy. Dan.

108.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza WW. K. do JmciPana Krakowskiego H. WW. K. z Warszawy die 29. Maij 1721. r.

Jako wszelkich WmmPana Listow Contenta donositem fidelissime JEgo Królewskiey Mci Panu M. Miłościwemu, tak y teraznieyszego die 21. praesentis z Narajowa pisanego donieść nieomieszkałem. ~ Posyłam WmmPanu Kopije Instrukcyi tudziez Memoryału przez JmciXiędza Posta Cesarza Jmci Chrześcijańskiego podanego, y Responsu który jest z Kancellaryi dany. ~ Jeżeliby się zdało WmmPanu co przydać w Instrukcyi do Hana y do Porthy, tedy racz WmmPan kommunikować Mi magnum sensum suum; a Ja za doniesieniem tego JEgo Królewskiey Mci P. M. M. y odebraniem rezolucyi, nieomieszkałbym inserere do tychże Instrukcyy. ~ A że Internuntius niebyłby u Hana gratus gdyby tam miał stanąć vacuis manibus, więc y w tym racz Mi WmmPan kommunikować zdania Swego, wieleby na te upominki naznaczyć ze Skarbu Koronnego? a oraz y Listem Swym y assekuracyą że to Rzeczpospolita przyymie, a JmciPana Podskarbiego WW. Koronnego do prowidowania na upominki y expensa obligować. ~ Poniewaź zaś zdało się JEgo Królewskiey Mci P. M. M. y przytomney Radzie, za remonstracyami JmciPana Wojewody Podolskiego, Sądy pograniczne z Kamieńca Podolskiego przenieść do Zwańca, tedy potrzebny ad eum finem Instrument posyłam na Ręce WmmPana. ~ Expedyowawszy publica zaraz po Swiątkach chciałbym ad propria ruszyć, gdzie czekać będę dalszych WmmPana roskazow: którego nieodmienney oddając się Łasce, zostawam Cultu debito etc. ~ " ~ . ~

109.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza WW. Kor. do JP. Kasztelana Małogoskiego, z Warszawy d. 29. Maij 1721. r. –

W tumulcie publicznych Expedyцyy na List WmmPana krótko odpisuję. ~ Przez tak długi czas niemając nic od WmmPana w tym Interessie, zrozumiałem że już jest uspokojony. ~ Nieomieszkam tego Xciu Jmci Prymasowi Dobrodziejowi donieść; y co za Rezolucyą od Xcia Jmci w tey mierze odbiorę, kommunikować jey WmmPanu zechcę. ~ Jakom zaś in antecessum życzył WmmPu tak y teraz życzę, suavia media, niewdając się do niepotrzebnych Manifestow, bo te

boby Te miasto pomocy bardziey zatrudniły, y nieznalazłyby ile in materia Religionis delicatissima et popularissima po Województwach - Ziemiach y Powiatach acceptationem. ~ Co tak wyraziwszy zostaję etc. —" —.~

110.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza Wielkiego Koronnego do JmćPana Krakowskiego Hetmana Wº Koronnego. —.

Posyłam WmmPanu in annexis to co ztąd occurrit ad deferendum: innych zaś Expedycyy publicznych które teraz ob angustiam czasu wygotowane bydź niemogły przyszłą pocztą kommunikować nieomieszkam. - Xiąże Jmć Wojewoda Krakowski WmmPan tu przytomny ustnie, y JmćPan Wojewoda Chełmiński listownie rekwirowali JmćPana Koniuszego W. Xstwa Litº, aby in assistentiam Trybunału Radomskiego ordynował ludzi z pº Gwardyi JEgo Królewskiey Mći Pana M. M. y Rzeczypospolitey: ale JmćPan Koniuszy potrzebując ad eum finem wyraźnego od WmmPana ordynansu, żeby się niezdał bynaymniey tym derogare Władzy WmmPana, uczynić tego niechciał: a żeśmy tu przytomni, ile in re moram non patiente, deklarowali Jmći że WmmPan to przyymiesz pro rato et grato; jakoż niewątpiemy o tym bynaymniey, ponieważ przeszłym Trybunałom świadczyłeś WmmPan ochotnie ten fawor; y teraz in vim ratihabitionis WmmPana Ci ludzie ordynowani ad Instantiam Trybunału. ~ Co tak wyraziwszy zostawam etc. —.

111.) Instrukcya JEgo Królewskiey Mći P. N. M. do Cara Jmći Urodzonemu Jakobowi z Skrzynna Duninowi Regentowi Koronnemu Staroście Bracławskiemu, Ablegatowi JEgo Kr. Mći y Rzeczypospolitey dana z Kancellaryi Wº Xstwa Litewskgo 1721. Roku.

- 1º) Wybrawszy się decenter pro honore Gentis y odebrawszy ze Skarbu Expedycyą, pośpieszy jako nayprędzey y jako nayprostszym Traktem do tego mieysca gdzie się JEgo Carskie Wstwo znaydować będzie. — —. 2º. Stanąwszy na zamierzony mieyscu Urodzony Ablegat, przy powitaniu Cara Jmći y oddaniu Credentialium od JEgo Królewskiey Mći P. N. M., uczyni komplement w przyzwoitych terminach y wyrazi: że Go JEgo Królewska Mość P. N. M., czyniąc zadosyć żądaniu JEgo Carskgo Wstwa które Wiel. Wojewoda Mazowiecki na Senatus - Consilium Post-Comitialnym doniósł y toż samo Wiel. Xiąże Dołhoruki potwierdził, expedyować raczył cum charactere Ablegata do Dworu JEgo Carskiego Wstwa, dla oświadczenia stateczney przyjaźni JEgo Królewskiey Mći P. N. M. y Rzeczypospolitey, o nieporuszoney w zachowaniu Sojuszow od zawarcia onych stateczności, o nieustającey nigdy w utrzymywaniu spólnych Interessow applikacyi; y upewni JEgo Carskie Wstwo o nieodmienney kontynuacyi teyże przyjaźni, y

pobutat

=poufałey we wszystkim kointelligencyi, in virtute wzajemnych obowiązkow w Sojuszach wyrażonych. ~„ —. 3°) Upraszać będzie JEgo Carskie Wstwo, aby naznaczył Ministrow Swoich, z ktorymiby w Interessach publicznych JEgo Królews. Mci P. N. M. y Rzeczypospolitey mógł konferować et agere agenda. ~„ —. 4°) Na Konferencyi tedy spyta się, o poufałą Informacyą, względem rozgłoszoney negocyacyi w Neysztad w Finlandyi między JEgo Carskim Wstwem a Koroną Szwedzką: ktoreyto Informacyi JEgo Królewska Mość P. N. M. y Rzeczpospolita ex vi zobopólney Obligacyi od JEgo Carskiego Wstwa sprawiedliwie pretenduje. ~ Wyrazi oraz, że JEgo Królewska Mość P. N. M. y Rzeczpospolita w żadne z nikim prywatne y partykularne negocyacye, lubo do nich różne bywały illicia, wchodzić niechciał y niechce bez zniesienia się z JEgo Carskim Wstwem. ~„ —. 5°) Na dowód czego opowie o wszelkiey gotowości destynowanych od JEgo Królews. Mci P. N. M. y Rzeczypospolitey Plenipotencyaryuszow, y że tylko na wiadomości y determinacyą mieysca od JEgo Carskiego Wstwa oczekiwają; aby według Obowiązkow w Sojuszach wyrażonych, Woynę, którą Skolligowani Monarchowie y Państwa spólnie z wielkim kosztem prowadzili, razem y nierozdzielnie przez Traktat obiema Państwom pożyteczny zakończyli. ~„ —. 6°) Doniesie na teyże Konferencyi, że się JEgo Królewska Mość P. N. M. już odezwał do Korony Szwedzkiey o paszporty dla Plenipotencyaryuszow Swoich y Rzeczypospolitey, y jest in expectatione Responsu. ~„ —
= 7°) Jeżeliby Ministrowie JEgo Carskiego Wstwa uczynili jaką wzmiankę opacznych relacyy; tedy odpowie, że takowym udaniom, /które częstokroć nieżyczliwa Ręka dla pomieszania dobrey harmonij między Monarchami y Państwy Skolligowanymi rozrzucać zwykła, y które przez remonstracye Wielmożnego Posła Wielk.° JEgo Królewskiey Mci P. N. M. y Rzeczypospolitey przy Listach y innych wielu produkowanych in contrarium dokumentach, tudzież przez uczynione po tak wiele razy y przez Tegoż Wielmożnego Posła Wielkiego y przez JW.° Xiążęcia Dołhorukiego upewnienia, już są dostatecznie zbite:/ JEgo Carskie Wstwo ani Ucha ani Wiary dawać niema; ale w nienaruszoney konfidencyi dobrze zawsze o Intencyach JEgo Królews. Mci P. N. Miłłwgo trzymać y wierzyć powinien. ~„ —. 8°) Inflanty ustawicznie przypominać będzie: dla poparcia czego jako y innych Interessow Rzeczypospolitey y dla doskonałey o wszystkim Informacyi, weźmie z Sobą z Kancellaryi: Dyar-

Dyaryusz negocyacyi Wielmożnego Woiewody Mazowieck: z Responsem = daryn Mu od tamtego Dworu. ~ „ —. 9.) Wyrozumie, jeżeli umówioney o Kurlandyą Inkwizycyi Car Jmc potrzebuje? ile że Seym niedoszedł. – Instabit zaś serio, żeby Ta Prowincya totaliter ewakuowana była, według Skryptu Pełnomocnego Posła, aż do pomienioney Inkwizycyi; y w tym informować Kancellaryą powinien będzie. ~ „ —. 10.) Jeżeliby Mu się odezwali Kommissarze do odebrania Armat y niewolnikow destynowani że jakie trudnosci zachodzą, ma serio one popierać ut satisfiat deklaracyom; y żeby in reali non in promissis tylko Cara Jmci Responsy były. ~ „ —. 11.) Żeby pretensya Woysk Koronnych y W. Xstwa Lit. respektem deklarowanych millionow nieupadła; poprze ią fortissimis rationibus; ponieważ Rzeczpospolita tak wiele millionow na utrzymywanie tey woyny straciła, że jest in onere zapłaty swemu woysku: że racya iż Woyska należytego niebyło, non currit; bo jeśli niebyło in qualitate, jak położono, ale in quantitate przewyższało; piechot zaś niepodobna było, stante hostilitate, erygować, do tego niepotrzebne były, ile że Kray bez fortec w równinach gdzie piechoty mniey potrzebne tylko do Bataliy: y inne racye, gdy się poda occasio repraesentabit; niezapominając Ich kontrybucyi, bo to jest ostatni na nich argument, że albo Nam trzeba kontrybucye wrócić, albo na Woysko dać deklarowane milliony ~ „ —. 12.) Stosując się do punktu w Instrukcyi danego Wielmożnemu Woiewodzie Mazowieckiemu Posłowi Wielkiemu, do którego Poselstwa relacyi uczynienia lubo na przeszłym Seymie nieprzyszło, jednak Urodzony Ablegat vigore Instrukcyi Swojey teraznieyszey instabit: aby Jego Carskie Wstwo Rządcom Ukrainy surowo przykazał, żeby in pacifica possessione tak Królewskich jako y Szlacheckich Dóbr na Poberezu - Dnieprze - y granicy Ukraińskiey w Państwie JEgo Królewskiey Mci P. N. M. y Rzpltey od granicy Jego Carskiego Wstwa zostawali, aż do rozgraniczenia wiecznego Soiuszem wiecznym przez Poselstwo Grzymułtowskie assekurowanego; czego domagać się będzie Urodzony Ablegat etiam in fundamento Artykułu siodmego pomienionego Sojuszu wiecznego, w którym Artykule jest wyraznie: aby Miasta - Horody - y Zamki w tymże Artykule mianowane, między którymi y Czehryn specificatur, puste zostawały ale nie grunta do nich należące: y temu Artykułowi satisfit y teraz, ponieważ na tych mieyscach żadney fortecy nikt =

=nieeryg.

—„ — nieerygiye, y ani Miast funduje, tylko się Wsi y Futory osadzaja. — W tym punkcie Urodzony Ablegat stosować się będzie do Informacyi Wielmożnego Wwdy Mazowieckiego y Wiel: Wojewody Ruskiego jako Starosty Czehryńskiego. —„ —

—„ 13.) Nieprzepomni też Interessu Missyonarzów w którym się, y Sami tam = bdzwa. —„ —. 14.) De gradibus et successu negocyacyi Swojey, Urodzony Ablegat jako nayczęściey donosić będzie Jego Królewskiey Mci Panu Naszemu Miłościwemu et Ministerio Status, dla tym doskonalszych in arduis et nodosis, jeżeliby zachodziły, Informacyy y Rezolucyy. —„ —. Coetera prudentiae et Activitati Urodzonego Ablegata committuntur. —„ —. —. —.

112.) Plenipotencya Temuż Urodzonemu Ablegatowi. —

Oznaymujemy wszem wobec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy: Zobopólnym obowiązkom w Sojuszach między Nami y Rzeczpospolitą, a JEgo Carskim Wstwem zawartych wyrażonym, tudzież Żądaniu JEgo które Nam pod czas Rady Przedseymowey Wielmożny Wojewoda Mazowiecki doniósł co y Wny Xiążę Dołhoruki ponowił, zadosyć czyniąc, według potrzeby oraz teraznieyszych konjunktur y okoliczności, umyśliliśmy Urodzonego Dunina Regenta Korongo naznaczyć y wyprawić z charakterem Ablegata Naszego y Rzeczypospolitey do Jego Carskgo Wstwa: jakoż ninieyszym Listem Naszym, za zdaniem przytomney Rady naznaczamy y wyprawujemy, dając Mu moc y pozwolenie aby wszystkie punkta Sobie zlecone wiernie y szczerze promowował, o skuteczne Nasze y Rzeczypospolitey ukontentowanie według zawartego Sojuszu z strony Naszey y Rzpltey we wszystkim zachowanego domawiał się, o wykonanie wszystkich deklaracyy Wielmożnemu Wojewodzie Mazowieckiemu danych sollicytował y mocno popierał. — Na co się dla lepszey wiary y Wagi etc. —.

113.) Credentiales JEgo Królew. Mci Temuż Imcpanu Regentowi Koronnemu do Cara Jegomości. —„ —

P. G. = Za zdaniem przytomney Rady, według potrzeby teraznieyszych konjunktur okoliczności, czyniąc zadosyć Żądaniu Waszego Carskiego Wstwa, które Nam doniosł na Radzie Przed-Seymowey Wielmożny Wojewoda Mazowiecki, /: lubo Mu dla niedoyścia Seymu nieprzyszło uczynić całey negocyacyi relacyi :/, co samo y Wielmożny Xiążę Dołhoruki ponowił, wyprawujemy do Waszego Carskiego Wstwa z charakterem Ablegata Naszego y Rzeczypospolitey Urodzonego Dunina Regenta Koronnego, upewniając Wasze Carskie Wstwo,

o stałey

o stateczney dotrzymaniu zawartych między Nami y Rzeczpospolitą y Waszym Carskim Mśćwem Sojuszow; na fundamencie których cokolwiek Urodzony Ablegat Nasz ustnie Waszemu Carskiemu Mśćwu Imieniem Naszym y Rzeczypospolitey przełoży, abyś Mu Wasze Carskie Mśćwo przy snadnym przystępie zupełną we wszystkim wiarę, a oraz na słuszne rekwizycye y propozycye Nasze y Rzeczypospolitey pomyślną Rezolucyą dać raczył, usilnie żądamy. Czego po chwalebney Waszego Carskiego Mśćwa Sprawiedliwości jako się nieomylnie spodziewamy, tak upewniamy Wasze Carskie Mśćwo o nieodmienney applikacyi Naszey y Rzeczypospolitey do tego wszystkiego, cokolwiek należeć może do ugruntowania y pomnożenia Sąsiedzkiey między Nami Przyjaźni. – Co wyraziwszy etc. –

114.) Punkta do Instrukcyi od Jmćpa Podskarbiego W. kor. podane. –

= 1º) Ponieważ fama publica fert, że Car Jmć pod Protekcyę Swoją wziął Xcia Jmci Holsztyńskiego, y Tego chce obtrudere Królestwu Szwedzkiemu za Sukcessora y Jemu te acquisita w Inflanciech eo pretio tradere, żeby je post fata Króla Jmci teraznieyszego Szwedzkiego gdy Thronum ascendet znowu do Królestwa Szwedzkiego mógł incorporare; tedy niemało ta nowina Króla Jmci y Rzeczpospolitę alteruje, gdyżby to było directe przeciwko Sojuszowi: bo to co miało juxta pacta Polszcze cedere, to Car Jmć na kogo inszego derivat: a co większa, że przez tę tak cięzką na Szwecyą kondycyą uznania Xiążęcia Holsztyńskiego za Sukcessora, pokoy pożądany difficultatur et protrahitur; którego sobie Polska życzy jak nayprędzey, która weszła z Carem Jmcią w Sojusz przeciwko Szwedom non in favorem Xięcia Holsztyńskiego, y pewnie dla awantażu Xcia Holsztyńskiego niebędzie mogła bellum continuare, aleby musiała wcześnie niewidząc fructum belli exemplo Króla Jmci Duńskiego o partykularnym pomyśleć pokoju, servata omni amicitia et bona Vicinitate z Carem Jmcią. –

= 2º) A że usus obtinuit y takowa wszędzie praxis, że belligerantes takowe upatruią mieysca pro Congressu ad paciscendum żeby wszystkim była commoditas, tedy gdyby do Traktatow przyiść miało, życzyłby Krol Jmć y Rzeczpospolita ad expedienda praeliminaria miasto Neysztadu in Finlandia blizsze jakie mieysce czyto w Rydze czy w Mitawie obrać, żeby Plenipotentiarij Nostri commodius zjechać mogli. – – –

115.) Instrukcya od JEgo Królewskiey Mości P. N. M. do JO. Hana Jmci Krymskiego Urodzonemu Krzysztofowi Popielowi Staroście Tuczapskiemu Pułkownikowi Woyska Koronnego Internuncyuszowi JEgo Królewskiey Mości y

Rzecz

=Rzpltey dana z Kancellaryi Kor: dnia 20. Maij 1721. Roku.

=1º) Odebrawszy zupełną Expedycyą y assygnowane pro vialibus subsidium, Urodzony Internuncyusz, in Comitatu Decenti Suoque Characteri et Dignitati JEgo Królewskiey Mci P. N. M. y Rzeczypospolitey convenienti, będzie się starał jako nayprędzey pośpieszyć do Rezydencyi Hana Jmci. ~ „ —. 2º) Stanąwszy na mieyscu y otrzymawszy Audyencyą, z zachowaniem zwykłego Ceremoniału przy oddaniu Credentialium, Imieniem JEgo Królewskiey Mci P. N. M. y Rzeczypospolitey congruis et competentibus terminis stateczną oświadczy przyjaźń ku Hanowi Jmci, y upewni Onegoż o nieodmienney zawsze teyże przyjaźni kontynuacyi, żądając wzajemney życzliwości y propensyi Hana Jmci ku JEgo Król. Mci y Rzeczypospolitey. ~ „ — 3º) Obligować będzie Hana Jmci, aby do akkomodowania justorum desideriorum JEgo Król. Mci P. N. M. y Rzeczypospolitey mianowicie względem demoliowania Chocimia Prześwietną Porthę Othomańską przez Swoje jako nayskutecznieysze reprezentacye dysponował. ~ „ — 4º) Reprezentować będzie Hanowi Jmci, że Orda przeciwko dawnym Traktatom y zwyczajowi poczawszy od Prutu na Wołoszczyźnie się buduje y szerzyć się znacznie poczyna: a zatym instabit, aby tey innowacyi cięzkiey zabiegając, zakazał Han Jmć Ordzie ne in posterum audeat similia attentare, y Ci którzy nowe kolonije założyli aby je opuscili. ~ „ — 5º) Otrzymawszy na pomienione punkta deklaracyą y Responsa, od Hana Jmci bez wszelkiego omieszkania do Porthy a ztamtąd nazad z pomyślną Expedycyą Urodzony Internuncyusz pośpieszyć nieomieszka. ~. Caetera prudentiae et dexteritati Urodzonego Internuncij committuntur.

116.) Credentiales JEgo Królewskiey Mości do Hana Tatarskiego Sadet-Gereja. ~ „ — =Post Titulos.=

Jakośmy dobre Sąsiedztwo y stateczną między Królestwem Naszym a Państwem Krymskim przyjaźń, na fundamencie dawnieyszych y ostatnich Traktatow ugruntowaną, nienaruszenie przez te wszystkie czasy zachowali y oney dotrzymać y daley pragniemy; tak z oświadczeniem Wam y Bratu y Przyjacielowi Naszemu teyże stateczney Naszey y Rzeczypospolitey przyjaźni, ordynujemy z Rady przytomnego przy Boku Naszym Senatu Urodzonego Krzysztofa Popiela Starostę Tuczapskiego Pułkownika Naszego; y aby Onemuż Audyencya Wiara we wszystkim — y prędka odprawa dana była, usilnie żądamy. A teraz Wam Bratu y Przyjacielowi Naszemu chęci Nasze oświadczamy, y = szczęśli

szczęśliwego powodzenia życzemy. Dan w Zamku Naszym Warszawskim dnia 20. Miesiąca Maja Roku od Narodzenia Boga Pana y Zbawiciela Naszego JEzusa Chrystusa MDCCXXI. Panowania Naszego XXIV. Roku. Na własne JE. Kr. Mci P. N. M. roskazanie Michał Maurycy Suski Sekret. JKrMci.

117.) Instrukcya od JEgo Królews. Mci P. N. M. do Prześwietney Porthy Otthomańskiey Urodzonemu Krzysztofowi Popielowi Staroście Tuczapskiemu Pułkownikowi Woyska Koronnego Internuntio JEgo Królewskiey Mci y Rzeczypospolitey dana z Kancellaryi Koronney. —.

=1°) Po odebraniey votivo successu funkcyi Swojey u Hana JMci Krymskiego, Urodzony Internuncyusz rectâ y jako nayprędzey pośpieszy do Rezydencyi Cesarza JMci Tureckiego. —„ —. 2°) Stanąwszy na mieyscu, observatis solitis u Tamtego Dworu Ceremonialium gradibus, na otrzymaney Audyencyi competenti verborum apparatu wyrazi sincerum constansque propositum JEgo Królews. Mci P. N. M. y Rzpltey do konserwowania stateczney y nieporuszoney w pokoju gruntowym z Prześwietną Porthą przyjaźni. —„ — 3°) Wszelkie opaczne relacye y interpretacye, jeżeliby je kto miał rozrzucać, będzie się starał omni possibili diligentia et justa in contrarium repraesentatione diluere et dissipare. —„ —„ 4°) Ponieważ Chocim, contra tenorem dawnieyszych Pakt mianowicie z Osmanem pod Chocimem zawartych, coraz bardziey fortificatur, a przez to ansa ad nova irritamenta inter vicinas gentes praebetur; tedy Urodzony Internuncyusz o demolliowanie Jego instabit: ile że Prześwietna Portha Plenipotencyaryuszom Cesarza JMci Chrześcijańskiego przy Traktacie Passarowickim przez Artykuł 16. Deklarowała, że ten Interess gdy się z nim JEgo Królewska Mość y Rzeczpospolita przez Poselstwo Swoje odezwie według dawnych Pakt y słusznie uspokojony y determinowany będzie: jeżeliby zaś temu kontradykowano, tedy producet pomieniony Artykuł Szesnasty z Traktatu Passarowickiego authentice wyjęty. —„ — 5°) In quantumby Han JMć niezakazał budować się Ordzie na Wołoszczyźnie, urgebit tedy Urodzony Internuncyusz u Prześwietney Porthy o skuteczne ad eum finem Firmany. —„ — 6°) Dla tym skutecznieyszego pomienionych Interessow wyrobienia y do exekucyi przyprowadzenia, zażyje Urodzony Internuncyusz Officia y skuteczney pomocy Ministrorum Dworów JEgo Królewskiey Mci y Rzeczypospolitey przyjaznych, jakoto Cesarskiego - Angielskiego - y Rzeczypospolitey Weneckiey u Porthy rezydujących. —„ — 7°. De gradib.

= = gradibus et Sucćessu negocyacyi Swojey, nieomieszka Urodzony Jnternuncyusz Króla Jmci y Ministrow Rzeczypospolitey informować, a po wykonaniu Commissorum nazad powracać. ~ „ — Coetera prudentiae et Dexteritati Urodzonego Jnternuncyusza committuntur. ~ „ — . ~ .

118.) Copia Literarum S^mi^ Regis ad Jmperatorem Turcarum.

Post Titulos. — = Quemadmodum bonam vicinitatem sinceramque et constantem amicitiam Nostram ac Reipublicae cum Serenitate Vestra et Excelso Otthomanico Jmperio eousque religiose et inviolabiliter a Nobis cultam, non solum conservare sed propagare et prosperare, tum antiquiora et recentiora Pacta in omnibus Eorum articulis in suo vigore sacrosancte observare et manutenere desideramus; ita eum in finem mittimus ad Serenitatem Vestram et Praefulgidam Portham Otthomanicam Jnternuntium Nostrum et Reipublicae Generosum Christophorum Popiel Gubernatorem Tuczapensem Legionis Nostrae Colonellum. — Cui, ut Serenitas Vestra facilem accessum et plenam in his, quae Nostro et Reipublicae nomine expositurus est, fidem praebeat, amice contendimus. ~ . De coetero Serenitati Vestrae prosperos rerum successus et diuturnam precamur incolumitatem. ~ Dabantur in Regia Nostra Varsaviensi die XX. Mensis Maij Anno MDCCXXI. Regni vero Nostri XXIV. ~.

119.) Copia Literarum ad Supremum Vesirium. ~ .

Servata huncusque sancte et religiose bona vicinitate — coinbelligentia — et amicitia inter Nos et Rempublicam ex una, et Excelsum Otthomanicum Jmperium ex altera parte, ut et in posterum eo melius firmari valeat, ex Senatus — Consilio expedivimus ad Serenissimum et Potentissimum Principem Dominum Jmperatorem Orientis Amicum et Vicinum Nostrum Charissimum et praefulgidam Portham Otthomanicam Generosum Christophorum Popiel Gubernatorem Tuczapensem Colonellum Legionis Nostrae. ~ Cui, ut Jllustritas Vestra facilem accessum apud Eundem Serenissimum et Potentissimum Jmperatorem conciliet, plenamque Jpsi in his, quae Nomine Nostro ac Reipublicae exponet, fidem adhibeat, et ad votivam Expeditionem pro Gradu Suo contribuere velit, circa contestationem benevolentiae Nostrae, amice requirimus; Eique omnia prospera et bonam valetudinem precamur. ~ Dabantur in Regia Nostra Varsaviensi die XX. Mensis Maij MDCCXXI. Rni vero Nri XXIV. Ao.

120.) Copia Literarum S. R. Mtis ad Apty - Basza. ~ .

Augustus II. etc. Jllustris Princeps grate Nobis dilecte! Cum in aliquibus

negot*

negotijs praesentem Regni Nostri statum concernentibus; visum fuerit Nobis et Congregato ad Latus Nostrum Senatui ad Serenissimum et Potentissimum Principem Dominum Imperatorem Orientis Amicum et Vicinum Nostrum Charissimum et Praefulgidam Portham Otthomanicam, expedire Generosum Christophorum Popiel Gubernatorem Suczapensem Colonellum Legionis Nostrae, cum testificatione amicitiae et bonae viciniae Nostrae et Reipublicae; ideo gratitudinem Vestram quam obnixe requirimus, ut praefato Internuntio Nostro et Reipublicae non tantum liberum transitum verum etiam per Ditiones Otthomanici Imperij secundum veterem praxim commodum iter faciat; Illumque Consilio et Authoritate Sua, qua apud Praefulgidam Portham pollet, in negotijs Illi commissis peramice adjuvet. ~ Quod dum Nobis ex affectu Gratitudinis Vestrae pollicemur, Eidem omnia prospera precamur. ~ „ —.
Dabantur Varsaviae die XX. Mensis Maij Anno a Nativitate DEi Salvatoris Nostri Domini JEsu Christi MDCCXXI. Regni vero Nostri XXIV. Anno.

121.) Kopija Listu Jmpana Popiela do Apty Baszy. ~ .

Będąc od JEgo Królewskiey Mci Pana M. M. y Rzeczypospolitey ex Senatus Consilio do Prześwietney Porthy Otthomańskiey ordynowany Internuncyusz, oświadczam się Waszey Paszowskiey Mci nietylko z Charakterem Moim ale y z życzliwą chęci propensyą. – Że zaś przeyście Moje do granicy Prześwietney Porthy nieinaczey chcę kierować tylko przez wiadomość Waszey Paszowskiey Mości; zaczym upraszam o uwiadomienie, kiedybym się miał w tamtych granicach znaydować według dawnych przyjęcia Charakterowi Mojemu należącego zwyczajow. – Sam zaś za szczęście mam Sobie, że nietylko chętną JEgo Królewskiey Mości y Rzeczypospolitey przyjaźń niosę, ale też że Mi się dostanie partykularnę Moją Waszey Paszowskiey Mości uczynić Veneracyą. ~ Czego jako nayprędzey żądając, jestem etc. ~ „ —. — „ —.

122.) Kommissya JEgo Królewskiey Mosci na poskromienie Excessow przy Pograniczu Tureckim.

Kommissarzom Naszym wiernie Nam miłym! Jakośmy w przeszłym Roku za Zdaniem Senatus Consilij Post-Comitialis, dla zachowania spokoynego Sąsiedztwa z Państwem Prześwietney Porthy Otthomańskiey y dobrey kointelligencyi, przez poskromienie Excessow y swywoli przy pograniczu o których wiele było relacyi, Sądy pograniczne postanowili; tak y ad praesens, gdy Nas

~„ — Nas wiadomości dochodzą, że się takowe Excessa między Pokuciem a Państwem Wołoskim nietylko wszczynają, ale coraz bardziey szerzą; tedy zabiegając temu Wiernościom Waszym zlecamy, abyście mieysce wygodne pod Sniatynem upatrzywszy, o nim y o czasie zaczęcia Sądow Jaśnie Wielmożnemu Hospodarowi Wołoskiemu donieśli; aby tam każdy z ukrzywdzonych y jakąkolwiek pretensyę mających do ludzi Państwa Naszego stawał, krzywdy swoje dowodził; Wierności zaś Wasze, abyście praevia Inquisitione juxta leges wszelkie excessa – krzywdy – szkody – y inne pretensye nieodwłocznie pro justitia sądzili, winnych karali, Dekreta swoje bez wszelkiey zwłoki do Exekucyi przywodzili. ~ Uczynicie praemissa Wierności Wasze dla Łaski Naszey z powinności swojey. Dan w Warszawie d. Maij 1721.

123.) Copia Memorialis Revrdmi Legati Suae Caesareae Majestatis, Regiae Majestati porrecti. Varsaviae.

Serenissime et Potentissime Rex Domine Clementissime! Infra scriptus Sac Caesareae atque Regiae Catholicae Majestatis Legatus, a tempore Sui in hoc Regnum adventus, ob notas admodum causas, hactenus impeditus est, Mentem Augustissimi Romanorum Imperatoris Domini Sui Clementissimi, studiumque /: quo Sacra Caesarea Regiaque Catholica Majestas utilitatem atque Commoda Sacrae Regiae Majestatis Vestrae Inclytaeque hujus Reipublicae promovet:/ in publico Consessu, qui nuper re omni infecta solutus est, adaperire. ~ „ — Siquidem vero spes affulget, a Sacra Regia Majestate Vestra Senatus Consilium, quo utilitati publicae Inclyti hujus Regni prospiciatur, proxime habitum iri; Idem Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Majestatis Legatus, pro Muneris Sui exigentia enixoque rei feliciter perficiendae voto atque studio decenter exponit: – Quatenus Sacra Regia Majestas Vestra = „ = 1º) In proxime futuro Senatus Consilio inter coetera puncta consultandum proponere dignaretur et in sequentibus Comitijs eorum rationem habendam; ne amicae Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Majestatis Intentiones longiori mora frustrentur. – Coeterum et,

~„ — 2º) Persuasissimus est Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Mjstis Legatus a Sacra Regia Majestate Vestra, ex propria in Polonae Reipublicae emolumentum propensione, apud Senatores Palatinatusque Regiam =

Authorit

Authoritatem plurimum valituram; eatenus interpositum ivi, ut = Nuntij Terrestres ad futura Comitia amandandi, Mandatis tam Augustissi=mi Imperatoris amicae Intentioni quam Sacrae Regiae Majestatis Vestrae totiusque Reipublicae Poloniae utilitati servituris, praevie instruantur. ~. ~." — 3º) Cum neminem Confoederatae hujus Nationis lateat, quantum ad securitatem utriusque Gentis pertineat, antiqua quae utrinque intercessere foedera Majorum exemplo iterum confirmari; utriusque tamen Potentiae in=terest, ut ~." — 4º) non tantum Antiquorum foederum a Leopoldo 1mo gratiosissimae memoriae Romanorum Imperatore et Joanne IIIº felicissimae recor=dationis Rege Poloniae Anno 1677. 4a mensis Aprilis facta Confirmatio reno=vetur, verum etiam animorum sensus de applicandis tam praesentibus quam futuris eventibus clarius aperiatur; qua re praestari posset, ut ea quae ab ad=versis partibus in utriusque Potentiae detrimentum intentata sunt aut dein=ceps intentari possent everterentur: nam aliquando bella et fama geruntur et evitantur. ~." —. Coeterum infrascriptus Sacrae Caesareae Regiaeque Ca=tholicae Majestatis Legatus, Sacrae Regiae Majestati Vestrae diuturnum re=gimen felicesque rerum successus exoptans, Regijs Sacrae Regiae Majestatis Ve=strae Gratijs Suam personam demississime commendat. = Ladislaus Adamus C. Erdődy Episcopus Nitriensis mp. ~. —. ~." —.

124. Responsum Sacrae Regiae Majestatis Domini Nostri Clementissimi, ad Memoriale porrectum a Reverendissimo in Christo Patre Domino Ladislao Adamo Erdődy Episcopo Nitriensi Legato Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Majestatis, datum ex Cancellaria Majori Regni, Varsaviae Die XX. Mensis Maij Anno Dñi MDCCXXI. ~.

Sacra Regia Majestas Dnus Nr Clmus arcto sanguinis vinculo bonaeque tam vici=nitatis et amicitiae necessitudine cum Sacra Caesarea Regiaque Catholica Ma=jestate conjunctus, Ipsique omni officio satisfacere cupiens, quo magis perspe=ctam habet sinceram Ejus mentem optimumque animum erga Se et Rempub=licam, eo libentius Instructionibus Suis ante proxima totius Regni Comitia ex Cancellaria Regni expediendis, demandabit Palatinatibus – Terris – et Distri=ctibus diligenterque commendabit desideria Sacrae Caesareae Majestatis quae Reverendissimus Dominus Legatus Memoriali Suo exposuit: neque minori cu=rae erit Sacrae Regiae Majestati Dño Nro Clmo, ut in Generalibus= Comit

— Comitijs singula Capita Ejusdem Memorialis mature perpendantur, et quae ad commune commodum mutuamque utilitatem pertinere visa fuerint, ab Universis Ordinibus Regni statuantur. ~ Interim Reverendissimus Legatus pro certo habeat, Sacram Regiam Majestatem praeclara Ejus merita tanti facere ut valde cupiat, /: id quod etiam futurum fore indubie tenet:/, ut recuperata valetudine ad Munus Suum in boni communis et publici utilitatem rursus exercendum huc revertatur. ~ Ad Mandatum S.ae R. M. D. N. C. proprium.

125.) Memoriale Ministrorum Status Illustrissimo et Rndmo Legato Sacrae Caesareae Majestatis datum. ~.

Nos Ministri Status Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithvaniae a Sacra Regia Majestate Domino Nostro Clementissimo ex Senatus - Consilio post Comitia Regni Varsaviae celebrato Deputati, Illustrissimo Excellentissimo et Reverendissimo Domino Legato Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis exponimus et recommendamus. ~ " —. 1.o) Quandoquidem ad Memoriale Nostrum, quod hic annectitur sub Litera A. Illustrissimo et Excellentissimo Dño Legato Antecedaneo Sacrae Caesareae Majestatis Anno proxime praeterito 1719. porrectum, needum datum est Responsum; itaque illud iterum insinuamus. ~ " =

= 2.o) Cum in proxime praeteritis Comitijs Regni Generalibus Anno currenti 1720. celebratis, Magnifici ac Generosi Nuntij Palatinatuum Posnaniensis et Calissiensis Terraeque Wielunensis Sacrae Regiae Majestat. Domino Nostro Clementmo exposuissent: quomodo Incolae vicinarum ditionum Sylesiae, varijs temporibus praecipue turbulentis Reipublicae ultra limites Anno 1528. positos, in granities Eorundem Palatinatuum et Terrae Vielunensis processerint, et in fundo Reipublicae fortunas Suas ampliaverint, plurimas violentias damnaque Incolis Regni intulerint et soepius inferre soliti sint; itaque Sacra Regia Majestas Commissarios ex parte Sua assignavit /: prout Copia Ejusdem Commissionis annectitur sub Litera B. :/; et ut pariter ex parte Sacrae Caesareae Majestatis Commissarij assignentur, expostulamus. ~ Qui Commissarij omnes querelas differentiasque et Controversias hinc inde inter Vicinos intercedentes, pro Jure et justitia decidendi - definiendi - et sopiendi, omnesque in posterum causas dissidiorum amovendi, habebunt facultatem. ~ " —. 3.o) Prout Turcae contra Pacta antiqua et recentiora, non attenta Legati Sacrae Regiae Majestatis et Reipublicae apud Portham tunc praesentis oppositione et manifestatione, fortalitium Chocimense extruxerunt, idemque in dies magis firmatur; =

itaque

itaque, ut Sacra Caesarea Majestas, id negotium pro bono totius Christianitatis in Tractatu Passarovicensi Articulo 16. Interpositione Authoritatis Ejusdem Sacrae Caesareae Majestatis comprehensum, Ministro Suo apud Portham Otthomanicam Residenti, ulterius promovendum committere Eidemque injungere dignetur explorare, an Legatio, si ad Portham a Sacra Regia Majestate et Republica fieret, demolitionem Ejusdem fortalitij Chocimensis /: quod commune incommodum Christianitati adferre potest:/ efficere possit? Illustrissimo Excellentissimo et Reverendissimo Legato enixe commendamus. ~ " —. ~.

Memoriale Ministrorum Status Illustrissimo et Excellentissimo Königsegg Legato Sacrae Caesareae Majestatis datum, et Reverendissimo Legato Ejusdem Majestatis communicatum sub Litera A. ~.

Nos Ministri Status Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithvaniae a Sacra Regia Majestate Dno Nro Clmtmo ex Senatus-Consilio post Comitia Generalia Regni Varsaviae celebrato, ad requisitionem ratione infra scriptorum cum Illustrissimo et Excellentissimo Legato Sacrae Caesareae Majestatis Deputati, Muneri et Officio commisso satisfaciendo, puncta sequentia Illustrissimae Excellentiae exponimus: = ~. — 1º) Cum Anno proxime praeterito 1719. Copiae militares Sacrae Caesareae Majestatis, Oppidum Rawicz in Majori Polonia fundo Reipublicae indisputabili et nunquam controverso situm, superinequitarunt, ibidemque Contributiones extorserunt, damna non modica intulerunt, Ipsumque Administratorem horum bonorum captivarunt et secum abduxerunt, de quo Literae Sacrae Regiae Majestatis ad Sacram Caesaream Majestatem Franstadij erant expeditae; itaque ut ante omnia memoratus Administrator excarceretur libertatique restituatur, demum super violentijs et damnis illatis dignoscendis Commissarij assignentur, et terminus Inquisitionis praefigatur, ac tandem pro Jure et justitia idem negotium decidatur, et in futurum ne similia attentata fiant remedium provideatur; requirimus. ~ " —. 2º) Remissior causae dijudicatio Illustris et Magnifici Potocki Palatini Kijoviae contra Generosos Szymońskie et Jordanowie in Sylesia ab aliquot annis institutae, ut Interpositione Sacrae Regiae Majestatis Dni Nri Clmtmi pro jure et justitia determinetur; justum hoc Illustris et Magnifici Palatini Kijoviae desiderium Suae Caesareae Majestati recommendatur. ~ " — 3º) Conventus Religiosorum Ordinis Praedicatorum ac Religiosarum Virginum S. Dominici in Sylesia, ab origine fundationum Suarum ad Religiosum Provincialem Polonum spectabant, et modo primum tempore revolutionis ~~in Reg~~

~~— in Regno Poloniae circa Annum~~ 1707. Isti Conventus Provinciali Polono adempti et Alteri nempe Bohemiae Provinciali applicati sunt; ut Provincialis Poloni Jurisdictioni restituantur. ~ Similiter duo Conventus Franciscanorum in Sylesia Oppolij et Bitomiae ab Origine fundationum ad Provincialem Polorum spectantes, ab Anno 1707. in regimine spirituali turbantur; ne itaque Provincialis Polonus Ejusque visitatio impediatur. — Pariter et alij duo Conventus Reformatorum in Glivice et apud Sanctam Annam eandem patiuntur sortem; quod in Illis impediatur visitatio Provincialibus Polonis. — Conventus Trebnicensis fundatus a Principibus Polonis Henrico Barbato dicto quoad temporalia, et a Sancta Hedwigi Ejusdem Principis Consorte quoad spiritualia, semper Polonas tam Moniales quam Abbatissas habuit: nunc ad malas informationes Polonae magnas patiuntur turbationes, et ad eligendam Abbatissam Germanam in Anno 1706. sunt violenter coactae; et cum post fata Illius Polonam Abbatissam sibi elegissent, Decreto quodam prohibitae sunt ne in futurum Polonam in Abbatissam sed solum Germanam eligant. — Tum quoque Polonas ad erudiendum vel Religionem suscipiendam in hoc Conventu interdictum. — Ut itaque haec praejudicia amoveantur, et circa jura sua ac consuetudines antiquas Conventus praenominati de benignitate Augustissimae Majestatis conserventur: cum et in Regno antiquus status observatur inter Religiosos; uti Religiosi Sancti Pauli primi Eremitae Czestochoviae et per totam Poloniam visitantur a Germanis; Carthusienses quoque in Lithvania et in alijs Regni locis similiter a Germanis Superioribus visitantur. — " — 4.º) Summa dicta Neapolitana, quatuor centenorum et triginta millium Talerorum Imperialium cum provisione decem pro cento, Serenissimum olim Sigismundum Augustum Regem Poloniae /:post fata Serenissimae Bonae Sfortiae Joannis Galliacei Ducis Mediolanecensis et Isabellae Arragoniae Reginae Neapolitanae Filiae Sigismundi vero Augusti Regis Poloniae secundo voto Consortis Matris vero Suae:/ uti Filium concernens, demum ad Sigismundum Tertium Regem Poloniae ex Catharina Sigismundi Augusti sorore germana Joannis Regis Sueciae Consorte procreatum Filium jure successionis naturalis devoluta, tandem per Eundem Sigismundum Tertium pretio Coronae Regni pactis-Conventis Reipublicae donata, a qua Summa Serenissimi Reges Poloniae videlicet Idem Sigismundus Tertius

ac Josias

ac Ipsius Filij Vladislaus et Casimirus ex permissione Reipublicae perci=
piebant Proventus, post obitum vero Ejusdem Serenissimi Casimiri Regis Polo-
niae statim Respublica easdem Summas Sibi debitas sine omni mora ab Ante=
cessoribus Augustissimae Majestatis requisivit, quas etiam stante vita Ejusdem
Casimiri Regis postquam Regno abdicasset per Illrmum olim Olszowski Episco=
pum Culmensem praecavit Sibi securitatem hujus Summae, ac postea saepius
Instantias Suas videlicet per Illrmum olim Załuski Episcopum Varmiensem
et per Patrem Votta Societatis Jesu tum per alios renovavit, et Mandata
ab Antecessoribus Augustissimae Majestatis pro indilata satisfactione obti=
nuit; quae quoniam non sunt sortita effectum, iterum Anno Domini 1714.
per Illrmum et Rvrndmum Dnum Christophorum Szembek Episcopum Livoniae
nunc Posnaniensem Suas renovavit Instantias ad feliciter Imperantem Augu=
stissimam Majestatem: quarum Instantiarum - Jurium - et praetensionum Rei=
publicae Sacra Caesarea Majestas agnovit realitatem et soliditatem, cum prae=
tensionem Gallorum circa Tractatum Badensem jus Sibi ad eandem Summam
praetendentium jure Regni Poloniae explodi mandavit. - Ut ergo hoc negotium
diutius non protrahatur, immo quam citissime satisfactio fiat, Summaque
cum provisionibus Reipublicae solvatur; etiam ad praesens Sacra Regia Ma=
jestas et Respublica per Nos Ministros Status expostulat. ~ „ -

Commissio Sacrae Regiae Mjstis, ad sopiendas differentias in Confi=
nijs Suae Caesareae Majestatis, Rndmo Legato communicata sub lit. B.

Augustus Secundus etc. Reverende in Christo Pater, Magnifici ac Generosi
sincere ac fideliter Nobis dilecti! Cum plurimas et saepissimas percipimus
querelas ab Incolis et Subditis tam Regni Nostri quam ditionum Suae Caesa=
reae Majestatis Vicinis inter Se, ratione variarum violentiarum - grava= 20
minum - damnorum - Repressaliorum - injuriarumque publicarum et pri=
vatarum ab invicem illatarum; ideo cupientes, ut eaedem querelae differen=
tiaeque et Controversiae inter Ipsos intercedentes pro jure et justitia decidan=
tur - definiantur - et sopiantur, omnesque in posterum dissidiorum causae
pro quiete mutua et bonae Vicinitatis conservatione quoad fieri potest rescin=
dantur et amoveantur; inhaerendo foederibus per Serenissimos Praedecessores
Nostros cum Serenissimis Praedecessoribus Suae Caesareae Majestatis initis;
ex parte Nostra Sinceritates et Fidelitates Vestras in Commissarios designan=
dos et deputandos esse censuimus, prout designamus et deputamus praesen=
tibus

 –tibus; committimusque Sinceritatibus et Fidelitatibus Vestris, ut captato inter se cum Commissarijs Suae Caesareae Majestatis Consilio - assi: gnatoque certo die et loco - avisatisque per Innotescentiales Literas partibus quarum interest, ad eundem locum vel loca assignanda condescendant; ibidem: que absentia nonnullorum non obstante, in pari tamen cum Commissarijs Suae Caesareae Majestatis numero, Jurisdictione Commissoriali cum facultate eam limitandi fundata - acclamatisque ad praesentiam Sui partibus, Earun: dem querelas ac justificationes - propositiones et responsiones - postulataque exaudiant; de violentijs - damnis - injurijs - gravaminibus tam publicis quam privatorum hinc inde illatis per omnes circumstantias inquirant, indagent; testes fide dignos juramento corporali depositiones suas comprobaturos exa: minent; literatoriaque documenta, si quae a partibus producentur, ad contro: versias servientia perlegant, trutinent; omniaque dissidia et singulas diffe: rentias inter partes, etiam ratione limitum si et in quantum disjectarum aut transgressarum metarum antiquarum intercedentes accurate omni genere pro: bationum inquirant, perpendant, cognoscant; limitesque eosdem, si disjecti esse aut obliterati nec bene apparentes apparuerint, signaque eorum renovent; omniaque pro jure ac Justitia dijudicent, decidant, definiant ac finaliter so: piant. - Facturae sunt Sinceritates et Fidelitates Vestrae pro gratia Nostra Officiorumque Suorum debito. - Datum die 16. Decembris 1720. Anno. -

126.) Ad Legatum Sacrae Caesareae Majestatis, ab Illu: strissimo Mareschalco Regni. Varsaviae d. 2. Junij 1721.

Prout Memoriale ipsaque ejusdem contenta negotia, ab Illustrissima et Reve: rendissima Excellentia Vestra Sacrae Regiae Majestati Dño Meo Clemtmo porrecta, omni studio et applicatione Mea apud Eandem Sacram Regiam Majestatem Dñum Meum Clemtmum totamque Rempublicam promovere non intermisi; ita vicissim = licet minime dubitem Illmam et Rdmam Excel: lentiam Vestram desiderijs Rempublicam tangentibus in antecessum insi: nuatis et ex Senatus-Consilio post Comitia celebrato recommendatis apud Sacram Caesaream Regiamque Majestatem favere et efficacem eorum promo: tionem in votis habere, tamen cum remissius et tanto temporis decursu in expectatione Responsi omnia haec negotia et desideria detineantur; itaque Illustrissimae et Reverendissimae Excellentiae Vestrae his Literis ulte: riorem horum negotiorum et desideriorum promotionem et expeditionem =

recom

recommendare pro Officio Ministerij Mei non intermitto: enixe instando, ut ex Suo erga Rempublicam affectu ulterius memorata haec publica Reipublicae negotia et desideria in dictis Memorialibus porrectis contenta, apud Sacram Caesaream Regiamque Majestatem promovere dignetur, et informare Aulam Suae Caesareae Regiaeque Mjstis, quod satisfactoria accomodatio negotiorum in anterioribus Memorialibus Nostris expressorum multum proderit promovendis desiderijs Suae Caesareae Regiaeque Mjstis: et quamvis aliquod Interesse videretur Cuipiam esse particulare, meretur tamen justam considerationem; prout scilicet respectu Monasterij Trebnicensis, in quo Moniales Poloniae tot celeberrimis junctae familijs dum circa jura et veteres consuetudines ab immemorabili aevo continuatas conserwabuntur, Earundem Consanguinei et Colligati in varijs Palatinatibus praerogativa et activitate praestantes, erunt tanto magis Suae Caesareae Regiaeque Majestati devincti et eo promptiores ad usus Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis. —

127.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. kor. do Jmpa Popiela Starosty Tuczapskiego, z Warszawy d. 2. Junij. 1721. r.

Bynaymniey niewątpię, że Jmćpan Wojewoda Mazowiecki doniosł Wmmpanu o destynacyi JEgo z blisko przeszłego Senatus-Consilium na funkcyą do Hana Jmći y Prześwietney Porthy. — Odsyłając tedy Wmmpanu zupełną Expedycyą pewien jestem, że miłość Oyczyzny et dulcedo usługi publiczney zagrzeje Wmmpana do pośpiechu w tę drogę. — Konferowałem tu z JP. Podskarbim Wielkim Koronnym MMPanem, aby Wmmpana niebawił pieniężna expedycya: że zaś Jmć Mmpan wkrótce ztąd wyjeżdza do Radomia, tedy tam możesz się Wmmpan z Jmćmpanem obaczyć, y przy Liście JEgo Królewskiey Mci P. M. M. expostulować o nieodwłoczną expedycyą. Jmćpan Wojewoda Mazowiecki, który funkcyę Swoją Poselską u Porthy gloriosissime odprawił, da Wmmpanu doskonałe informacye, jak Sobie Wmmpan z tamtym Dworem y postronnymi Ministrami będziesz miał postępować. — Ta Wmmpana in publicum usługa, będzie Oremuż in meritum u JEgo Królewskiey Mci Pana M. M. y całey Rzeczypospolitey ku nieśmiertelney Jmienia JEgo Sławie. — Upewniając tedy Wmmpana o życzliwey Mojey ad usus Jego ochocie, życząc oraz szczęśliwego w tę drogę wybrania się, y pomyślnych funkcyi Wmmpana skutków, jestem na zawsze etc. — — — 128.)

128.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor: do Jmćpana Krakowskiego. z Kupisk d. 6. Junij 1721. Roku. –

List Wmćpana z Brzezan d. 26. elapsi pisany na tym tu mieyscu z należytym odebrałem respektem. – List Hospodara Wołoskiego od Wmćpana kommunikowany y Kommissya na odprawowanie Sądow pod Swiatynem juxta requisitionem [illegible]oż Hospodara posyłam do Drezna, tak dla kommunikowania JEgo Królewskiey Mći P. M. M. jakoteż dla tym prędszego expedyowania rekwirowaney Kommissyi. – Instrument na przeniesienie Sądow pogranicznych z Kamieńca do Zwańca, według wielkiego zdania Wmćpana, przed wyjazdem Moim z Warszawy na Ręce JEgo posłałem. – Za okkurrencye tamteczne dziękuję uniżenie Wmćpanu: ztąd zaś niemając nic ad deferendum, jestem cultu debito.

129.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor: do Jmćpana Wojewody Podolskiego. z Kupisk d. 6. Junij 1721. roku.

Dwa Listy Wmćpana pierwszy d. 27. pocztą, drugi d. 29. Maij per Expressum ordynowane, już Mnie niezastały w Warszawie; ale Je na tym tu mieyscu ze zwykłym odebrałem respektem. – Przed wyjazdem Moim z Warszawy odesłałem Expedycyą do Porthy, ktorey Wmćpanu copialiter kommunikowałem: destynowany na tę Funkcyą, wstąpi cum Originalibus do Wmćpana: jako zaś taż Expedycya in fundamento reflexyi y remonstracyi Wmćpana per Senatus Consilium jest decydowana, tak gdy teraz niezda się bydź Wmćpanu potrzebna, racz Wmćpan znioslszy się z Jchmciami Pany Hetmanami napisać do JEgo Królewskiey Mći P. M. M., aby się z nią tantisper zatrzymać roskazał do dalszego się w tey mierze porozumienia. – Urzędy Ziemskie Podolskie in personas Jchmciow od Wmćpana rekommendowanych podpisane y popieczętowane. – Jmć Xiądz Nominat Łucki przybywszy do Warszawy Sakrę odebrał. – His expressis nieodmienney Wmćpana oddaję się Łasce, y zostawam cultu solito etc. – – –

130.) Kopija z Hramoty JEgo Carsk: Mśtwa do JEgo Król: Mśtwa y Rzeczypospolitey datowaney z Rewla d. 15. Junij s. v. 1721. r.

Odebrawszy niedawno wiadomość, iż od Waszego Królewskiego Mśtwa y Rzeczypospolitey ex Senatus Consilio naznaczony y już expedyowany in Charactere Ablegata Extraordynaryynego Jmćpan Dunin Regent Koronny, niemoglismy tego zaniedbać żebysmy Bratersko- y Przyjacielsko Waszemu Królewskiemu Wieliczestwu nieoznaymili, że Nam Osoba Pana Dunina dla wielu pokazanych od Niego znakow nieżyczliwości y Nam przeciwnych niektórych Akcyy przyjemna

bydź

bydź niemoże; któreśmy wtenczas postrzegli, kiedyś Go Wasze Królew: wstwo ex mente Rzeczypospolitey do Nas do Libawy podczas podróży Naszey do Krajow Niemieckich przysłać raczył; y że My dla pomienionych tych Jego przeciwnych akcyy kontenci bydź, poufale z Nim w negocyacyach postępować, y konfidencyi do Niego mieć niemożemy. ~ Więc Bratersko- y Przyjacielsko Wasze Królewskie Wstwo prosiemy, żeby z racyy wyrażonych Nam od Pana Dunina pokazanych przeciwnych Akcyy, Wasze Królewskie Wstwo do Dworu Go Naszego nieprzysyłał; na mieysce zaś JEgo naznaczył takiego, kogo Wa:sze Królewskie Wstwo zdolnego bydź rozsądzisz, któryby między Nami - Wa:szym Król. Wstwem y Rzeczpospolitą applikował się zawartą utrzymywać przyjaźń, y żebyśmy z Nim poufale y z należytą konfidencyą postępować mogli.

Excerpt z Ordynansu Xciu Dolhorukiemu od Cara Jmci danego, ratione Ablegacyi JmciPana Dunina Regenta Koronnego. ~.

„Którego Osoba Nam nieprzyjemna: dlatego, że kiedy pomieniony Pan Dunin
„przysłany był do Dworu Naszego do Libawy, kiedyśmy do Niemieckich Krajow
„jachali, pokazał Nam niektóre przeciwnosci y znaki swojey ku Nam nieprzy:
„jaźni. ~ Więc żądamy, żeby na mieysce Jego od JEgo Królewsk. Wstwa do Dwo:
„ru Naszego kto inszy był przysłany, kogo zgodnego JEgo Królewska Mość do Tey
„Funkcyi rozsądzi" ~ " — . — " — . ~ " —.

131.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza Wielkiego Koron:nego, do JmciPana Wojewody Podolskiego.

List WmmPana pisany do JEgo Królewskiey Mci P. M. M. in materia zatrzy:mania do dalszego czasu Ablegacyi do Porthy, posyłam przez dzisieyszą pocztę: lubom już antecedenter z dawnieyszych Listow WmmPana godne JEgo w tey mierze reflexye y Sentymenta doniosł JEgo Król. Mci P. M. M. ~. Sposob na:prawy nawigacyi Sanowey wziął na Siebie JmcPan Podskarbi Wielki Koronny, y miał się z strony tego znosić z Possessorami nad Sanem Dobra swoje maja:cymi; et eo fine wziął Listy od JEgo Królews. Mci P. M. M. do Nichże a oraz y Kommissya; poniewaz y Skarb JEgo Król. Mci P. M. M. ex ratione Dóbr Stołowych nad Sanem miał exemplo et subsidio praeire innym Jchmciom. - Co doniosłszy WmPanu, nieodmienney oddawam się Łasce, y zostawam etc.

132.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza Wielkiego Koronego do JmcPana Krakowskiego. ~

Godne zdanie WmmPana cum validis rationibus aby Ablegacya do Porthy

zatrzy

= = zatrzymana była, do dalszego czasu, donoszę dzisieyszą pocztą JEgo Królewskiey Mci Panu M. M., jakoteż o nieustającey Wmmpana wigilancyi in manutentione bespieczeństwa od tamtey sciany; za którą z mieysca Mego dziękując uniżenie Wmmpanu, jakoteż y za kontynuacyą Łaskawey Jego korrespondencyi zostawam etc.

133.) Kopija Listu Jmcipana Kanclerza Wielkiego Koronnego do Jmcipana Hetmana Polnego Koronnego. –

Jużem Ja doniósł JEgo Królewskiey Mci P. M. M. validas rationes Wmmpana, względem zatrzymania Ablegacyi do Hana Jmci y do Porthy do dalszego czasu. Jmcipan Goltz nieboszczyk miał ten Tytuł Internuncij u Porthy. – Jeżeliby się zdała Wmmpanu w dalszym czasie pro exigentia korjunktur ta Ablegacya, tedy proszę Wmmpana abyś magnum sensum Suum wcześnie kommunikować Mi raczył, nieżałując pracy w obszernieyszym do formowania projektow Instrukcyi wielkich sentymentow Swoich wypisaniu. – Ztąd niemając nic osobliwego ad deferendum Wmmpanu, nieodmienney oddając się Łasce etc.

134.) Kopija Listu Jmcipana Kanclerza W. Kor. do Jmp. Wojewody Chełmińskiego, z Kupisk dnia 6. Junij 1721. Roku.

Rekomendowane per Legationem publicam Przezacney Ziemi Łomżyńskiey desiderium, do którego y Ja particulariter należę, przy wyrażeniu życzliwey Mojey Wmmpanu uniżoności, per praesentes defero. – Ziemia pomieniona zna się do tego, że jest in onere wypłacenia pewney Summy na Regiment pod kommendą Wmmpana zostający, y na Seymiku Relationis certum quantum na to uchwaliła, y gotowa jest ad exolvendum: żąda tylko, abyś też y Wmmpan raczył mieć justam considerationem na szkody Jey które poniosła od Ludzi z pod Jegoż Regimentu, a respektem onych uchwaloną teraz kwotą chciał się kontentować; tudzież intentowaney akcyi o wypłacenie Assygnacyi Jmcipanu Garbowieckiemu daney, /: którey Ziemia nieakceptowała ile przeładowaną będąc od Skarbu :/ prosekwować w Trybunale Skarbowym niekazał. – Przez tę Swoją Łatwość, którą niewątpię że Wmmpan dla uniżoney prośby Mojey świadczyć Jey Ziemi zechcesz, w którey Ja teraz mam Swoje Reclinatorium aby też uznała skutek jakiey Mojey u Siebie prezencyi, będziesz Mnie Wmmpan obligować do niewygasłey nigdy wdzięczności, do swiadczenia oraz w każdey okazyi wzajemney Mojey Wmmp. przysługi. Interea etc.

135.).

135.) Copia Literarum Illustrissimi et Excellentissimi Dñi = Supremi Regni Cancellarij ad Abbatissam Monialium ad Sanctam Claram Vratislavien. Kupiski 24. Junij 1721. A:

Reverendissima Domina Abbatissa! Literas Reverendissimæ Devotionis Vsræ d. 12. Maij ad Me datas per Expressum Illustrissimae et Excellentissimæ Dominæ Palatinæ Calissiensis Matris Meæ recepi hesterna die. – Recommendatum in ijsdem negotium curae et cordi habebo, et annexum Memoriale ad Aulam Sacrae Regiae Majestatis Dñi Nři Clementi quam primum transmittam, cum enixa contentorum recommendatione. – De successu applicationis Meae Reverendissimam Devotionem Vestram certiorem reddere non intermittam. – Interea cum omni promptitudine obsequiorum Meorum et uxoris Meæ addictissimæ constanter Reverendissimæ Devotioni Vestræ et Conventui Inclyto, maneo etc. – = Inscriptio: Rvdſſmæ Dnæ Abbatissae Monialium Ord. S. Francisci ad Sanctam Claram Conventus Vratislaviensis =

136.) Copie de la Lettre de S. Ex. Mgr le G. Chancellier de la Cour[ne] à S. E. le Comte Fleming Feltmarechal. à Kupiski 23. du Juin 1721.

Les deux Lettres, que Votre Excellence m' a fait la grace de m' ecrire du 12. et du 19. de ce Mois, m' ont eté envoyées en meme temps de Varsovie. – Je suis très obligé à Votre Excellence pour la communication aussi bien de Son entretien avec Sa Majesté Prussienne assez curieux que de toutes les autres Lettres. – Je vois que l' on commence à Nous donner au moins de bonnes paroles de la part de Sa Majesté Czarienne. – Pour ce qui regarde l' accomodement de l' affaire d' Ostrog, Monseigneur l' Eveque de Cracovie m' en a ecrit dans les memes termes: Je ne lui ai repondu autre chose, si non que j' avois reçu par la Communication de Mr le General Poniatowski, /: sur lequel il se remettoit :/ la relation de ce qui s' y etoit passé, sans lui dire ce que j' en pensois: Nous en parlerons, s' il plait à Dieu, en son temp et lieu. – J' envoye à Votre Excellence quelques Copies des Lettres que j' ai deja envoyé à Mr Dembowski, pour en faire rapport au Roy et à Votre Excellence, la croyant deja auprès Sa Majesté. Je souhaitte de tout mon coeur toutes les prosperités à Votre Excellence en tout et partout, etant veritablement avec etc. –" 186

137.) Copia Literarum Capitanei Sesensis in Prussia ad Illustrissimum et Excellentissimum Supremum Regni = Can

Maxime gravati Michael et Martinus Gryzan ambo Rustici Regij Districtus Nostri Seehestensis ex Pago Kelburg dicto, quam molestissime conqueruntur, qua ratione Ipsis abhinc tribus Annis quidam Nobilis Polonus nomine Staniszewski de Tarnowo, vi et quidem in via publica omnibus aliàs patenti, hordeum in urbem Mysieniec in Polonia vectis, quatuor equos – duas trahas – et septemdecim medimnos magni modij hordei eripuerit; idque sub hoc praetextu ac si supranominati Nobilis Subditi in Prussiam Nostram fugam cepissent; nec Ipsis usque ad praesens tempus aliquid de vi ereptis et equis – et trahis – et septemdecim medimnis hordei reddere vult, donec Ipsi Subditos aufugas hi Rustici in Prussia requirant et restituant. – Cum vero supradicti Rustici Regij hos Nobilis nominati Subditos neque noverint multo minus viderint; hinc: Vestram Illustrissimam Excellentiam maximopere petimus, dignetur Vestra Illustrissima Excellentia pro Sibi innata omnibusque maxime nota Clementia et potentia justitiam Suam et gratiam eo dirigere, quo nominatis Rusticis Regijs bona vi erepta non solum in integrum restituantur, sed etiam a praedicto Nobili causata saepissime turbatio plenarie satisfiat. ~ Quam benevolentiam et beneficium Nobis praestitum, Noster hic Districtus Regius Seehestensis, non tantum grata agnoscet mente, sed etiam cum omni veneratione omniumque Officiorum genere demereri pro virili studebit. ~ Ego vero permaneo Vestrae Gratiosissimae Excellentiae Studiosissimus Servus = Ifequeis –. — " —. —

138.) Copia Responsi ad Superiores Literas. – Kupiski die 22. Junij 1721. –

Summopere indoleo vicibus horum hominum, pro quibus Vestra Dominatio Literis de data 16. Junij ad Me missis instat; ex quibus sat abunde intellexi, esse oppressos a Generoso Staniszewski Vexillifero Terrae Lomzensis. – Non deessem eo instanti, instare pro Iisdem hominibus, satisfaciendo postulatis Vestrae Dominationis: verum quoniam Idem Generosus Vexillifer Terrae Lomzensis absens a Domo Sua, quinimo in Judicijs Tribunalitijs Regni Lublinensibus commoratur, postquam tamen regressus fuerit curabo omnimode persuasione Mea, ut Iidem Subditi in rebus Suis satisfactionem habeant. – Interea maneo Mgfcae Dnnis Vrae etc.

139.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. K. do JmćPana Wojewody Mazowieckiego. – z Warszawy dnia 2. Junij 1721. Roku.

Posyłam na Ręce WmmPana Expedycyą do Porty Od JmćPana Marszałka –

Tuczap

Tuczapskiego; upraszając oraz WMćPana, abyś też Expedycyą przeyrzał,= y coby się zdało przydać albo reformować, raczył Mi magnum Suum Sensum kom=munikować, żebym to doniosł JEgo Królewskiey Mości P. M. M., y odebrawszy de=super Rezolucyą poprawić roskazał. – Upraszam także WMćPana, abyś pro consummata prudentia et notitia rerum, pomienionemu JmćPanu Staroscie dał zupełne Informacye y potrzebne przestrogi, według których u tamtego Dworu postępować Sobie będzie powinien, y jak się będzie miał komportować z Minist=rami Externarum potentiarum? chcąc Ich zażyć in adjutamentum funkcyi Swo=jey. – A że dawne Pakta y Traktaty z Portha, signanter z Osmanem mają się zna=ydować u WMćPana, których hic et nunc niemam ad manus; tedy Je racz WMćPan dać JmćPanu Staroscie: jeżeliby zaś niebyły u WMćPana, to Mi WMćPan day znać, abym się o nie postarał. – Ichmć Panowie Hetmani Koronni y JmćPan Wojewoda Podolski, których JmćPan Starosta nieminie, dadzą też Jmci Swoje Informacye y prekustodycye; tak, aby sufficienter instructus funkcyą Swoję ad satisfactionem publicam mógł odprawić. – His expressis jestem cultu debito etc.

140.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza WW. Kor. do JmćPana Kasz=tellana Warszawskiego. z Kupisk d. 22. Junij 1721. Roku.

Był u Mnie JmćXiądz Buczyński Pleban Płocki cum obnixa expostulatione, abym Mu ex munere Officij Mei podpisał na Exekucyą dwie Kondemnacie in lucro ultimariae Executionis w Grodzie Łomżyńskim otrzymane, tam super statuendis inculpatis subditis, jakoteż y na osobie WMćPana. – A że jura amicitiae obser=wując, eo quo feror affectu ku Osobie WMćPana, zatrzymałem dotąd pókibym WMćPanu denuntiare o tym niemiał; więc życzę WMćPanu, abyś observata justitia raczył Xiędza Tego convenire, niechcąc w dalsze wchodzić intrygi prawne, y Onegoż uspokoić; z czego y Sam się WMćPan uwolnisz, y JmćXa Plebana Płoc=kiego do dalszych expens prawnych niepociągniesz, y Exekucyi którą do krótkiego czasu w nadzieję uspokojenia zatrzymałem unikniesz. – Interea zostawam etc. –

141.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza WW. Kor. do JP. Millera Vice Ekonoma Malborskiego. z Kupisk d. 22. Junij 1721. Roku.

Mając w Sądach Ekonomicznych Malborskich Panowie Schellerowie Kupcy Gdańscy Sprawę swoją z Pany Fadembrechtami, uczynili tu do Mnie rekurs o Instancyą do WMćPana, abyś tę sprawę bez odwłoki finaliter rozsądzić raczył. – Rekom=menduję tedy instanter tę Sprawę WMćPanu upewniając, że ten wzgląd WMć=Pana circa Justitiam na Instancyą Moję obligować Mnie będzie do przysługi

WMćP

„ – WMMPana, zostając z należytym respektem etc. – „ –.

142.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couroñe au Roy. le 1. du Juillet 1721.

La bonté de Votre Majesté pour moi s'est fait voir outre tant d'autres graces meme en cela, qu' Elle m'a permis d'avoir pendant plusieures années un apartement dans Son Chatau Royal. ~ La reparation de sa ruine que l'on commence enfin presentement m'oblige d'en sortir. – C'est du devoir de ma reconnoissance Sire de remercier tres-humblement Votre Majesté pour cette faveur particuliere de m'avoir fait jouir si long tems de cette commodité dans Sa Residence. ~ Je m'en quitte avec toute la soumission en faisant de voeux au Ciel qu'il seconde mon empressement et mon zéle pour recon=noitre par Mes fideles sévices les bienfaits de Votre Majesté, et que je puisse meriter leur continuation, etant pour toute ma vie etc. – „ –.

143.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le G. Chancellier de la Couronne à Son Excellence Monseigneur le Feltmarechal Fleming le 1. du Juillet 1721. à Oltarzew. ~ „ . –. ~.

En allant auprés de Monseigneur le Primat, j'ai reçu les Lettres de Votre Excellence du 21. et 23. du mois passé. ~ Le sentiment de Votre Excellence sur cet Ecrit, que Mr Golembiowski lui a delivré, est fort juste, qu'il faut le conten=ter pour le present de ce que nous avons obtenu le bût de l'Envoyé du Prin=ce Dolhoruki, qui etoit le retablissement de la bonne intelligence entre le Roy et le Czar; et que les remarques faites par Votre Excellence /: quoique tres-convenables:/ restent entre Nous, sans qu'elles passent outre. ~ Mr Dem=bowski m'a bien envoyé l'original de la Reponse du Czar au Roi; mais sans la traduction que l'on ajoutoit autrefois; et que la Chancellerie du Czar a oublié ou n'a pas voulu /: changeant l'ancienne maniere:/ de faire pre=sentement. ~ J'ai donc envoyé cet Original à Msgr le Prince Vice-Chancellier de Lithvanie pour le faire traduir: et pour l'envoyer ensuite à Sa Majesté. Mr Dunin sera bien aise d'etre assisté de Mr le Fort. – Pour ce qui regarde le Procés intenté au Capitaine qui a eté envoyé avec le detachement à Ra=dome; il est juste que Nous qui avons signé l'ecrit pour cette en, voyé à Msgr le Grand General.. Votre Excellence verra par la Copie cy-jointe ce que je lui avois repondu sur ce sujet: mais etant presentement informé de cette citation, je lui ecrirai de rechef, et je ne manqueray pas de =

communie

communiquer à votre Excellence à temps, aussi bien ce que j'ecriray à = Mr le Grand General et Messieurs les autres Senateurs sur cela, que leurs responses. ~ Le postscriptum me surprendoit fort, si Votre Excellence n'a pas sait à ce Seigneur ou qu'Elle n'y vouloit pas penser. ~ Je seray dimanche prochaine, s'il plait à Dieu, à Varsovie; où j'attendrois les Ordres de votre Excellence, etant avec toute la veneration etc. —

144.) Kopija Listow Jmpana Kanclerza W. K. do Jchmc Pw Radoszewskiego, Lempickiego y Chlebowskiego. z Warszawy 7. Julij 1721. r.

List Wmmpana dnia 25. Junij odebrałem: na który przy wyrazeniu Braterskiey Moiey życzliwosci odpisuję. – Już to przystana jest do Kancellaryi Koronney Elekcya Candidatorum na Pisarstwo Ziemskie Kaliskie: która, lubo za Uniwersałem Jmcpana Wojewody Kaliskiego Oyca Mego wydanym y do Grodow per Oblatam podanym odprawiona, jednak Expedycya Jey dla teraznieyszey Króla Jmci P. M. M. in Regno nieprzytomnosci tantisper remorari musi: Azaliteż interim wyrażone w Liscie Wmmpana oppositiones, propter bonum publicum et diuturnum desiderium Administracyi Sprawiedliwosci y Sądow, za applikacyą samego Wmmpana uspokoic się będą mogły: Czego się spodziewając y życzę..

145.) Copie de la Lettre de S. E. Mr le Grand Chancellier de la Couronne à S. E. Monsgr le Feltmarechal Fleming. —

Votre Excellence me permettera de la prier, qu'Elle veuille bien me dire Ses Sentiments sur la reponse que je dois faire à la Lettre de Son Altesse Royalle Monsgr le Prince Jacque, que Votre Excellence m'a envoyé. – En communiquant cependant à Votre Excellence ce que Monseigneur l'Eveque de Cracovie m'a ecrit et ce que je lui ai repondu, j'assure Votre Excellence que je correspondray toujours à Sa confiance d'une maniere dont Votre Excellence puisse etre contente; et je suis persuadé que Mr le N. ne trouvera pas bien du service le plat n'etant pas du gout de V. Ex. ~ Je suis avec tout le respect etc.

146.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le Grand Chancellier de la Couronne, au Roy. le 9. du Juillet 1721. à Varsovie. —

La mort soudaine de Mr l'Eveque de Culme me donne l'occasion de me = mettre aux pieds de Votre Majesté avec cettes tres-humbles prieres, d'accorder l'Eveché vacant à Mr l'Eveque de Premislie mon Frere. ~ Comme Votre Majesté lui avoit fait par Sa bonté qu'il fut le Successeur à l'Eveché du Premyslie, ainsi je supplie avec toute la soumission Votre Majesté de le

faire

faire presentement Successeur de l'Eveché de Culme. – Il ne manquerait pas de reconnoitre cette grace de Votre Majesté aussi bien devant Dieu par ses prieres pour toutes les prosperités de Votre Mjsté, que devant le monde par la continuation de ses services fidels. – Je l'aiderai en cela étant avec tout le zele. – Sire! de Votre Mjsté tres-fidel Sujet et tres humble Serviteur.

147.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmćpa. Łoźnego Koronnego. – d. 9. Julij 1721. r. w Warszawie. –

Radbym miał być praeventive rekwizycyą Wmmpana względem Rezydencyi Jego we Dworku Moim, y niedomówilbym był tey wygody Wmmpaństwu: co że Wmmpan odezwaniem Mi się teraźnieyszym kompensować raczysz, jako nie wątpię de sinceritate affektu y przyjaźni Wmmpana ku sobie, tak in vim satisfactionis tę Wmćpna przyymuję kontestacyą, jestem niedomiennie etc.

148.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmćpana Krakowskiego, z Warszawy dnia 10. Mca Julij 1721. r. –

Dla podróży Mojey z Łomżyńskiego do Skierniewic do Xięcia Jmći Prymasa, nieprzyszło Mi ani Listów od Wmmpana punktualnie odbierać ani na nie odpisywać. – Stanąwszy tu w przeszłą Sobotę, reassumo Korrespondencyą przy oświadczeniu zwykłey Mojey a życzliwey Wmmpanu uniżoności. – A naprzód dziękuję uniżenie Wmmpanu za kommunikacyą tamecznych okkurrencyy y Responsu od Apty Baszy. – Uważając wszystkie okoliczności tak tych relacyy jakoteż moris et genij Porthy y spóźnionego czasu, niezdaje się bydź ullum periculum przynaymniey w tym Roku ab Oriente, a zatym et necessitatis namienionych w Liście Wmmpana subsidiorum, których Jego Królew. Mość P. M. M. sine impulsu Rzeczypospolitey potrzeby niechciał nigdy wprowadzić. – Jakom zaś dawnieysze Wmmpana reflexye względem zatrzymania Ablegacyi do Porthy doniosł Jego Król. Mći P. M. M., tak y zdanie Jego w ostatnim Liście wyrażone /: że sądzisz znowu potrzebną tę Ablegacyą lecz z inszą Instrukcyą abstracta materia o demolliowanie Chocimia do innego czasu:/ doniosłem wczorayszą pocztą Jego Królewskiey Mći P. M. M.; od Którego jaka przyydzie rezolucya nieomieszkam kommunikować Wmmpanu. – Tę zaś pro sensu Meo reflexyą wyrażam, że Ablegacya Ta, bez expostulacyi tak słuszney o Chocim na dawnieyszych y świeższych paktach ufundowaney y w Traktacie Passarowickim nieprzepomnianey, zdałaby Mi się nietylko mniey potrzebna ale affectata et periculosa; ile po

ile po Manifestacyi JmćPana Wojewody Mazowieckiego [illegible] naówczas = /: kiedy nierównie w niebespiecznieyszym stanie znayдowała się Rzplita :/ u Porthy zaniesioney; maiąc y to w konsyderacyi, że ta dyssymulacya mogłaby u Porthy być pociągniona ad assensum Rzeczypospolitey na erygowanie tey fortecy: a wszakże taż expostulacya byłaby uczyniona modo pacifico z explikacyą że JEgo Król. Mość y Rzeczpospolita niepragnie woyny. ~ Niewątpię bynaymniey, że Ordynanse WmmPana dwóm Regimentom pieszym Królowey Jmći y Królewicza Jgmći, dla wzmocnienia Garnizonow Kamienieckiego y Okopow S. Tróycy są wydane cum communicatione JEgo Król. Mći P. M. M. et cum Assensu Onegoż. ~ Maiąc relacyą o wydanym Pozwie Temu Kapitanowi który assystował z ludźmi Trybunałowi Radomskiemu, pozwolisz Mi WmmPan ponowić explikacyą hujus innocentis passus, który się stał in vim ratihabitionis WmmPana tanquam in re moram non patiente cum praecustoditione, że przez to nihil derogabitur Władzy WmmPana; poniewaź przeszłym Trybunałom ochotnie tenże fawor świadczyłeś WmPan, y że się to stało in fiducia żeś to mieć miał pro rato et grato. - Upraszam zatym instantissime WmmPana, abyś tego Kapitana jako niewinnego uwolnić ab hoc rigore raczył. - Niewchodzę w żadne racye justyfikujące factum, maiąc ufność nietylko in Summo judicio WmmPana ale też y w affekcie ku Nam wszystkim, którzyśmy bona intentione w to weszli, y którzy obligowani jesteśmy interponere Instancye Nasze do WmmPana za Tymże Officyerem. - Którą gdy ja z mieysca mojego czynię, upewniam WmmPana o wszelkiey rekognicyi y obligacyi pro hac aequanimitate y za to Kapitana Tego uwolnienie. - Jestem etc. ~. -

149.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza WW. Kor. do Jmćp. Wojwody Mazowieckiego. - z Warszawy dnia 10. Julij 1721. Roku.

Magnum sensum WmmPana względem przyśpieszenia raczey a niżeli zatrzymania Ablegacyi do Porthy, doniosłem wczorayszą pocztą JEgo Król. Mći P. M. M. Com miał w tey materyi od JmćPana Krakowskiego y od JmćPana Wojewody Ruskiego posyłam WmmPanu in omni Confidentia Soli! żeby Kopije niewychodziły. - Niemam jeszcze rezolucyi ode Dworu w tey materyi: jak tylko odbiorę nieomieszkam Tey WmmPanu kommunikować. - Interea zostawam etc. ~.

150.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza WW. Kor. do JmćPana Wojewody Podolskiego. - z Warszawy dnia 10. Julij 1721. Roku.

Poniewaź Sensus WmmPana coincidit ze Zdaniem JmćPana Krakowskiego MmPana, że tera

= że teraz znowu sądzisz bydź potrzebną Ablegacyą do Porthy ale z inną Instrukcyą etc; tedy posyłam WMmPanu Excerpt z Responsu Mojego danego przez dzisieyszą pocztę JmćPanu Krakowskiemu MMPanu w tey materyi zostając etc.

151.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza WW. Kor: do JmćPana Wojewody Ruskiego. – z Warszawy dnia 10. Julij. 1721. roku.

Reflexye WMmPana coincidentes cum Sensu JmćPana Hetmana Polnego Koron: względem zatrzymania Ablegacyi do Porthy, doniosłem JEgo Królewskiey Mci P. M. M. – Ta zaś expressya którąś WMmPan wyraził w Liście Swoim d. 2. praesentis, jakoby Pan Bóg Sam tego niechciał kiedy nieprzyjaciel jest ejusdem Sensus z WMmPany, napełniła Mię nietylko zadumieniem ale y żalem; y przyznam się WMmPanu, że te słowa Apty Baszy których WMmPan kommunikowałeś Mi, y które przez Gazety rozesłane, powinnyby raczey determinować wysłanie JmćPana Popiela do Porthy: boć po takich słowach Apty-Baszy y rozgłoszoney niewiem jakim sposobem nietylko tey ablegacyi ale nawet y samey Instrukcyi, tym bardziey indecorum et periculosum pro Sensu Meo byłoby zatrzymanie Teyże Ablegacyi: a przecież expediret, żeby Portha widziała że Jch nie tak bardzo metuimus, y przy tey explikacyi którąby uczynił JmćP. Popiel że JEgo Królewska Mość y Rzeczpospolita woyny niepragnie, ale przy słuszności czyni expostulacyą o erygowanie fortecy przeciwko dawnieyszym y świeższym Paktom y przeciwko Manifestacyi Naszego JmćPana Posła JmćPana Wojewody Mazowieckiego MMPana. – Ta Ablegacya y to upomnienie się modo pacifico bardzieyby mogło pomodz a niżeli zaszkodzić Rzeczypospolitey; y natenczas z tych słów Apty Baszy które Ja mam za bardzo nieżyczliwe, moglibyśmy się spodziewać y mówić Salutem ex inimicis Nostris. – Miałem Ja od JmćPana Krakowskiego MMPana Kopiją Responsu od Apty Baszy; ale niemiałem nic o tych słowach przez JmPana Ponińskiego WMmPanu doniesionych etc.

152.) Kopija Responsu JmćPana Kanclerza WW. Kor: do JmćP. Chorążego Koronnego. – z Warszawy d. 10. Julij 1721. Roku. –

Jako Kommissye graniczne bez trudności exigentis z Kancellaryi Koronney mają bydź wydawane, y co za Kommissarze? et quot numero requiruntur? y jakie solennitates w odprawieniu ich zachować się powinny? dosyć Statuta et Constitutiones Regni opisały: y gdybyś WMmPan kogo bieglejszego w tych prawach niżeli JmćPana Tłiaka poradził się był, y novellam Legem przez Niego allegatam (: którey hac in parte niemasz :) niesłuchał, łacno mógłbyś był WMmPan = zab

zabieżeć his praejudicijs które się Dominicanu et Bonis Regalibus stały. — Ale to wszystko redintegrari może! tylko życzę zażyć Rady wcześnie ab Juris-peritis praxim w Sądach Jego Królewskiey Mci P. M. M. Assessorskich ma: jących: będą Oni wiedzieli jakie remedia his laesionibus et praejudicijs fa: cis applicare. — Ja zaś pro justitia assistere nieomieszkam etc. —.

153.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor: do Xcia Jmci Wojewody Krakowskiego. – z Warszawy d. 10. Julij 1721. r. –

Jakom doniosł fidelissime Jego Królewskiey Mci P. M. M. Zdanie Jmćpana Woje: wody Podolskiego MWmPana względem Ablegacyi do Porthy Othomanskiey, tak y tego donieść nieomieszkam że Wasza Xiążęca Mość MWmPan jesteś ejusdem Sensus z Jmcią MmPanem. — A ponieważ pomieniony Jmćpan Wojewoda Podolski MWmPan odezwał się do samego Jego Królewskiey Mci P. M. M. w tey materyi; te: dy niewątpię bynaymniey, że Pańską Jego Kr. Mci Pana M. M. w Responsie na List swóy rezolucyą, Tenże Jmćpan Wojewoda MWmPan kommunikować będzie Waszey Xcey Mci: którego Ja nieodmienney oddając się Łasce, zostawam na zawsze etc. –

154.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Koro: do Jmćp. Sekre: tarza Dembowskiego. – z Warszawy d. 12. Julij 1721. Roku.

List WmmPana solita punctualitate de 5. praesentis przez wczorayszą pocztę odebrałem. — Widzę sollicitam WmmPana in exequendis Commissis exactitudi: nem y nią się cieszę. — Responsow Moich Kopije na te Listy którem WmmPanu posłał przeszłą pocztą, posyłam WmmPanu in annexis, ad deferendum Jego Król Mci P. M. M. y Jmćpanu Koniuszemu Litewskiemu MMPanu, przy uniżonym Ukłonie Moim. — Xiąże Jmć Dołhoruki młody stanął tu wczoray: był dziś u Mnie potwierdzając contenta Listu Cara Jmci, którego kopiją antecedenter już był posłał y którą Ja WmmPanu także przesłałem: znać na Nim cho: robę: w przyszły tydzień spocząwszy Sobie cokolwiek ma wyjechać do Saxonij: powiadał Mi, że przez wczorayszą pocztę odebrał Ordynans od Cara Jmci, aby instet u Jego Królewskiey Mci o posłanie kogo innego a nie Jmćpana Regenta do Cara Jmci, że niebył przyjemny Carowi Jmci Jmćpan Regent, zleciwszy Mu Car Jmć donieść toż samo y przytomnemu Senatowi: ma Mi to podać in scripto, y nieomieszkam posłać zaraz do WmmPana tego samego dla dosko: nalszey Informacyi, z jakich racyy czyli trudnosć Car Jmć w przyjęciu Jmćpana

Regen

„ — Regenta? czyli z okazyi Jego negocyacyi przeszłey? czyliteż par la raison de sa conduite personelle? — Interea, racz to WmmPan donieść Jego Królewskiey Mci y JmcPanu Koniuszemu Litewskiemu. — Dziękuiąc WmmPanu za tameczne okkurrencye zostawam na zawsze etc. — „ —. P. S. Był tu u Mnie onegday JmcPan Podkomorzy Lit.: kommunikował Mi Kopije Ordynansow Hetmanskich do ruszenia się dwóch Regimentow pieszych Królowey JeyMci y Królewicza JMci do Kamienca y do Okopow S. Tróycy: Jam Go spytał, jezeli JmcPan Krakowski niepisze czego do Niego o tym że te Ordynanse wyszły cum communicatione et cum assensu Jego Krolews. Mci P. M. M.? Odpowiedział Mi, że o tym do Niego nic niepisał: potym Mi mówił, że miał reprezentować w Responsie Swoim JmcPanu Krakowskiemu przez onegdayszą pocztę inter alias difficultates ruszenia tak nagłego tych Regimentow y tę konsyderacyą, że non expediret w teraznieyszych konjunkturach wyciągać garnizon z Elblągu: obiecał Mi JmcPan Podkomorzy Lit. dać Kopiją y tego Ordynansu JmcPana Krakowskiego, y tego co miał pisać do Niego dla przesłania do Dworu, ale Mi dotąd tego nieprzysłał. — Racz to WmmPan deferre JmcPanu Koniuszemu Litewskiemu MMPanu. — „ — — „ —.

155.) Salvus Conductus Generoso Stanislao Naramowski Capitaneo Ustensi. in Cancellaria Regni d. 14. Julij 1721.

Augustus Secundus etc. — Significamus praesentibus Literis Nostris quorum interest Universis et Singulis. — Expositum Nobis est, intercessisse differentias inter Generosum Stanislaum Naramowski Capitaneum Nostrum Ustensem et Pilens ab una, atque Generosam N. Krzycka Castellanam Naclensem parte ab altera, ex occasione Tenutae Zelgnioviensis tum interemptionis Generosi olim Petri Bninski in tumultu attentatae; supplicatumque Nobis nomine Ejusdem Generosi Naramowski, ut Ipsi Literas Salvi Conductus ad jure agendum vel componendum concedere dignaremur. — Nos itaque Supplicationi huic benigne annuentes, Literas praefatas Salvi Conductus a vi et potentia non autem a jure dandas et concedendas esse duximus; uti de facto damus et concedimus ad spatium sex mensium a publicatione praesentium computando. — Quibus quidem Literis Salvi Conductus et Protectionis Nostrae munitus, tute - secure - ac libere in Regno Dominijsque Nostris versari, negotia Sua quaevis licita et honesta peragere, Actus Juridicos exercere et proficere, causas Suas promovere et defendere, coram = Aff

Officijs et Judicijs in quibusvis Subsellijs stare - respondere, Inscriptiones - quasvis recognoscere poterit, persona - bonis - rebusque Ipsius sub hac Nostra Protectione salvis manentibus: ita tamen, ut et Ipse modeste se gerat erga omnes, neque rixarum aut contentionum ullam det occasionem, Nostroque hoc non abutatur beneficio, sed praesentem protectionem Nostram a quibus Sibi vim et periculum metuit officiose ad notitiam deducat. ~ Quod omnibus quorum interest, praesertim vero Capitaneis Nostris locorum quorumvis vel Eorum loca tenentibus, notum esse volentes, mandamus; ut hasce Protectionis seu Salvi Conductus Literas primum ad Acta Sua Castrensia inscribi voceque Ministerialis publicari faciant, Easque et Ipsi observent et ab alijs observari curent, pro Gratia Nostra et sub poenis in violatores Salvi Conductus Nostri sancitis. - In cujus rei fidem praesentes Manu Nostra subscriptas Sigillo Regni communiri jussimus etc. — " —. — " —.

156.) Copie de la Lettre de S. E. Mr. le G. Chancellier de la Courone à S. E. Mr. le Feltmarechal Fleming. à Varsov. le 16. Juillet 1721.

La lettre du Roi pour Mr. Popiel ne sera pas envoyée selon l'avertissement de votre Excellence. - Mr. Dembowski aura fait le rapport à Votre Exclnce de ce que j'ai ecrit dernierement à ces Messieurs en Russie touchant cette ablegation à la Porthe. - Je m'y remets: et en attendant la Lettre de Sa Majesté pour Mr. le Palatin de Podolie, je suis avec tout le respect etc. -

157.) Kopija Listu Jmcp. Kanclerza W. Kor. do Jmcpana Podskarbiego W. Kor. - z Warszawy d. 17. Julij 1721. roku.

Będąc dotąd in voto et in spe przybycia Wmmpana do Warszawy, zatrzymałem potrzebną inkludowanych Kopiy kommunikacyą do ustney z Wmmpanem konferencyi: ale kiedy teraz odbieram tę Informacyą, że Wmmpan obróciłeś Trakt na Radom do Przygodzic, przy oddaniu życzliwey Moiey Wmmpanu uniżoności, posyłam in annexis Kopije Listow in materia Ablegacyi do Porthy Otthomańskiey pisanych. - Jako zaś Wmmpan summo judicio Suo necessitatem tey Ablegacyi uznasz y Intencyą JegoKrólewskiey Mci P. M. M. nieodmienną, expedycyi tey nieodwłoczney wyrozumiesz, tak y potrzebne requisita ex zelo in publicum wcześnie prowidować zechcesz. - Kommunikuję przytym Wmmpanu Listow od Cara Jmci tak przez Mr le Fort jako y przez Xiążęcia Jmci

Doth

— — Dołhorukiego Młodego pisanych. — Stanął tu pomieniony Xże JMć Dołhoruki przed tygodniem, y potwierdził ustnie oświadczenia przyjaźni Cara JMci k JEgo Królewskiey Mci y Rzeczypospolitey Listowne. — To pewna, że y w Listach y przez usta Xcia JMci Car JMć nunquam sic clare locutus. — Doniosł Mi przytym Tenże Xiąże JMć Dołhoruki, że Car JMć dał Mu Ordynans aby instet u JEgo Królewskiey Mci o posłanie kogo innego a nie JMcPana Regenta do Dworu Jego, y dał Mi Excerpt z Ordynansu tego który posyłam WmmPanu. — Więcey niemając ad communicandum, do nieodmienney WmmPana upraszam się Łaski, y zostawam na zawsze etc.

158.) Kopija Listu JMcPana Kanclerza W. Kor. do JMcPana Krakowskiego. — z Warszawy 17. Julij 1721. Roku. —

Za nieustającą Korrespondencyę, którey y teraz z Brzeżan d. 8. praesentis confirmationem z powinnym odebrałem respektem, dziękuję uniżenie WmmPanu. — Przeszłą pocztą wyraziłem WmmPanu niektóre konsyderacye moje ex circumstantia wiadomości od tamtey sciany; które z przeszłey y z teraznieyszey poczty odebrane uważając, jako życzę tak się y spodziewam że w tym roku niebędzie periculum ab Oriente. — Przecież w takowey konjunkturze incertitudinis, rozumiałbym naypotrzebnieyszą expedycyą jako nayprędszą JMcPana Pułkownika Popiela do Porthy: przez tę Ablegacyą mielibyśmy naprzód certitudinem o imprezach Tureckich: a potym jakby się odezwał z drogą y funkcyą swoją Nasz Ablegat, jeżeliby Go przyjęli, toby był znak że Turcy wszystkie rzeczy y jeżeli jakie mają przeciwne Nam zamysły do przybycia Jego y porozumienia się z Nim in suspenso zostawiliby: a tym czasem moglibyśmy znaleść media utrzymania Ich, y mógłby Nasz Ablegat donieść to samo y przydać, że te rumores jakoby przeciwko Nam myśleli Woynę podnieść commoverunt JEgo Królewską Mość y Rzeczpospolitę do wyprawienia ablegacyi, y że JEgo Król. Mość y Rzplta niechce woyny ale wzajemnie niechce aby była ubieżona, owszem pokóy w bespieczeństwie trzymać chce, który zawsze z Naszey strony musi bydź podeyrzany, gdy in sinu prawie Nostro siedzą. — Czego y oni po Nas y My po Nich za czasów Osmana potrzebowaliśmy, gdy mądrze dołożono „uterque Exercitus exeat ex Moldavia". — y rozumiałbym

że JMć

że Jmć pan Popiel należycie instructus będąc y On Sam dobrze wiado= my Status Dworu. – tamecznego y od Jmć pana Woiewody Mazowieckiego Mmpana dobrze illuminowany y informowany we wszystkim cokolwiek noster praesens status exigit, tedy rozumiałbym, że ta Jego nieodwłoczna expedy=cya pomyślne in publicum przyniesie skutki. – Tę konferencyą, którą W=mmpan miałeś instituere z Jmć panem Hetmanem Polnym Koronnym Mmpanem, życzę aby takowe miała resultatum, ktoreby praesentem rerum statum w Oyczyźnie Naszey z ukontentowaniem powszechnym durantem sine necessitate niezalterowało, y owszem JEgo Królewskiey Mći P. M. M. et publico wszelką przyniosło satysfakcyą. ~ Dziękuję uniżenie Wmpanu za kommunikacyą Listu do JEgo Królews. Mći P. M. M. pisanego. – Conten=ta Listu Wmmpana wczora odebranego, wczorayszą zaraz pocztą posła=łem zaraz do Dworu; bynaymniey niewątpiąc, że JEgo Król. Mość P. M. M. wyrazi w Liście Swoim dostateczną na wszystko rezolucyą: ile że z Wie=dnia przez Ministrow Swoich tamże rezydujących musi mieć JEgo Królew Mość o Intencyach Porthy pewne wiadomości. – Kommissyą na odprawowa=nie Sądow pogranicznych pod Sniatynem odsyłam Wmmpanu. – In reliquo, referując się na przeszły List móy, jestem z nieodmienną obserwancyą etc.

159.) Copie de la Lettre de Sa Majesté le Roi de Pologne
à Mr. le Palatin de Podolie. à Dresde 13. Juillet 1721. –

Monsieur le Palatin de Podolie! J'ai reçu Votre Lettre du 15. du Mois passé. – Ayant examiné les raisons que Vous alleguez pour demontrer, qu'il seroit bon de differer l'Envoy à la Porthe jusqu'à Mon retour en Pologne aussi bien que celles qui me sont parvenues par d'autres voyes sur le meme sujet, je les trouve dignes d'attention, tant par rapport à la matiere qu'à l'egard de la consideration que j'ai toujours eu pour Vos Sentiments, et pour ceux des Generaux que Vous Me dites etre conformes aux Votres sur le meme sujet. – J'ai vu que l'essentiel des raisons que Vous et les autres alleguent dans cette matiere roulent sur ce que: = ~ " – 1°) La detronisation du Sultan n'a pas eu lieu; et que toute la revolution qui paroissoit se former de ce-coté-là et menacer la Pologne ne s'est reduit qu'à la disgrace du Mufti; de sorte, qu'il n'y a plus rien à craindre pour la Pologne. ~ " —.
2°) Que la proposition que l'Internonce est chargé de faire à la Porthe touchant la demol

„ — = la demolition de Chotzim est scabreuse et embarrassante pour la Republique: car en la faisant, dit-on, Nous irriterons — la Porthe contre Nous; et en ne la faisant pas, ce sera une marque que Nous renonçons à cette pretension. ~ „ — 3°) Qu' en la faisant, Nous risquerions d' autant plus que la Pologne ne jouit pas encore de la paix par rapport au Nord; et que Nous ne Nous sommes pas encore bien expliqués avec la Cour Imperiale sur l' affaire de Chotzim. ~ „ —. 4°) Que cette proposition de la demolition de Chotzim auroit pû se faire avec plus de succès du tems, que les Armes Imperiales etoient victorieuses contre les Turcs. ~ „ —. 5°) Que le Comte de Virmond n' etant plus present à la Porthe pour y appuyer les propositions à faire de Notre part, cela en rendra le succès plus difficile. ~ —. = Voila la substance des susdites raisons! Je ne les desapprouve pas, mais je crois qu' il faut pourtant considerer: = „ = 1°) Que quoique la revolution en Turquie ne soit pas allée jusqu' à la detronisation du Sultan, et quoique l' orage qui se formoit de ce-coté-là ne soit pas tombe encore sur la Pologne, cela pourroit arriver pourtant. — Ainsi la prudence et la bonne politique veulent, qu' on tache de prevenir de pareils evenements par des bonnes remonstrances; et quoique Vous qui avez eté le premier à conseiller l' Envoy d' un Internonce à la Porte, ayez eté porté à cela par ce seul motif, les autres qui ont conseillé la meme chose ont eu encore d' autres motifs fort considerables. — Car ce n' est certainement pas l' affaire de Chotzim seule qui ait fait resoudre dans le Senatus-Consilium cet Envoy à la Porte; mais on s' y est determiné aussi, — = a.) pour rectifier les fausses idées qu' on a données aux Turcs, comme si les Polonois ne se conduisoient pas envers eux en bons voisins: chose, dont cepandant la contraire seroit aisé à prouver. = b.) et pour les assurer de la disposition sincere de la Pologne à cultiver une bonne amitié et entretenir un bon voisinage avec Eux. = c.) pour savoir au juste ce qui se passe en Turquie, et pour developper ce que d' autres y pourroient tramer à Notre prejudice. = d.) pour se procurer peut-etre quelque avantage dans le commerce. = e.) peut-etre, qu' il se presenteroit aussi une occasion favorable pour obtenir, comme le Czar l' a obtenu, la permission d' y tenir un Internonce. = f.) afin que selon la regle generale de la bonne politique Nous

puissio

~~puissions tacher d'eclairer les affaires de Nos voisins plutot par~~ Nos propres yeux que par ceux des autres, qui ajustent les Informations qu'ils Nous en donnent à leurs propres interets et vues particulieres.- Car il est sûr, que les avis que Nous avons reçu jusqu'icy de l'Orient ont varié tres souvent, et ont eté si incertains qu'on n'a jamais pû prendre aucune mesure là-dessus.- Aussi est-il difficile, que les Informations que les Emmissaires, que Nous envoyons sur les frontieres, Nous donnent, puissent etre justes et authentiques? car en premier lieu ces Emissaires rencontrent de grandes difficultés pour trouver de l'acces auprés de ceux qui sur les frontieres sont au timoin des affaires; de sorte, qu'ils n'en sont informés que par la deuxieme troisieme et quelquesfois la quatrieme main, et l'on sait combien les avis en passant par tant de differentes bouches s'ecartent de la verité.- En second lieu: supposé meme que ces Emissaires trouvent l'accès du monde le plus favorable auprés de ceux qui sont les premiers sur les Confins, ceux-cy meme ne savent pas ce qu'on delibere au Divant et ne sont informés des resolutions qui s'y prennent, que par les ordres qu'ils reçoivent pour les executer.- Par consequent, il est de la prudence, que Nous ayons quelqu'un à la source des nouvelles, je veux dire à la Cour du Sultan, qui s'attache à y decouvrir les choses qu'il Nous importe de savoir, soit par lui-meme ou par le canal des autres Ministres des Puissances Chretiennes qui ont le meme interet avec Nous. ~ " —. 2°) Quant à la reflexion, que la proposition de la demolition de Chotzim pourroit fournir aux Turcs un pretexte pour rompre la paix avec la Pologne: = la saine politique exige que pour eviter de donner de pretexte, il ne faut jamais omettre une bonne chose; car ceux qui Nous veulent du mal et qui Nous cherchent nuire ne manqueront jamais de pretexte; ainsi si la Porte est dans ce cas, Elle pourra prendre pretexte de moindre demelé qui arrivent souvent sur les frontieres, et meme Elle le pourra prendre de ce que Nous avons changé tout-d'un-coup d'une resolution qui avoit eté prise in pleno Consilio, en arretant l'Internonce qui etoit sur le point de se rendre à la Porthe! changement, qu'ils pourront interpreter comme un mepris! ~ D'ailleurs il n'est pas necessaire, que Notre Internonce debute d'abord dans la premiere Audience par demander la demolition de Chotzim; au contraire, il faudra qu'il = dis=

="= _dispose insensiblement les Turcs à ecouter cette proposition sans s'ef-faroucher, et cela après leur avoir donner premierement les assurances de la bonne disposition de la Pologne à son egard tant pour le passé que pour le present et le futur, et après lui avoir meme demandé en quoi Nous lui pouvont etre utiles? ~ Apres avoir posé le fondement de sa negociation par les assurances de Notre bonne amitié pour la Porthe, et apres en avoir in-formé les Ministres des Puissances Chretiennes qui ont meme interêt unit avec Nous dans cette affaire, Il pourra insinuer adroitement la demolition de Chotzim, comme une chose que l'amitié reciproque entre la Pologne et la Porthe demande, et comme une marque de ce qu'ils observent religieu-sement ce qu'ils ont promis et stipulé dans le Traitté de la paix de Carlovitz.- Si Notre Internonce se sert de ce menagement en faisant la dite demande, on a tout lieu de croire, qu'elle sera ecoutée favorablement; du moins il n'y a point d'apparence de crainte que la Porthe en puisse prendre un sujet du rupture; mais il est sûr aussi, qu'en cas que les Turcs ayent deja pris une ferme resolution de nous faire la gueffrre, Nous ne les en detournerons pas par l'omission du dit Envoy; au contraire, il est plus probable qu'une pareille mission pourra faire differer les desseins des Turcs de Nous attaquer; et ga-gner du temps c'est beaucoup gagner: car du moins, il y aura parmi les Turcs des esprits portés pour la paix, lesquelles pour soutenir leurs senti-ments pacifiques proposeront, qu'au moins on nous ecoute auparavant. ~

~" — 3°) Puisque la Pologne ne jouit pas encore de la paix par raport au Nord, Elle doit employer d'autant plus de soin de detourner la guerre du coté de l'Orient; et les negociations sont toujours plus necessaires en tems de guerre que de paix. ~" — 4°) Il est certain, que si cet Envoy à la Por-the s'etoit fait lors des victoires de Sa Majesté Imperiale, on auroit pû s'en promettre beaucoup de succes: mais ce n'est pas faute qu'on n'est le dit alors. ~" — 5°) L'absence du Comte de Virmondt n'empechera pas le bon succés de cet Envoy à la Porthe: car il y aura toujours un autre Ministre de l'Empereur; et outre cela il y aura encore d'autres Puissances Chretiennes qui feront causam communem avec Nous à cet egard.

= Voila Mes reflexions sur vos sentiments! J'y dois encore =

ajoutez

ajouter celle: que cette resolution de l'Envoy d'un Internonce à la = Porthe a eté prise dans un Senatus-Consilium qui a beaucoup de poids. ~. Je crois, que sur Mes reflexions presentes Vous communiquerez encore avec les Generaux, comme de mon coté j'en ecriray aussi au grand Chancellier de la Couronne. - Si ensuite Vous Me dites des raisons plus fortes, et que vous trouviez des moyens pour qu'on ne puisse pas me faire des reproches sur le changement de resolution contraire au Senatus-Consilium, Vous me trouverez facile en tout: car soyez asuré que je suis toujours prêt à donner les mains à tout ce qui pourra faire prosperer les interets de la Republique et contribuer à la conservation de ses Privileges in unione Majestatis et Libertatis et detourner tout ce qui pourroit y apporter du prejudice. ~. J'econte avec plaisir les Conseils qu'on Me donne là-dessus; mais il est juste que ceux qui Me conseillent là-dedans soutiennent avec moi la these, sans que personne d'Eux soit responsable toutefois de l'evenement de le Conseil, dont personne ne sauroit repondre. ~" — Pour ce qui regarde la Conservation des forteresses de Podolie, j'y ai deja pourvu en partie, et le feray encore d'avantage dans la suite. - Sur ce je prie Dieu, qu'il vous ait Monsieur le Palatin de Podolie en sa sainte et digne garde.. Fait à Dresde etc. -

160.) Copie de la Lettre de Son Excellence Msgr le Grand Chancellier de la Couronne au Roy. le 19. du Juillet 1721. à Varsovie.

Suivant l'Ordre de Votre Majesté, j'ai retenu celui que j'avois reçu pour Monsieur l'Internonce destiné à la Porthe Othomane; et j'ai envoyé la Lettre de votre Majesté à Mr. le Palatin de Podolie. ~ Les reflexions de Votre Majesté, etant tres convainquantes et conformes aux sentiments non seulement des Senateurs presentes au dernier Conseil mais des autres aux quels j'avois communiqué le Resultat; j'ai les soutenu de meme dans Mes reponses données aussi bien à Mr. le Palatin de Podolie, qu'à MMrs les Generaux: dont on aura deja fait le rapport à Votre Majesté. ~ En embrassant les pieds de votre Majesté, je suis avec toute la soumission. - Sire! de Votre etc. ~

161.) Copie de la Lettre de S.E.M. le G. Chancellier de la C. à Mgr le Comte Fleming Feltmarech. Varsav. le 19. du Juillet 1721.

L'avertissement de votre Excellence suffisoit. - Voici Ma reponse à la Lettre tres-gratieuse de Sa Majesté. - J'ai ecrit de nouveau à Mr. le Grand = Generaux

— General au sujet de l'affaire du Capitaine Watel, et j'ai envoyé la Copie de cette Lettre à Mr Dembowski. — Je n'ai pas encore ecrit aux autres Senateurs, en attendant la Reponse de Mr. le Grand General, et puisque Mr l'Eveque de Cracovie m'avoit mandé que Mr le Prince Palatin de Cracovie en avoit deja ecrit à Mr le Grand General. — Mr le Miecznik de la Couronne est ici. — Mr Dembowski faira le rapport à votre Excellence de Notre entretien: il doit ecrire par cet ordinaire aussi bien à Sa Majesté qu'à Votre Exclnce recomendant son Cousin le Chanoine Dönhoff à l'occasion de la promotion après la mort de Mr l'Eveque de Culme: effectivement il est digne Prelat. — Il est à souhaitter que Sa Majesté veuille retenir à suspense cette promotion, pour connoitre les sujets et en faire un bon choix. — En me remettant du reste au rapport de Mr Dembowski, je suis avec tout le respect etc. —" —.

162.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Koro: do Jmćp. Sekretarza Dembowskiego d. 19. Julij 1721. r. z Warszawy. —

Właśnie natenczas kiedyśmy mieli moralny dyskurs z Xięciem Jmcią Podkanclerzym Litewskim y Jmćpanem Podkomorzym Litewskim, y mówiliśmy że się nigdzie niemoże lepiey nauczyć cierpliwości jako u Dworu, odebrałem List WMmpana d. 12. praesentis; z którego wyrozumiewam że tam masz nietylko ad agendum ale et ad patiendum. — Zatyję tego: in levamen to tylko namieniam co przez experyencyą doświadczyłem, że nietrzeba niczego przypuszczać do serca ani tak bardzo apprehendować, y że u Dworu po niesmakach następują też y przysmaczki, czego Ja życzę WMmPanu y nieomylnie spodziewam się. —..
Posyłam WMmPanu Listy do Krola Jmci y do Jmćpana Feltmarszałka: przeczytawszy je y dobrze przypieczętowawszy odday WMmPan obadwa Jmćpanu Felmarszałkowi, także y Kopije Responsow Moich które tu inkluduję. — Jmćpan Hetman Polny Litewski /: który tu onegday w dobrym zdrowiu y humorze nad inne czasy stanął :/ był u Mnie wczoray rano, y Jam potym był u Niego popołudniu: mówiliśmy wiele z sobą w publicznych okkurrencyach y z strony Tych Ordynansow wydanych od Jmćpana Krakowskiego Regimentom Królowey Jeymci y Krolewicza Jmci: — To wszystko się mowiło, coś WMmPan czytał w Responsach Moich przeszłych y teraznieyszych danych Jmćpanu Krakowskiemu y Jmćpanu Wojewodzie Podolskiemu. — Strony Ablegacyi do Porthy Jmćpan Hetman Pol. Lit. jest ejusdem sensus z Nami życzącemi tey Ablegacyi nieodwłocznie. — Strony zaś Ordynansow powiedział Mi że nic o Nich niewiedział in antecessum, y że kiedy

się

się rozjechał z Jmćpanem Krakowskim niebyło jeszcze naowczas tych – strachow ab Oriente, które znać /: jako On mówił :/ obligowały Jmćpana Krakowskiego do wydania Tychże Ordynansow. – Konkludował dyskurs Swoy: że jeżeliby Jmćpan Krakowski wydał te Ordynanse sine communicatione et assensu Królewskiey Mći P. M. M., jeżeli niewidzi ullam necessitatem tak dalekiego Marszu Tych Regimentow, /: mając pewnieysze wiadomosci przez Wiedeń że nihil metuendum ab Oriente :/, aby mówię JEgo Królew. Mość P. M. M. obligował Jmćpana Krakowskiego przez List Swoy do rewokowania tych Ordynansow, niewydając zaraz przeciwnych Swoich in contrarium Ordynansow do Tychże Regimentow. – Niewypisuję Moich dyskursow wszystkich z pomienionym Jmćpanem Hetmanem: bosię to mówiło co było w Responsach y w różnych Skryptach dobrze wiadomych Jmćpanu Feltmarszałkowi. – Racz że Wmćpan tego wszystkiego uczynić relacyą Jmćpanu Feltmarszałkowi. – bądź zdrow – nie turbuy się – y bądź pewien żem jest etc. ——

163.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza WW. Kor. do Jmćpana Krakowskiego. – z Warszawy dnia 24. Mca July 1721. Roku.

Ostatnią pocztę od Wmćpana z Brzezan d. 15. currentis expedyowaną z zwykłym respektem wielkim oraz Moim y powszechnym ukontentowaniem odebrałem: ile że pomyślne in publicum przyniosła relacye zbijające przeszłe wiadomosci, które uczyniły były metum przeciwney jakiey ab Oriente rewolucyi, a z niey ingruentis na Oyczyznę periculi, zgadzającesię oraz z deklaracyami Porthy, z którymi się Ministrowi Cesarza Jmći Chrzescijanskiego tam się znayduiącemu oświadczyła, że z Państwami Chrzescijańskiemi stateczny chce trzymać pokóy. – Niewątpię zatym, że Wmćpan zważywszy od tamtey sciany bezpieczeństwo y wszelkie inne cirkumstancye niezechcesz praesidio ogołacać tey tu strony, kiedy nietylko z Koroną Szwedzką niemamy jeszcze Traktatu et per consequens plenam securitatem, ale też y zachodzące z Brandeburczykiem ratione reassumpti Tituli Regij et recepti homagij bez Komissarzow JEgo Krolewskiey Mći P. M. M. y Rzeczypospolitey pretensye y differencye niesą uspokojone. – Mając bowiem tu okazyą widzenia się z Jchmciami Panami Senatorami Prowincyi Pruskiey y innymi Jchmciami, zrozumiałem z Jchmciow, jako wydane Ordynanse Wmćpana praesidium z Elbląga wyciągające bardzo Jch zmieszały; którzy uznają magnam et indispensabilem necessitatem trzymania w tamtym Miescie Garnizonu, ile gdy in ter-

=,, – = in Territorio Elbingensi znayduią się ludzie Brandeburscy. — Tedy praemissa zważywszy, ludzież że ten Marsz Regimentow ruszonych niemogłby bydź sine incommodo kraju, potym na podole zaszedszy trudneby było onych utrzymywanie, co mogłoby bydź okazyą do naprzykrzenia się Possessoribus a ztąd do narzekania; pewien jestem, że WmmPan cessante periculo od Pogranicza zechcesz kontramandować pomienione Regimenty, aby według uczynioney z JEgo Królewską Mcią Panem M.M. in consilio bellico po Seymie dyspozycyi, na swoich mieyscach zostały. — Co ex rationibus boni publici et pro fido affectu ku WmmPanu wyraziwszy, jestem cultu debito etc. — " — . —.

164.) Pro Memoria od JmćPana Barona Martelsa Jaśnie Wielmo: JmćPanu Kanclerzowi WW. Koron: dane. —

Mense Januario hujus anni Mercatores Vratislavienses quidam, aurigam varijs mercibus Gedanum devehendis expediverant: qui Jarocinum veniens a loci Domino Josepho-Stephano Radoliński Succamerario Vschoviensi sub hoc praetextu arrestatus est, quod Vratislaviæ sub Jurisdictione Capituli ad S. Mathiam Subdito suo Judæo Baruch mobilia quædam suo nomine ibidem coëmpta et deposita per Mercatorem Vratislaviensem nomine Ducium arrestata et ad requisitionem suam needum restituta essent; Judæum Baruch ergo petijsse, ut Mercatorum Vratislaviensium merces tamdiu retinerentur, donec Ipsi arrestata mobilia restituerentur; et hac resolutione in scriptis per Judæum data, aurigam cum curru desumptis mercibus Vratislaviam remisit. — Reverso auriga, Interessati Mercatores Vratislavienses non omiserunt tam pro se quam per Magistratum Civitatis Illustri Succamerario iniquum hunc procedendi modum hac repræsentare remonstratione: = quod negotium illud ad Ipsos nihil omnino pertineat, et Mercator Ducius hac de causa non de facto sed via juris processerit, mobiliaque ista non ad Judæum Baruch multominus ad Illustrem Dnum Radoliński /: quod specificatio eorum ostenderet :/ sed ad alium Judæum nomine Szmerlowicz pertinentia ex capite debiti et loci Contractus judicialiter arrestata sint, et impetratum arrestum debite justificatum fuerit: — Praeterea etiam Mercatores dicti, ut res eo brevius expediatur, arrestata mobilia, praestita in judicio cautione, de judicato solvendo relaxarunt et in suam custodiam receperunt atque Judæo Baruch extraditionem illorum, transmissis Ipsi Literis Salvi Conductus certo modo obtulerunt, qui tamen =

nunq

nunquam ad illa repetenda comparuit; sed e contra cum Illustri Rado=
linski restitutioni Jaroczynum faciendae semper institit. – Cumque propterea
Suprema in Sylesia Curia Literis Suis Illustrem Radolinski amice monendum
duxisset, ut perpensa facti hujus adversus tertios Innocentes injuria, et quan=
tum commodo utriusque Nationis tum publicae etiam tranquillitati intersit
inviolatam servari utrinque Commerciorum libertatem, reparare studeat
iniquam illam et vetitam omni Iure imprimis pactis Conventis expresse
contrariam retorsionem. ~ Deprompta vero secundum probata justitiae admini=
strationem a parte Senatus Vratislaviensis, hoc specialiter injunctum, quo secu-
rus esse possit Mihique insuper commisisset, ut apud Sacram Regiam Majestatem
et Rempublicam idem promoverem, /: prout id ipsum Illustrissimo pie defuncto Procan-
cellario tunc temporis meliore modo commendavi:/, non alius tamen effe=
ctus subsecutus est, nisi ut Illustrissimus Succamerarius Literis ad Supremam
Curiam Sylesiae scriptis non solum constanter transmissionem mobilium pre-
tensorum Baruchianorum Jaroczinum faciendam, sed et impensas ad aliquot cen=
tum Imperiales numeratas desideraverit: imo novum subterfugium inveniens,
antecedenter satisfactionem, propter praetensionem ad Mercatorem Vratislavien=
sem de Becker ex capite cessi Sibi per Judaeum Szmerlowicz Cambij cum usu=
ris et expensis praestandam, habere voluerit; qua non secutura nec arres=
tatas merces se extraditurum expresse professus est, in eoque adhuc pro=
posito pertinaciter persistit. – Uti vero ex hisce omnibus clarissime patet,
violentum tunc Illustris Radolinski procedendi modum et illatam Subditis
Sacrae Caesareae Majestatis injuriam liberique Commercij turbationem tam
Compactatis quam bonae Vicinitati et intelligentiae utriusque Nationis
è diametro adversari, et eo magis improbandum esse quod Magistratus R–
Vratislaviensis assecuret justitiam, tam quoad Baruchiana mobilia quam
quoad cessum Cambium /: cujus merito ante adjudicandam solutionem inda=
ganda validitas esset, :/ nunquam denegatam, sed potius a parte Polonica
prosecutionem hujus causae intermissam fuisse; ita Sacra Caesarea Mjestas
D. N. Clem. Cui haec quaerela submississime delata est firmiter sperat, Rem=
publicam Polonam singularem Suae Sacrae Caesareae Mjstis inclinationem
erga Illam et conservandae bonae vicinitatis studium ab Incolis Regni =

decent

decenter observandum aestimaturam, et minime permissuram ut ullus eorum vel proprias vel alienas praetensiones seposita via juris per viam facti et Repressaliorum urgere et hac ratione commune commerciorum negotium interturbare imo utramque Nationem invicem collidere audeat.- Huncque in finem dato d. 1. Julij Rescripto Clementissime injunxit Mihi, ut gravamen hoc debito loco serio et efficaciter proponam, eoque prospiciam, quod Illustris Succamerarius Radolinski ad relaxationem arrestatarum merciũ et praestandam Subditis Caesareis satisfactionem et indemnisationem authoritate Regia et Reipublicae indilate compellatur. - Quapropter haec omnia Excellentiae Vestrae eum in finem communicanda duxi, ut meliore et promptissima via huic gravamini remedium afferre, et justissimo Sae Caesae Mjstis desiderio conformiter Sancitis a tot retro annis inter utramque Nationem Compactatis satisfacere dignetur. - Varsaviae d. 23. Julij 1721. Baron de Martels.

165.) Kopija Listu JP. Kanclerza W. K. do JP. Radolinskiego Podkomorzego Wschowskiego. - z Warszawy d. 25. Julij 1721. -

Oddał Memoryał Królowi Jmci P. M. M. Jmćpan Rezydent Cesarza Jmći: w którym Imieniem Pryncypała Swego donosi convulsionem Sąsiedzkiey przyjaźni et Compactatorum per Repressalia jakoby przez Wmmpana uczynione w zabraniu Towarow Kupcom y Furmanom Wrocławskim, za pretensyą Żyda Borucha y drugiego Żyda Szmerlowicza: który memoryał że do Mnie odesłany jest, informując się z Niego, życzyłbym Wmmpanu abyś chciał juxta tenorem Pactorum procedere, y odesłać z Swemi pretensyami Żydow wspomnionych pro administranda justitia jeżeli krzywdę mają ad forum competens, Cui subsunt Ci którzy Ich injuriaverunt, praevio Salvo Conductu Onym ex parte Caesareana danco który bym mógł dla Nich otrzymać; a Towary per Repressalia zatrzymane Kupcom Wrocławskim racz Wmmpan wydać: a tym sposobem quaerela przeciwko Wmmpanu ustanie et Justitiae satisfiet; y dalsze Respekta Jego Królewskiey Mći P. M. M. ku Sobie pociągniesz, y Mnie Wmmpan obligować będziesz.

166.) Kopija Responsu Jmp. Podkomor. Wschowsk. na Ten List Jw. Kanclerza W. Kor. - w Jarocinie d. 7. Augusti 1721. -

Ponieważ Jmćpan Rezydent Cesarza Jmći oddał Memoryał Królowi Jmći P. M. M. w opacznym y niesłusznym udaniu donosząc Convulsionem Sąsiedzkiey przyjaźni et Compactatorum, per Reppressalia jakoby przezemnie uczynione w zabraniu Tow

Towarow Kupcom y Furmanom Wrocławskim za pretensyą Żyda Borucha = y drugiego Żyda Izmerlewicza; co falsum per omnia, verificari niemoże, et multo aliter patebit. — A że ten Memoryał jest odesłany do WMMPana, mam to Sobie pro intimo sortis favore, że Te - Supremo - Judice tuebor, na którego decyzyą zupełnie się zdaię; y jakom zawsze pedissequus wszelkich roskazow = Pana Mego tak Je w każdym punkcie implere gotówem. — Tylko ante omnia supplikuję do Łaski y respectu WMMPana, szukając in pedibus aures ut me: rear exaudiri, y żebyś dał protekcyą niewinności Moiey, a jako Wielki y Go: dny Minister Koronny upomniał się widoczney krzywdy nietak Moiey jako Narodu Polskiego: bo Nas się znaydzie więcey Pacyentow czasu Swego przez po: ważną Interpozycyą - wzajemną remonstracyą y Memoryał primario do Króla Jmci P. M. M. a potym y do Cesarza Jmci przez JmciPana Rezydenta Tego. — Praw: dziwie y nieomylnie donoszę convulsionem Sąsiedzkiey przyjazni et Compacta: torum per Repressalia przez Wrocławianow uczynione, w zabraniu moich wła: snych lubo przez Faktora Żyda mego Borucha częscią dla sprzedania do Wro: cławia posłanych częscią na Mnie y za moje własne pieniądze kupionych rze: czy: na co dla lepszey Wiary miał odemnie daną Sobie Teże Żyd pod pieczęcią moią herbowną attestacyą, y ta in puncto honoru Mego postponowana, et secu: ritas publica przez zabranie a więcey że już potracone y poprzedawane rzeczy moje violata: o których powrócenie lubo multoties jako do Magistratu Wro: cławskiego tak et ad Supremam Curiam instabam, jednak ani zabranych rzeczy powrócenia ani żadney sprawiedliwości doczekać się niemogłem; et continuis dif: fugijs et procrastinationibus, jakoto Polakom Jchmc Niemcy zawsze robią, exvi: scerando Jch kosztami wielkiemi aby przez enerwacyą y uprzykrzenie abominabi: lium expensarum swego odstąpić y od Nich defraudari mogli: mnie Justitiam Jure differebant ut omnia auferant. — Nadto, wexelłowey Satysfakcyi (: która extra omnem quaestionem ex natura Sui indisputabilis w postronnych Narodow być powinna, boby wszystkie kredyty zaginąć musiały gdyby wexelły pod kontro: wersyą podpadać miały, nec datur locus dicendi na Wexełłową pretensyą, nisi solvendi, :) już to od kilku lat na kilkanaście tysięcy Talarow, lubo etiam za wyraźnym Cesarza Jmci Orderem, wyprosić et evincere u Wrocławianow non va: lui, contra omne jus et aequum; kiedy y Pryncypałowi Swemu non obediunt,

a jakż

–„ – : a jakże sprawiedliwość komu świadczyć mają? a Ja Wexelty pomienione w długu Moim przejątem y przyjątem, y żebym miał je zapłacone doczekać się niemogę: y dla tego samemi tylko pretextami a nie rzetelną prawdą nadra: biają, ażeby swoje wykręty y niesprawiedliwość emundare mogli; tę winę, którą sami popełnili na Mnie składając y pretensye moje za Żydowskie interpretując et palpabiliter mnie y honor móy krzywdząc: wszystko contra jura gentium czynią et Compactata przez to samo convellere conantur: y to sinistre udając, jakobym Wrocławskie Towary zabrać miał y zatrzymywał; w czym jestem integer vitæ scelerisque purus, bom ani Ich zabierał y zatrzymywał, ani zatrzymywać myślę: Złożyli prawda towary Furmani Wrocławscy w Miasteczku Moim, y dali na to Skrypt jako je dobrowolnie złożyli: y luboby Mi godziło się było, talionem talione pensare, za moje rzeczy przytrzymane - potracone - wexelty niewypłacone te towary przytrzymać, jednak niebyłem tak płochy y tak porywczy, bo się znam na tym dobrze co to jest Convulsio Jurium et Compactatorum? : wolnoby je było zawsze tym Furmanom odebrać gdyby byli po nie wrócili i przyjechali. – Straszyłem, prawda, nieprzęsię, przytrzymaniem ich żebym był prędzey swoją należytość odebrał, ale to tylko było przez projekty, sama zaś rzeczą oświadczyłem Listami jako Supremae Curiæ tak y Magistratowi Wrocławskiemu że złożonych rzeczy odebrania niebronię y onych niezatrzymuję; owszem Directe prosiłem - obligowałem aby po swoje przystali - y odebrali a wzajemnie moje odestali y oddali; toć już niewiem czego ze Mnie więcey pretendowali. – Daniesli mnie w tey okazyi y JmcPanu Podskarbiemu W. Kor:, który mnie na Trybunał Radomski ad sinistram delationem Instygatorowi Skarbowemu pozwać kazał. Wywiodłem się y justyfikowałem niewinność Moją, tak jako ją praesentibus przed WmmPanem justyfikuję: zaczym JmcPan Podskarbi W. Kor: przyznał Mnie niewinnym, y uznał widoczną krzywdę Moją przyrzekłszy Mi ją vindicare: którą principaliter Samego WmmPana Dobrodzieja protekcyi rekommenduję et in victimam składam honor y fortunę Moją pod Nogi Pańskie: Tu Patrem herumq geras, Tu consule cunctis! wszakto Dziada Mojego edictum, niechże Mnie Polonkowi będzie u WmmPana propitium; bom Sługa Twoy dawny y nieodmienny z tym się przed WmmPanem manifestujący y oświadczający, że jakom Towarow Wrocławskich niezabierał y niezatrzymywał lubom był od Wrocławianow:

provo-

provocatus, tak zatrzymywac ani miałem ani mam intencyi; owszem = —
aby je jak nayprędzey z Miasteczka Mego odebrali y z tey niesłuszney impo:
stury Mnie uwolnili, salva per omnia satisfactione w pretensyach Moich wy:
rażonych y słusznych et restitutione zabranych rzeczy Moich, pro juvamine
Pańskiey Illmae promocyi imploro, zapisując się perenni cultu et veneratione etc.

167.) Copie de la Lettre de S. Ex. Msgr le Grand Chancellier de
la Couronne au Roi. à Varsovie le 24. Juillet 1721. —.

Comme Votre Majesté a eu la bonté de me permettre de dire mes Senti:
ments sur les depeches qu' Elle m' a adressées, ainsi je le fais avec toute la
soumission ayant marqué quelques reflexions là-dessus; dont Mr le Grand Ecu:
yer de Lithvanie faira le rapport à Votre Majesté. — Msgr l'Eveque de Craco:
vie etant loin d'ici et meme faisant le tour dans son Diecese, je ne saurois
communiquer ni convenir ave lui, selon l'ordre de Votre Majesté; mais come
Votre Majesté lui a envoyé les Copies de sa Reponse à Mr le Grand General et
de les Ordres aux Regiments, ainsi il ne manquera pas d'y donner ses Senti:
ments à Votre Majesté. — En me remettant au rapport de Mr le Grand Ecuyer
de Lithvanie, je suis etc. — " — . — " — . — " —

168.) Copie de la Lettre de Sa Majesté le Roi à Msgr le Caste:
lan de Cracovie. — à Dresde le 20. Juillet 1721. —.

Monsieur le Castelan de Cracovie! J'ai reçu votre Lettre sans date: à laquelle
etoit joint le rapport de vos Emissaires du 26. de Juin. — J'approuve fort la
precaution que Vous avez prise d'ordonner à toute l'Armée de se tenir =
prête à marcher: cela est bon pour faire bruit et pour faire voir que
Vous etes sur vos Gardes! — Mais quoiqu' il soit bon de prendre les pre:
cautions, il n'en faut pas prendre de telles qui puissent Nous devenir
fatales. — Vous conviendrez sans doute avec moi, que les deux Regiments
de la Reine et du Prince Royal ne pourroient faire que tres peu de resis:
tence, si une fois les Turcs avoient resolu de Nous attaquer: ce que cepan:
dant selon les avis memes de vos Emissaires il ne paroit pas qu'ils ayent
envie de faire. — Car pour les munitions de guerre qu'ils envoyent, il est
plus naturel de croire, que c'est pour mettre Chotzim en etat de defense
qu'à dessein de Nous attaquer: puisqu' en ce cas ils auroient fait proceder
ces munitions d'une grande armée. — D'un autre coté si Nous assemblions
des Trouppes sur les frontieres du coté de la Turquie, s: ce que Nous =
n'avo

— " n'avons pas fait meme lorsque cy-devant les Turcs avoient des fortes Armées aux environs de Nos frontieres: /, les Turcs pourroient croire de nous d'avoir conçu un grand dessein; puisqu'ils Nous verroient de garnir les places frontieres du coté de Notre Ennemi qui est la Suede, et ils s'imagineroient infalliblement que Nous aurions dessein d'attaquer Chotzim. — Je vous donne à penser, si une telle idée ne seroit pas capable de les porter à assembler une bonne Armée du coté de Chocim: et si alors il ne chercheroient peut-etre pas à profiter de l'occasion d'entrer en Pologne, /: ce que cepandant ils ne paroissent pas jusqu'icy etre intentionnés de faire si on ne leur donne pas sujet à cela:/, d'ailleurs en degarnissant Nos frontieres vers la Suede, qui sait si cette puissance, qui a deja fait la paix presque avec tous ceux qui ont eté en guerre contre Elle hormis avec nous, ne profiteroit pas de cette occa:sion pour entrer dans Notre Royaume dans le dessein de s'y dedommager des pertes qu'Elle a faites avec d'autres puissances? apres ce que dessus vous conviendrez avec moi, que la marche des deux Regiments pourroit avoir des suites tres dangereuses pendant qu'on ne peut s'en promettre un grand effet, outre que cela derangeroit l'Economie de ces Regiments: car quoique leur pa:ye suffise pour les nourrir et habiller, Vous savez qu'il leur manque encore bien de choses, qu'ils n'ont pas de quoi le pourvoir des munitions de guerre, et c'est meme une chose dont il faudra parler en temps et lieu, savoir de mettre les Regiments en etat de faire de grandes marches - de tenir la cam:pagne et entrer en action. — Car à moins de cela, il est impossible que ces sortes des marches ne soyent à charge au pays; ce qui feroit naitre des soupçons et des plaintes dans le pays. — Sur tout, on reconnoitroit l'inutilité de cette marche, comme je l'ai demontré cy-dessus, de sorte que pour n'etre pas responsable je suis d'avis, que les Regiments de la Reine et du Prin:ce Royal ne quittent pas leurs quartiers, afin de ne pas remarquer qu'on de:garnit les frontieres. —" — Ce sont là mes sentiments aux quels Vous Vous conformerez! Aussi suis-je assuré, que comme depuis Votre Lettre et depuis les avis de Vos Emissaires du 26. Juin le danger n'est pas augmenté du coté de l'Orient mais diminué? Au contraire, vous aurez deja à l'heure qu'il est donné les Ordres à l'un et l'autre de ces Regiments pour les faire =

rester

rester dans leurs quartiers, ou bien s'ils sont deja en marche pour = les faire rebroufser chemin; afin que l'interet publique ne souffre aucun prejudice, et qu'on ne puisse trouver occasion /: comme Vous Me temoigniés Vous-meme de le craindre :/ d'interpreter sinistrement les meilleures inten: tions: comme on ne manqueroit pas de le faire, vû le peu d'utilité à quoi l'on peut s'attendre de cette marche des Regiments, et vû les suites facheu: ses qui comme j'ai dit en pourroient resulter. — Au reste, quant à ce que Vous Me conseillez de hater Mon retour en Pologne, Vous pouvez etre afsuré, que le foible etat de Ma santé ne tardera en rien Mon retour lorsqu'il en sera besoin une Diete extraordinaire; pour que la Republique puisse prendre d'autant plus efficacement et de toutes ses forces les mesures convenables pour detourner et prevenir les dangers, qu'Elle pourra juger Elle-meme d'avoir à craindre. — Sur ce je prie Dieu qu'il vous ait Monsieur le Castelan de Cracovie en Sa Sainte et digne garde. etc. ~ " — . ~ " —.

169.) Copie de la Lettre de S. E. Mr le G. Chancellier de la Couronne à Msgr le Feltmarechal Fleming. à Varsov. le 24. Juillet 1721.

J'ai reçu par Estaffette les trois Lettres de Votre Excellence du 19. du present jo: intes à celles de Sa Majesté. — Le projet d'Ordre du Roy aux Regiments /: que Mr l'Eveque de Cracovie avoit formé et rendu à Votre Excellence :/ ne quadre paf effectivement sur le cas present, comme Votre Excellence le juge parfaitement bien. — Le changement que Vo. Exce y a fait est bien conforme au cas: mais ayant la permifsion de Sa Majesté de faire Mes reflexions là defsus, je suis ob: ligé de dire, que je crois que la Lettre de Sa Majesté pour Mr le Grand General de la Couronne, en l'exhortant qu'il donne les Contre-Ordres aux dits Regiments de ne pas marcher en Podolie et de rester dans leurs quartiers par les raisons trés convaincantes que Sa Majesté exprime dans Sa Reponse, une telle Lettre dis-je suffira pour que l'intention de Sa Majesté ait son effet. ~" Les refle: xions qui m'obligent d'etre de cet avis que Sa Majesté ne donne pas des Ordres aux Regiments et qu'il n'en mande rien dans la Reponse au Grand-General sont: = ~. 1o) L'absense de Sa Majesté hors du Royaume. ~" — 2o) Les raisons plausibles que Mr le Grand General a marquées dans ses Ordres qu'il a don: nés aux Regiments, de la necefsité de se precautionner contre les insultes des Turcs, sur les nouvelles qu'il avoit reçu du mouvement des Turcs. ~"

3o)

—„ — = 3°) L'esperance que Mr le Grand General f: en recevant la reponse de Sa Majesté et etant eclairci par l'explication d'Apty Basza, que j'envoyai par la poste d'hyer à Mr. Dembowski pour en faire rapport à Votre Exclnce: que Mr le Grand General dis-je revoquera les Ordres: je lui ecris là-dessus par la poste d'aujourdhui comme V. Exclnce verra par la Copie cy-jointe. — —„ — 4°) Que les Rois Predecesseurs de Sa Majesté ont usé de cette maniere dans des cas pareils. —„ —. 5°) Mr le Comte Dönhoff Grand Chambellan de Lithuanie m'ayant dit, que parmi les autres difficultés qu'il devoit representer à Mr le Grand General sur le mouvement de ces Regiments, il lui devoit marquer celle-cy; qu'il n'etoit pas à propos de faire sortir la garnison d'Elbing, et qu'il croyait que Mr. le Grand General lui envoye:roit le Contre-Ordre: ainsi il y est lieu d'esperer que la reponse de Sa Majesté et les Contre-Ordres de Mr le Grand General aux Regiments vien:dront à temps. —„ — 6°) Les Ordres de Sa Majesté donnés presente:ment pourroient donner lieu à quelque suite des interpretations sinistres dans les Palatinats, non seulement à l'egard de la Jurisdiction des Generaux, mais aussi de l'empechement de la defense du pays, en cas de necessité = dans l'absence de Sa Majesté. —„ —. En soumettant ces reflexions à la grande sagesse de Sa Mjsté et au jugement de Votre Exclce, je suis avec tout...

170.) Copie de la Lettre de Mr Katt à S. E. Mr le Grand Chancellier de la Couronne. à Jeansbourg le 28. Juillet 1721. —

Votre Exclce tres-Illustre aggreera gracieusement, que je me donne l'honeur de lui faire Ma reverence toute-obeissante pour la supplier tres-humble:ment, de m'accorder de Sa Clemence la grace inestimable pour donner Ordres s'il lui plaira à Mrs ses Officiers de Nous faire l'extradition d'un Deser:teur nommé Jean Ukonczyk, qui se tient à presente aux services de Votre Excellence; etant echappé, il n'y a pas long temps de la Compagnie de la Ca:vallerie, qui m'est conferée de Sa Majesté le Roi en Prusse, au Regiment de Katt. — Votre Excellence tres-Illustre eclaircira par cette generosité l'eclat brillant de ses merites en faisant justice aux Actes de deux Couronnes, et engageant le Roi Mon Maitre aux plaisirs d'une infinité d'obligations = vers Votre Excellence Tres-Illustre. — Pour moi Monseigneur! je serai le plus heureux homme du monde, si je pourrai avoir la grace, de baiser tres-

humb

humblement les Ordres de Votre Excellence Tres-Illustre, dont Elle me= recommendera de venir m'abbaisser devant Elle, la remerciant d'une devo: tion toute humble de la gracieuse extradition de ce Jean Ulurczek.- C'est alors Monseigneur, que je temoignerai d'un profond respect au Lustre de Votre Excellence, et que je ne me cherche aucune autre gloire au monde que d'etre en la plus parfaite obeissance etc. —" —. —" —.

171.) Copie de la Reponse de Son Exclnce Msgr le Grand Chancel: lier de la Couronne, à Monsieur le Katt Capitain de Sa Majeste Prussienne.- à Kupiski le 31. Juillet 1721. —" -

En reponse à votre Lettre du 28. de ce Mois, je puis vous assurer Monsieur! que cette homme que vous me demandez ne se trouve pas dans mes Services, et que je donneray des Ordres, que l'on en fasse la recherche dans les villages de Ma Starostie. - Je suis cependant etc. —" —. —" —

172.) Kopija Listu Jego Królewskiey Mci do JmciPana Krakow: skiego. — z Drezna dnia 31. Mca Julij 1721. Roku.-

Jaśnie Wielmożny uprzeymie Nam miły! Ponieważ konkludowane ostatnie Se: natus-Consilium, dla któregośmy trudow drogi Naszey nieżałowali, stosując się do Post-Comicyalney Rady, na którey jednostayne Senatu były zdania, wy: prawić Internuncyusza do Prześwietney Porthy determinowało; tedy zważywszy mature różnych pro et contra Sensus, tęż Expedycyą przyśpieszyć jako nayprę: dzey umyśliliśmy; dla tego potissimum, abyśmy zachodzące niby o złych In: tencyach Prześwietney Porthy przeciwko Nam y Państwom Naszym wiadomości, jeżeli są in reali szczera pragnienia pokoju Intencyą, nieodbiegając jus natu: rale defensionis zatrzymali; jeżeli zaś płonne, wywiedzieli się. zkądby takie po: chodziły rumores? a oraz Tęż Prześwietną Porthę o nieprzestanney Naszey y Rzeczypospolitey utwierdzili życzliwości y opaczne jeżeli są jakie odwrócili Impre: ssye.- Że zaś o demolicyą Chocimia włożony punkt Instrukcyi zdał się być troche przyostry, czego lubo z powinności Naszey zamilczeć niemożemy jednak dogadzając y w tym Wielkiemu Uprzeymości Waszey zdaniu, przez Supplement do Instrukcyi mollifikować go Kancellaryi Naszey roskazaliśmy, traktując o ten punkt per solam amicitiæ viam. — Dla czego usilnie żądamy po Uprzeymości Waszey, abyś Urodzonemu Internuncyuszowi do prędkiego ruszenia się w tę drogę y

besp=

bespiecznego przeyscia omni Suo Consilio et auxilio adesse raczył. — Co Uprzeymość Wasza uczynisz pro Insigni Suo in publicum zelo y dla nieśmiertelney Imienia Swego Sławy. — Interea dobrego od Pana Boga Uprzeymości Waszey życzemy zdrowia. — Dan w Dreźnie dnia 31. Miesiąca July 1721. Roku. —

173.) Kopija Listu JEgo Królewskiey Mości do Jegomość Pana Podskarbiego Wielkiego Koronnego. sub data ut supra.

Wielmożny Uprzeymie Nam miły! Expedycya do Prześwietney Porthy Urodzonego Krzysztofa Popiela Starosty Naszego Juczapskiego, lubo zdania niektórych przytrzymały, validioribus jednak in contrarium insistendo rationibus uznajemy indispensabilem necessitatem jako nayprędszego tey Expedycyi przyśpieszenia; pewni będąc że taż Expedycya pomyślne in publicum uczyni skutki. — Dlaczego Uprzeymość Wasza per praesentes amore dobra pospolitego y miłego w Oyczyźnie pokoju gorąco obliguiemy: abyś naznaczoną per Senatus-Consilium kwotę na Expensa Urodzonemu Internuncyuszowi nieodwłocznie wyliczył. — Przez co Uprz. Wasza uczynisz Nam rzecz miłą, a Sobie chwalebną. — Dobrego zatym Uprzey. Waszey od Pana Boga życzemy zdrowia. — Dan w Dreźnie ut supra.

174.) Kopija Listu JEgo Królewskiey Mości do JmciPana Woiewody Mazowieckiego. — z Drezna dnia 31. July 1721. Roku.

Wielmożny Uprzeymie Nam miły! Jakoś Uprzeymość Wasza funkcyę Swoją Poselską u Prześwietney Porthy Otthomańskiey gloriose et in publicum fructuose odprawił, y znasz dobrze manierę y geniusz tamtego Dworu; tak bynaymniey niewątpiemy, że gdy teraz także Urodzonego Popiela Starostę Naszego Juczapskiego cum charactere Internuntij wyprawujemy, Onemuż Uprzeymość Wasza pro consummata Sua prudentia et notitia rerum dasz z chęcią wszelkie partykularne Informacye y przestrogi, według których się tam trzymać y postępować Sobie będzie miał. — O co gdy Uprzeymość Waszę amore patriae obtestamur, dobrego Onemuż od Pana Boga życzemy zdrowia. — Dan w Dreźnie ut supra. —

175.) Suplement do Instrukcyi od JEgo Król. Mci P. N. M. Urodzonemu Krzysztofowi Popielowi Staroście Juczapsk. Pułkownikowi Woyska Koronnego JEgo Kr. Mci y Rzpltey Internuncyuszowi do Przeswietney Porty Otthomanskiey.

= 1°) Odebrawszy zupełną z Kancellaryi y ze Skarbu Expedycyą, pierwey pojedzie do Przeswietney Porthy a niżeli do Hana Jmci: czego są dwie nayprzyncypalnieysze racye, 1°) Demolicya Chocimia — 2°) Relegacya Ordy z Budziaku. — ad primum

pones

~~Prześwietna Portha~~ jeżeli nie nieuczyni, to dopiero Hanska Instancya będzie = potrzebna; ani to szkodzić będzie że u Prześwietney Porthy promovebitur rugowanie Tatarow z Budziaku; bo Han Imć wiedzieć będzie dobrze, że dawno jeszcze po Karłowickich Paktach przez Postow y Ablegacye Rzplta o to expostulowała. ~.

~: 2º) Starać się będzie wszelkiemi sposobami Urodzony Internuncyusz dowiedzieć się rzeczy prawdziwey, jeśli była jaka apparencya do deklarowania JEgo Kró. Mci P. N. M. y Rzeczypospolitey woyny? y przez kogoby z Potencyy postronnych wprowadzona do tego Prześwietna Portha była? albo ktoby z Ministrow Prześwietney Porthy niechętny się znaydował Interessom Rzeczypospolitey? Co gdy się odkryje, nieodwłocznie JEgo Król. Mci doniesie. ~" — 3º) Jeżeliby zaś uchoway Boże /: co non praesumitur:/ na Woynę się miało zabierać, oczym lubo niemamy żadney suspicyi, wcześnie jednak Urodzony Internuncyusz informować powinien JEgo Królew. Mość y Rzeczpospolitę, niedając się uwodzić speciosis verbis ale się informować o marszu Ich Woyska; co tam niebędzie rzecz bardzo sekretna: ustraszać się zaś dać tam niepowinien, ile już dobrze tego wiadomy podczas poselstwa Wielmożnego Wojewody Mazowieckiego. ~" — 4º) Ratione demoliowania Chocimia nigdy niepowinien pokazywać, że chce Rzeczpospolita to armis vindicare, ale zawsze remonstrować, że Rzplta via pacis przez przyjaźń y konserwacyą Pakt potrzebuje tego; wiedząc, jako Prześwietna Portha sacrosancte je z każdym obserwuje; y że lubo o nie podczas Pakt Passarowickich Postowie Cesarza Imci Chrześciańskiego ad Instantiam JEgo Król. Mci P. N. M. y Rzpltey institerunt, jednak JEgo Król. Mość y Rzeczpospolita spokoynieyszego czekając czasu; y to że Prześwietna Portha sama w tych Passarowickich paktach dołożyła upomnienia się; dopiero teraz plus quam pacifico modo upomina się, trzymając to po przyjaźni Prześwietney Porthy, że przyjaźń Rzeczypospolitey, ktora podczas dwóch Woyen in vicinia zaczętych zachowała z Prześwietną Porthą, wzajemną oddać ze- chce. – Opponent Oni dwie naywiększe na to racye trzecią minus valentem = pierwsza racya. Że ztamtąd otrzymali Inwazyą przez Cara Imci = na co snadna repplika, że już temu dupliciter obviatum a.) że jest sublata causa tey inkursyi, ponieważ ani Krola Szwedzkiego ani Jego Adherentow u Porthy niemasz, co było vel maxime okazyą do weyścia. – b.) że już Prześwietna Porta Traktatem z Carem, na co JEº Kr. Mć y Rzplta zezwoliła,

in fut.

in futurum tey Inwazyi zabieżata. — druga racya Ich, że Nam Wołoszą rebellizowata, wolno Nam czynić co się podoba w swoim kraju ad comprimendos Eorum ausus. — Na co odpowie: α.) że niegodzi się nic czynić nikomu in praejudicium Tertij; a do tego taż sama Wołosza w przeszłych z Polską woynach nieraz była volubilis, a przecież Prześwietna Portha ad hanc extremitatem nieprzychodziła ale zawsze się Paktami kontentowała aby Moldavia maneat prout fuit. — β.) ostatnią przyda racyę: że wystawienie in limitibus fortecy nie tak jest praejudiciosum Wołochom jako Królestwu Polskiemu. — trzecią dadzą racyą: że nasz kray, wolno Nam co chcieć czynić. — Na co tak reponet: że kiedyby ta racya y propozycya prawdziwa była, toby ani Paktow ani Traktatow względem granic nietrzeba było. — Wszystko to jednak cum omni praetextu amicitiae proponować będzie; y owszem wytrzymywać powinien z odezwaniem się, o to ażby sami wypadli z uskarżeniem się o wiolencye przy granicy y nieczynienie sprawiedliwosci; a ztąd będzie miał asumpt mówić, że nigdyby do tych wiolencyy nieprzychodziło, gdyby Prześwietna Portha Pakta chciała obserwować; co tak explikować będzie: = gdyby fortecy Chocimskiey niebyło która directe pugnat przeciwko Paktom toby Woysk żadnych przy granicy niebyło, a zatym y licentia militaris co się przytym wiąże, niebyła: co się teraz przy pierwszym zakładaniu z strony od Chocimia zaczęło, jakoto wyrobowanie goyscia y innych mieysc: dla tego, za Antecessorow Iasnych Prześwietney Porthy y Polskich kiedy Pakta pod Tymże Chocimem z Osmanem Cesarzem stawały, żeby dalszym kłótniom okazye odjęte były, dołożono „Uterque exercitus exeat ex Valachia, fortalitium Chocimiae evacu„etur, et Moldavia maneat in statu ut ante fuit. — Toż samo y inne pakta konfirmowały. ~ „ — 5.) Od Jaśnie Wielmożnego Kasztellana Krakowskiego Hetmana Wielkiego Koronnego y od Wielmożnych Wojewodow Podolskiego y Podlaskiego Hetmana Polnego Koronnego, weźmie Urodzony Internuncyusz dostateczne Informacye o wszelkich krzywdach y wiolencyach które w Państwie JEgo Królew. Mći P. N. M. y Rzeczypospolitey ludzie z strony Tureckiey attentowali; tudzież o zabranych Kupcom Polskim wołach: aby więc stanąwszy w Prześwietney Porthy, in quantumby Turcy wypadli z uskarżeniem się na Excessa jakie z strony Naszey poczynione, doniósł o tym wszystkim Prześwietney Porcie. — Opowie także Urodzony Internuncyusz o Sądach pogranicznych za Instrumentami JEgo Królew. Mći

P. N.

P. N. M. juxta annexam Copiam wydanymi, y o administrowaniu sprawiedliwości Ludziom Państwa Tureckiego, według Informacyi JW. Kasztelana Krakowskiego Hetmana WW. Koron., tudzież Wielmożnych Wojewodow Podolskiego y Podlaskiego: starać się będzie o skuteczne sposoby utrzymania spokoynego Sąsiedztwa, a oraz gruntownego bespieczeństwa Commerciorum y zabieżenia wszelkim wiolencyom y inkonweniencyom, deklarując toż samo ex parte Nostra. — ~ „ 6to) Jak naylepszą kointelligencyą z Ministrami postronnymi osobliwie Cesarskiemi y Cara Jmci zachowa: Ministrowi Cesarza Jmci reprezentować powinien będzie, jako forteca Chocimska aequaliter nocere może tak Polszcze jako y Interessom Cesarza Jmci; poniewaz niejest dissita do Campelonego, ktore równo graniczy z Transylwanią y z Maromoroczem niewięcey nad 12. mil, zkąd praeparacye któreby na Polskę czyniono mogą się łatwo na Państwo Cesarskie obrócić. — Dla czego Urodzony Internuncyusz fortiter instet, żeby pomieniony Minister dopomagał do demoliciy Chocimia; opowiedziawszy Mu jednak że w tym nihil crude proponet Prześwietney Porcie, tylko per viam amicitiae; co quam circumspectissime czynić będzie, żeby to Jego Krol. Mci P. N. M. niewciągnęło w woynę: z Ministrem zaś Cara Jmci nietylko vi Colligationis ale też y pomocy niedawno Jm danej w Interessach Ich u Prześwietney Porthy expostulować będzie; ut addat negocyacyi momentum. wszak y Carowi Jmci y Interessom Jego tym się lepiey dogodzi, im daley od granic Jego potencya Prześwietney Porthy oddalona będzie. ~ „ — 7mo) Jezeli do Prześwietney Porthy pytać się będą ratione pokoju z Szwedami? odpowie: że jest do kilku lat Rzeczpospolita już w pokoju, y odpędziwszy nietylko z Siebie ale y od granic Nieprzyjaciela mogła zawsze zawrzeć Traktat; po co Ablegat Szwedzki Generał Frantwetter na seym był przysłany, ale Rzeczpospolita niechce odstąpić swoich Kolligatow y dla tego się to odwłoczy. ~ „ — 8vo Ratione odjazdu Jego Krolewskiey Mości P. N. M. = że się oddalił dla poratowania zdrowia tot laboribus et curis publicis zwątlonego, ale tak jest blisko że w pięciu dniach może powrócić y stanąć w Warszawie gdyby tego była potrzeba. ~ „ — 9no) Jako nayostrożniey z Paszą w Chocimiu się obeyść: niewdawać się z Nim w wielkie y głębokie dyskursy: generalibus tylko terminis powiedzieć, że Jego Królewska Mość P. N. M. y Rzplta nic więcey niechce tylko coraz stabilius firmare pacem z Przeswietną Porthą,

do czego

–„ – = Do czego żeby y On Sam dopomagał. – Jeżeliby co o projekcie Instrukcyi wy: mówił; reponere powinien, że nierozumie aby Pasza Jmc sekreta Kancellaryi JE: Królewskiey Mći P. N. M. które niesą publikowane mógł wiedzieć; może, że ja: kie projekta które częstokroć w wolnym Narodzie rozrzucają mógł słyszeć albo czytać; ale Go upewni, że nic takiego niewiezie tylko to cokolwiek pokóy – przy: jaźń – y zachowanie pakt concernit, y naymnieyszym słowem niewydając się co jest w Instrukcyi? tylko generalnymi terminami. ~ „ — . ~ .

= P r o   M e m o r i a. ~ „ —

~ „ . 1.) Jeżeliby Apty-Pasza w Chocimiu rezydujący mówił, że Mu niedano Titulum competentem? odpowie Urodzony Internuncyusz, że Kancellarya JEgo Królewskiey Mći P. N. M. y Rzeczypospolitey tak jako y Przeswietney Porty Ot: thomańskiey Tytułow nigdy nieodmienia, ale Je daje według dawnych zwycza: jow: upewni oraz o przyjaźni Kanclerza Jmći y Senatorow y całey Rzeczypo: spolitey ku osobie Paszy Jmći, y pozdrowi Go Imieniem Oyczyzne. ~ „ — 2.) Ra: tione Kommendy y Władzy Hetmańskiey jeżeli się spyta Apty-Pasza? odpo: wie: że to są rzeczy domowe y w domu się uspokoją bez naymnieyszego za: mieszania, y lubo to już lat kilka trwa, ale tylko mowa nie woyna o to.. Jeżeli się o to niespyta? nic nienamieniać ani się w to wdawać, y owszem om: nino evitare. ~ „ — 3.) Na audyencyi w Przeswietney Porty, jeżeliby jaka wzmianka była ratione Kommendy? odpowie ut supra. – Przy odjezdnym zaś, etiam choćby nic o tym nienamieniano, może per discursum similiter informować Dwór Tamten, ne in futurum decipiatur. ~ „ — 4.) Starać się będzie z wszelką ostrożnością aby mógł dociec, jeżeli przez Apty-Paszę albo inszą drogą nieposzły do Porthy z Polski od kogo ratione Kommendy jakie sinistrae interpretationes albo strzeż Boże pollicitationes? ~ „ — 5.) In his et alijs weźmie od Wiel. Wojewody Mazowieckiego partykularniey: sze Informacye y przestrogi, według których postępować Sobie będzie powinien, także y Ceremoniał Dworu Tamtego. ~ „ — . — „ —

176.) Compendium Punctorum Tractatus Carloviciensis. –

Interventu et opera Legatorum Christianorum pacis suadendae causa jam ab aliquot annis apud Portham Otthomanicam degentium, tandem inter Prin: cipes et Respublicas Christianas adversus Turcas bellum gerentes ab una,
et Tur

et Turcarum Sultanum Mustafam Hanum ab altera parte, Tractatus = pacis Carlovicij d. 13. Novembris 1698. inchoati et Mense Januario A.o 1699. feliciter conclusi fuerunt. ~ " — 2.o) Legati Illi ad conciliandam pacem instructi erant: a) Nomine Serenissimi Magnae Britaniae Regis Dominus Guillielmus Paget Baro de Baudessert. - b.) Nomine Generalium Foederati Belgij Ordinum Dominus Jacobus Colyer. ~ " — 3.o) Ex parte Christianorum Principum adversus Turcam hactenus belligerantium ad Tractatus hos pacis cum Portha Otthomanica ineundos deputati fuerunt Legati Extraordinarij et Plenipotentiarij sequentes: A.) Nomine Sacrae Caesareae et Romanorum Imperatoriae Majestatis, a.) D.nus Wolfgangus S. R. J. Comes ab Oettingen S.ae Caesareae M.tis Cubicularius - Consiliarius Intimus - et Consilij Imperialis Aulici Preses. b.) D.nus Leopoldus Schlik S. R. J. Comes in Pasaur et Weiskirchen - Ejusdem S.ae Caesareae M.tis Cubicularius - Generalis Vigiliarum Praefectus. — B.) Nomine Serenissimi Regis Poloniae D.nus Stanislaus Malachowski Palatinus Posnaniensis. C.) Nomine Ser.mi Czari Moscoviae D.nus Procopius Bogdanowicz Woznicin. D.) Nomine Ser.mae Reipublicae Venetae D.nus Eques Carolus Ruzzini. ~ " — ~ " — 4.o) Ex parte Imperialis Otthomanicae Majestatis Legati Plenipotentiarij comparuerunt: a.) D.nus Mehemet Effendi Supremus Imperij Otthomanici Cancellarius. - b.) D.nus Alexander Mauro-Cordato ex Nobili stirpe de Scarlati, Christianus Is quidem sed tamen Intimus jam dicti Imperij Consiliarius et Secretarius. ~ " — 5.o) Ordo in pacis Instrumentorum subscriptione - sigillorum impressione - et mutua extraditione observatus est talis: α.) die 24. Januarij = 1699. Legatus Moscoviticus cum Legatis Turcicis mutuam Extraditionem pacti a Se armistitij, cujus jam die 25. Xbris anno praecedente facta fuerat subscriptio et sigillatio, peregit. - β.) die 26. Januarij secuta est Subscriptio - sigillorum impressio - et extraditio mutua coeterorum pacis Instrumentorum; nimirum primo Romano - Caesarei, deinde Polonici, ac denique tertio etiam sedecim articulorum quos Plenipotentiarij Romano Caesarei et Polonus a Turcicis in gratiam Reipublicae Venetae stipulati erant. ~ " — 6.o) Tempus, quantum nimirum annorum spatium uniuscujusque horum Christianorum Principum cum Portha Otthomanica ea conclusa pax durare deberet, in quolibet Instrumento disertis verbis exprimitur = α.) in Instrumento pacis Romano Caesareo

vigz

 = viginti quinque Anni designantur articulo XX. verbis: „Duret Armi=
„stitium hocce et extendatur favente Deo ad viginti quinque Annos continue
„sequentes, a die qua ejusdem subscriptio facta fuerit; quo annorum numero
„elapso vel etiam medio tempore priusquam elabatur, liberum esto utriq[ue]
„partium, si ita placuerit, pacem hanc ad plures adhuc annos prorogare."
(3.) In Instrumento pacis Polonico perpetuo duratura pax sancitur; videatur
exordium illius verbis: = „et integerrima iterum amicitia et pax, inter Sere=
„nissimum et Potentissimum Musulmanorum Imperatorem Sultanum Mustafa
„et Serenissimum ac Potentissimum Regem Augustum II. et Rempublicam Po=
„loniarum, perpetuo religiose inter utrumque Dominium observanda perfecta
„et conclusa - restituta - et renovata est" ~. Item Articulo Undecimo ver=
bis: „Quae utrinque declaratis et exaratis Articulis perfectiori et exactiori
„ratione conclusa pax et Conciliatio, inter Majestates Serenmi et Potentmi Po=
„loniarum Regis et Successorum Ejus et Rempublicam Polonam et ex altera
„parte Serenissimi et Potentissimi Musulmanorum Imperatoris Ejusdemque Ha=
„redum, ex voluntate et Clementia DEi, perpetua - stabilis - firma - et in=
„concussa permaneat, et uno eodemque tenore firmissime perseveret et con=
„stantissime continuet" ~. 4.) In armistitio Moscovitico biennium statuitur
verbis: = „Ab utraque autem parte ad pacem et inducias propensio et incli=
„natio adhibita fuit: attamen non facile fuit intra breve tempus, sublatis
„difficultatibus, res universas convenientes amicitiæ et vicinitati perfecte
„et debite in bonum Ordinem redigere: sed ne interrumperetur continua=
„tio horum almorum Tractatuum, quinimo deinceps perficiatur et ad finem
„reducatur, hac Intentione utrinque per mutuum Consensum id est a die 25.
„Xbris Anno 1698. a Nativitate Domini DEi Jesu Christi in futuros duos
„integros Annos, inter alte-fatos Magnos Dominos fiant Induciae, in quibus
„Almus hicce Tractatus in bonum ordinem reducatur, atque inter Suam
„Czaream Majestatem Moscoviticam et Sultanicam Majestatem Turcicam, DEo
„Altissimo secundante, pax perpetua aut in sufficientes Annos induciæ con=
„cludantur et vetus amicitia restauretur." — Quod bienne armistitium postea
Legatus Czareanus Emylian Ignarowicz in nave Belgica Moscovitica per Pontum
Euxinum Constantinopolim missus, habitis ulterioribus de pace colloquijs tandem
die

die 31. Julij Anno 1700. cum pace ad 30. Annos commutavit. - Horum= Tractatuum vigore Serenissimo Czaro Turcae inter alia Oppida etiam Asophum munimentum cum subjecto Territorio jam anno 1696. d. 28. Julij a Moscis occu= patum reliquerunt. ~ d.) Sedecim illi Articuli in gratiam Reipublicae Venetae impetrati nihil aliud sunt nisi temporarium aliquod Instrumentum sive e= narratio, de quibus futurae pacis conditionibus hacterus utraque pars conve= nerit? ~ Quapropter etiam in ijs nulla annorum pacis mentio fit, quippe tunc demum determinandorum, cum accuratius elaboratum Instrumentum utri- usque partis Plenipotentiariorum manibus subscribendum foret. - Hac vice enim in Tractatu nempe Carloviciensi Legatus Venetus Eques Ruzzini nentiquam Ipse subscripsit, sed uterque Legatus Romano-Caesareus cum Legato Polono, qui sedecim Illos Articulos Manibus et Sigillis suis subscripserunt et signaverunt. —

177.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Grand Chancellier de la Courōne
à Mgr le Comte Siedlnicki. à Kupiski le 3. d'Août 1721. —.

J'ai bien reçu la Lettre que Votre Excellence m'a fait l'honneur de m'ecrire le 4. du Mois passé. - Comme je me suis employé avec bien de l'empresse= ment pour soutenir les Interets de Mr le Comte digne Fils de Votre Excllce; ainsi je continueray de meme à la satisfaction de V. E. y etant porté par tant d'obligations, et par ce que je suis veritablement etc. —" —. ~.

178.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le G. Chancellier de la Couronne
à S. E. Mgr le Feltmarechal Fleming. à Kupiski le 3. d'Aout 1721.

En remerciant Votre Excellence pour les avis de l'Orient, je lui envoye la Copie de la Lettre de Mr le Comte Dönhoff Grand Chambelan de Lithuanie que je viens de recevoir: et en Me remettant au rapport de Mr le Secretaire Dembowski je suis avec tout le respect. etc. —" —. —" —. ~

179.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. Kor. do JmćPana Krakowskiego Hetm. W. K. - z Kupisk d. 3. Augusti 1721. r.

List WMmPana z Brzezan d. 22. elapsi pisany na tym tu mieyscu odebrałem. Dziękuję uniżenie WMmPanu za nieustającą Korrespondencyą. - Cokolwiek zaś w przeszłych Listach Moich do WMmPana pisałem, to wszystko pisałem pro te= nuitate Sensus Mei, a oraz w wszelkiey poufałości którą Sobie zakładam in fundamento Łaski y affektu WMmPana. - Dziękuję pariter y za kommunikacyą sciendorum. - Bespieczeństwa ab Oriente tym bardziey spodziewać się możemy, kiedy

 kiedy Naywyzszy Wezyr dla utrzymania tym doskonalszego pokoju, postá: rał się y dokazał relegationem dwóch Ludzi znacznych u Dworu Cesarza Tureckiego niespokoynych; którzy chcieli koniecznie pokóy wzruszyć, to jest Boustangi Faworyt Cesarski y Adzi Mustafa który był intimus amicus Tegoż Boustangi. Ci y z naturalney inklinacyi y będąc przekupieni od potenčyy postronnych, wszystkich sposobow zażywali na zapalenie Woyny. – Względem tego Kapitana który był ordynowany ad assistendum Trybunałowi Radomskiemu, czekam Łaskawey od WmmPana in favorem Onegoż y uniżoney Interpozycyi Moiey deklaracyi. – His expressis, nieodmienney oddaię się Łasce y jestem cultu debito etc. —

180.) Copia Literarum Illmi et Exclmi Dñi Sup. Rñi Cancellarij ad Reverendmum P. Dussik Capella. Reg. Kupisciys d. 4. Augusti 1721. –

Hoc quod zelus promovendi cultus divini jubet, multumque aestimabilis Interpositio Rvendmae Paternitatis Vestrae suadet, incunctanter exequi non intermitterem, si rationes certae Instrumento Consensus ad cedendum de particula fundi pro Residentia Missionariorum Societatis JEsu Vschovae expediendo non obstarent: propter quas hoc negotium ad reditum Sacrae Regiae Majestatis Domini Mei Clementissimi in Poloniam necessario differri debet, ut eo solidius et securius perfici queat. – His expressis, de Mea particulari propensione erga Inclytam Societatem, tum et Personam Reverendmae Paternitatis Vestrae, Eandem certiorem facio et maneo Reverendissimae etc.

181.) Copia Literarum Illustrissimi et Exclmi Supremi Regni Cancellarij ad Dñum Blumenthal sub datt. ut supra.

Accepta relatione ab Incolis Palatinatuum Posnaniensis et Calissiensis, ac si Illis Illmma Dñtio Vestra extraditionem Salis per Legem publicam assignati difficultare deberet, necessarium existimavi repraesentare; quod haec Thesauri Regij impunctualitas non solum Nobilitati Illorum Palatinatuũ gravis esse, verum etiam et Sacrae Regiae Mjsti Dño M. Clmo fastidium et molestiam causare, consiliaque publica interturbare posset. – Quare impensius rogo, velit haec omnia per tempestivam in praemissis satisfactionem avertere, Sibi affectum et benevolentiam in Illis Palatinatibus conciliare; quod ex animo optans maneo etc. — . —

182.) Kopija Listu Xcia Imci Biskupa Warmińskiego do Imci

Non obstante WMMPana indignatione praeventiva, czynię szczerą WMMPanu kondolencyą ex dolendo fato Xcia Jmci Arcy-Biskupa Gnieznińskiego, w Zacność - w Cnoty - w Zasługi - prawdziwie Prymasa bez komparacyi y imitacyi. — Tey tak wielkiey godności ambire incapacitas et pessima valetudo Mea zabrania: niekonkurrować zaś a osobliwie przy Jnstancyi y obiecaney WMMPana multoties ultro promocyi, byłoby respuere gratiam na którą zawsze zarabiałem. — Więc zupełnie y poufale zdaję Sortes Meas in validissimas WMPana manus: niech czynią ze Mną co Samemu WMMPanu zdać się będzie: Ja upewniam, że żyć inaczey niebędę, tylko contracto per naturam habitu cultus et venerationis WMMPana, przy którey żyć y umierać będę etc. —.

P. S. Proszę Mości Dobrodzieju nierozłączać Subsidium Arcy Biskupstwa Opactwa Tynieckiego: z tym wszystkim będę Ja służył pewnie WMMPanu. —

183.) Kopija Responsu na Ten List. z Kupisk d. 7. August. 1721.

Po odebraney żałośney o śmierci Xcia Jmci Prymasa wiadomości, złożyłem y Ja cięźki żal Móy in Sinum Waszey Xcey Mości, non obstante sensu doloris z okazyi niezasłużoney mortyfikacyi Warszawskiey. - Dziękuję uniżenie Waszey Xcey Mości za kondolencyą: prospera Xcia Jmci Prymasa memoria y w affekcie Samego Waszey Xcey Mości jest Mi pro solatio. - Promocyę Moją na Ten tanti momenti Wakans tamuje nieśmiałość Moja do takowey w Respektach Pańskich praesumpcyi: spuszczam to na Wolę Boską a z Niey pochodzącą Wolę y Łaskę JEgo Królewskiey Mci Pana Mego Miłościwego, zostając cultu debito etc. — " — . —.

184.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le G. Chancellier de la Couronne à Sa Majesté le Roy. à Kupiski le 6. d'Aout 1721. —.

Votre Majesté me permettera que je lui donne part de la mort de Monseigneur le Primat. - La douleur que j'en ressents m'est d'autant plus sensible, que j'ai connu le fond de son coeur attaché veritablement au service de Votre Majesté. - En remerciant tres-humblement Votre Majesté en son Nom pour toutes les Graces qu'Elle lui temoigne pendant sa vie, et en recommendant à la continuation de Sa bonté Royalle Notre maison affligée, je suis avec toute..

185.) Copie de la Lettre de Son Excellce Msgr le Grand Chancellier de la Couronne à Msgr le Feltmarechal Flemming. —

J'ai envoyé par la poste de Samedy passé à Mr Dembowski les raisons contre

les

= les pretentions de Mr. Bestuszow, pour en faire le rapport à votre Excellce. - Je lui envoye aujourdhui le supplement contre ce que Mr. le Prince Dolhoruki a repondu à votre Exlce dans cette affaire de la Courlande. - En me remettant à la relation du dit Mr. Dembowski, je suis avec tout le respect.

186.) Copia Literarum Illmi Supremi Regni Cancellarij ad Civitatem Gedanensem. die 10. Augusti 1721. Anno.

Literas Praenobilium et Spectabilium Dominationum Vestrarum d. 26. Julij datas accepi. - Hoc est certum, quod Ipsaemet Praenobiles et Spectabiles Dominationes Vestrae profitentur, Me in omnibus occasionibus libenter Urbi Gedanensi affectum et Officia Mea praestitisse. - In hac ipsamet cum Illmis Dnis Jablonovijs causa hoc idem praestiti, suadendo partibus amicabilem compositionem sine strepitu Juris, Decretum per tot septimanas in deliberatione retinendo, et beneficium temporis indulgendo; longeque melius Urbs fecisset, si propositam viam Combinationis statim arripuisset quam in litem condescendisset: quia ea omnia quae exinde evenerunt, evitasset. - Cum autem nunc, uti ex ijsdem Literis Praenobilium et Spectabilium Dominationum Vestrarum intellexi, Urbs hoc in negotio certis conditionibus cum Eadem Illustrma Domo Jabloroviana concordare inclinet, id Eidem gratulor; et in spe gratitudinis ac lenimenti doloris Mei ab Eadem Urbe post confessionem meritorum Meorum in Eandem, ad amicabiliter hocce negotium componendum intendere non intermittam: modo Ipsaemet Praenobiles et Spectabiles Dominationes Vestrae ad illud Se applicare ulterius velint, antequam Terminus Causae in futuris Judicijs Mense Novembri incidat: nam si pro judicanda eadem causa Instantiam Actorea pars fecerit, Illi pro justitia ex Vi Officij Mei deesse non potero. - De coetero maneo etc. -

187.) Kopija Listu Jmcipana Kanclerza W. Kor: do Jmcip: Podskarbiego Wielkiego Koronnego. z Kupisk d. 10. Augusti 1721. -

Wyrazić tego niepodobna, w jak cięzkim teraz jestem żalu ex fatis Nieboszczyka s. p. Xcia Jmci Prymasa, w którego osobie straciłeś y Wmmpan Wielkiego Przyjaciela: a zatym niewątpię, że będziesz Wmmpan miał prawdziwą super tantum luctum Nostrum kompassyą. - Załuję tego bardzo, żeś się Wmmpan niewidział z Jmcipanem Wojewodą Mazowieckim MMPanem: mieliśmy obadwa te wszystkie konsyderacye które Wmmpan pro consummata prudentia przed tym czyniłeś y teraz w Liście Swoim z Radomia d. 4. praesentis pisanym wyraziłeś, nawet y to, żeby Jmcipan Pułkownik Popiel niewstępując do Hana prosto do Porty jechał. -

Dla czego communicato consilio z Jmćpanem Wojewodą Mazowieckim postałem niektóre projekta do Dworu ad supplementum Instrukcyi Jmćpana Popiela: co wszystko będzie Wmmpanu communicatum. – Ratione Jmp. Regenta Dunina pisałem do Dworu y posłałem niektórych Jchmciow reflexye, którzy życzą, non obstante exceptione urgere, aby do Dworu tamtego pospieszył, dawszy racye że już po czasie ta reprezentacya przyszła, y że mutatis circumstantijs temporis et rei milsza Carowi Jmci maniera będzie traktować Interessa. – His expressis etc.

188.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmćp. Hetmana Polnego Koronnego. – z Kupisk d. 10. Augusti 1721. –

Bynaymniey niewątpię, że Serce Wmmpana Dom Nasz kochające przerażone być musi wiadomością de fatis Xcia Jmci Prymasa, y uczuje ten żal w którym Ja teraz vix spirare mogąc składam Go in sinum Wmmpana, naywiększey po Panu Bogu a vero et sincero amico spodziewając się konsolacyi. – Żal teraźnieyszy niepozwala Mi szerzyć się z pisaniem: brevibus tedy dziękuję uniżenie Wmmpanu, za wniesioną do Jmćpana Krakowskiego Wmmpana favore tamtego Officyera Instancyą; którey abyś Wmmpan raczył poprzeć jeszcze uniżenie upraszam, ponieważ Jmćpan Krakowski nic Mi w tey mierze nieodpisał positive. – Przywiley do Jmćpana Szpillowskiego według woli y dyspozycyi Wmpana odsyłając, nieodmienney JEgo oddaję się Łasce y zostawam etc.

189.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. K. do Jmćpana Wojewody Ruskiego. – z Kupisk dnia 10. Augusti 1721. r.

Dla ciężkiego żalu, w którym ad praesens zostaję z okazyi śmierci Nieboszczyka s. p. Xcia Jmci Prymasa, niemogę się szerzyć z pisaniem Moim do Wmm Pana: ale żal pomieniony in Sinu JEgo składając, pewien jestem że Mi Go pro affectu Suo pomożesz. – Niewiem quo casu List Wmmpana dnia 21. Maij pisany dopiero tą pocztą doszedł Mnie: zaraz tedy dzisieyszą pocztą pisałem do Jmćpana Dembowskiego ratione Consensu ad cedendum Woytowstwa Oświekrowskiego. – w Sprawie z Gdańszczanami referuję się na komunikacyą Jmćpana Pisarza Dekretowego. – w Interwencyi zaś z Protopopą Boubutem niewidzę efficacius medium, jako przez wydanie Mandatu pociągnąć Go do Sądu, aby co pietas Jmci Xiędza Metropolity et charitas Wmmpana

zepsa

 — : zepsowały, to S. Sprawiedliwość reparare mogła. — His expressis jestem cultu-

190.) Copia Literarum Illmi et Excelmi Regni Cancellarij ad Revdmum Vanni. Kupiscijs die 10. Augusti 1721. Anno. —

Quemadmodum grata et memori mente semper recolo amicitiam et affectum erga Me Illustrissimæ Dominationis Vestræ, ita in fiducia ejusdem, Generosum Nicolaum Dembowski Equitem Polonum Viennam primo et inde ad alias exteras oras proficiscentem, hac Mea particulari recommendatione Illustrmæ Dnationi Vestræ praesentare non dubito. — Hic adolescens ab aliquot annis Meæ Institutionis est; ad Cujus Nobilitatem generis accedunt animi dotes et indoles optima, quam publico usui omni meliori modo excolendam optarem. — Quapropter Illustrissimam Dominationem Vestram enixe rogo, ut Eidem recommendato omni Consilio et auxilio in ijs omnibus, quaecunque ad expoliendam Ejus bonis artibus juventutem desiderari possunt, tam Viennæ quam et in alijs locis adesse dignetur. — Quidquid vero Illustrissima Dnatio Vestra gratiæ et favoris Ipsi praestabit, id Mihi erit obligationis loco. Interea etc.

191.) Copia Literarum Illmi et Excelmi Dni Supremi Rni Cancellarij ad Dnum Capitaneu Szesinen. Kupiscijs d. 10. Augusti 1721. —

Id quod anterioribus Literis Meis appromisi, nunc post reditum ad propria Magnifici Dni Staniszewski Vexilliferi Terræ Lomzen., per expostulationem Meam scripto et oretenus factam exequi non intermisi; quod uberius Lator praesentium edisseret. — Prout ergo praefatus Magnificus Vexillifer in satisfaciendo Subditis de Pago Kelburg fuit praesto, ita minime dubito, quin et Magnifica Dominatio Vestra correspondentem Illi facilitatem in administranda justitia pro Ejus praetensionibus juxta annexam speciem facti demonstrare indilatamque satisfactionem demandare conabitur: per quod amicitia inter Confinantes et Jura bonæ Vicinitatis eo melius conservabuntur. — His expressis maneo Magnificæ Dominationis Vestræ etc. —.

192.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. Kor: do Jmcpana Wojewody Mazowieckiego. z Kupisk d. 12. Augusti 1721.

W ciężkim żalu Moim po śmierci Xcia Jmci Prymasa, niemogę się szerzyć z pisaniem Moim do Wmmpana: jestem pewien że Wmmpan będąc Laskaw na cały Dóm Móy prawdziwą masz kompassyą nad tak wielką Naszą stratą. — Odsyłam Wmmpanu przy Liście JEgo Królewskiey Mości P. M. M.

Exp

Expedycyą do Porthy - fructum pracy Jegoż do JEgo Kr. Mći probatum. - =
Niewątpię bynaymniey, że WMmPan pro insigni in publicum zelo et pro consumata prudentia et experientia Sua, dasz JmciPanu Pułkownikowi Popielowi wszelkie Informacye, według których się u Samego Dworu trzymać y sprawować będzie powinien. - Życzyłbym jeszcze, abyś WMmPan dał Temuż JmciPanu Pułkownikowi Cyfrę z Sobą, aby Tenże JmciPan Pułkownik z WMmPanem trzymał korrespondencyą a przez WMmPana z Dworem, tak ażebyś WMmPan kommunikując Dworowi tey korrespondencyi, zaraz mógł wyrażać Sensum Suum in ordine do dania rezolucyi, którąby takim sposobem eo promptius - utilius - et convenientius mogła bywać. - Potym życzyłbym, si videbitur WMmPanu, aby JmciPan Pułkownik odjechał nieodwłocznie do JmciPana Podskarbiego W. Kor. z kommunikacyą tey Expedycyi, oraz względo o Wiatyk; tam zaś jadąc aby wstąpił do XciaJmci Biskupa Krakowskiego y kommunikował Xięciu Jegmści similiter Teyże swojey Expedycyi, aby Xże Jmć wiedział Ideam tey Ablegacyi y ażeby zagrzał także JmciPana Podskarbiego W. Kor. do obmyślenia tym prędszego na tę drogę supplementu: his peractis, żeby się śpieszył in Vias Suas, a jadąc ku granicy aby wstąpił do Ichmciów Panów Hetmanów y JmciPana Wojewody Podolskiego z Listami JEgo Królewskiey Mći, y kommunikował Ichmciom tego co WMmPan osądzisz być communicabile, y wziął od Ichmciów potrzebne do tey funkcyi Listy, jakoto osobliwie do Paszy Chocimskiego y inne Informacye. - Co tak wyraziwszy etc. - P. S. Niewątpię bynaymniey, że WMmPan nietylko Informacye dasz JmciPanu Pułkownikowi Popielowi, ale y projekta komplementów tak do Baszy Chocimskiego jako y do Wezyra y do Samego Cesarza Tureckiego, oraz y Memoryałów które ma podawać u Porthy z ułożeniem wszystkich stopniów którymi ma sobie postępować. - Zostawam etc.

193.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza W. Kor. do JmciPana Pułkownika Popiela. z Kupisk d. 12. Augusti 1721. Roku.

Jako pierwszą Expedycyą tak y powtórną przy Liście JEgo Królewskiey Mości P. M. M. Odbierzesz WMmPan z Rąk JmciPana Wojewody Mazowieckiego mmPana, który zupełne do tey funkcyi da WMmPanu Informacye. - Ja zaś nieszerząc się z pisaniem Moim we wszystkim się refferuję na JmciP. Wojewodę MMPana. Życzę zatym WMmPanu drogi szczęśliwey y pomyślnych skutków funkcyi Jego

— Jego; która WWm̃Panu będzie nietylko chwalebna ale tez et meritoria tak u JEgo Królewskiey Mości jakotez u całey Rzpltey. – Co tak wyraziwszy zostaję.

194.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Grand Chancellier de la Couronne à Mr l'Abbé Accoramboni. à Kupiski le 13. d'Août 1721. —

Vous avez tres-bien repondu à Mr le Chevalier Dabrowski. – Comme je ne doute pas que Mgr le Nonce passera par Dresde, ainsi il vous pourra donner des informations necessaires dans cette affaire de Mr le Chevalier Dabrowski, lequel s'est attiré cet embaras lui-meme, j'ai oui-dire, n'ayant pas voulu ecouter les avis salutaires que le dit Msgr le Nonce lui avoit suggeré au commencement. – En vous souhaittant tout le bien, je suis avec estime etc. —

195.) Copie de la Lettre de Mr le Baron Martels Resident de Sa Majesté Imperiale, à Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne. le 27. d'Aout 1721. ~.

J'ai à mon ordinaire recours à la protection de Votre Excellence, et la supplie tres-humblement de vouloir interposer Son authorité dans l'affaire presente: afin que Mr le Castelan relache aux pauvres gens leurs chevaux qu'il retient avec la plus grande injustice du monde, n'etant pas raisonable que les Innocents repondent pour les nocens. – Je ne dis rien à Votre Exclnce des nouvelles publiques, sachant bien qu'Elle en est mieux informée que Moi. Les deux paix à faire savoir celle du Nord et Sud paroissent encore fort eloignées; et il me semble que ce seront des Chefs-d'œuvre; car les parties y interessées ne cherchent que des brouilles de plus en plus. – Votre Excellence saura, que Msgr le Feltmarechal est allé à Berlin: Msgr le Grand Marechal se trouve depuis trois jours icy: Msgr l'Eveque de Cracovie n'est pas encore retabli de Son indisposition. – Voila un temps fatal pour le Sacerdoce. J'ai l'honneur d'etre avec un profond respect. etc. —. ~. —

196.) Pro Memoria Illrmo et Exclmo Dño Supremo Regni Cancellario a Magfco Residente Sæ Caesareæ Majestatis. ~.

Postquam diversi ex vicinis Poloniæ Districtibus Silesiticis ad Sacræ Caesareæ Majstis Vasallos spectantes Subditi, ex Ejusdem Provinciâ cum equis-bobus-curribus-alijsque rebus profugi, in diversis Civitatibus et oppidis Regni Poloniæ detineantur atque protegantur, Dominisque directis Eosdem retro exigentibus per expressum denegentur, ex quorum numero specifice allegandus est Dñus de Zakrzewski ex Tarnow, qui

qui de restituendis duodecim apud Eum detentis ex Districtu Volaviensi profugis personis non pridem petitus id Libertati Polonae directe repugnare asseveret, ut recepti in Terris et Bonis Eorum Subditi Caesarei restituantur: = Cum in contrarium hic procedendi modus, tum Juri Gentium et omnibus bonae Vicinitatis Legibus, tum initis inter utramque Nationem Anno 1677. Compactatis e diametro repugnet, quibus expresse cautum est, ne alter alterius Subditos ad se quovis modo profugos sine praevia Domini licentia ullaterus receptare - occultare - fovere, multominus vindicatos quovis quaesito colore aut praetextu detinere praesumat: itaque decenter petitur, ut Magistratus Civitatum Kempensis - Buntzlaviensis - Volunensis - Vereschaviensis - et Krothuschinensis, /: quippe in quibus plurimi profugi ex Terris Caesareis Subditi detinentur :/, tum etiam antefatus Dominus de Zakrzewski eo seriose adigantur, ut detentos apud se Subditos Caesareos cum pecoribus et rebus illuc allatis sine omni mora dimittant, et ad proprietarios Dominos suos revertendos abigant. — " —. — " —. — " —

197.) Pro Memoria ab Eodem. —

Contigit praeterita aestate, ut Civis quidam et Incola Civitatis Vratislaviensis Fridericus Bruchs nomine pro avena coëmenda in Poloniam iter faceret, qui per Judaeum dolose ad Dnum de Pacinowski Nobilem Polonum introductus ab Eodē arresto tam diu detentus fuit, donec acceptam secum pecuniam ducentorum Imperialium antefato Dno de Pacinowski extraderet; quam Summam per Viduam Davidis Horij quondam Mercatoris et Civis Vratislaviensis ob praetensum Sibi debitum solvendam assignavit; Illa autem nihil se Dno de Pacinowski debere aut debuisse unquam asseruit: adeoque pro liquidis illiquida male assignantur. Hoc etiam attentatum, quoniam et aequitati et sanae rationi /: cum nemo pro altero quidquam solvere teneatur :/ tum etiam initis inter utramque Nationem Anno 1676. Concordatis e diametro repugnat; decenter petitur, ut saepefatus Dnus de Pacinowski ad restituendam vi extortam a Friderico Bruchs Summam 200. Imperialium cum eo quod interest adigatur: quo facto, si quam contra antedictam Viduam Horij causam habuerit, eam debito loco instruat. —

198.) Responsum ad Primum ratione Profugorum. —

Verba sunt Compactatorum Anni 1677. inter Sacram Caesaream Regiamque Majestatem Ducem utriusque Sylesiae p. m. Leopoldum ab una et Serenissimum Joannem Tertium Regem Poloniae ab altera partibus, quae sequuntur: = „Hab-

 — „Habebunt etiam potestatem homines Nostri, cujuscunque Status et Con„ditionis fuerint, in quibuscunque Terris - Dominijs - Civitatibus Nostris et nostræ „obedientiæ subjectis agendi et commorandi atque inde etiam libere et secure „cum Illis visum fuerit discedendi." ~ „ — Item inferioris puncti tenor est ejusmodi: = „Proinde, quò magis Regna - Principatus - et Dominia Nostra ab „omni bellorum - depraedationum - latrociniorum - hostilitatisque periculo „libera - secura - purgataque esse queant, Conventum inter Nos est; quod „nullus Nostrûm alterius seu Regnorum Provinciarum vel Subditorum Suo„rum diffidatores - hostes - homicidas - raptores seu damnificatores - nec non „profugos cujuscunque Conditionis sive Ecclesiasticos sive Sæculares item „rebelles Subditos, quicunque in alterius Nostrûm Regnis et Ditionibus re„perti - denuntiati vel per Nosmet aut Officiales Nostros pervestigati fue„rint, nequaquam amplius fovere - et assecurare, multominus vero per Sub„ditos Nostros ullo hospitio - auxilio sive receptatione quocunque praete„xtu directe vel indirecte publice vel occulte recipere - juvare - vel inter„tenere debeat; sed ubicunque hujusmodi grassatores - raptores - diffidatores „et damnificatores ubilibet in praefatis Regnis - Ditionibus Nostris deprehen„si fuerint, contra Eos jussu Nostro et directione atque accurata diligentia „Officialium utrobique parti laesæ atque deferenti, justitia immediate „atque irrecusabiliter permitti atque administrari, aut etiam citra par„tium requisitionem, de Iis - ut communibus hostibus a Capitaneis et Ma„gistratibus ubicunque ex Officio inquiri - insequi - et poenaliter procedi „debeat." ~ „ — Unde liquide patet, ut contra tales utpote Scelera„tos si in Bonis Generosi Zakrzewski vel in Civitatibus reperiantur, juxta tenorem Compactatorum apud loci C a p i t a n e o s procedatur. —

198.) Responsum ad Memori. 2dum ratione Friderici Bruchs. –

Eorundem Compactatorum verba sunt quæ sequuntur: = „Convenimus et con„cordavimus; quod si quis Nostrum vel unius Nostrum Subditi contra alte„rius unum vel plures privatos Subditos actiones sive personales sive re„ales intentarent, tunc semper Pars agens forum et judicium Ipsius Rei „sequi debeat." ~ „ — Unde liquide patet, ut tam Bruchs Generosum Pacynowski ratione Suæ praetensionis quam et Generosus Pacynowski Suam

Deb

Debitricem in Suis foris et judicijs conveniant. – Prout autem pro Friderico Bruchs dabuntur Literae ad loci Capitaneum pro administranda justitia, ita desideratur mandatum pro Gfso Pacynowski, ut Illi vicissim justitia administretur.

199.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmćp. Pacynowskiego. z Pielaszkiewic d. 28. Augusti 1721. Roku.

Przystał Mi tu Jmćpan Rezydent Cesarza Jmći Chrzescijańskiego speciem facti y uskarżenia się przeciwko Wmćpanu, Pana Bruchs Kupca Wrocławskiego; którego jakobyś Wmćpan miał był u Siebie przytrzymać y dwieście Talerow w niego in vim pretensyi do inszego Mieszczanina Wrocławskiego mianey wymusić. – Co jeżeliby tak być miało, tedy per praesentes convenio Wmćpana, abyś się z pomienionym Panem Bruchsem tak komportował, jakoby Jura dobrego y spokoynego Sąsiedztwa nienaruszenie zachowane były: pewien będąc tego, że Zwierzchność tamtecznego Państwa, gdy Wmćpan do Niey w swojey pretensyi uczynisz rekurs, będzie praesto in administranda justitia et demandanda satisfactione. – Co tak wyraziwszy, J e s t e m etc. —.

200.) Copia Libelli Supplicis Friderici Bruchs Civis et Institoris Vratislaviensis ad Supremum Dicasterium Oberampticum in Sylesia, propter exercita per Nobilem Polonum Pacynowski in pago Minus-mrockski quatuor milliaria de Kalisz sito Repressalia, cum adjuncta specie facti et Dehortatorijs Dicasterij Ober-amptici. —

P. P. – = Vestra Excellentia et Perillustre hoc utriusque Sylesiae Dicasterium Ober-ampticum, ex adjuncta specie facti sub Signo O. quam Laudabili Vratislaviae Magistratui pro exigentia circumstantiarum jam jam exhibitum ivi, gratiose perspicere dignabitur, quam infelix fatum Mihi misero non ita pridem in Polonia acciderit; dum injustissimo sic dicto Repressaliorum Jure et propter debitum Mihi plane incognitum ducenti Imperiales Mihi fuerunt ablati. – Quemadmodum vero Vestra Excellentia et Illustrissimum Collegium Oberampticum tanquam Suprema totius Sylesiae Curia, Repressalia in Eodem Poloniae Regno prope Jaroschin contra plaustrum quoddam mercibus Mercatorijs onustum Gedanum tendens ante aliquod tempus patrata, postquam Ii quorum intererat eadem debite denunciarunt, ad Sacram Caesaream Majestatem

defe=

— :deferre sapientissime consultum duxit, et jam ab Eadem Clementissi:mam resolutionem in hac causa publica et maxime ardua obtinuit :/; ita nec indigne ferent Gratiosissimæ Dominationes Vestræ, quod et Ego hanc ca:lamitatem et Injuriam a Nobili quodam Polono Pacynowski dicto Mihi illa:tam submisissime denunciem, et ut Vestra Excellentia nec non Vestræ Illu:strissimæ Dominationes spolium hoc titulo Repressaliorum iniquissime com-missum ad Sacram Caesaream Majestatem non minus deferre haud grava:tim et gratiose dignentur, cum profundissima veneratione efflagitem: =

:In primis, cum intuitu hujus Spolij, quod Nobilis Iste Spoliator propter pig:nus aliquod a Davide Horio Mercatore quondam Vratislaviensi inique detentum contra Me miserum exercere praesumpsit, regressum Meum contra Ejusdem Vidu:am, quæ de hoc facto detentionis ut judicialiter rogata minime fatetur, ob defe:ctum ulterioris probationis instituere non possim, hocque unicum solatium Mihi supersit fore, ut Sacra Caesarea Majestas pro Ea qua pollet authori:tate et Potentia, non modo laesis hucusque per hosce insultus publicos - repre:ssalia dictos omnimodam satisfactionem et restitutionem Clementissime procuret sed etiam ijsdem ne ulterius patrentur eò celerius praesentiusque remedium ferat, obicemque ponat eò fortiorem quo crebrius eadem hactenus fuere commi:ssa et quo magis Securitas publica una cum jure vicinitatis quod inter ut:ramque Provinciam intercedit per eadem fuit violata; imo quo magis Iste Nobilis Polonus in hoc genere Repressaliorum eousque pergere comminatus est, donec Ipsi de praetenso Suo pignore plenarie fuerit satisfactum. - Nullus dubito, quin Vestra Excellentia et Perillustris Curia Ober-amptica preces hasce meas humillimas pro ea qua elucet insigni gratia admittat et ijsdem ex voto deferat: pro eadem ad extremum usque vitæ halitum permansurus etc.

S i g n u m : O. —

P. P. - :Generosis et Per-Eximijs Vestris Dominationibus miser Ego gemebun:dus, ut ut brevibus exponere necessitor; quod praeterito 29. Aprilis Judaei cujusdam Calissiensis nomine Wolf - Ascher Generi Glogoviensis Senioris sive antistitis alias Schammes dicti callidis persuasionibus et spe lucelli alicujus inductus, una cum Eo Calissium in Poloniam et adhuc quatuor milliaria ulterius in pagum Minus - Mrockski dictum iter fecerim, traditis prius Ip:sius Custodiæ ducentis Imperialibus inque lectorum Judaei compage reconditis,

satis

satis eosdem ibi tutos credens. – Vix pagum ingressus die 2. Maij statim ad Dominum Ejusdem qui Sibi nomen Pacynowski tribuebat admittebar, avenam ab Ipso empturus: fiebat Contractus, et conveniebamus non modo de pretio sed et de loco solutionis – quod nempe haec nonnisi in Confinio Sylesiæ /: quippe ubi pecuniam meam reliquisse majoris securitatis gratia simulabam:/ fieri deberet, data simul hisce conditionibus arrha unius aurei. – Ast quod praesagiebat animus probabat infelix eventus, quod scilicet per hunc perfidum vitæ Comitem, ad meum potius exitium et ut meos ducentos Imperiales lucraretur quam ut lucellum speratum procuraret; ad iter hoc fatale commotus et in hunc usque locum deductus fuerim. – Cum enim redux ex Templo Nobilis Polonus supranominatus die 3. Maij Festo Crucis-Inventæ indignationem quandam prae se ferret, Comes meus Hebræus de causa ejusdem rogavit? hanc dabat: Ipsum in via fuisse a quodam sollicitatum quod nimis viliori pretio contraxerit, hinc eidem Contractui stare nolle, sed majus pretium idque in loco praesens paratumque praetendere. – Confirmabar in hoc asserto, cum Nobilis compagem lectitiam Judæi, in qua pecuniam simul meam reconditam credebam, una cum tota Mea supellectili itineraria arreptam in Cameram quandam reconderet et hanc sera pensili clauderet, mox etiam duas catenas afferret, Me una cum Comite itineris et Conterraneo quem praeter Judæum pro Mea Securitate simul adsciveram, iisdem vincturus nisi Ipsi sexcentos Taleros in specie, quos defunctum Davidem Horium Mercatorem quondam Vratislaviensem propter pignus aliquod inique detentum Sibi debere praetendebat, Vratislavia afferri curarem: quippe quousque uter Nostrum in arresto manere et ad operas agrestes adigi: ego vero mediante regressu contra Hæredes Horij Meum iterum consequi deberem. — ~ „ —.

/. Consignabat hoc fine corpora oppignorata in continenti; test. Lit A.; mihi vero Literas ad uxorem Meam pro transmittendis 600. Imperialibus dare injungebat, et per Tabellarium adscito meo Comite Germano Vratislaviam transportari curabat; ita tamen ut Tabellarius Polonicus procul dubio ex metu Capturae in Confinio Sylesiæ subsisteret; meus Concivis vero Literis Vratislaviæ redditis responsum Uxoris Meæ una cum 600. Imperialibus ablegato Tabellario in Confinio expectanti traderet. – Abierant hi Tabellarij: ego vero interim iram hujus Toparchæ mitigare simulque compedes paratos deprecari satagebam, ita ut tandem precibus et lachrymis imo et aegritudine

Mea

—: Mea moveri simulans eosdem Mihi remitteret. — Proinde optime gnarus ablegatam istam Tabellariorum bigam nihil quicquam pecuniæ allaturam esse, et hinc extremum vitæ discrimen metuens si pecuniam in lectis Judæi reconditam ulterius occultarem, indicabam tandem istam Nobili et in majorem fidem locum demonstrabam. — Ast quanto horrore perfundebar, cum resoluta lectorum compage operose colligata dispendium meæ pecuniæ experirer! nescius, an fraudulentam hanc ejusdem surreptionem Judæo ejusque Socio qui tanquam Familiaris Jstius Toparchæ pro facilitando negotio Calissij se Nobis junxerat, an vero huic Jpsi imputare deberem? — Contestabar desuper extremum meum Dolorem lachrymis et lamentis; ita ut fere exanimis humi prosternerer, Dynastæ unice protectionem et gratiam supplex implorans; quam quidem etiam pollicebatur et Judæis restitutionem pecuniae imperabat. — Negabant primo hi sceleratissimi Nebulones audacter, quod ullam pecuniam a me recepissent; Mihi vero persuadere satagabant, ac si Nobilis Jpse aut etiam eodem absente Filia Ejus clam pecuniam abstulisset; ast mox detegebatur fraus, et Judæi convincebantur facinoris non modo per Filium Toparchæ, qui Eos Jpse die Sabbathi sarcinam lectorum antequam occluderetur visitare et aliquid exinde auferre viderat, sed etiam per Jnquilinam quandam in pago, quæ postquam rumor totius facti innotuerat ultro Domino denunciabat quod Judæi eodem mane quasdam sarcinas in terram defodissent; cujus asserti veritas se quoque demonstrato loco, quem hi pessimi nequam excrementis suis notaverant, exserebat; et pecunia in duabus sarcinulis recondita extrahebatur. — Capiebat statim Dominus eandem, mihi vero restituere negabat, sed Me ab Hæredibus Davidis Horij repetere jubebat; quod quidem Me eo facilius consecuturum putabat, quo magis ut Judæi mentiti erant ego Davidis Horij agnatus essem: et insuper haec Causa jam dudum ad Senatum Vratislaviensem fuisset delata minime tamen decisa. — Tradebat praeterea Apocham propria manu et Sigillo munitam, testante Copia sub Lit. B., reiteratis minis quas jam supra adductæ Consignationi Corporum oppignoratorum inseruerat; quod nempe ratione residui regressum Suum contra quemcunque Vratislaviensem quem capere posset sit sumpturus; et sic tandem extorsa prius a me obligatione super ducentis Thaleris in specie ut ut in forma

sat

satis obscura et informi ante reditum Tabellarij. die 10: Maij me animo= perturbatum ast pecunia eheu vacuum dimittebat; satis Me fortunatum adhuc in hoc infortunio ratus, quod ex hoc arresto Polonico salvus et incolumis evase= rim. – Quemadmodum vero Uxor mea Viduatae Horiae tragicum hoc meum fa= tum jam exposuerat, ita nec ego redux idem latius adhuc explicare Ejusque desuper declarationem exposcere cessavi: ast surdae narravi fabulam; et non= modo negavit quod ullum unquam inter defunctum Maritum et Nobilem Polo= num intercesserit negotium, sed etiam Me insimulare non erubuit, quasi cum dicto Polono et Judaeo in Ipsius exitium conspirassem. – Postquam vero haec indi= gna insimulatio eo Mihi videtur acerbior quo certius ego veritatem hujus infelicissimi fati cum maximo Meo dispendio et moerore expertus sum, nec mirus Viduatam Horiam in sinistra Sua de Me concepta suspicione confir= matam iri verendum, si hanc quam movere jam jam coepi causam nunc dese= rerem eamque judicialiter denuntiare cessarem, non modo operae pretium sed et summopere necessarium duxi, Eandem ad Magnificum Senatum et Generosas Ves= tras Dominationes tam candide et genuine deferre, ut eam cum omnibus ad= ductis circumstantijs in casum requisitionis juramento confirmare valerem, humillime supplicans: dignentur Generosae Vestrae Dominationes praevia Vidu= atae Horiae adcitatione in Curiam, in hoc quod Mihi contigit fatum singulas= que Ejus circumstantias inquirere simulque Eidem ad animum revocare, quod praetensa a saepe dicto Nobili Polono causa nempe inique detenti pignoris vix de nihilo esse possit; cum non modo ex fama publica constet quod tam a Ju= daeo quam etiam Polono quodam ex modo dicta Causa fuerit conventa, sed etiam vix praesumendum ut pro fundamento et causa hujus Spolij contra Me miserum commissi praetensa haec detentio pignoris cum specifica et individuali cogno= minatione defuncti Davidis Horij ut et denominatione Corporum oppigno= to ita ratorum tam apodictive potuisset supponi, nisi ipsa res veritate niteretur: quamvis ob defectum ulterioris probationis contra omnem calumniam hujus conventionis protester. – Praeter hoc vero, simul serio mandare, ut si fortasse contingeret, supradictum Judaeum Wolf-Ascher portis Civitatis appropinquare aut sui Copiam facere-f: Ipse tanquam fax et tuba hujus facinoris et Meae cala= mitatis, qui uti cum Socio Suo fraudis de Mea pecunia participavit et n̄ modo

ex sac

— ex Sacco altero antequam terræ infoderetur quinquaginta Taleros in specie sic dictos amovit et ut scapham nominem malitiosissime furatus est, sed a Nobili etiam saepe nominato remunerationem viginti Talerorum accepit, ita quoque ut mihi spem recuperandæ pecuniæ fingeret me sollicitare non erubuit ut quod certe vel dicere tantum abominor ditiorem quendam Civem Vratislaviensem ad fines Poloniæ allicerem manibusque Ipsorum traderem; sic enim ab Eodem injecto collo Ejus laqueo et ulterius in Provinciam deducto, quidquid adhuc hoc nomine debetur, raptum, Mihi vero meam pecuniam plenissime restitutum iri :/ - sine ulteriori causae cognitione et mora capiatur; interim vero cuncta Ejus mobilia Domi Suæ obsignentur Ipsiusque Uxori ex Urbe discedere inhibeatur, et hac ratione in quantum possibile ad recuperationem Meæ pecuniæ cooperari. — Ego vero spolium hoc iniquissimum, cum causam simul et securitatem publicam tangat, et fortassis pluries extunc cessantibus remediis contra plures patrari posset, ad Per-Illustrem et Supremam totius Sylesiæ Curiam deferre non intermittam; ut Eadem, uti jam laudatissime consuevit Aulam Caesaream desuper faciat certiorem, et ab Hac praesens sufficiensque remedium contra ejuscemodi spolia et attentata publica ex voto totius Provinciæ et imprimis Eorum qui Commercia exercent, una cum plenaria restitutione jam jam commissorum felicissime impetret, et sic pax securitasque publica postliminio reddi restituique possit. — Certissime confido fore, ut Generosæ et Pereximiæ Vestræ Dominationes tam ex justitia causae quam commiseratione precibus meis humillimis benevole annuant, Meque in Calamitate Mea gratiose consolentur. ~ Pro hoc insigni beneficio emeriturus etc. —

L i t e r a A. ~

Consignatio Clenodiorum quæ apud Davidem Horium remanserunt:

1.) Clinodium Rubinis distinctum. — 2.) Clinodium adamantibus distinctum. — 3.) duo Annuli Adamantini. — 4.) duæ Cruces Adamantinæ. — 5.) Aurea Catena triginta Ducatorum. — 6.) Aureæ Armillæ et Monile. — 7.) Sex adamantini globuli. — 8.) duæ phaleræ. — 9.) Margarithæ pondere 20. Ducatorum. ~.

= Haec omnia sunt apud Davidem Horium: quamdiu hæc clinodia aut loco eorum pretium non aderunt, hic Germanus aeque ac Judaeus Vratislaviensis non dimittentur ex arresto; quemcunque etiam Mercatorem capiam et arrestabo donec satisfactionem obtineam; quod bona conscientia attestor Paczynowski.

Contestor, quod Dnus Friedrich Civis Vratislaviensis venit ad me averiam /: huber:/ emendo, quem Ego detinui pro istis rebus hoc est pro Clinodijs quæ fuerant apud Dominum David Hon qui fatis cessit. - Iste pro Eo solvit Judæis quingentos florenos, Ego contestor. - Datum in Minus - Mrocksky = V. Pacynowski. mp.

201.) Literae ad Dnum Pacynowski a Suprema Sylesiæ Curia.

Vratislaviæ d. 20. Julij 1721. Anno. -

P. P. - = Nobilis et Generose Domine! Delatæ sunt ad Nos per Fridericum Bruchs Civitatis hujus Civem et Incolam graves querelæ, qua ratione Dominatio Vestra nulla nec actione nec justa causa praevia, sed sub solo alicujus contra Viduam Davidis Honij quondam Mercatoris et Civis hujus Civitatis controversiæ praetextu, Eidem ducentos Imperiales per vim majorem extorquere praesumpserit, prout factum hoc Dominatio Vestra propria Manus Suæ subscriptione Nobis exhibita recognoscere non dubitavit. ~ Quemadmodum vero hic contra tertium innocentem et bona fide in Poloniam commeantem Sylesiæ Incolam exercitus procedendi modus, Ipsi Justitiæ et omnibus bonæ viciniæ legibus tum vero specialiter Concordatis inter utramque Nationem Caesarea et Regia Authoritate Anno 1676. initis e diametro repugnat; utpote quibus expresse cautum est, ne una pars alterius Subditos sub quocunque demum praetextu vel in persona vel rebus Suis de facto arrestare, minus vero Ipsis Innocentibus pecuniam extorquere attentet, sed si quam justam praetensionem habere Se autumat, illam ordine juris servato loco debito et in competente Judicio deducat et prosequatur, neutiquam vero Sibi-Ipsi jus dicat, multo minus autem contra tertium Innocentem illicitas pignorationes vel arresta violenter exerceat: = ita Nos Officio Nostro et Sacrae Caesareæ Majestatis expressis mandatis hac in parte deesse nolentes, Dominationem Vestram hisce Nostris Literis peramice sed serio mi- monendam esse duximus; quatenus bene perpensa facti hujus illiciti iniquitate, extortam ducentorum Imperialium Summam una cum damno praefato Friderico Bruchs causato illico restituere, et si quam contra nominatam Viduam Davidis Honij justam actionem habere Se autumat, illam debite proponat et deducat, nec minus celerem justitiam Sibi administrandam fore confidat; secus vero nihil aliud quam violenta remedia expectet, quibus =

ejusmo

— ejusmodi illicita attentata et repressalia compescere, et partibus laesis satisfactionem procurare non omittemus: Qui de Ejusdem aequanimitate meliora sperantes permanemus. etc. Vratislaviae ut supra. — —

202.) Pro Memoria Illustrissimo et Excellentissimo Supremo Regni Cancellario a Dno Residente Sacrae Caesareae Majestatis. —

Prodidit se novum iterum contra Compactata utriusque Nationis attentatum, alteri nuperrime ad Excellentiam Vestram delato non absimile. — Praesumpsit scilicet Castellanus in Dupin Magnificus Adamus Zakrzewski violentam Rndmi Capituli Ecclesiae Cathedralis Vratislaviensis Subditis de Pago Teschen injuriam inferre; quando propter praetensum a se debitum ad Incolas Oppidi Cyrkwitz Srmi et Rndmi Episcopi Vratislaviensis dominio subjectos, cum quibus commercium habere consueverat, ita astute processit, ut hominem quendam suum Teschinum sub praetextu coemendorum ibidem lignorum ablegaverit; qui tantum fraudulenter profecit ut Teschinenses inito Contractu novem curribus ligno onustis Dupinum contenderint, ibique loco solutionis omnes cum curribus et equis sub hoc colore arrestati fuerint, quod Castellanus ab Incolis Cirkwicensibus ratione debiti cujusdam integram uti praetendit satisfactionem hacterus non obtinuerit. — Ubi autem Incolae Isti Teschinenses nihil unquam Domino Castellano debuerunt, atque ita injustum foret Ipsos tanquam tertios innocentes propter debitum Cyrkwicensium damnum pati debere; proinde tam praefatum Capitulum quam Suprema Curia Sylesiae ad hujus Instantiam, non intermiserunt iniquum hunc procedendi modum Dno Castellano Scripto repraesentare atque relaxationem curruum ea assecuratione petere, ut re ad forum competens deducta debita Ipsi satisfactio praestari debeat; immo Ipsi Incolae Cyrkwicenses, ad adimendum Dno Castellano praetextum, pro Debitore Principali in fugam verso sexaginta florenos jamdum Ipsi solverunt; hoc tamen non attento per duos et amplius jam Menses currus istos arresto detinet: Quo fit, ut miseri isti homines imprimis hoc messis tempore magnam fortunarum Suarum jacturam patiantur; cujus redintegrationem Excellentiae Vestrae omni meliori modo commendo. — Varsaviae die 28. Mensis Augusti 1721. Anno. —

203.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne, à Monsieur le Resid

Resident de Sa Mjsté Jmperiale à Kupiski 29. d'Aout 1721.

Je vous envoye la Lettre pour Mr Zakrzewski et en vous remerciant pour la communication des Nouvelles je suis etc. — " — · — " — · —

204.) Copie de la Lettre de Monsieur le Baron Martels Resident de Sa Majesté Jmperiale, à Son Exclnce Msgr le Grand Chancellier de la Couronne. à Varsovie le 13. d'Aout 1721. –

C'est avec une extreme douleur que je viens d'apprendre la mort de Son Altesse Monseigneur le Primat. – Je n'ai pas voulu tarder un moment de temoigner à votre Excellence, combien je suis sensible à cette grande perte qu'elle vient de faire d'un Frere bien aimé doué de tant de merite, et qui etoit l'appuy et l'ornement de la Republique. – Un accident si fatal ne peut manquer d'apporter une grande alteration dans Sa famille: mais Vous savez Monsgnr que dans des pareils cas il faut adorer la volonté de Dieu, qui a pourvû cette meme Jllustre Famille des Personnes tres-dignes d'etre revetus de ce grand poste vacant. — " — · Après la promptitude apportée de votre Exclnce dans l'affaire de Mr Radolinski, je devrois cesser de La plus importuner: mais les Seigneurs Polonois ne se donnent point, et s'exposent pour plaire uniquement à des infidels Juifs aux faits indignes d'Eux et à des violences outrées et defendues par les Compactates, contre la bonne foy et le repos publique; comme votre Excellence verra plus amplement par la cy-jointe Speciem facti. – Je me trouve dans necessité d'avoir encore recours à Sa protection, la suppliant tres-humblement d'y vouloir remedier par Son authorité et de prevenir par-là des ulterieures et facheuses suites. – Je joins aussi ici pro memoria la suite de l'affaire de Mr Radolinski; par laquelle Votre Exclnce aura la bonté de voir que les effets en question n'appartiennent aucunement à lui mais au Juif, au quel il s'est preté pareillement indignement contre les Compactates – la bonne foy et le repos publique. – Au reste, j'ai l'honneur de dire à votre Excellence que Mr le Baron de Fernemondt pour temoigner en quelque maniere Sa tres-humble reconnoissance lui offre: Deux-cents ducats; mais comme il manque d'autre fond, Jl supplit votre Exclnce de faire en sorte par Son Authorité que la Ville de Thorn commence à payer le premier argent qui tombera et qui est destiné pour Lui. – J'ai l'honneur d'etre avec un vrais respect et attachement etc. —

205.)

205.) Copie de la Reponse à Monsieur le Resident de Sa: Majesté Imperiale.

Je vous suis bien obligé pour la condolence sur la mort de Mgr le Primat, et pour toutes les expressions de votre amitié pour ma maison. – Je vous envoye la Copie de la Reponse de Mr. Radoliński et la Lettre pour Mr. Pacynowski en recommendant à vos soins la demande de Mr. Radoliński. – Je suis prêt de rendre service à Mr. le Baron de Fernemondt sans aucune pretension: je vous prie de l'en assurer: et que je n'agis jamais par le motif de l'interet: et soyez persuadé Monsieur! que je suis avec toute l'estime. etc.

206.) Copia Literarum Illustrissimi et Excellentissimi Dni Supremi Regni Cancellarij ad Civitatem Thoronensem.

Cum non ita pridem intercessit Decretum Judicij Sacrae Regiae Majestatis inter Generosum Franciscum de Fernemondt et Generosum Stanislaum Poniatowski Generalem S. Reg. Mjtis prolatum, quo Summa quadraginta millium florenorum Prutheniae monetae Capitalis super bonis Civitatis Thoronensis locata cum retentis provisionibus Eidem Generoso de Fernemondt adjudicata est; Itaque optarem, ut Civitas media satisfactionis Eidem Grso de Fernemondt quantocyus ineat absque strepitu juris: plus enim emolumenti ex amicabili cum Ipso accomodatione quam ex lite habere poterit. – Quod pro mea erga Eandem Civitatem benevolentia Praenobilibus et Spectabilibus Dominationibus vestris insinuando, maneo etc.

207.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. Kor. do JmćPana Hetmana Poln. Kor. z Pielaszkiewic d. 31. Augusti 1721.

Stanąwszy na tym tu mieyscu odezwałem się WmmPanu cum debito cultu przez pocztę: odzywam się y powtórnie przez P. Wachmistrza umyślnie do JWm mPana expedyowanego z uniżoną prośbą w interessie takowym: = Z tych dziesięciu ludzi, których przy formowaniu nowego Komputu Cudzoziemskiego woyska ex reliquijs Raytaryi wziąłem był do Siebie za Ordynansem WmmPana, jedni pomierali, drudzy zdrowie na służbie wojenney straciwszy w podeszłych y skołatanych per incommoda belli leciech swoich daley niemogąc służyć musieli się udać ad alia media vitae, tak iż tylko Ich czterech zostało; a y Ci chcą ad alium transire statum: konie które mieli swoje poprzedawali, a żem Ja swoje dać musiał, od Regimentu Ich niemieli ani flint ani pistoletów ani

ani szpad, tylko się dotąd obchodzili tymi które z Mego wzięli munde= runku Raytarskiego. — Dla czego proszę uniżenie Wmmpana, abyś raczył dać Ordynans Jmćpanu Pułkownikowi Wildze, żeby przysłał Mi dziesięciu lu= dzi słusznych dobrze wymundorowanych z Tymże Panem Wachmistrzem, których należycie konserwować będę. — Ten zaś mundurunek który przeszli ludzie byli wzięli, to jest kulbaki - patrontasze - pendenty - y ostrogi, jest w schowaniu y każdego czasu oddany będzie. — Co Mi też z porachowania za lenungowanie na= leżeć będzie, aby y to z Kassy Regimentowey oddał. — Co wszystko fusius opowie ustnie P. Wachmistrz: któremu abyś Wmmpan dać raczył ucho Łaskawe, uniżenie upraszam. — Cokolwiek tedy uznam w tey mierze Łaski Wmmpana, to na każdy roskaz Jego zasługować będę. — Jnterea zostawam etc. —.

208.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Kor. do Jmp. Pułkow= nika Wilgi . dnia 31. Miesiąca Augusti 1721. Roku. —

Zbliżywszy się w ten tu Kray odzywam się Wmmpanu z życzliwym affektem y uktonem Moim. — Expedyowałem umyślnie Pana Wachmistrza do Jmćpana Het= mana Polnego Koronnego MMpana jakoteż y do Wmmpana donosząc: że z owych dziesięciu Żołnierzy, których przy formowaniu nowego komputu Cudzo= ziemskiego woyska jeszcze z Raytaryi własnym Moim kosztem wymundero= waney, wziąłem był do siebie, jedni poumierali, drudzy zdrowie na służbie wojenney straciwszy w podeszłych y skołatanych leciech daley służyć niemogąc inszy sposob życia przedsięwziąć musieli, tak że się Jch czterech tylko zostało, a y Ci dłużey służyć niechcą. — Wiadomo dobrze Wmmpanu, że Koni od Regime= ntu niemieli ale swoje, które poprzedawali, a potym Ja swoje Onym dawał: flinty - pistolety - y szpady jeszcze z mundurunku Mego Raytarskiego mieli: od Regimentu tylko kulbaki - patrontasze - pendenty - y ostrogi wzięli, które są w schowaniu y każdego czasu oddane będą: co obszerniey opowie P. Wachmistrz. Dla czego proszę wielce Wmmpana, abyś Mi według Ordynansu Jmćp. Hetmana mmpana ludzi dziesięciu słusznych - wiernych - y dobrze wymunderowanych przysłał, y to co Mi z kalkulacyi za lenungi należy przez Tegoż P. Wachmistrza odesłać raczył; świadczoney w tym łatwości zasłużyć Wmmp. nieomieszka: a teraz jestem.

209.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Gr. Chancelier de la Couronne à Mr le Baron de Blumenthal. à Pielaszkiewice le 28. d'Aout.

Je suis bien faché de l'incident qui vous a causé quelque peine. — J'ecris par

la poste

 — = la poste d'aujourd'hui selon le contenu de votre Lettre; et je ne doute pas de la satisfaction. — En vous assurant de mon empressement sincere pour votre service, je suis veritablement avec le respect profonde etc. —

210.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Gr. Chancelier de la Couronne à Son Excellence Monseigneur le Nonce Grimaldi. à Pielaszkiewice le 28. d'Août 1721. — . —

J'avoue à votre Excellence ma foiblesse après son depart. Je sais que votre Excellence ne pouvoit pas rester toujours avec Nous: J'ai meme souhaitté que l'on eut rendu plutot la justice aux merites de votre Excellence, et aux grands services qu'Elle a rendu au Saint-Siege avec tant de gloire et de succès et en meme temps avec tant de peines - fatigues - depenses etc. — Que votre Excellence eut quitté la Pologne comme ses Predecesseurs Pignatelli Spada et Odeschalchi, et que le Ministere en Pologne eut eté pour Elle le dernier degrès pour arriver à ce qui lui a eté effectivement du, il y a longtemp. — Toutes ces considerations ne sauroient soulager ma douleur. — Les bontés de votre Excellence pour moi, cette confiance et secours dans toutes les occasions, le commerce continuel si fidel et si agreable, remplissent mon coeur et mon esprit d'un tel souvenir, lequel me representant le passé si doux et si avantageux rendent mon chagrin d'autant plus sensible que je n'aurois plus tout cela. — Il faut avoir recours au Bon-Dieu, et en adorant Sa volonté le prier qu'Il m'en console en conservant la santé de votre Excellence, en la comblant de toutes Ses benedictions et prosperités et en me conservant la grace de votre Excellence. — Je le ferai Monseigneur! et en la remerciant tres-humblement pour toutes les assurances de Son affection constante dans la derniere du 20. de ce Mois, je me remets au rapport de Mr le Secretaire Dembowski; etant avec tout le respect et avec toute la reconnoissance imaginable.

211.) Kopija Listu JW. JmcPana Kanclerza W. K. do JmP. Podkomorzego Wschowskiego. — z Pielaszkowic d. 28. Augusti 1721. —

List WmmPana die 7. currentis pisany na tym tu mieyscu odebrałem. — Dziękuję wielce WmmPanu tak za tę łatwość którąś w interweniencyi z kupcami Wrocławskiemi pokazać raczył, jakoteż y za zupełną o wszystkim informacyą. — Zażyję jey pro exigentia interessu: y dzisieyszą zaraz pocztą piszę do JmcPana Rezydenta Cesarza Jmci Chrzescijańskiego, obligując Jmci aby też y On wzajemną certując łatwością popart o satysfakcyą WmmPanu y innym Obywatelom Polskim nale

należącą; ktorey tym pewniey spodziewać się możemy, im większa z naszey= strony pokażemy dobrego y spokoynego Sąsiedztwa obserwancyą. – Cokolwiek y daley w tey mierze będzie potrzeba, wszystkiego czynić nieomieszkam. – Interea etc.

212.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Grand Chancellier de la Cou= ronne, à Son Excellence Monseigneur le Feltmarechal Fle= ming. – à Pielaszkievice le 28. d'Aout 1721. –

Votre Excellence a soulagé beaucoup Ma douleur dont la mort de Monseigneur le Primat m'a accablé, ayant bien voulu prendre part à Mon affliction. – J'en suis fort obligé à Votre Excellence, et je souhaitte de tout mon coeur que le Bon Dieu eloigne de V. E. toutes les adversités et qu'il la comble avec tou= tes les prosperités. – En me remettant du reste au rapport de Mr. Dembowski et en recommendant à son appui ma maison affligée, je suis avec tout le res..

213.) Copie de la Lettre de S. E. M. le G. Chan. de la Cour. à Monsieur l'Abbé Accoramboni. – le 28. d'Aout 1721. –" –.

Votre Condolence sur la mort de Msgr le Primat avec les expressions de votre amitié pour ma maison, m'a consolé et obligé. – Sa Majesté Notre Maitre le Roi a perdu un veritable Serviteur. – Que Dieu digne inspirer le Coeur de Sa Majesté à faire un bon choix du Successeur. – Je tacheray de soutenir de mon mieux l'idée avantageuse que Vous avez donné de Moi à Monseigneur Ar= chinto; etant du reste avec estime et reconnoissance. etc. –". –

214.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne, à Monsieur Reyna. –

Vous m'avez apporté Monsieur une particuliere consolation en prenant part à ma douleur après la Mort de Msgr le Primat avec la condolence si vive et si obligeante. – Je vous en suis très obligé: et en vous souhaittant toutes sortes de prosperités, je suis avec toute la consideration etc. –" –.

215.) Kopija Listu Jmci Xa. Czapskiego Suffragana Chełmskiego do Jmci Pana Kanclerza W. Kor. d. 1. Septembris 1721. r. –

Przy publicznych y poważnych Jwwmpana y Dobrodzieja trudnosci y dystrakcyi de toto orbe okkurrencyach, podobno interesik moy z Panskiey Wmmpana Dobro= dzieja wyrugowany pamięci: a to względem Zydow Gorżkowskich dłużnikow Mo= ich. – Co tak Jchmciom Panom Kommissarzom jako Administratorom tych tu Włosci Wmmpana Dobrodzieja multis vicibus głosiłem, nawet y przez Samego Jw. Jmci Xiędza Biskupa Chełmskiego na on czas – teraz szczęśliwie Przemyskiego

utinam

_ =utinam brevi Primatem primumque Regni Principem rekurs czyniłem.
Więc hactenus expressione rzetelności Wmćpana y Dobrodzieja non gravando
supplikuję: abyś Wmćpan Dobrodziey te dokumenta które posyłam zlecił komuż:
kolwiek ad perscrutandum. — Ja zaś ex integro sublimissimo Wmćpana Dobro-
dzieja sensui poddaję się: y gdybym grosza jednego niewziął, będę kontent, byle
się tak pro justo Wmćpana Dobrodzieja arbitrio zdało: którego, resztę dni
życia Mego w łasce y protekcyi zatapiając, jestem perenni cultu etc. —.

216.) Kopija Responsu Jmćp. Kanclerza W. K. do Jmć X.a Czapskiego
Suffragana Chełmskiego. z Pielaszkiewic d. 3. 7bris 1721. r.

Niepamiętam cale aby Mi kto co mówił w interessie Wmćpana teraz Mi donie:
sionym: boć pewnie nakazałbym był nieodwłoczną Wmćpanu z tych Żydow satys-
fakcyą. — Samo tych Żydow z Gorzkowa rugowanie jest tey prawdy dowodem:
boć rugując Jch ztamtąd pewniebym był chętnie roskazał Jch wydać Wmćpanu,
jako Dekret antecessora Mojego do tego tylko obligował. — Co w wszelkiey rzetel:
ności Wmćpanu wyraziwszy, zostawuję summo Jego judicio modum vindica:
tionis długu tego; z tym się oświadczając, żebym wcale niechciał bydź nic wi:
nien Wmćpanu, oprócz życzliwey mojey usługi; którą we wszystkich okoli:
cznościach Wmćpanu spondendo, zostawam na zawsze debito cultu. —

217.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. K. do Jmć X.a Czapskiego
Opata Peplińskiego. z Pielaszkiewic d. 4. Septembris 1721. r.

Ani Mnie List Wmćpana, ani Wmćpana móy Respons przez pocztę ordy:
nowany niemogły punktualnie doyść dla podróży Mojey z Łomżyńskiego kraju
do tych tu Dóbr. — Jakom zaś votum Meum et omne possibile studium życz:
liwey usługi Mojey deklarował Wmćpanu w teraznieyszey Wakansow Ducho-
wnych okkurrencyi; tak aby Summum Judicium JEgo Królewskiey Mci P. M. M.
ex instinctu divino wielkich tych Wakansow dystrybutę takowym pomiarko:
wać mogło sposobem, żebyś y Wmćpan mógł bydź kontent, intime życzę;
y za szczęśliwym da Pan Bóg powrotem JE.o Kr. Mci P. M. M. applikacyi Mojey y Jnstancyi
przyłożyć nieomieszkam: interea zostawam z prawdziwym affektem y respektem..

218.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. K. do Jmćpana Woje:
wody Chełmińskiego. — die 4. Septembris 1721. Anno..

Ponieważ JEgo Królewska Mość P. M. M. teraznieyszych Wakansow dystrybutę od:
łożył do powrotu Swego do Polski, tedy natenczas da Pan Bóg gotówem libens
lubensque łączyć vota et preces z Wmćpanem do JEgo Kr. Mci P. M. M. aby
tęż

tęż dystybutę tak akkomodowac raczył, żeby Jmciksiądz Opat Pepliński=
mmpan (: którego Ja zacność - godność - y przyjaźń distincta aestimatione pro-
sequor :/ mógł bydź Łaski Pańskiey particeps. - Nieżyczyłbym zaś cum motivo
Indigenatus wypadać z namienionych in omni confidentia Wmmpanu w War-
szawie reflexyy, ile że są inne sufficientia promocyi Jmci Xiędza Opata mmpana
fulcimenta. - alec otym obszerniey in tempore suo. - Jestem nazawsze indesinenti.

219.) Copie de la Lettre de Msgr le Gr. Chancellier de la Couronne, à
S. E. Mgr le Feltmarechal Flemming. le 8. du Septembre 1721. -

Non obstant que je souffre depuis quelques jours la fievre, j'ai lu avec bien
de la satisfaction et de l'obligation à votre Exclnce pour la communication
les Ecrits qu' Elle m' a envoyé le 16. d'Aout. - Que Dieu seconde les bonnes
intentions de Sa Majesté et conserve les forces d' esprit et de corps de votre
Exclnce. - Je le souhaitte de tout mon Coeur, et je suis avec tout le respect.-
P. S. J'envoye par cet ordinaire à Msgr l'Eveque de Cracovie les Ecrits. -

220.) Copie de la Lettre de Son Exclnce Msgr le Grand Chancel-
lier de la Couronne à Mr le Comte Manteuffel. -

Je rends graces à votre Excellence avec toute l'affection possible pour la con=
dolence qu' Elle a bien voulu me faire sur la mort de Msgr le Primat.. En
assurant votre Excellence de toute ma reconnoissance pour cette marque de
son amitié je suis veritablement avec un profond respect etc. -

221.) Copie de la Lettre de Son Exclnce Msgr le Grand Chancel-
lier de la Couronne à Mr Neugebauer Resident de Sa
Majesté le Roi.- à Pielaszkiewice le 6. du 7bre 1721. -

Je vous suis bien obligé pour cette ponctualité avec laquelle vous m' avez
envoyé la boete avec les medicaments.- J'ai donné l'ordre pour vous re=
mettre l'argent; et en vous assurant de ma reconnoissance, je suis avec estime.

222.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W: K: do Jmci Xiędza
Moszyńskiego.- z Pielaszkowic d. 8. 7bris 1721. r. -

Kiedy Nas Pan Bóg zasmucić raczył zabrawszy pierwszą Domu Naszego
Ozdobę Nieb. s.p. Xcia Jmci Prymasa, tedy ztąd naywiększą w żalu Naszym
mamy konsolacyą, że pomieniony Xże Jmc nietylko u Rzeczypospolitey przez
wielkie Zasługi swoje, ale też y u Wmmpaństwa których Zakon S. tener=
rime kochał prosperam sui zostawił memoriam. - Będąc zaś dispositione
ostat

 ostatniey Woli Xcia Jmci obligowany jako y Jmcxiądz Biskup Przemyski m:
mpan ad curam decorum Rzeczypospolitey, które nieboszczyk s. p. Xże Jmc nietylko
cum dispendio fortuny swojey ale też cum summo periculo zdrowia y życia swego
po Spiszu - Węgrzech - Śląsku - y Morawie uwożąc lokował in monte Sancto sub
dignissimo Wmmpana Superioratu, dokąd że y Jmcxiądz Biskup Przemyski y
Ja dla różnych trudnosci w tym czasie condescendere niemożemy; więc upraszam
Wmmpana, abyś Tym Jchmciom, którzy tam od Jmcxiędza Biskupa Przemyskiego
mmpana tamtego publicznego depozytu Naszymi pieczątkami przy pieczątce
Xcia Jmci opieczętować ordynowani będą, liberum aditum pozwoliwszy, Skarb
pomieniony w nieodmienney attendencyi swojey konserwować raczył, y dał Jch:
mciom rewersa takowe in personas Nostri jakie Xże Jmc miał od Wmpanow.
Za co nietylko My ale y cała Rzeczpospolita partykularną będzie miała wdzięcz:
nosc Wmpanom. - Ja zaś nieodmienną Moję do przysługi onych deklaruję ochotę jestem.

223.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. Kor. do Jmx. Biskupa
Przemyskiego. - z Pielaszkiewic d. 8. Septembris 1721. Roku.

Wybaczysz Mi Wmmpan, o co suppIikuję, że dla alteracyi która przez kilka
dni trwając lubo już ustała przecież nieco Mnie osłabiła, na List Wmmpana
ostatnią pocztą odebrany własną nieodpisuję Ręką. - Nieczekając poczty która
aż za tydzień odchodzi, umyślnego ordynuję z Responsem. - Dziękuję uniżenie
Wmmpanu za expressyą wielkiego ku Mnie affektu, miłey Jego prezencyi w
Pielaszkowicach avidissime oczekiwając. - Skarb Koronny że jest curae et cordi
Wmmpanu, dziękuję uniżenie; y że będzie zawsze in recentissima memoria,
niewątpię bynaymniey: względem którego już się do Mnie odezwał Jmcpan Woje:
woda Podolski jako ex adjuncto patebit. - Dogadzając zaś commoditati intere:
ssow wszelkich et jucunditati Meae z widzenia y uściśnienia tym prędszego Wm
mpana, rozumiem że y tak będzie dobrze si videbitur y Samemu Wmmpanu,
żebyś Wmmpan na Jasną Górę posłał fidissimum subjectum suum z Jmcpanem
Strykowskim który naylepiey wie o wszystkim, aby tam ten depozyt obaczyli,
ale go nieotwierali, tylko pieczątkami Wmmpana y Moją którą posyłam przy:
pieczętowali przy pieczątce Nieboszczyka S. p. Xcia Jmci Prymasa; a zapieczęto:
wawszy, aby zaraz tam od Jchmciow Xięży Prowincyała - Przeora - y Zakrystyana
rewersa według tych które były dane Xciu Jmci y które Jmcpan Strykowski po:
winien wziąć z sobą in personam Nostri odebrali; z wyrażeniem, że nikomu
niewydadzą tego Skarbu Rzeczypospolitey, tylko przez Ręce Wmmpana lub Moje,
y za

y za wiadomością y Kwitem którego z Nas: - Rewidować tego Skarbu: niezda Mi się: y owszem życzę aby pod pieczątką Xcia Jmci y Naszymi zostat nietykany póty, póki czasu swego Delegatis od Rzeczypospolitey albo przez Wmmpana albo przezemnie juxta dispositionem Xcia Jmci oddany niebędzie. Odwożenie Legatorum Mnie należących przez którego z Jchmciow Exekutorow, abyś Wmmpan zbić raczył uniżenie upraszam: ile że niewiedzieć gdzie by Mnie w tych ustawicznych przejazdkach miano z niemi szukać; ale salius et commodius Sam Wmmpan stanąwszy da Pan Bóg w Skierniewicach racz je ordynować do Patacu Mego w Warszawie, w którym są y sklepy y schowania bardzo dobre; coby zaś nieobciążyło Wmmpana z sobą do Pielaszkiewic wziąć raczył. - His expressis nieodmienney oddaję się Łasce y zost.

224.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. Kor: do Jmcpana Wwdy Ruskiego. - z Pielaszkiewic d. 13. 7bris 1721. -

Dawszy pokoy tristibus łączę vota Moje cum votis Wmmpana, aby Oyczyźnie Naszey dał Pan Bóg dobrego Prymasa. - In negotio Gedanensi nic Mi niekommunikował teraz Jmcpan Pisarz Dekretowy: com zaś od Gdańszczan odebrał in annexis posyłam Wmmpanu: zatrzymam Respons na ten List do dalszego porozumienia się z Wmmpanem: a że ta Zgoda przez Listy skutecznie peragi niemoże, y żeście to Wmmpaństwo zdali na Xcia Jmci Biskupa Warmińskiego y Jmpana Referendarza Koron:, Ja zaś et Judicem et Mediatorem agere niemogę; tedy czekać będę Sensum Wmmpana, cobym miał inspirare Gdańszczanom? jako? gdzie? y przez kogo? miałaby ta Zgoda bydź traktowana. - His expressis zostawam solito cult.

225.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza Wielkiego Koronnego do JMc Xiędza Połnarowskiego. -

Czytając List Wmmpana d. 2. praesentis pisany y w nim inkludowany Memoryał, nietylko cięższy żal uczułem dotąd po Smierci Nieboszczyka s.p. Xięcia Jmci Prymasa nieutulony, ale też w tym większym zadumieniu uważając tantam ingratitudinem Wmmpana zostałem, im lepiey z całym Polskim Swiatem znałem Xcia Jmci delicatissimam conscientiam, jako zawsze był rigidissimus Servator justitiae et aequitatis, wielom rad czynił dobrze, ale krzywdy nikomu jako y Samemu Wmmpanu. - Jeżeliś Wmpan miał jakie pret

 _ = pretensye, czemuż za powrotem swoim z cudzych krajow, będąc domo=
wym u Xięcia Jmci y mając zawsze intimam admissionem, niedoniostes ich
Xciu Jmci, ktory zaraz by je był uspokoił? y kiedy tak wiele dysponował ad
pia opera, czy przepomniałżeby był opera justitiæ? jest impossibile ad cre=
dendum. — Liczysz WmPan tak wiele Łask Xcia Jmci Dobrodzieja: liczysz
zasługi: y kiedy je in aequa lance zważyć zechcesz, przyznać musisz, że be=
neficia superant merita y tę kilkuletnią niby obiecaną Kapitulacyą. — a
wszakże beneficia non immeritis ale bene meritis dantur, sine censura Si=
moniæ której całe nienależało wspominać. — Jeżeli zaś WmPan przytaiłeś
pretensyy swoich aż po śmierci, biorąc stante vita gratias które niezasłu=
żonym dopieroż ingratis non conferuntur, czy godziłoż się to y czy należało
takim Memoryałem domagać się tey Kapitulacyi? którą pewnieby był in
scripto Xże Jmc jako ze wszystkiemi innymi etiam in minoribus postano=
wił, y którą pewnieby był obiecał jeżeli kazał zapłacić na innych dobrze
zasłużonych, obracając tak dobre beneficia które WmPanu ob rationem
meritorum konferował. — W ostatku było prywatnie konferować z JmcXiężem
Biskupem Przemyskim y z JmcXiędzem Suffraganem Krakowskim MWmPany;
którzy uznawszy jeżeliby było quid liquidum et reale? kazaliby uspokoić
WmPana, niewypadając z tak niedyskretnym przeciwko Dobrodziejowi
swemu zamiast wdzięczności Memoryałem. — Co tak w niezmiernym żalu
wyraziwszy, in expectatione należytey od WmPana reparacyi y satysfakcyi,
zatrzymuję in suspenso skutki jako słuszney indignacyi tak y tey której
WmPan potrzebujesz rekommendacyi y przysługi; chcąc wziąć miarę z dal=
szego WmPana procedem erga Primum Benefactorem, któryby zawsze po=
winien żyć w Sercu y pamięci WmPana. etc. —" —.

226.) Kopija Listu Jmcp. Kanclerza W. Ko. do JP. Podczaszego
Brzesk. Kujawskgo. - z Pielaszkowic d. 13. 7bris 1721. —

Posyłam WmPanu kopiją Responsu na List Moy, którym był ordynował
sub volanti na Ręce WmPana, y którego miała bydź rozrzucona kopija in
publicum propter concitandam popularitatem przeciwko JmcPanu Baronowi
Blumentalowi. — Informacya w Liście Jego wyrażona słuszna jest: boć każdy
widzi y przyzna, że ob defectum wody ciężka y niepodobna defluitacya. —

Dla czego, jeżeli kiedy Skarb Królewski niezachowa punctualitatem: w oddaniu soli suchodniowey, nienależałoby przecie tego tak bardzo exagerować: ile Wmmpanu, który z Łaski Jego Królewskiey Mci Pana Mego Miłościwego wziąwszy Officium Żupnikowstwa jure - merito na dowod wdzięczności Swojey powinienbyś się omni meliori modo komportować ze Skarbem y Sługami Pańskiemi, excusando potius Onychże a jeszcze circa veritatem, non vero accusando. - Co we wszelkiey poufałości pro affectu Meo insinuowawszy.

227.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza Wielkiego Koronnego, do Jmćpana Blumentala. —

List Wmmpana z Torunia d. 2. praesentis pisany odebrałem. - Dziękuję wielce Wmmpanu za dostateczną względem Soli Suchodniowey Informacyą: Co piszę do Jmćpana Boruckiego Żupnika, ex adjuncto patebit. - Sprawa z Miastem Bydgoskim, gdy ad disjudicationem przypadnie, osądzić Jey pro justitia nieomieszkam: a teraz zostaję solito cultu etc. — " —

228.) Copia Literarum Illmi et Exclmi Dni Supremi Rni Can. ad Magistratum Gedanensem. 13. 7bris 1721. Anno.

Non sine solatio accepi participem doloris Mei, post fata pie defuncti Celsissimi Principis Primatis Regni, Praenobilium et Spectabilium Dominationum Vestrarum luctum, in Literis Earundem d. 29. elapsi datis expressum. - Vota Praenobilium et Spectabilium Dominationum Vestrarum pro afflicta Domo Mea reciproco rependo voto: ut Divina Providentia Inclytam Urbem Gedanensem continua prosperitate florentem conservare dignetur. - In puncto ratione negotij cum Illustrissimis Successoribus Jablonovianis intercedentis, Responsum Meum ad explorandum Eorundem Sensum necessario differre existimavi. - Nunc maneo etc. — " — . — " —.

229.) Kopija Listu Jmćp. Kanclerza WW. K. do JP. Krakowskiego Hetmana WW. Kor: z Pielaszkowic 20. Septembris 1721. -

Dziękuję uniżenie Wmmpanu za kommunikacyą, w Liście Jego z Międzyboża d. 31. elapsi pisanym, dostateczney de statu fortec pogranicznych Informacyi; upewniając Wmmpana że ją będę miał sub rosa. - Jako zaś radbym bardzo providam vigilantiam et solicitas curas /: które Wmmpan w opatrzeniu tamtych fortec y utrzymywaniu onych w należytym porządku exercere raczysz:/ totis viribus et conatibus sekundować; tak in executionem Roskazu

Wm

 — Wmmpana dziś zaraz oto pisałem do Jmćpana Wojewody Chełmińskiego pisałem także y do Dworu o Kommissyą do rozgraniczenia według Informacyi = Wmmpana: którego nieodmienney oddając się Łasce jestem cultu debito etc. –

230.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. Koronnego do Jmćpana Wojewody Chełmińskiego die ut supra. — " —:

Lubo niewątpię bynaymniey, że Wmmpan y oprócz Informacyi Jmćpana Krakowskiego Mmpana- Czułego et inter primas curas securitatem fortec y granic Oyczyzny mającego Wodza, wiesz dobrze de statu pogranicznych fortec, na których wiele Rzeczypospolitey należy aby ad omnes casus Ammunicyami jako naylepiey opatrzone były y w należytym zostawały porządku; owszem pewien jestem że Wmmpan adimplendo Officium Suum jesteś o toż samo sollicitus: przecież y Ja z mieysca Mego przydaię momentum nininieyszey Moiey do Wmmpana prośby, abyś pro amore Patriae raczył mieć cordi naypryncypalnieysze ab Oriente Antemurały, starając się wcześnie o administracyą tego wszystkiego co Jmćpan Krakowski insinuował Wmmpanu. – His expressis, jestem cultu solito..

231.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne, à Son Exclnce Msgr le Fleming Grand Ecuyer de Lituanie. à Pilaszkowice 20. du 7bre 1721. –

Sa Majesté Prussienne a eu raison d'avoir invité Votre Exclnce à Berlin, et Mr. le Baron d'Ilgen d'avoir dit ce qu'il a dit. – C'est un grand service que Votre Exclnce a rendu à cette Cour-là, ayant composé à l'amiable les differents touchant le Firstenguth et ayant fait revenir le Roi de Prusse de toutes ces preventions et tous ces projets pernicieux. – Je felicite de tout mon coeur Votre Excellence de cet evenement: lequel, en assurant le repos des Etats de Sa Majesté le Roi Notre Maitre, doit attirer avec justice à Votre Exclnce aussi bien l'agreement de Sa Majesté que les applaudissements et les obligations de ses sujets. – Je les confesse en mon particulier et suis avec tout le resp..

232.) Kopija Listu Jmćpana Kanclerza W. K. do Jmp. Podkomorzego Krzemienieckiego. z Pielaszkowic d. 2. Septembris 1721. r.

Dziękuję uniżenie Wmmpanu za kompassyą nad Żalem Moim po śmierci Xcia Jmci Prymasa, za życzliwą oraz Wmmpana affektu ku Mnie expressyą; życzę wzajemnie, aby Pan Bóg wszelkie adversa oddalając od Wmmpana continuas użyczał prosperitates. – Dnia wczorayszego gdym tu miał u siebie praesentiam Jmćpana Wojewody Lubelskiego Mmpana Jmćpana Vice-Marszałka Trybunału

Kor.

Koronnego, JmćPana Podsędka Ziemskiego Lubelskiego y innych Jchmciow;= przybył też y JmćPan Ostrowski Plenipotent JeyMćPani Kasztelanowey Wołyńskiey WMMPani z Jnstancyami WMMPana, które y mnie y innym Jchmciom praesentibus poddawał: te przeczytawszy Jchmc praesentes ex Jllo Subsellio informowali mnie de motivis, dla których przyznane jest Forum Trybunału Koro: Sprawie JeyMćPani Kasztelanowey WMMPani: co fusius referet Tenże JmćPan Ostrowski. — Więc niemając ad praesens potrzebnych informacyy, ile że Dekret Assessorski Anni 1713. bez kontrowersyi wyjęty, a Patron JeyMćP. Kasztelanowey WMMPani allegował natenczas że te dobra są Ziemskie; muszę tantisper zatrzymać Jnstancye Moje do Trybunału Koronnego, póki niebędę miał od JmćPana pana Pisarza Dekretowego y innych Patronow Zadwornych de fundamentis tey sprawy zupełnych Jnformacyy; o które przez pocztę napiszę, a za odebraniem onych, Jnstancyy tym skutecznieyszych dać nieomieszkam. — Jnterea, nieodmienney oddając się Łasce jestem etc.

233.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza Wielkiego Koronnego, do JmćPana Wojewody Podolskiego. —

Wielką mając ufność JeyMćPani Wojewodzina Sieradzka WMMPani w tey W. WMMPana Łasce, której Ja wiele odbieram dowodow; że uniżona Moja do WMMPana Jnstancya będzie JeyMć WMMPani skuteczna, y w teraźnieyszych Jey kłopotach y afflikcyach sprawi solatium; zażywa Jey do WMMPana, abyś się, nietylko w interessie Swoim z JeyMć MMPanią jako naylepiey uspokoił, ale też y w innych raczył bydź oneyże auxilio. — Co gdy WMMPan dla zacności y godności Wielkiego Jmienia JeyMći MMPani y dla Moiey też uniżoney prosby uczynisz, tym Mnie sobie particularissime obligować będziesz. — Jnterea zostawam etc.

234.) Kopija Listu JmP. Kanclerza W.K. do JmćPana Sekretarza Dembowskiego. — z Pielaszkowic dnia 27. Septembris 1721. Roku.

Był tu u Mnie JmćPan Hetman Polny Koronny MMPan d. 23. praesentis: przenocowawszy nazajutrz odjachał. — Quoad publica, posyłam WMMPanu in annexis niektóre punkta ex Sensu Jego, a oraz y List do jednego z tych punktow regulujący się. — Mówiło się wiele y o Kommendzie, y o owym Skrypcie na Seymiki Relationis rozrzuconym, o którym JmćPan Hetman P.K. całe niewiedział ani go dotąd niewidział, także y o innych ad publicum regulujących się materyach: ale o tym da Pan Bóg fusius ad coram donieśie się: interea to co się posyła y co się pisze

racz

 raex WmPan kommunikować Komu należy. — Quoad privata zaś obliguje bardzo przezemnie WmPana JmP. Hetman W. Koronny mmPan, abyś tak Jego jako y Moim Imieniem przy uniżonym Uktonie upraszał JmcPana Feldmarszałka: = 1°) ażeby raczył rekommendować JmcP. Heymowi Ministrowi Jego Król. Mći W. M. M. w Paryżu Syna Jego JmcPana Starostę Chełmskiego z takowym zaleceniem, żeby Mu nietylko fawor Swóy świadczył, ale też napomnieniem potrzebnym w czymby tam postrzegł młodość Jego moderował; tudzież aby pomieniony Minister chciał się raczey starać o to, żeby przez zbawienne Swoje napomnienia barziey complaceat Oycu y rekommendującemu JmcPanu Feldmarszałkowi aniżeli Synowi JmcPanu Staroście, ktory przyszedłszy ad annos discretionis y poznawszy co in bonum Jego byłoby Samemu się to podobać będzie. — Inter alia to też JmP. Hetman powiedział mi in confidentia, jako miał za złe Synowi Swemu JmPm Staroście, że w listach swoich które pisał JmcPan Starosta do JmcPana Feldmarszałka, zbyt familiariter y z nienależytym od Niego JmcPanu Feldmarszałkowi respektem w terminach „Votre amitié" pisał, y że Go o to strofował. — Racz WmPan y to samo donieść przez dyskurs JmcPanu Feldmarszałkowi, aby Juventuti przebaczyć raczył. = 2°) Żebyś WmPan JmP. Feldmarszałka upraszał o jako nayskutecznieysze które się Mu będą zdały srzodki do windykowania zostawionych tysiąca bitych Talarow w Bruxellach pro cautione: ponieważ woźnica tamten ranny już był zupełnie uspokojony et extra omne periculum będący cale zdrów, y że JmcPan Starosta wyjechał ztamtąd za wiadomością tamtecznego JmcPana Marquis de Prie Gubernatora y wszystkich; a teraz znowu post praemissa pozwali JmcPana Starostę ad comparendum jako ex annexis patebit. — Więc kiedy Sprawa pomieniona y uspokojenie rannego y Cyrulikow kosztowało JmcPana Starostę na 300. czerwonych Złotych, tedy ex aequo et justo Summa tamta in vim cautionis dana niepowinna przepadać, ale ma bydź Proprietario oddana. — A zatym, aby JmcPan Feltmarszałek mmPan chciał to poważną Swoją Interpozycyą efficere, będzie miał wielką obligacyą JmcPan Hetman prawdziwie życzliwy JmcPanu Feltmarszałkowi: o czym da Bóg ad coram. —. — Odebrałem wiadomość de fatis Xcia Jmci Kraycczego Litº z którym się kłócił JmcPan Strutyński o Starostwo Wilkomirskie: więc aby ta kłótnia teraz praescindatur, racz WmPan mieć attendentiam. — Podobnaż wiadomość mam de fatis JmcP. Kotowicza Łowczego Litº Starosty Grodzińskiego. — Do Wakansu ktoregokolwiek rekommenduję

JEgo Królewskiey Mosci P. M. M. Jmpana Wahla Chorażego Grodzińskiego = życzliwego Sługę JEo Król. Mci y merita Zacne w Oyczyźnie maiącego. - Jmp. Pac Pisarz Ziemski Lit. odezwał Mi się o tenutę Sucmiliszki, po Jmpanu Zawisie Wojewodzie Mińskim; która jeżeli wakuje racz Wmmpan y tę konkurrencyą donieść JEgo Królewskiey Mosci. — Dawnieysze recommendata przypominając, Jestem...

235.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. K. do JchmćPPów Senatorow Wielkopolskich. z Pielaszkiewic 4. 8bris 1721. Roku.

Zjechawszy tu do Mnie JmcXiądz Biskup Przemyski mwmpan opowiedział Mi insigne Documentum prawdziwego Wmmpana ku Domowi Mojemu affektu, kiedyś nieżałował fatygi swojey do oddania pijs Manibus Xcia Jmci Prymasa ostatniey usługi; na którym to Akcie, nietylko Braci Moim ale y Mnie lubo indistans zarówno bolejącemu raczyłeś bydź socius doloris: zkąd jako wielkie odbieram solatium tak dziękując uniżenie Wmmpanu za tę Łaskę, upewniam tegoż o niewygasłey w Sercu Mojem wdzięczności y partykularney obligacyi; pragnę oraz okazyi w któreybym mógł życzliwą Moję świadczyć Wmpanu usługę. — Interea zostawam Cultu Solito. —

236.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza Wielkiego Koronnego, do Jmcpana Kasztellana Miedzyrzyckiego. —

Po odprawionym Załobnym Akcie w Gnieznie, przybył tu do Mnie JmcXiądz Biskup Przemyski mwmpan y doniosł Mi; żeś tam Wmmpan natenczas prawdziwym ku Domowi Naszemu affektem y relacyą do Niego pociągniony, nietylko z oddaniem pijs Manibus Nieboszczyka s. p. Xcia Jmci Prymasa ostatniey usługi, ale też Ore suo dignissimo raczyłeś bydź redefactorum Xcia Jmci wdzięcznych oraz Panu - Oyczyźnie - y każdemu in particulari za kondolencye serc Naszych Interpres. — Będąc tedy już nietylko Socius ale Alter Frater moeroris et funeris, wielkieś Nam Wmmpan przez to uczynił levamen et solatium; za które jako dziękuję uniżenie Wmmpanu, tak pragnę okazyi w któreybym mógł życzliwą Moję Wmpu świadczyć usługę. - Interea cultu soli...

237.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza Wielkiego Koronnego, do JmXa Mierżewskiego y innych Oratorow. —

Powracając z Gniezna post expedita lugubria JmX. Biskup Przemyski mwmpan y tu do Mnie wyboczywszy, opowiedział Mi; żeś Wmmpan nietylko przytomnym tam Jchmciom na Dóm Móy Łaskawym, tudzież Braci Moim, y Mnie lubo

 = tubo absenti aequaliter jednak z Niemi ubolewającemu po Smierci Nieboszczyka s. p. Xcia Jmci Prymasa, ciężkiego pomagateś żalu et pijs Manibus Archi-praesulis ostatnią oddawateś usługę, ale też affekt Swóy ku Nam wszystkim pokazateś; kiedy Ore Suo dignissimo, w publiczney Suo et Reverendissimo Capituli - Archicapituli Nomine kondolencyi, merita et recte facta Xcia Jmci wystawić raczyteś: przez co wielkieś Mi Wmmpan uczynił levamen et solatium. - Za ktore jako dziękuję wielce Wmpu tak pragnę okazyi do zastużenia tey Jego życzliwosci y podjętey fatygi. - Interea Braterskiemu oddaj..

238.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. Koronnego do Xięcia Jmci Pod-Kanclerzego Litewskiego. — „ —.

Kiedy się Xiąże Jmc Biskup Krakowski Mwmpan odezwał z konkurrencyą o Opactwo Tynieckie; tedy Moja Instancya o toż Opactwo pro Domo, a zatym y expediens ad satisfactionem Xcia Jmci - Syna Waszey Xcey Mci musiało zostać a parte. - Za kommunikacyą wiadomości z Prusś, dziękuję uniżenie Waszey Xcey Mci. - Alei Ja to jako in antecessum tak y ad praesens spuszczam na Wolę Boską, a z Niey pochodzącą Wolę y Łaskę Jego Królewskiey Mci P. M. M. - Jmcpana Chorążego Mozyrskiego mmpana merita y Zacność distincte estymuję, y gotowem dopomodz Waszey Xięcey Mości Rekomendacyą Moją do respectu P a ń s k i e g o. - His expressis, zostawam.

239.) Copie de la Lettre de S. E. Mr le Gr. Chancel. de la Couronne, à Mr de Debross. à Pilaszkowice le 4. d'Octobre 1721. „

Du reste, vous pouvez etre persuadé, que je ne manqueray pas Monsieur! d'employer Mes Offices et soins pour vous procurer des avantages aprés le retour de la Cour: Je tacherai de meme de vous faire plaisir à l'egard du vin, etant veritablement et constamment avec le respect. etc. —

240.) Copie de la Lettre de Son Exclnce Msgr le Grand Chancelier de la Couronne, à Son Excellence Monseigneur le Feltmarechal Fleming. à Kupiski le 17. d'Octobre 1721. -

Etant de retour de ma terre située dans le Palatinat de Russie, aprés le voyage fort penible dans cette saison de quinze jours, j'ai trouvé ici les Lettres que Votre Exclnce m'a fait la grace de m'ecrire le 20. - 27. et 30. du Mois passé, et 5. et 7. du Mois present. ~ „ 1°) Je suis trés obligé à votre

à Votre Excellence pour la communication des Lettres de Londres. — Mr. le Coq a raison de dire, que cet avis qu'il a mandé touchant le dessein du Czar sur Dantzig, est d'importance, et qu'il merite d'etre approfondi: En menageant Mr. le Coq, j'en ecrirai à Msgr l'Eveque de Cracovie et à Mr. le Palatin de Masovie. — Pour ce qui regarde l'affaire particuliere recomendée par Mr. Dembowski; il faut etre content de ce que Dieu veut, etant du reste tres-redevable à Votre Excellence pour la bonne volonté et pour les excuses. ~„ 2°) Que Msgr le Castellan de Cracovie ait eté dans l'opinion que la paix de Carlovitz ne fut qu'une Treve à l'egard de la Pologne: cela m'a surpris d'autant plus, que Mseigner le Castellan a fait valoir tant de fois la perpetuité dans sa Correspondence avec le Pasza de Chocim. ~. 3°) Je remercie tres-humblement Sa Majesté de ce qu'il lui a plû d'ordonner à Votre Exclnce de me communiquer les nouvelles de la paix conclue entre le Czar et la Suede. — Comme je suppose que le Czar donnera part à Sa Majesté au moins post actum peractum de ce Traité, ainsi je ne doute pas que Sa Majesté voudra bien communiquer tout cela au Senat pour avoir leurs avis sur les mesures à prendre par rapport à cette paix. — Alors chacun informé suffisamentt des particularités de ce Traité pourra donner ses Sentiments, et ce qu'il y auroit à faire, et ce si la Convocation d'une Diete Extraordinaire peut etre necessaire et utile? ~„ — Le Resultat de la Dietine de Masovie, d'envoyer à Sa Majesté des Deputés avec la proposition d'une Diete Extraordinaire, a eté l'effet des alarmes et des avertissements de Msgr le Castellan de Cracovie du danger du coté d'Orient.. Come ce motif cesse presentement par les Lettres du Grand Wezyr et du Pasza de Chocim, je crois que MMrs les Deputés n'entreprendront pas le voyage.. En tout cas le projet de la Reponse que Sa Majesté donnera et de bouche et par Ecrit selon la coutume est fort bon, suivant l'avis et le Conseil du Senat.. Au reste, je remets mes petits avis à la communication des relations que Sa Majesté recevra ensuite touchant cette paix entre le Czar et la Suede.. En remerciant cependant Votre Exclnce avec toute la reconnoissance pour la grace en faveur de Mr. Szembeck, je l'assure que quoique le privilege ne peut pas lui servir l'homme n'etant mort, je ne cesse pas d'avoir les obligations à Votre Excellence sur-tout pour les expressions de son Amitié à mon egard à cette occasion. ~„ — 4°) Msgr l'Eveque de Cracovie m'a ecrit de meme = qu'à

 qu'à votre Exclnce au sujet du jeune Prince de Teschen: je ne sais d'où il a eu cette Relation? et d'où on l'a sû meme à Varsovie,? puisque cela devoit etre un secret: l'affaire etant donc devenue publique, je dirai en toute confiance à votre Excellence: ad 1mo) qu'on a entamé l'affaire à Rome, et on y a envoyé des Lettres de Sa Majeste, sans avoir attendu Mon avis là-dessus: ad 2do) que le jeune Prince de Teschen ne scauroit possèder les benefices en Pologne sans avoir auparavant l'habileté pour cela, par une Constitution dans une Diete: ad 3o) Votre Exclnce voudra bien faire l'usage de cet eclaircissement selon qu'Elle le jugera. ~„ — 5o) Je remercie votre Exclnce pour la communication necessaire des particularités de la paix conclue entre le Czar et la Suède. — En faisant cependant des voeux au Ciel tres sinceres pour la conservation de la santé de votre Excellence, dont l'indisposition m'avoit sensiblement touchée, Je suis avec tout le respect..

241.) Kopija Listu Jmp. Kanclerza W. K. do Jmpana Załąski Podsędka Łomżyńskiego. - z Kupisk dnia 8. Octobris 1721. r. -

Doniesli Mi tu Jchmc Panowie Possessorowie Wsi Siemienia, według tego Memoryału który tu inkluduię, rozne pretensye swoje w Sąsiedztwie z Dobrami Starostwa Łomżyńskiego emergentes: upraszam tedy wielce WmmPana, abyś captato opportuno tempore zjechać do pomienionego Siemienia raczył, y porozumiawszy o co idzie, chciał te differencye uspokoić tak, ażeby ani Jchmc krzywdy niemieli ani Starostwo w prowentach uszczerbku niecierpiało. - Roskazałem Panu Jurskiemu aby adinwencyi WmmPana zadosyć uczynił. Upewniając zatym WmPana o należytey Mojey za podiętą fatygę wdzięczności...

242.) Dedykacya xiązki Jasnie Wielmożney Jeymc Pani Szembekowey Kanclerzyny Wielkiey Koronney..

Historya o cudownych trzech Przenayswiętszych hostyach swiatu się zakazać pragnie Jmieniem JWmmPani Kanclerzyny Koronney. - Ten który wszystkie w niepochybnych wyrokach swoich Cudu tego pomiarkował okoliczności, przeznaczył y to aby, przy Splendorach Oyczystego Wieniawy, które Polski nieśmiertelney obszernością Sławy napełniaią horyzont, Cześć Cudownego w trzech hostyach Boga z ludzkiey niepamięci windykowana całemu zajaśniała Swiatu. — Zakopany głęboko Krzyż Zbawiciela na widok wystawiła

Hele-

Helena Augusta! podobney u świata wziętosci, życzą Sobie Cudowne=
utajonego w Sakramencie Boga Dzieła; żądają, aby pod Imieniem Równey
Rzymskiey Augusty, jako Domu Wysokiego prosapią tak pobożnością y Cnot
wysokich emulacyą, do ludzkiey przyszły wiadomości; y Skarb poniekąd przy=
tłomiony, teraz na prezent wystawiony, aby wszystkim jaśniał Obywatelom.
Cisną się do Rąk JWW Nwm Pani, traktem historycznym zebrane trzech Nay-
świętszych hostyy Cuda; że w JWW Nwm Pani piękne natury przymioty y sko-
ligowane Łask Niebieskich fawory, nie bez admiracyi Swiat Polski widzi. –
Inni Fortunie, Honorom służą; Tobie Fortuna y Honor. ~ Swiata Dostojeństwa,
oświeconym wysoko rozumem ku Czci Boskiey pomnożeniu, ku osiągnieniu
szczęśliwey wieczności, ku wsparciu Ubogich y Erekcyi Sług Boskich y Słu=
żebnic, obracasz. – Widziały przezornie Nieba żarliwy JWW Nwm Pani Affekt
y pałające ku Nayświętszemu Sakramentowi Serce, dla tego oddany Czci Pana
Tego Memoryał przy herbownym depozytować Kleynocie obligowanemu Karme=
lowi Poznańskiemu doradziły. ~ Niegłoście Swiatu tey ku Nayświętszemu Sa=
kramentowi pobożności JW Jm c Pani Kanclerzyny Koronney Domowi! Milczcie,
ktorzy przy codzienney konwersacyi na przykład do pobożności wzbudzający pa=
trzycie! ~ Zasłaniay wynikających przed okiem ludzkim promieni jako chcesz
szukająca Cieni pokoro!; Żarliwość JWW Nwm Pani Kanclerzyny ku Utajone=
mu pod Osobami Chleba Panu, zatajona być niemoże. – Wydają Swiatu
pałający affekt One uprzeyme z wylaniem Serca Pana Tego adoracye; One
pokorne przed niedostępnym Majestatem zniżenia; przedłużone z układnemi
modlitwy skromnością nieslęsknione y nad wszelkie Swiata Zabawy milsze
z Bogiem y w Nayświętszym Sakramencie utajonym konwersacye. – Głoszą
ognistą miłosci częste z Nabożnym przygotowaniem Nayświętszego Sakrame=
ntu przyymowania; codzienne z bogomyślną rekollekcyą przy niekrwawych
ofiarach assystencye; żarliwe Czci Pana Tego promocye; pomnożona na wielu
mieyscach Chwała y poszanowanie. ~ Cokolwiek obelgi w błotach - kątach - w
lokach Nayświętsze hostye zniosły, tu się nadgradza: Gdy przy nieogarnioney JW=
Domu Jasnosci południe chwały osiadają, y rozprzestrzenionym po Całym Polskim
Swiecie Splendorem w pamięci wszystkich Obywatelow jaśnieć będą. – Wspania=
łą Nayjaśnieyszy Polski Monarcha Władysław Jagiełło Cudownym Hostyom
wyst=

 _ : wystawił Bazylikę: jeszcze Rzymskiemu równego żądają Capitolium, które w Oyczystym JWW NWM Pani znayduią Kleynocie. — Za Nayjaśnieyszego Jagiellona munificencyą, Cześć Nayświętszego Sakramentu dosyć jaśnie weszła: rosła potym y znacznie się szerzyła: w zupełności do ludzkiey podana wiadomości przy Jaśnie: Wielmożnych Leszczyńskich Splendorze. ~ JW: Wieniawę nietak ludzka wystawiła inwencyą, jako Mądrość przedwieczna niedościgłym erygowała rozumem, na grunto: wnych nieśmiertelney Sławy y wysokich ku Oyczyznie Zasług utwierdziwszy kolum: nach: dla tego, Sama też Sobie wiekopomney Czci Swojey zapisując Rezydencyą Ty: tuł własności przywłaszcza. — I dobrze: jeżeli bowiem Boskiey Cudow Wszechmoc: ności jedyne compendium - Cudowny w trzech Hostyach Chrystus, jeżeli miraculo: rum miraculum, jeżeli nieprzebranych niewyczerpany Ocean Dobrodzieystw, nale: żało aby Czci Swojey pomnożenie miał przez rodowitego Jaśnie Wielmożnych Lesz: czyńskich Wieniawę; który honorum et meritorum Compendia zamyka w Sobie.- Tu w wieczności hieroglifiku nieśmiertelna Sława Tron osiadła: tu heroiczne dzieła Majestat, Zdrowe Oyczyźnie Rady Officynę, mądrość y rostropność Pento: ria założyła: tu skarbione długim zbiorem Zasługi Wieki różniące depozyt mają. — Na Szali Niebieskiey złożono Baltazara Króla, y niedoważał, inven: tus est minus habens: Oyczysty Kleynot ma nieoszacowany u Swiata y Nieba szacunek, Caput ejus aureum optimum z złotych a u Polskiego Swiata waż: nych złożony głów. ~ Niepodoba Mi się Ow Nabuchodonozora posąg, który coś z wierzchu złota pokazując - daley srebrem błyszcząc - miedzią, - żelazem y gliną zakończył: na Oyczysty JW. Leszczyńskich Kleynot gdy oko obracam, wszystek Złoty widzę; od Złota zaczął originacyą od dzielności y męstwa biorąc, nieprzerwanym Złotych zasług przeciągiem wieki różnił y zdobił; na złocie zakonczy, co mówię zakonczy? nieśmiertelne zasługi do szczęśliwey wniesie wieczności. — Kto JWW. Leszczyńskich Domu Seriem wywieść pragnie, złotemi głowami u Swiata ważnemi Dystynguować winien: ile Prześwietnych liczy Antenatow, tyle głów złotych nieśmiertelney szacować podaje Sławie. - Dobrze ktoś powiedział: Si tot in uno Capite spectes Capita, immensi Caput Orbis erit; perlege Fastos, totumque in hoc capite invenies Capitolium. - Nay: wyższym Oyczyzny Dygnitarstwom y JWW. Leszczyńskich Wieniawa złote poda: wał głowy: na Arcybiskupich Praeminencyach, Biskupich Katedrach, na wy: sokich Prelaturach, Oyczysty z Polskiego podziwieniem swiata jaśniał kleynot.- Gnieznieńska Katedra tu Godnych szukała Prymasow y znaydowała: Warmińska

y Samb

y Sambińska Stolica nieraz Oyczystego splendorem Kleynotw zajaś=
niała. Kujawskie, Płockie, Kijowskie, Łuckie Infuły, same się złotym herbow=
nego Zaszczytu głowom wdzierały y wpraszały: wszystkie niemało święcone
rzeką poświęcone y uczczone naywyższe Katedry drogiemi Prześwietnego Do=
mu zaszczytami: zazdrościły tego Naywyższym Katedrom szczęścia inne pre=
łatury; znieść niemogły aby się podobną niezaszczycały prerogatywą; y te
Prześwietnego splendorem Wieniawy jaśniec chciały, y jaśniały. ~ Dopieroż
Senatorskie Krzesła z Oyczystego JWW. Leszczyńskich Kleynotu, zalecenia y ozdo-
by szukały: zasłużonych Oyczyźnie Senatorow, Wojewodow, Kasztellanow z JWo=
Domu Tego kto skomputuje? : dotąd nieśmiertelney echo sławy Polskiemu
głosi Swiatu, jak wysokiemi jaśnieli Cnotami różnych wiekow JW:t z JWWch
Leszczyńskich Wojewodowie, Poznańscy - Kaliscy - Bełscy - Podlascy - Derpatenscy-
Brzesko Kujawscy: zaszczycały się Tym Prześwietnym Imieniem różne Polskiego
Narodu Kasztelanije, Poznańska - Brzeska - Nakielska - Szremska - Przemyska:
inne naydostoynieysze Urzęcy Koronne za honor miały gdy w JWW. Leszczyń=
skich Rękw spoczęły. ~ JW. Wieniawa, Monarchom - Oyczyźnie - Stanom wszyst=
kim podawał miłych Kanclerzow Koronnych; Skarbowi nad Skarby droższych
Dyspensatorow: wszystkie niemal Wielkie Koronne Urzędy, JWWch Leszczyńskich
dzielna godnie piastowała Ręka: z równą Antenatom Chwałą naywyższe
Województw dostojeństwa moderowali Principe Nobilitatis Godni z JWW. Lesz=
czyńskich Podkomorzowie. ~ Jeszcze wielkością Imienia y sławy nieśmiertel-
ney obszernością Wielko-Polskie napełniają Kraje liczni różnych wiekow
z JWWch Leszczyńskich Generałowie Wielkopolscy: wszystkie Swiata Polskiego Pro=
wincye Imienia Tego Zaszczytami jaśniały, aby Oyczystego sława Kleynotu
po całey rozszerzona zostawała Oyczyźnie. ~ Wszyscy Ci w wiekopomney ży=
ją pamięci: których wysokie Cnoty na sobie wyraża y całey Oyczyźnie pre=
zentuje Wojewoda Kaliski, przezacny Genitor JWW Nwmcpani. — Jeżeli naywyż-
szy stopień Zacności, przy wspaniałości fortuny y dostojeństw, Chrześcijańskiemi
jaśnieje Cnotami; w JW. Wojewodzie wysokich honorow fastigia na kollekcyi do=
skonałych Cnot jako gruntownym stanęły fundamencie: sprawiedliwość - pobożność-
religia - wiary żarliwość - ku ubogim przychylność - przy wielkiey Zacności przystę=
pna każdemu Łatwość rezydencyą założyły. — Do tak wielkich Zaszczytow,
nati

 —natiwa przyłącza decora JW Pani Barbara Brzostowska Przezacna JWW. N. W mmpani Rodzicielka, wnosi Jaśnie Wielmożne Tytuły, wnosi z wysokiemi dostojeństwy Domu Prześwietnego naydroższe Skarby, wnosi ze znakomitemi Prześwietnych Antenatow zasługami dziedzictwem wzięte, emulacyą wyrażone Cnoty. ~ Dopieroż bez uszczerbku Oyczystego JWW Imćpani Kleynotu twierdzieć mogę, żeś JWW N. W mmpani w ślubne z Prześwietnym JWW. Szembekow Domem zaszedłszy vota, Oyczystemu Wieniawie wiekow Zaszczytami zalecone mu, złote przydała pola pełne złotych kłosow, w ktorych nieinne tylko Arcybiskupich-Biskupich - Senatorskich dostojeństw y Naywyższych Koronnych Urzędow zbierasz żniwo. — Przydałaś JWW N. W mmćpani pola, na ktorych zwycięzkie Laury, fatalne nieprzyjaciołom Oyczyzny y Religij kupressy, Roże pieszczone rosną; ktore przedziwną wysokich Cnot Wonią całą napełniają Oyczyznę, y miłą Polskiemu Swiatu przynoszą wiosnę. — JWW^{ch} Szembekow Prześwietny Dom, jednych religione et pietate Numas, drugich Consilio Catones, innych eloquio Tullios, fortitudine Scipiones, ku podziwieniu y weneracyi Lechico Orbi wystawuje. — Co wszystko JW Imćpan Jan Szembek Wielki Kanclerz Koronny przy ślubnych wotach z Oyczystym JWW^{ch} Leszczyńskich Kleynotem skolligował: z jedney strony Chrześcijańska pobożność w JW. Kanclerzu Koronnym, nędznym protekcyą, Sierotom asyllum, ubogim opiekuna, prawom Stróża, Klasztorom Fundatora, chwale Boskiey pomnożyciela, Religij Obrońcę erygowała; z drugiey Oyczyzna Chryzostoma aurei Oris, Chryzologa Aurei Sermonis, mądrości — z ktorey one na Seymach oracula — godne dyamentowey celatury arbitria — consiliorum gemmæ płynęły, niedościgłe solium pokazała. ~ Obszernieyszey JW^{o} Kanclerza honorow y Cnot dedukcyi, pokora gdy zakazała; same nieutrzymane y wynikające Cnot promienie potomnym JW^{o} Imie intymują wiekom: że quæ divisa beatos efficiunt, collecta tenet. ~ Consanguinitatis albo affinitatis arborem na Oyczystym nieerygnię polu: wiem bowiem że Lechicum impleret orbem Inclitis ampliata decoribus arbor una nemus. — Więc przy tak obszerney JW^{o} Kleynotu Jasności, weyść Swiatłu publicznemu o trzech Nayświętszych hostyach od Żydow skłótych historya żąda: życzy sobie zakazać się Swiatu JWW N. W mmpani Imieniem. — Jako żarliwym ku utajonemu w Sakramencie Bogu JWW N. W mmpani pałasz affektem,

tak

ten Oycu Jego pomnożeniu oddany Memoryał Wielmożna racz ogarnąć= protekcyą. – Niech Polskiemu jaśnieią Swiatu wzbudzone Boskiego ramienia Cuda, za Erekcyą JWW Nwmpani: niech w sercach y pamięciach ludzkich ży=ją y jaśnieją, jako w Sercu JWW Nwmpani miłość Sakramentu tego żyje y jaśnieje. – Ten zaś który siebie samego od trzechset lat y daley niepo=jętym pod osobami chleba konserwuje sposobem, szczęśliwey fortuny-hono=row- JW: Domu y skolligowanych – oraz długowiecznego życia konserwować będzie progressy. – Ten ktorego Czesc Swiatu wznidzie, przez JWW Nwmpani Erekcyą, wdzięcznemi tę ku Sobie przychylność Łask swoich promieńmi objaśniać nieprzestanie póty, póki po szczęśliwym długowiecznych lat bie=gu w nieodmienney wiecznego szczęścia jasności nieosadzi. – Te uprzeymych affektow wota Cudownemu w trzech Hostyach Bogu nieprzestannie zalecać oblig na się zabiera etc. — " — . — " — .

243.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza W.K. do JmciPana Wojewody Malborskiego. – z Kupisk dnia 15. Octobris 1721. Roku.

Powróciwszy z Pielaszkiewic, w którey drodze dla złey y przykrey chwili blisko dwóch niedziel byłem, zastałem tu List WmmPana d. 27. 7bris. – w Interessie Kościoła Lisniewskiego niemiałem dotąd rezolucyi ode Dworu na postany Memoryał. – Względem beneficium Kiszporskiego, gotówem dopomódz WmmPanu omni applicatione u przyszłego JmciXiędza Nuncyusza. – Z dystrybuty Wakansow teraźnieyszych, abyś WmmPan mieć mógł jako naywiększą satysfakcyą intimo voto życzę. – Com miał respektem zawartego Traktatu Cara Jmci z Szwedami, posyłam WmmPanu in annexis: jeszcze się był Car Jmc nieodezwał Królowi Jmci po tym zakończonym Traktacie. – Poślednieysze Listy od JmciPana krakowskiego mmPana, które musiały już dotąd doyść WmPana: uspokoiły nieco dawnieysze ab Oriente trwogi; alec a Septemtrione posy=łam WmmPanu in omni confidentia świeżo odebrane przestrogi: których racz WmPan zażyć solita sua dexteritate pro bono publico, nieogłosząc tego że odemnie wyszły. – Zostawam zatym z wszelkim respektem y affektem...

244.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza W.K. do Jmp. Krakowskiego Het. W.K. z Kupisk dnia 15. Octobris 1721. Roku.

Powróciwszy z Pielaszkiewic na to tu mieysce, odebrałem ze zwykłą konso=

lacy.

 =lacyą y obligacyą List Wmmpana d. 28. 7bris. — Dziękuję uniżenie Wmmpanu za kommunikacyą Listow utwierdzających nadzieje nasze bes:pieczeństwa y pokoju z potencyą Turecką. — Jakiem tu odebrał wiadomości o zawartym między Carem Jmcią y Szwedami Traktacie, posyłam Wmmpanu in annexis: przydaję oraz in omni confidentia (: supplikując o menażowanie Osoby Mojey :) doniesioną Mi przestrogę, która day Boże aby żad=nego niemiała fundamentu. — Zostawam zatym z wszelką obserwancyą &c.

245.) Kopija Listu Jmpana Kanclerza W. Koron.^o do Jmxiędza Polnarowskiego. z Kupisk d. 15. Octobris 1721. Roku.

Relacya naprzod Jmcxiędza Biskupa Przemyskiego mmpana, a potym y List Wmmpana uspokoiły ciężki żal móy który miałem do Wmmpana. — Niech Pan Bóg wybaczy Wmpanu: Ja dla Niego et in spe rekompensy przez pa:mięć Wmpana tak duszy s.p. Xcia Jmci Prymasa Dobrodzieja jakoteż y Osoby Mojey przed Majestatem Boskim przy Swiętych Ofiarach zapominam wszystkiego, et reassumo affectum dum omnium obliviscor. — Niewątpię że Jchmc Xiężą Exekutorowie mmmpanowie tak wielcy y godni ludzie w Kościele Bożym y w Oyczyźnie Naszey jako wszystkim tak y Samemu Wmmpanu uczynią, co uznają reale, a tum justitiæ. — Do Jmcpana Pu:cheta posyłam List: oraz jestem. — " —. ~. —.

246.) Kopija Listu Jmcpana Kanclerza W. Koronnego, do Jmci Pana Pucheta. — z Kupisk d. 15. Octobris 1721. Roku.

Odezwał się już do Wmmpana albo też odezwie Jmcxiądz Polnarowski Kanonik Gnieźnieński o dyspensę respectu retentionis beneficiorum: proszę y Ja Wmpana abyś chciał przyłożyć wszelkiey applikacyi do otrzymania teyże dyspensy. — Prałat Ten dobry y dobrze zasłużony w Kościele Bożym y w Domu Moim promo:wowany na te wszystkie beneficia od s.p. Xcia Jmci Prymasa Dobrodzieja, będzie wdzięczen pracy Wmmpana: alec y Ja będę Mu za nią partykularnie obligowany, zostając. — " —. — " —. ~.

247.) Copie de la Lettre de Son Excell^ce Mgr le Grand Chancelier de la Couronne à Mr Reyna. à Kupiski le 17. d'Octob. 1721.

Je vous suis bien obligé de ce qu'en remplissant la charge de Mr Sardi, vous usez à mon egard de la meme punctualité dans la communication des nou:velles, que Mr Sardi a toujours observé. — Vous pouvez etre persuadé: mon

~~Monsieur! de mon~~ application pour ~~seconder~~ vos Soins dans les affaires des postes: etant avec tout l'estime et reconnoissance ~." —.

248.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le Grand Chancellier de la C. à Mr. Jean Vincenti. à Kupiski le 17. d'Octobre 1721. ~.

Je vous suis bien obligé pour votre Condolence sur la mort de Monseigneur le Primat, et pour l'expression de votre amitié pour Ma Maison. – Cette attention augmente estime que je conserve et conserverai toujours aussi-bien pour votre personne que pour les Successeurs du defunt Mr. votre Frere; etant.

249.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le Gr. Chancelier de la Cour.ne à Mr. le Chevalier Belli. à Kupiski le 17. d'Octobre 1721. –

En vous remerciant pour votre Condolence sur la mort de Msgr le Primat, et pour toutes les expressions de votre amitié a mon egard; je vous puis assurer que vous m'avez obligé sensiblement avec cette attention, et que je souhaitte de pouvoir vous en temoigner ma reconnoissance. – Envoyez moi les informations necessaires à l'egard de cette poste, et je tacheray de faire tout mon possible pour votre satisfaction: etant avec estime etc. ~." —.

250.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Gr. Chancellier de la Cour.ne à Mr. le Baron de Hagen. à Kupiski le 17. d'Octobre 1721. l'Anée

Je suis sensiblement obligé à votre Exce.ce pour la condoleance sur la mort de Msgr le Primat. – En souhaittant de tout mon coeur, que le Bon Dieu eloigne de votre Exce.ce toutes sortes d'adversités, et la comble avec ses benedictions, je suis avec toute consideration de votre Excellence etc.

251.) Kopija Listu JmćPana Kanclerza W. Koro.ne [illegible] Pod:skarbiego W. Koron.e – z Kupisk die 17. Octobris 1721. A.o

List Wmć Pana przez umyślnego ordynowany z partykularną odebratem konsolacyą; ciesząc się z pożądaney wiadomosci o zdrowiu dobrym Wmć Pana, [: którego jako naylepszego w niezamierzone lata cum omnigena faustitate intimo voto życzę :], jakoteż z podaney do przysługi Wmć Pana okazyi. – Papiery zapieczętowane oddatem Umyślnemu. – Żeś Wmć Pan expedyować raczył JmćPana Copiela tym większe Jego Królewskiey Mości P. M. M. tą Expedycyą czynisz ukontentowanie: ponieważ miał pewną relacyą [: jako Mi piszą ode Dworu :] że Turcy tey Ablegacyi czekają, y że będzie od Nich mile przyjęta, życząc sobie zostawać z Nami w pokoju. – Instrukcya należycie et ad mentem samego Wmć Pana według insynuacyi Jego napisana: y jestem jako plenus vot

170. =votorum tak non dubius spei, że ta ablegacya będzie in publicum pożyteczna, y że już będziemy wiedzieli pewnie /: jako WMmPan prudentissime piszesz:/ quid sperandum? albo strzeż Boże metuendum od tamtey strony? co samo niemałą rzecz mała. — Jakiem odebrał particularitates o Traktacie w Neysztadzie konkludowanym? posyłam WMmPanu in annexis, in casum żebyś ich WMmPan dotąd niemiał. — Tak suppono, że Car JMc przynaymniey teraz post actum peractum kommunikować będzie JEgo Królewskiey Mci P. M. M. transactæ rei seriem: a ztąd Król JMc miarkować będzie dalsze swoje rezolucye przypadając ad magnum sensum WMmPana. — Którego nieodmienney oddawszy się Łasce, zostawam na zawsze cultu debito etc. —·—

252. Kopija Listu JW: JmPana Kanclerza W. Koron. do Kapituły Chełmińskiey. — z Kupisk dnia 18. Octobris 1721. Roku.

JmcXiądz Krygier Proboszcz Grudziądzki zażywa niniejszey Instancyi Moiey do WMmPanow, aby circa usum Mantoleti et circa titulum honorarij Cathedralis Culmensis, /: ktoryto honor s. p. JmXiądz Biskup Chełmiński konferował Mu raczył:/, mógł być y przez WMmPanow konserwowany. — Ktoręto Instancyę Moią za JmcXiężem Proboszczem z tym większą usilnością wnoszę do WMmPanow, że Mi są znajome dobrze Eximie Tego godnego Kapłana qualitates; y że ta honoru dystynkcya przyniesc Mu może tym większy respekt w Tamtym Miescie Akatholickim. — Uznaną w tey mierze WMmPanow facilitatem et acceptationem tey uniżoney Moiey Instancyi, jako in universum Rzewnemo Capitulo tak y każdemu z WMmPW in particulari odwdzięczać y odsługiwać winien będę: zostając na zawsze ze wszelką obserwancyą.

253.) Kopija Listu JmcPana Kanclerza W. Kor. do JmcPana Woiewody Ruskiego. — z Kupisk dnia 18. Octobris 1721. Roku.

Nie drogom ani zabawom Moim racz WMmPan attribuere causam przerwaney korrespondencyi, ale swemu dyspensowaniu w ostatnim Liscie Jego na wyjezdnym do Litwy danemu. — Juzem Ja do tego w przeszłych Moich Listach dostatecznie wyraził sensum Meum WMmPanu we dwoch tych punktach, Ukraińskiey z Protopopą transakcyi y Gdańskiey ugody. — Na któreto Listy referując się, to tylko przydaję przy oddaniu życzliwey Moiey WMmPanu uniżoności, że pro 5ta Novembris stanę da Pan Bóg w Warszawie; gdzie = pow:

~~powziąwszy wiadomość, w jakich terminach odezwali się ultimarie Gdań~~szczanie do Jmpana Pisarza Dekretowego, y do jakiego końca? y jakim sposobem? moglibyśmy rzeczy wykierować ad satisfactionem Wmmpanow; natenczas nieomieszkam obszerniey odezwać się Wmmpanu: życząc sobie omni possibili studio świadczyć Onemuż żem jest prawdziwie etc. — " —. —

254.) Kopija Listu Jmpana Kanclerza W.º Kor.º do Jmp.ª Wojewody Podolskiego. – z Kupisk dnia 18. Octobris 1721. Roku.

Cieszyłem się wielce y cieszę jako z pomyślnych ab Oriente wiadomości, tak y z uchwalonych na Seymiku gospodarskim Prześwietnego Województwa Podolskiego cura et sollicitudine Wmmpana na fortece Podolskie prowiantow: – Bardzo zaś żałuję tego, że Instancye Wmmpana do Prześwietnego Województwa Wołyńskiego dla niedoszłego tamże Seymiku gospodarskiego a oraz y w Łaczney Ziemi Halickiey nie miały votivum successum. – Dałby to Pan Bog, żeby Rzeczpospolita raz na zawsze mogła sufficienter na Seymie obmyślić securitatem granic swoich: do czego pro modulo gotówem zawsze sekundować gloriosissimos conatus Wmmpana. – Przeszłą pocztą posłałem Wmmpanu particularitates skonkludowanego Traktatu między Carem Jmcią a Koroną Szwedzką: przez tę pocztę miałem ode Dworu, że xże Jmc Dołhoruki z Ordynansu Cara Jmci uczynił notyfikacyą Jego Królewskiey Mci P. M. M. tegoż zawartego Traktatu, że Król Jmc P. N. M. z Rzeczpospolitą y z Państwem swoim dziedzicznym jest comprehensus w tymże Traktacie, y że Car Jmc miał wkrótce wyprawić do Króla Jmci do Saxoniy Ministra z obszerniejszą o tym wszystkim relacyą. – His expressis zostawam na zawsze. –

255.) Kopija Listu Jmpana Kanclerza W. Kor.º do Jmpana Wojewody Malborskiego. – z Kupisk d. 18. Octobris 1721. Roku. –

relacyą oddprawioney przez Wmmpana w Elblągu Kommissyi z należytym oddebratem respektem, ubolewając że te kłótnie jeszcze przyjdą przed Sąd Jego Królewskiey Mci Assessorski. – Interess eliberacyi Territorij Elbingensis, jako zawsze był tak y będzie curae et cordi przy Seymowey expedycyi. – Względem kościoła Zisniewskiego przypominał Jmpan Sekretarz Dembowski Jmp. Grafowi Manteuffelowi: ale Ten mu odpowiedział, że Minister Króla Jmci w Berlinie niemiał jeszcze od Tamtego Dworu żadney w tym punkcie resolucyi. – Co doniostszy

256.) Instrument Przywileju Jmpana Kanclerza W.º Koronnego

Starost

=Starosty Łomżyńskiego na Starostwo Bartne Jmćpanu
=Piotrowi Suskiemu. w Kupiskach d. 20. 8bris 1721. r. Dany.+

Jan na Słupowie Szembeck Kanclerz Wielki Koronny, Łomżyński-Zambrowski-Koliński-Grudziądzki etc Starosta. — Oznaymuię niniejszym Listem Moim wszem wobec y każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy: Iż prezentowali Mi Uczciwi Bartnicy Starostwa Mego Łomżyńskiego Elekcyą, w Nowogrodzie w Domie Sądowym Bartnym pisaną, w Niedzielę przed Świętem Świętey Maryi Magdaleny w Roku 1721.; y supplikowali Mi, abym Władzą Moją Starościńską na Tey Elekcyi jednostaynemi głosami obranego za Starostę Bartnego Jmćpana Piotra Suskiego approbował y potwierdził. — Zaczym skłoniwszy się na pomienioną Supplikę Uczciwych Bartników, przerzeczonego Jmćpana Suskiego za Starostę-Bartnego obranego approbuię y potwierdzam niniejszym Listem y Przywilejem Moim: zalecając pomienionemu Jmćpanu Suskiemu, aby prawa Bartne y zwyczaje ich nienaruszenie utrzymywał, sprawy według Świętey Sprawiedliwości sądził, oddawania danin w całości od Bartników do Prowentów moich Starościńskich należących przestrzegał, y inne dawne zwyczaje zachowywał. — Który to Przywiley ma Mu służyć, do należytego na Tym Urzędzie według zwyczajów y powinności Tegoż Jmp. Suskiego sprawowania się, y do dalszey Dyspozycyi Moiey. ~ Na co dla lepszey Wiary Ręką własną przy pieczęci Moiey podpisuję się. — Dan w Kupiskach etc. = Jan Szembeck K. W. Koro. Star. Łomż.

257.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Gr. Chancelier de la Couronne, à Sa Majesté le Roi.- à Kupiski le 22. d'Octobre 1721. an.

Votre Majesté aura la relation de mes petits avis par Mr le Grand Ecuyer de Lithvanie, - sur nouvelles de la paix entre Sa Majesté Czarienne et la Suede.. Je remercie tres-humblement Votre Majeste, qu'Elle a bien voulu m'informer de ce que Mr le Prince Dolhoruki lui a notifié par ordre de son Maitre, et pour la confiance dont Vo. Mjsté m'a honoré par Sa Clemence. - Votre Majesté juge avec Sa penetration incomparable tres-sagement, que l'on ne sçauroit reponđre que dilatarement sur ce que l'Envoyé de Sa Majesté Czarienne portera, en remettant tout à la Diete. ~ L'Ordre de Votre Majesté pour Me rendre auprès de Sa personne Sacrée, quand ce ne seroit que pour lui faire Ma cour, m'etant tres-avantageux, je souhaiterois de tout mon coeur de

pou-

pouvoir l'accomplir des-à-present; si ma santé /: dont la foiblesse et particulierement dans cette saison est bien connue à votre Majesté et laquelle avec l'age devient plus grande:/ ne m'en empechoit point. ~ Votre Majesté aggréera mon empressement tres-sincere pour son service selon mes forces, et ma soumission avec laquelle je suis pour toute ma vie, Sire! de votre Majesté..

258.) Copia Literarum Dñi Baronis de Martels Residentis Caesarei, ad Illustrissimum et Excellentissimum Supremum Regni Cancellarium. — Varsaviae, d. 23. Octobris 1721. Anno..

Quemadmodum Dominus Metricans Mihi indicavit, Dñum de Radoliński esse conquestum, quod licet facta Excellentiæ Vestræ requisitione merces relaxaverit, nondum tamen causæ Suæ justitiam obtinere possit; ita Me coactum video Excellentiæ Vestræ exponere, dictum Dñum Radoliński Exclntiam Vram sinistre informasse. — Eademque ex his adjectis instrumentis videre non dedignabitur, prætextum illum sub quo merces detinuit omnino falsum esse, easque sarcinas quas ut suas proprias declaravit nullatenus ad Illum sed ad Judæum spectare, ita ut contra jus gentium et contra utriusque nationis Compactata huic Infideli omnem opem tulerit. — Similiter Excellentia Vestra ex Mandatis Caesareis ad Curiam in Sylesia datis videbit, qualiter tam Domino de Radoliński quam coeteris omnibus Dominis Polonis et Peregrinis summaria ac plena justitia fieri debeat. — Spero fore, ut Excellentia Vra intuitu harum circumstantiarum et quod Dñus de Radoliński sit causa causati eò intendat, ut Mercatoribus damnum Ipsis per tam longam mercium suarum detentionem illatum resarciatur. ~

Haec non sola causa quà Exclntiam Vram importuno, sed adhuc alia majoris momenti est: et ut Exctiæ Vræ rem melius exponam, curavi in Latinum verti Mandata nudius tertius ab Aula Nostra accepta: vi quorum Me ad Rempublicam et specialiter ad Exctiam Vram convertam, Nomineque Imperatoris satisfactionem petam. — Et causa est, quæ concernit Dñum de Zakrzewski: qui non solum nec minimam attentionem pro dehortatorijs Curiæ Sylesiæ et pro Literis hac super re ab Exctia Vra scriptis habuit, sed adhuc violentias suas continuat, Literas Curiæ Sylesiæ despiciens, detinendo in hunc usque diem novem Rusticos cum suis curribus et equis quos aliquibus jam mensibus carcere detinuit. — Instrumenta hic annexa et in Latinum traducta tam fusè de hoc loquuntur, ut superfluum judicem plura Ipsemet apponere. — Una ex parte Exctia

Vestra

 _ = Vestra cognoscet Imperatoris zelum et desiderium bonæ intelligentiae cum Polonia conservandæ, promptæque justitiæ in quibusvis casibus tribuendae: ex altera parte Exc:tia V:ra videbit, quod Sua Majestas Caesarea ad subditos Suos protegendos contra oppressiones et violentias sit obligata: et si D:nus de Zakrzewski nullis medijs amicabilibus ad aequitatem et promptam satisfa:ctionem movendus sit, Sibimet-Ipsi importunitates aut molestias inde ori:turas attribuere debebit. ~ Excellentia Vestra, quæ in omnibus semper oc:casionibus tantum zeli pro bona concordantia ac intelligentia inter utrasque Nationes demonstravit, in hacce causa et justa - et gravi Suam Authoritatem interponere atque Domini de Zakrzewski contumaciam convincere ac malis tandem eventibus, qui casu renitentiæ videntur inevitabiles, praevenire digna:bitur; in quibus absit ut Respublica se immisceat: Illa nihil invenire po:terit quod non reprehendat: e contra hujusmodi tranquillitatis perturbatores poenam severam promerentur. ~ Rogo etiam Exc:tiam V:ram ut Me Responso Suo dignari placeat, sicuti secundum Mandata Caesarea ad hoc petendum obli:gatus sum: supplicans insuper ut hac in causa efficacia sua media adhi:beat. ~ Permaneo etc. —" —. —" —. —" —.

259.) Copia Literarum Supremæ in Sylesia Curiæ ad Lib. B:rnem de Martels. de dato Vratislaviæ d. 30. Augusti 1721. Ano.

Binas Mgf:tiæ V:ræ Literas de dato Varsoviæ sub 9. et 23. decurrentis nunc Mensis bene recepimus, et ex Earum tenore perspeximus, quod conformiter Clementissimo Caesareæ Suæ Majestatis Rescripto, tam per Supremum Regni Poloniæ Cancellarium quam et per Magnificentiam Vestram ad Mgf:m Radolin-ski in causa Repressaliorum per Ipsum circa merces mercatorum quorundam hujus Civitatis exercitorum, scriptum fuerit. — Quemadmodum vero hoc ipsum tantum quidem effecit, ut restitutio horum eatenus arresto detentorum effectu:um tandem subsecuta sit, insimul vero extorsione Chartæ-Bianchæ in duplo talis cautela adhibita fuerit quæ altioris est indaginis et contra quam Societa:ti-Mercatoriæ Vratislaviensi solenniter protestari visum fuerit; ita nec a parte Supremæ Regiæ Curiæ intermissum est, statum rei ad alte memoratam Caesaream Suam Majestatem deferre: de quo quidem praesentibus hisce Copiæ

ad M

ad Magnificentiae Vrae notitiam eo fine communicantur, ut videre possit, = quam frivolo fundamento praetensus a Domino Radolinski praetextus nitatur! quasi mobilia a Mercatore Ducis jure arrestata praefato Dno Radolinski proprietariè appertinerent, et merces quamvis sine debita refusione expensarum /: cui Magnificentia Vestra pariter insistere velit :/ relaxatae ab Ipso - non vi retentae - sed spontaneè ibidem in deposito relictae fuerint. - Protectioni Divinae Nos de reliquo commendantes manemus etc. — " —'

260.) Copia Relationis, a Proxeneta /: Makler:/ Mercium Jurato Vratislaviensi Melchiore Hertwig Jaroczynum propter repetendas merces ibidem arrestatas misso, ad Seniores et Societatem Mercatorum Vratislaviensium datae. —.

Peracto pridie d. 14. currentis itinere ad repetendas Jaroczyni per Illustrem et Magnificum Succamerarium Uschovensem Dnum Josephum Stephanum a Radolinski arrestatas merces, incumbit Mihi Magnificentijs Vestris et Laudabili Societati Mercatoriae debitam relationem hoc tenore reddere : = Qua ratione septima currentis Jaroczynum veniens, illico Literas Illustris et Magnifici Senatus praefato Dno Succamerario reddiderim: Qui inter legendum a Me quaesivit, an effectus Suos Vratislaviâ mecum advexerim? cumque negative Ipsi respondissem regressit Ille, ergo nec desideratas merces Se restituere velle! sequenti vero die - octava hujus mentem Suam mutavit, merces restitutum iri resolvens, ut ita tria dolia falcium - duas cistas - et adhuc unum dolium in templo asservatum /: solutis expensis tam pro custodia per 89. florenos polon. quam ad Clerum loci pro concessa in templo depositione similiter per duodecim florenos et pro cista in Camera quadam caupone asservata pariter soluto aliquo pretio:/ Mihi tradita sint. - Quo facto cum merces hasce duobus curribus aurigae Gorunensis Simonis Girsack imposuerim, Dnus Succamerarius Quietationem super illarum extraditione a Me desideravit, quam etiam non renui : Judaei vero Hentschel, Hirschel, Lobel, Boruch et Schmerlowicz Junior, qui plurimam Mihi impeditionem fecerunt, Ipsi persuaderunt ne Jaroczyni hoc fieri sinat : hincque necesse Mihi fuit, utroque curru onusto de Jaroczyn ad aliud Ipsius praedium supra Wartam Retkowa dictum et inde duo adhuc milliaria Pizte usque, ubi Judicium est Castrense, cum Illo discedere; ibique nona currentis desideravit ut Eidem in Cancellaria loci super receptione mercium = /: que

— :/: quas Ipse prout asserebat non arrestari fecisset sed auriga Gedanensis nomine Blumel secundum datam Confessionem Suam proprio motu deposuisset:/ Judicialem Quietationem darem: in quo etiam non fui contrarius, et exemplar Quietationis praevie legendum petij: loco cujus ingens Mihi liber presentatus est, in quem nomen meum, relicto prius spatio vacuo unius phylirae, coactus inscribere debui: quamvis enim objicerem quod tali modo multa in mei praejudicium subscriptioni Nominis Mei adjungi possent, nihil tamen juvit; sed Dnus Regens Cancellariae ad munus et authoritatem Suam provocabat; Illris Radoliński vero dentibus stringebat, dimidium frameae Suae nudabat, et hac ratione cogebat ut subscriptionem Nominis Mei facerem: nec hic res substitit, sed postquam Illris Dnus Radoliński etiam assecuratione propter restitutionem effectuum Suorum Vratislaviae detentorum desiderasset, non attentis remonstrationibus Meis imo obsecrationibus in contrarium factis, nomen Meum iterata vice memorato libro, relicto iterum simili spatio, inscribere debui. — Siquidem cum saltem dicerem, quod Mihi tali ratione nescio quid? sub nomine mei praetextu affingi posset? Judicium Castrense hoc ipso vili-pendisse dicebar, nec credere: Me debere Mihi significabatur quod in Regni Poloniae Judicijs Szalbierze — sive Deceptores inveniantur: moxque Me in faciem percutere, mox in Arrestum desumptis mercibus deducere minitabatur, imo stricto gladio ad iteratam subscriptionem Nominis Mei adigebar, quo saltem merces recipere et transmittere valerem; quod etiam tandem subsecutum est. ~ „ —. Quae omnia Magnificentijs Vestris et Laudabili Societati mercatoriae decenter referre, simulque ad ulteriorem relationem circumstantiarum quarundarum in casum requisitionis oretenus faciendam me offerre volui: unicum hoc adjungens et deliberationi Magnificentiarum Vestrarum relinquens, numne /: uti in Zduny Amicus quidam consuluit:/ violentum hunc procedendi modum in Judicio Castrensi Kalissiensi denunciare atque contra hanc violentiam et inde resultabile praejudicium solenniter protestando excipere de necessitate futurum videatur? Permanens etc. —. —. —. —

261.) Liquidatio Interesse et Expensarum ratione Repressaliorum Illustris Domini Radoliński Succamerarij Vschovensis ab Interessatis propterea Mercatoribus Vratislaviensib. factarum. —

1º)

= 1°) Pro vectura et solutione vectigalis Polonici cum auriga Gedanensi conventum erat solvere 81. Imperiales, quemvis ad 5. Tymfones sive 30. grossos Caesareos computando; nunc vero pro eadem inclusive, quod prior auriga pro arrha retinuit, solvendi sunt 125. Imperiales. – Damnum itaque emergens est: — Imp. 44. Grof. —

2°) Expensae circa repetitionem mercium secundum specificationem sub Litera A. per Ablegatum Melchiorem Hertwigum erogatae — 42. 23. 4.

3°) Jura Cancellariae Regiæ Ober-Ampticæ et Senatus Vratislaviensis, pro Expeditionibus ab 8. Febr. usque ad 23. Augusti anni currentis factis, soluta sunt secundum Quietationes sub Litera B. per . . . — 77. 25.

4°) Variae Expensæ minores pro Cancellariæ Ministris, Tabellariorum mercede, et solutae per . . . — 13. 2.

5°) Solarium Advocati pro Deductionibus et memorialibus in hac causa elaboratis secundum exhibitam specificationem sub Litera C. per . . . — 20. 21.

6°) Propter retardationem qua merces per septem menses detentae sunt merito locorum cessans computatur ad. — 50. —

Summa Expensarum. 248. 11. 4.

Ubi autem hae omnes Expensæ validis Documentis justificari possunt, ita per expressum reservatur, quod arrestatæ merces inprimis rubia, uti praesumendum est, longinquitate temporis quoddam detrimentum aut jacturam passæ fuerint /: quod nonnisi Mercibus Gedanum traductis ibidemque exoneratis patefiet :/ damnum illud huic liquidationi subjunctum et liquidatum iri desuper protestando. –

Copia Documentorum huc pertinentium.

= Litera A. =

	Imp.	Gro.	D.
Connotatio Expensarum in suscepto itinere versus Jaroczynum factarum.			
Die 5. aug. usque ad 13. ej. pro comodato equo pabulo et ejus sustentatione.	9.	19.	4.
Pro custodia mercium in Jaroczyn Consuli secundum Quietationem Ipsius: = 89. floreni polonici soluti sunt: qui faciunt (Imp. Gr.)	14.	25.	
Pod-Starostae et duobus alijs Servis.	1.	6.	
Judæo Hertschel-Hirschel duabus vicibus	2.	6.	
Pro asservatione mercium in Templo quatuordecim floreni polonici.	2.	10.	
Pro labore et fatigationibus itineris Imp. unus per diem computatur.	9.	—	
Pro varijs minoribus sumptibus itineris	3.	17.	
Summa Expensarum itineris	42.	23.	4.

Vratislaviæ die 17. Augusti Ao. 1721.

= Melchior Hertwig =
= Proxeneta Mercium Juratus. =

Laudabilis Societas Mercatoria Vratislaviensis pro acceptis Ober-Ampticis Expeditionibus in materia Repressaliorum Polonicorum exsolvat 32. Imp. 1. gr. — De 8. Febr. cur. an. usque ad 23. Aug. jura Cancellariae propter Repressalia Radolinskiana a parte Laud. Societatis Mercatoriae solvenda veniunt per Imp. 45. gr. 24.

= Ex Cancellaria Senatus Vratislav. = = Faciunt Imp. 77. ~ 25. Gro. ~

= Litera C. =

Anno 1721. de die 21. Januar. usque ad 18. Augusti in causa Repressaliorum Radolinskianorum sequentia a Me concepta et expedita fuerunt: =

= Octo Libelli Supplices seu memorialia ad Magistratum et unum ad Seniores Mercatorum, pro quibus una cum mercede Amanuensis debentur Imperiales 11. 21. gr. ~ " — . Pro oreternus factis propositionibus coram Magistratu tam contra Dnum Ducium quam missos huc ab Illri Dno Radolinski Plenipotentiarios nec non Judaeum Lobel-Boruch, multasque alias sollicitationes computo Imp. 9. ~ " - . = Facit Imperiales 20. 21. gr. ~ .

= Vratislaviae d. 18. = Aug. Aº 1721. — = Martinus Godofredus Scultetus Advocatus = Juratus Ordinarius. ~ " -

262.) Copia Rescripti Caesarei ad Supremam Curiam Sylesiae sub data Viennae 23. Septembris Anno 1721. Communicati per Dominum Residentem Suae Caesareae Majestatis. -

Ex adjacente Copia patebit, quid obtenta obsequiosissima relatione Vestra de dato 28. Augusti Repressalia Succamerarij Vschovensis concernente, ad Residentem Nostrum f: cum Tit:f de Martels hodierna die rescripserimus ! ~ Prout itaque jam sub 10. Julij mandavimus, quod tam in praesenti causa Radolinskiana quam alio simili casu justitia indilate administrari debeat, ita in eo adhuc persistimus, ut Magistratui Vratislaviensi reliquisque ibidem Dycasterijs nec non Societati mercatoriae seriose injungi jubemus; ut in posterum adversus Extraneos imprimis Vicinos majorem complacentiam exerceant, frivola litigia et litigiorum ambages evitent, et prout Vicinos decet amicabiliter sese exhibeant, hacque ratione bonam cum vicinia intelligentiam introducant et conservent, severa indignatione Nostra in Contravenientes non emansura. ~ Quae omnia ut observentur, et in praesenti etiam casu Radolinsciano secundum aequitatem processu Summario procedatur, Curae Vestrae mand-

mandamus. ~ De reliquo, bene a Vobis factum censemus, quod contra = extortas nuper per Radolinscium Chartas bianchas, apud Judicium Castrense Kalissiense protestatum fuerit. ~ Ulteriusque Vobis Clementissime mandamus, ut Copiam Authenticam nobilium ab Radolinski pro Suis-proprijs allegatorum una cum alijs ad rem pertinentibus documentis, supradicto Residenti Nostro Caesareo transmittatis ~ " — " — . ~ " — .

263.) Copia Caesarei ad Dominum Lib. Baronem de Martels Residentem Rescripti. Viennâ d. 7. Octobris dati. ~.

Innotuit Tibi jam per Supremam Nostram Regiam in Sylesia Curiam, qualem violentiam in Poloniae Regno Subditis Nostris Castellanus Dupinensis Adamus Zakrzewski novem currus onustos ex pago Teschinensi in Ducatu Nostro haereditario Sylesiae sito arrestando exercuerit; et ex adjacente Copia pluribus perspicies, quomodo praedictus Castellanus non attento Illius dehortatorio et non consideratis Ejus portatoribus de novo sese gesserit: = Cum itaq; animus Nobis haud sit haecce viciniae Poloniae attentata in consuetudinem jam abeuntia diutius sufferre, ita Clementissime Tibi injungimus, ut hanc rem Nomine Nostro ad Rempublicam Poloniarum et Ministerium imprimis vero Supremum Regni Cancellarium deferas eoque insistas, ut indilatam relaxationem arrestatorum hominum-pecorum atque effectuum una cum exacta restitutione damni et interesse, Nobis vero propter exercitam erga Subditos Nostros violentiam debitam satisfactionem praestari procurent: qua non subsecuta, privatum hunc attentantem, cujus partes Respublica propter enorme tale factum non sumet, ad praestandam congruentem satisfactionem propria authoritate adigere non intermissum sinimus. Quae quidem dicto modo Reipublicae et Ministerio declarare atque desuper Responsum scripto comprehensum ab Ipsis desiderare, Nobisque quid hac in re effectum fuerit? vel secus, cito significare non intermittes, ut congruentia deinceps media applicare possimus. – De reliquo etc. ~ " — . ~ " — .

264.) Extractus ex Literis Supremae in Sylesia Curiae ad Sacram Caesaream S. Mjstem, sub dato Vratislaviae d. 15. Septembris 1721. A:

Ubi in causa Repressaliorum Zakrzewskianorum, nec Conquerentis Capituli Cathedralis iterata amicaeque requisitiones, nec Nostrum in terminis Serijs datum dehortatorium aliquid effecerunt; et e contra equi et currus una cum ligno per tres

„ — = hucusque menses non solum injustissime detinentur sed etiam prout Litera C. docet portatores Nostrorum dehortatoriorum duo Religiosi ita male habiti sint, ut exinde clare appareat, quod sine adhibitione arctiorum compulsorialiorum temerarius Iste Attentas ad rationem non sit rediturus: = Itaque non intermisimus factum hocce Sacrae Caesareae Majestatis Vrae ad Aulam Regiam Polonicam Residenti deferre, et efficacem Ejusdem Interventionem excitare. ~ Quoniam vero in absentia Regis de efficacia mandati fere dubitandum sit, statum hunc rei Sacrae Caesareae Majestati Vestrae eo fine humillime denunciare debuimus, ut Clementissime mandare dignetur, quomodo circa haec et alia ejusmodi a parte vicinitatis Poloniae in consuetudinem fere abeuntia attentata procedi debeatur? numque concessum sit, ut mediante militia hybernia hic locorum agente ijsdem obviari? et dum mitiora remedia nihil operantur, arrestati per vim homines et jumenta /: imprimis cum in locis apertis a finibus haud longe dissitis inveniantur :/ vindicari et eliberari possint? ~ " — . —.

Litera C.

Copia Relationis Parochi ad Magnificum Zakrzewski Dupinum missi.

P. P. Satisfacturus Desiderio Illmi Dni ex persuasione Dni Möritz Mihi adjunxi Dnum Höhl Parochum in Strzebitzko, cum Ille cum Polonis versatus et modum agendi cum Illis sciat; ast nullus effectus secutus. ~ Postquam devenissemus Dupinum, rescivimus Dnum Zakrzewski esse domi in Damarzyce; propterea properavimus eo ut commissa quantocyus assequerentur: at ubi illuc pervenissemus figmento Nos inde reverti curavit ideo quod Dominus dormiat: ubi vero Nos expectare vidisset, quisque ex Servis uti et Ipsius Conjux evigilare Eum fecerunt: Nos interea Eum in cubiculo expectavimus: dum autem intrasset cubiculum scuticam gerens in manu, accessimus ad Eum humanissime rogando, quatenus Istis pauperculis hominibus et quidem innocentibus qui nullo titulo Ipsi aliquid obligati essent pecora extradere dignaretur: non ut homo sed ut brutum Nobiscum processit dicendo „sicut corvus corvo non exfricabit oculum ita nec Sacerdos „ Sacerdoti, sic etiam solvat Germanus pro Germano" : ubi vero Ipsi porrexissem Decretum petendo desuper reversum, tanto magis efferbuit respondendo „ quid Ipsi cum Literis? si pecuniam non Literas tulissemus, tunc pecora extradi„disset, citius non! quamvis Nostrum centum venissent" ; et projecit Decretum ad Mensam non perlegendo illud: dum autem vocassem pro testimonio extraditi

Dar-

Decreti Subditos Martinum Smolka hortulanum ex Schkarke et Joannem Langer ex ferri-cudina: dum autem intrarent cubiculum adhuc magis in furias prorupit, et demandavit Suis Servis ut quantocyus Cives ex Dupino vocent et Istos Germanos capiant, quod velit ex Illis aliquos curare suspendi; tandem seposita omni intercessione Ille furibundus intravit stabulum: Nos ascendi:mus currum et Subditi penes currum ire debuerunt, quodsi venissent ex Du:pino Cives ut Nos Sacerdotes in ferendo Illis aliquam vim contra protes:tari potuissemus. – Coeterum Me omni gratiae et favori commendans maneo Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Dni Patroni Mei Gratiosissimi Obedientissimus Filius Christophorus J. Langer Parochus in Goschitz. – Die Vigesima Octava Augusti Millesimo Septingentesimo Vigesimo primo Anno. –

265.) Copia Responsi Illmi et Exclmi Dni Supremi Rni Cancellarij ad Magfcum Residentem Sae Caesareae Majestatis scripti..

Ex Literis Magnificentiae Vestrae de data 23. Octobris ad Me scriptis Eisque adjunctis aliquibus copiatim Instrumentis, intellexi ea quae facta sunt inter Magnificum Radolinski Succamerarium Vschovensem tum Generosum Zakrze:wski ab una, atque Subditos Ditionum Sacrae Caesareae Majestatis parte ab altera; statimque, licet itineri pro tunc accinctus essem, Literis Meis Magni:ficum Zakrzewski Vexilliferum Lenciciensem praedicti Grosi Zakrzewski Ag:natum conveni, ut Ipsum respectu horum attentatorum de quibus querela intercedit persuasione Sua inclinaret, quatenus absque strepitu juris nego:tium hoc cum Subditis - injuriatis ita accommodaret, ne Ipsi occasionem ulte:rius querulandi habeant: simul quoque et ad Illustrissimum Palatinum Juni:vladislaviensem Majoris Poloniae Generalem seorsivas misi Literas, ut in casu non praestitae per Generosum Zakrzewski Satisfactionis, Justitiam per Officium Suum Castrense Capitaneale de Eodem Grso Zakrzewski ad requisitionem queru:lantium administraret: quarum Literarum Copias Magnificentiae Vestrae communicavi. – Et cum satis circumscripta sit norma et methodus in Pactis antiquioribus et recentioribus vindicandi injurias, hinc inde inter Subditos Sae Caesareae Mstis et Sacrae Regiae Majestatis Regnique Poloniae Incolas Sibi illatas, quam Magnificentia Vestra non ignorat - vel saltem facile de illa ex ijsdem Pactis informari ac demum etiam Supremam in Sylesia Curiam certi:orem reddere potest; itaque si juxta praescriptum Eorundem Pactorum in vindica:tione injuriarum procederetur, amoveretur occasio Repressaliorum privatarumque

vind

 =vindictarum ac violentiarum, neque Ministeria hinc inde ita saepe fatigarentur. — Quae Ministeria omniaque Judicia vel Officia non tenentur nec possunt ex Officio procedere, nempe Judicis et Actoris partes sustinere, sed pars injuriata personaliter sive per Procuratorem aut Plenipotentem Suum debet coram Officio vel Judice competenti, Cui Injurians seu Reus subest comparere administrationemque Justitiae petere quam si non obtinuerit ad altius Subsellium provocare; Cui Injuriato ut summario processu eadem justitia administretur, Sacra Regia Majestas Dnus M. Clmus semper Protectionem dare parata est dabitque eam desiderantibus, ac Ministeria hujus Regni semper sunt prompta ad promotionem horum injuriatorum Vicinorum, ut indilatam in foro competenti quisque possit obtinere satisfactionem: dum et Incolae Regni Poloniae in ditionibus Sae Caesareae Majestatis non aliter injurias et laesiones suas vindicare coguntur, nulla ministeria ex Officio satisfactionem Ipsis praestant; sed vel personaliter vel per Plenipotentes Suos in foro suo injuriantem prosequi debent et solent: et quia tardius et aliquando nunquam justitiam consequuntur, inde veniunt haec repressalia et violentiae. — Cum ergo repugnet Pactis comminata propria authoritate vindicatio satisfactionis; itaque sum persuasus ad eandem dari non posse mandatum a Sua Caesarea Majestate: et Exemplum a Magnifico Capitaneo Bobruiscensi uti ijsdem Pactis repugnans, de quo plurimae in Comitijs Regni Generalibus fuerunt et hucusque non cessarunt querelae, in consuetudinem non trahetur. — De coetero maneo.

266.) Kopija Listu JWo Jmp. Kanclerza W. Kor: do Jmp. Wdy Jnowrocła-
Generała Wielkopolskiego. z Kupisk d. 25. Octobris 1721. R:

Przy oddaniu życzliwey Moiey WMMPanu uniżoności, kommunikuję WMMPanu doniesioney Mi przez JmPana Rezydenta Cesarza JMci querymoniy na JmcPana Zakrzewskiego Possessora Miasteczka Dupina: z inkludowanych Kopiy wyrozumiesz WMMPan circumstantias facti: a jako też dobra Dupin są pod Juryzdykcyą WMMPana, tak niewątpię bynaymniey, że WMMPan ex amore justitiae a oraz motivo manutentionis bonae viciniae będziesz obligował Tegoż JmcPana Zakrzewskiego do uspokojenia Tych Mieszczan Teschenskich, czyli to compellando Onego przez List Swóy czyliteż przez Sąd ad satisfactionem querulantium. ~ O co z mieysca mego instando do WMMPana zostawam na zawsze etc. —

= P. S. Posyłam WMMPanu Kopiję Reskryptu Cesarza JMci swieżego do Oberamptu Śląskiego pro administranda justitia indilata vicinis; a zatym y z Naszey strony

nale

należy Nam Starostom Sądowym pogranicznym pomimo że sprawiedliwość praestare, co fatu actualiter in hac vicinia z Prussami praktykuje.

267.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza W. Kor: do Jmc Pana Zakrzewskiego. - z Kupisk d. 25. Octobris 1721. R:

Posyłam JmciPanu Wojewodzie Jnowrocławskiemu Generałowi Wielkopolskiemu MMPanu particularitates cięzkiey na JmciPana Zakrzewskiego Possessora Miasteczka Dupina od Mieszczan Teschenskich ze Sląska querymonij przez JmciPana Rezydenta Cesarza Jmci doniesioney Mi. - Mając zaś osobliwą ku Osobie y Zacnemu Jmieniu WmmPana propensyą, zdało Mi się convenire Onegoż tą kilką liter, abyś WmmPan chciał być powodem JmPanu Zakrzewskiemu krewnemu Swemu do jako nayprędszego Tychże Mieszczan Teschenskich uspokojenia, tak motivo conservationis bonae viciniae y dla samey sprawiedliwosci jakotez Domu Swojego honoru. - Co usilnie rekommendując WmmPanu zostawam na zawsze. -

268.) Kopija Listu Jmp. Kasztelana Sendomirs: Margrabi Myszkowskiego, do JP. Kanclerza W. Kor: d. 2. Novembris 1721. R:

Pamiętno WmmPanu, że niemogąc już dłużey cierpieć elusiones JmciPana Chorążego Koronnego, uprosiłem sobie Kommissyą ad dignoscendam injuriam Meam et faciendos limites między Chrobrzem a Jmcina Zagoscią. - In termino primo = miał tyle dyskrecyi JmciPan Chorąży, że JmciPan Kasztelan Wislicki me consentiente zalimitował actum ad feriam quartam post Festa Pentecostes Anni praesentis. - Kiedy przyszedł czas, Sam sprowadził iterum Kommissarzow, którzy na Jmci czekali od srody do soboty: tandem kiedy Plenipotenci Jmcini ob non adventum Pryncypała chcieli tę Kommissyą zrzucić, Jchmcipanowie Kommissarze in fundamento Statutu 1523. - in fundamento y innych praw - osobliwie swieżego Seymu Warszawskiego ostatniego ktory pacificationis zowią, przystąpili do Jnkwizycyi, tandem ad sypandos scopulos, y uczynili to co prawo y S. Sprawiedliwość kazała. - Jmc teraz z Kancellaryi WmmPana wydał Mi Mandat do Sądow Assessorskich: w którym jeżeli mają forum Dobra Ziemskie? jeżeli Sądy te mogą znosić judicatum ultimae Jnstantiae? jeszczem o tym prawa nieczytał: bo jeżeli powtórney Kommissyi post determinatam primam wydawać się niegodzi, a dopieroż Dekretu Kommissarskiego pociągać do Assessorskich Sądow nienależałoby: kiedy zaś stało się to, gotówem y tam się odezwać jeżeli inaczey być

 ~ bydź niemoże; tylko proszę żeby tam in contumaciam czego nieotrzymała pars diversa: y to jednak WWmPan weź in maturam considerationem, jeżeli tak Zacni y Godni ludzie tuic critica podpadać mają jako Jch Mandat opisał? Więcey nieinkommodując WWmPana Łasce się Jego zalecam ~ „ —. ~

269.) Kopija Listu JmciPana Kanclerza W. Koronnego do Jmp. Sekretarza Dembowskiego. z Warszawy d. 8. Novembris 1721. Roku.

List WWmPana de 1. Novembris przez wczorayszą pocztę odebrałem. - Cieszę się bardzo pożądaną wiadomością że y Królewiczowa Jeymc et neonatus Princeps bene valent: niech Jm Pan Bóg dodaje coraz większego wigoru y konserwuje w niezamierzone lata. ~ Za tamteczne okkurrencye dziękuję wielce WWmPanu. ~ Kopije przysłane w przeszłym Liście przeczytałem. - List do Trybunału byłby był dobry, gdyby było nieinserowano tego terminu „Remissy na Seym" który obawiam się aby nieurazit Trybunału przez ubliżenie Jurysdykcyi Jego. ~ J ten List za JmciPa Goltzem może podpaść pod interpretacyą: bo Król Jmc niemoże praejudicare Juribus Ecclesiae et determinare Jey praescriptionem ne vindicet Jura sua choćby y w sto lat, y Kościół Ten y pretensya subest judiciali cognitioni. ~ J w tym Reskrypcie do Gdańska trzeba było dołożyć ad finem „contra violentiam etc manuteneant, et si „Successores Ejusdem defuncti mariti aliquid praetensionis contra Viduam vel „contradictionis contra testamentum defuncti Mariti Ipsius habent, eas jure mediante ac processu ordinario vindicent." ~ J ten ostatni List nie powinien był bydź wydany sine specificatione judicij et jurisdictionis, ad quam debet stalui; bo tylko generali termino napisano ad respondendum Judicio Nostro Ordinario: trzebało explicare, do którego Sądu chce się udać Pars z tym Bankrotem? którego strona za takim Listem mogłaby sobie powieść gdzieby chciała etiam extra Regnum, a tu intra Regnum trzeba Go sądzić jeżeli co winien. ~ Co donioślszy etc. -

270.) Supplement do Jnstrukcyi Jmp. Popielowi Staros. Tuczapsk. Jnternuncyuszowi do Porthy Othom. w Cyfrach posłany.

=1º) Starać się będzie Urodzony Jnternuncyusz ze wszelką ostrożnością y dobrą manierą wyrozumieć zdanie Porthy strony zawartego między Carem Jmcią y Koroną Szwedzką pokoju - Traktatu, dla przestrogi samegoż Cara Jmci Przyjaciela y Kolligata JEgo Krolewskiey Mci y Rzeczypospolitey. - Lubo Portha musi już mieć Jnformacyą o awantażach y fortunie Cara Jmci otrzymanych przez ten pokoy

~~pokóy; jeżeliby~~ jednak Turcy pytali się o wiadomości o tym, tedy może Jm=
powiedzieć o wielkiey fortunie Tego Monarchy, otrzymawszy cessionem tak wielu
prowincyy zawojowanych to jest, Inflant - Estonij - Ingryi - części Karelij y Po:
wiatu Wiburskiego Lehn; tak dalece że Państwa Cara Jmci graniczą teraz
ze wszystkich stron z Polską, jakoto może widzieć na Mappie. - Nadto na
morzu Baltyckiem tak się postawił już Car Jmć, że już może mieć prym nad
Szwecyą y Danią. - Ale naywiększy awantaż Cara Jmci jest w tym, że Szwecya
odmieniła faciem et statum, wprowadziwszy y wystawiwszy u siebie formam
Rzeczypospolitey; a ztąd Car Jmć niemając się czego obawiać od tamtey strony,
ma wolne ręce, y do obrócenia wielką potencyą Swoję w inną stronę gdzie
Mu się będzie podobało. ~ — 2.) Jeśli się Turcy pytać będą: jeżeli JE. Kró:
lewska Mość y Rzeczpospolita medyacyą Cara Jmci proponowaną od Niego
akceptuią? odpowie: α.) że JEgo Królewska Mość po doniesieniu tegoż Traktatu
y tey medyacyi referował wszystko do następującego Seymu. - β.) że niemasz wcale
nic ad discutiendum między Nami y Szwecyą; ponieważ już dawno Szwecya od:
stąpiła Stanisława Leszczyńskiego y z należytą dostojeństwa JEgo Królewskiey Mci
rekognicyą odezwała się. - γ.) o Granice także z Szwecyą niemamy żadney kontro:
wersyi, ponieważ wszystkie Prowincye potraciła od strony Polskiey. - Inne zaś nego:
tia małey importancyi łatwo się uspokoić mogą. ~ — 3.) Jeżeli się Turcy
pytać będą, jakiież pożytek y awantaż My mamy z tey Woyny z Szwedami?
Urodzony Internuncyusz może odpowiedzieć: że się spodziewamy że Przyjaciel y
Kolligat Nasz Car Jmć ustąpi Nam tak przez Sprawiedliwość jako et per ge:
nerositatem, będąc w takowym stanie w jakim się znayduje, Inflant, konformu:
jąc się do Traktatu który z Nim mamy; y że się spodziewamy także że wypro:
wadzi woysko Swoje z Kurlandyi należącey do Polski. ~ — 4.) Może uczy:
nić y ten Kompliment Porcie, że JEgo Królewska Mość y Rzeczpospolita wdzięcz:
ni są y pamiętni tego co Portha uczyniła lubo nieproszona dla Polski, y że
toż samo wyraziła w punktach z Wielmożnym Wojewodą Posłem Wielkim naów.
czas. ~ Starać się przy tym będzie o Informacyą, jeśli jakie potym niepozacho:
dziły Ligi między Carem Jmcią a Prześwietną Portą in praejudicium tychże pun:
ktow między Wielmożnym Wojewodą a Prześwietną Portą skonkludowanych? —
Utwierdzać także będzie Turkow w dobrych sentymentach y dyspozycyach przeciw
JEo

186. — JEgo Królewskiey Mości y Rzeczypospolitey, i jeżeli można inducet Ich aby toż samo wyrazili na piśmie a przynaymniey w Liście mentionem o tym uczynili, który będą pisać do JEgo Królewskiey Mości. ~ Nadewszystko starać się będzie o wyrozumienie prawdziwych sentymentów porty, y o tym donosić będzie JEgo Królewskiey Mci dla kommunikacyi Carowi Jmci: ale do nikogo innego o tym pisać niebędzie, tylko ad Ministerium JEgo Król. Mci P. N. Mo, a to żeby niedać okazyi duchom niespokoynym y zawistnym obracającym wszystko dobre w złe ad denigrandam Nostram bonam intentionem. — Listy swoje do Dworu JEo Kr. Mci P. N. M. adressować y odynować będzie przez Wiedeń.

271.) Copie de la Lettre de S. E. M. le Gr. Chancelier de la Cour. à S. E. Msgr le Feltmarechal Flemming. à Varsovie du 12. de 9bre 1721.

La derniere poste m'a apportée les deux Lettres de Votre Excellence du 5. de ce Mois. — Je remercie tres-humblement Votre Exclnce pour la continuation de sa grace et de sa confiance. ~ Votre Exclnce peut etre persuadée, que j'employerai toujours avec plaisir aux services de Votre Exclnce les forces, que le repos que Votre Exclnce a bien voulu me procurer, pourra donner à ma santé. — Je tacheray de repondre de meme de mon mieux à sa confiance, souhaittant de tout mon coeur à l'execution des deux premiers points: pour le troisieme, il demande effectivement bien du temps des reflexions et des entretiens aux quels je m'y remets. ~ En remerciant cepandant Dieu pour l'etat present, et pour le Traité de Varsovie lequel dans la Constitution de son affermissement est declaré et etabli pro regula et norma administranda posthâc liberæ Reipublicæ, je suis avec tout le respect Monseigneur! de Votre Excellence etc. —

272.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le Gr. Chancellier de la Couronne à S. E. Msgr le Feltmarechal Flemming. à Varsov. le 8. du 9bre 1721.

Etant arrivé ici, j'ai reçu la Lettre que Votre Excellence m'a fait la grace de m'ecrire le 29. du Mois passé: mais celle avec la Traité de paix entre le Czar et la Suede dont Votre Exclnce fait la mention n'est pas parvenue entre mes mains; et le Maitre des postes d'ici dit, qu'il ne l'a pas receu. — Je remercie le Bon Dieu, que Mon petit Avis a trouvé l'aggreement de Sa Majesté et l'approbation de Votre Exclnce. — Quelques uns de Messieurs les Senateurs m'ont ecrit de meme, que comme la Diete ordinaire est si proche, ils

ils ne trouvent point necessaire d'en convoquer une Extraordinaire. — J'espere pourtant, que les Lettres Circulaires de Sa Majesté à Tous les Sena:teurs feront un bon effet dans les Palatinats, voyant dans le contenu de ces Lettres : 1°) le soin paternel de Sa Majesté, qu'Elle ne manque pas en tout temps et lieu de songer au maintien et à l'avancement du bien publique, et que Sa Majesté y a toujours veillé et pourvu pendant tout ce temps. — 2°) qu'elle communique d'abord aux Senateurs le Traité etc. — 3°) qu'Elle demande leurs Sentiments sur ce qu'il y auroit à faire dans cette conjon:cture —. 4°) l'empressement de Sa Majesté de suivre leurs avis pour le bien de la Patrie. — 5°) la declaration de Sa Majesté, que quoique la santé après la derniere Curé auroit besoin du repos pour retablir tout-à-fait ses forces, et quoique les affaires de ses pais hereditaires demandassent Sa presence, que Sa Majesté est prete neanmoins de se rendre dans son Royaume, quand Elle en verra la necessité et l'utilité par les avis du Senat. — 6°) Sa Majesté pourra finir la Let:tre en donnant part aux Senateurs de la naissance de Msgr le Prince son petit-Fils. — Je ne doute pas qu'une pareille Lettre /: que Votre Excellence fera etendre avec des expressions bien plus energiques pour contenter le publique:/ fera comme je dis cy-dessus un bon effet et rendra l'absence de Sa Majesté hors de son Royaume et son sejour plus longue en Saxe moins sensible à la Nation. — Je soumets tout ceci marqué en toute confiance au grand jugement de Votre Excllnce etant avec toute la vene.

273.) Kopija Listu JW: Jmćpana Kanclerza W. Koronnego do Jmćpana Chorążego Koronnego. ~ z Warszawy in Novembre 1721. Roku.

Na List WMćpana d. 1. elapsi pisany, dla podróży Moiey w którey przez ten czas byłem, odpisać Mi nieprzyszło: co per praesentes, przy wyrażeniu życzliwey Moiey WMćpanu uniżoności nadgradzam. — Jmćpan Kasztelan Sendomirski żaliłsię na Man:dat, jakoby miał ex parte WMćpana być przeciwko Prawu wydany do skassowania plon Kommissyi quasi rite et legitime odprawioney : dla czego, potrzeba będzie mieć attendencyą y wszelką gotowość in Termino do tey Sprawy, bo pewnie Jmćpan Kasztelan zechce invigilare. ~ Bądź WMćpan pewien, że w niey id quod justitiae erit deci:detur. — w Drugim zaś Interessie z Jmcia Panem Wojewodą Smoleńskim, kiedy na Kommissarzow niemożecie WMćpanowie convenire, tedy chyba się WMćpanowie zapozwiecie; natenczas Kommissarze per Decretum będą naznaczeni. — Co tak wyraziwszy, jestem etc. —" —. —" —.

274.)

274.) Kopija Listu Jmcipana Kanclerza W. Koronnego do Jmcipana Kasztelana Sendomirskiego. z Warszawy in Novembre 1721. A:

Na List Wmmpana d. 2. praesentis pisany, że Mi dla podróży Mojey ze Starostwa Łomżeńskiego do Warszawy odpisać nieprzyszło, więc to przy wyrażeniu życzliwey Mojey Wmmpanu uniżoności per praesentes nadgradzam. – Kiedy Jmcpan Chorąży Koronny wydał Mandat, którego Kancellarya nikomu denegare nie może, tedy in Termino będzie musiał dać racye, in quo fundamento Ten Mandat wydany? y co za gravamina miała uczynić Kommissya Jmci albo Dobrom Królewskim? –. Zaczym potrzeba, aby tu Plenipotent albo Patron ex parte Wmmpana w Sądach JEgo Królewskiey Mci P. M. M. miał attendencya, żeby in contumaciam czego nieotrzymano. – Beneficium w Kasztelaniy Sendomirskiey we Wsi Witkowicach, in quantum będzie wakowało, będę miał na pamięci, aby Grato Subjecto z rekommendacyi Samego Wmmpana dostać się mogło. – Interea..

275.) Copia Literarum Illmi et Excellmi Dni Supremi Regni Cancellarij ad Gedanenses. – Varsov. 7. Novembris 1721. A:

Prout semper exoptavi ut intercedens negotium Urbis cum Illustrissimis Palatino Russiae et Vexillifero Regni Jablonovijs amicabiliter pertractari possit, ita et nunc quando juxta Literas sub data 18. praeteriti Mensis Octobris scriptas Praenobiles et Spectabiles Dominationes Vestras propensos ad concordiam esse intellexi, studium Meum pro compositione aequa ratione ejusdem negotij ineunda applicare non intermittam, atque Nobili Gerber Secretario qui mittitur liberum ac facilem semper dabo accessum. – De coetero maneo. –

276.) Copia Literarum Supremi Regni Cancellarij ad Elbingenses d. 7. Novembris 1721. Anno scriptarum. –.

Intellexi ex Literis Praenobilium et Spectabilium Dominationum Vestrarum de data 18. mensis Octobris, qualem sententiam Laniones Elbingenses in Commissione Designata obtinuerint? : a qua sententia siquidem Ipsi rursus appellarunt ad Judicia Sacrae Regiae Majestatis: itaque in Illis /: quae brevi celebrabuntur :/ id quod juris et justitiae erit, sperent se facile obtinere posse. – de Coetero maneo. –

277.) Copia Literarum Illustrmi et Excellmi Dni Supremi Regni Cancellarij ad Thorunenses. d. 7. Mensis Novembris 1721. A:

Non ex re fecerunt Praenobiles et Spectabiles Dominationes Vestrae, quando eas violentias quae ex parte Capitaneatus Dyboviensis circa extructum pontem factae sunt

Sacr

Sacræ Regiæ Majestati Domino Meo Clmo detulerunt, ad avertenda in = futurum similia attentata. ~ Causa tamen horum malorum, ob quam facta sunt, indaganda esset: qua cognita, facilius negotium hoc tam de praesenti quam de futuro cum Illustrissimo Mareschalco Curiæ Regni sive amicabiliter sopiri, sive judicialiter decidi poterit. ~ De coetero maneo etc. ~" —. ~.

278.) Kopija Listu Jmcipana Kanclerza W. Koronnego do Przeswiet= nego Trybunatu Koronnego za Officyalistami Wielickiemi. z Warszawy. d. 13. Novembris 1721. Roku. ~.

Donieśli Mi tu Jchmć Panowie Officyalistowie Żupp JEgo Królewskiey Mći P. M. M. Krakowskich, jakoby Ich Jmćpan Woiewoda Sendomirski MMPan do Sądów Przeświet= nego Trybunatu Koronnego miał pozwać. ~ Co jeżeliby tak bydź miało, tedy upraszam Wmmpana, abyś powagą swoją Jmcipana Woiewodę do tego dysponować raczył, żeby tamtey strony nieattentował y pokazał w tym aequanimitatem, że się z ludźmi JEgo Królewskiey Mći Pana Mego Mttо omni meliori modo chce komportować; przez coby sobie Pana obligował: aby zaś tież Officyalistowie tym prędzey uspokoili Jmći Wmmpana, gotowem do Nich napisać: a jeżeliby Jmćpan Woiewoda takowey Wm mpana reprezentacyi niedał się flectere, tedy racz Wmmpan insinuować Jmci mmpanu, że ta Sprawa według Konstytucyi 1717. r. do Sądów Zadwornych należy. Z większym by tedy było honorem JEmci MMpana, gdyby sam supersedował od atten= towania tey sprawy, a niżeli gdyby przez Dekret do Tychże Sądów Zadwornych według prawa odesłana była. ~ Którito Interess oddawszy summo judicio et autho= ritati Wmmpana, y będąc pewien że Wmmpan efficaci Sua interpositione akko= modować będziesz quoad satisfactionem Regis et Legis; ile że Jmćpan Woiewoda Sendomirski zawsze może bydź securus satysfakcyi swojey czyli to modo amica= bili czyli też per strepitum Juris in foro competenti secundum novellam Legem; interea zostawam etc. ~" —. ~" —. ~". Z

279.) Kopija Listu Jmcipana Kanclerza W. K. do Trybunału Koron= za Miastem Krakowem. – d. 13. 9bris 1721. Roku.

Doniosło Mi tu Miasto Kraków, że jest pozwane do Sądu Prześwietnego Trybunału Koronnego a Successoribus Nieboszczyka s. p. Jmćpana Bidzińskiego. ~ Więc że Miasta Królewskie ad forum Regium należą, tedy ne Jurisdictiones convellantur upraszam Wmmpana, aby auxilio Powagi Jego Sprawa pomieniona do Sądów Zadwor= nych, którym według prawa subest, odesłana była. – O czym bynaymniey niepowątpie= wając

 ~~—:wając, zostawam etc~~

280.) Copia Rescripti ad Generosos Supremos Consiliarios Curlandiæ a Sacra Regia Mjte, pro parte Illustrissimi Ducis. —

Augustus Secundus etc. Generosis Supremis Consiliarijs Ducatuum Curlandiæ et Semigalliae fideliter Nobis Dilectis Gratiam Nostram Regiam.- Generosi fideliter Nobis dilecti! Intelleximus ex Literis Illustrissimi Ferdinandi Curlandiæ et Semigalliæ in Livonia Ducis: quomodo Ipse intra aliquot jam annos nec solidum ex reditibus Ducatuum Suorum recipiat, immo etiam theloria maritima - accisas - et vectigalia, quæ tempore Commissionis in Manibus et perceptione Careae Majestatis erant et demum in emolumentum Ejusdem Illustrissimi Ducis restitutae sunt, Fidelitates Vestræ pro beneplacito Suo disponant, usurpent et percipiant; et quamvis jam anteriori Rescripto Nostro mandavimus Fidelitatibus Vestris, ut eadem theloria - et accisas - aliosque reditus Illustrissimo Duci restituerent, Eidem tamen Mandato et Voluntati Nostræ Fidelitates Vestræ non paruerunt - Rescriptumque Nostrum non attenderunt - nec attendunt, quod siquidem cum damno et injuria summa Illustrissimi Ducis fiat: ideo requirimus iterum Fidelitates Vestras Illisque serio mandamus, quatenus eadem theloria - accisas - et vectigalia - aliosque reditus Ducales indebite per Fidelitates Vrás usurpatos et interceptos Illustrissimo Duci ad necessariam et condignam Ejus sustentationem instantanee restituant, eosque Ipsius plenariae dispositioni relinquant, Officiales quos Idem Illmus Dux ad collectionem et administrationem horum theloriorum - accisarum - vectigalium - aliorumque redituum Ducalium constituet nullà injuria afficiant. ~ Qui Officiales ab Illustrissimo Duce constituti, nemini aliorum nisi Ipsi ubicunque locorum propter legalitates Suas praesenti aut quibus Idem demandabit rationes reddere debebunt et tenebuntur. ~ Facturæ sunt praemissa Fidelitates Vestrae pro Gratia Nostra - officiorum Suorum debito - et sub poenis Legum contra transgressores Mandatorum Nostrorum sancitis - gravique condignatione Nostra. Datt: N. Die N. Mensis N. Anno Dñi MDCCXXI.

281.) Copia Literarum Illmi Cancellarij Regni Poloniae ad Cardinalem Albani. ~ Varsaviæ die 26. Novembris 1721. Anno.

Prout ex munificentia Regum Procerumque hoc in Regno Poloniae Abbatiæ et Monasteria sunt dotata, ita Eorum Jus-Patronatus specialibus Legibus Regni hujus Regiae Majestati aeviterne sunt reservata; et nunquam fuerunt =

sim=

simili exemplo prout nunc est Romae Abbatia Czervenensis in personam Reverendissimi Hosij Episcopi Nominati Camenecensis disposita. – Quapropter ex vi muneris et Officij Mei Cui leges Regni custodire incumbit Eminentiam Vestram uti Ejusdem Regni Protectorem postulare debeo; ut dignetur Eminentia Vestra speciali studio et promotione ad id concurrere, ne Jus-Patronatus Regium antiquis legibus cautum, et recentissimo Tractatu Pacificationis hujus Regni in Comitijs Regni Generalibus magno zelo universaeque Nobilitatis promotum, tali novitate et dispositione facta destruatur, novosque motus hoc in Regno faciat; sed juxta antiquum usitatumque morem et solitam consuetudinem ac praxin Eidem Reverendissimo Hosio Episcopo Nominato Camenecensi praedicta Abbatia concedatur. – Pleniorem hoc in negotio dabit informationem Dnus Puchet: Cui ut Eminentia Vestra faciles aures praebere dignetur, E a n d e m rogando maneo etc. ~ " —. ~.

282.) Copia Literarum Illustrissimi et Excellentissimi Domini Joannis Szembek Supremi Regni Cancellarij ad Rndmum Confessarium Sae Reg. Mtis. 26. 9bris 1721. a: Varsaviâ. –

Insignem Reverendissimae Paternitatis Vestrae zelum impensamque curam, in obtinenda apud Sanctam Sedem Apostolicam approbatione Festi et Cultus Sacratissimi Cordis Christi, pro universa Inclyta Religione Visitationis Beatissimae Virginis Mariae, et Mea Soror Germana et Aliae Ejusdem Instituti Conventus Cracoviensis Religiosae grata mente recolentes, ulterioremque benevolentiam Rndmae Paternitatis Vestrae ac studiosam in hoc operam provocare cupientes, praesenti Mea utuntur Instantia, quatenus Rndma Paternitas Vestra gloriose coepta ulterius prosequi et continuare dignetur; ut praedicta Inclyta Religio ope et auxilio Rndmae Paternitatis Vestrae quantocyus id assequi valeat, quò cultus Sacratissimi Cordis Christi magis ampliari possit. ~ Cedet hoc in meritum Reverendissimae Paternitati Vestrae apud Divinam Majestatem, Me vero particulariter reddet Obligatum. ~ Interea maneo etc. ~ " —. ~" —.

283.) Copie de la Lettre de S. E. M. le Gr. Chancelier de la Couronne à S. E. Msgr le Comte Flemming. – le 26. 9bris 1721. ~.

C'est une grande satisfaction pour Moi que Mes petits avis ont eté agreables à Sa Majesté et ont trouvé l'approbation de Votre Exclnce. – En remerciant Vot. Excellence pour la communication de ce que Monseigneur le Grand Tresorier

dela

 – = de la Couronne lui a ecrit au sujet d'un Senatus-Consilium, je lui envoye l'Extrait de la Lettre de Msgr l'Eveque de Cracovie sur ce sujet. ~ Msr le Petit-General de la Couronne est du meme sentiment. – Je suis avec tout le respect. –

284.) Copie de la Lettre de S. Exlnce Msgr le Grand Chancellier de la Couronne, à Monsieur l'Abbé Accoramboni. –

Je suis tres-aise, que le choix que Sa Sainteté a fait pour la Nonciature de Pologne de Msgr Santini a un applaudissement General, souhaittant et esperant que ce digne Seigneur reussira dans son Ministere aussi bien comme son Compatriote Msgr le Cardinal Spa[illegible]. ~ Mr Dembowski vous communiquera ce que Msgr l'Eveque Nommé de Kamieniec m'a ecrit au sujet de l'Abbaye de Czerwinsk: j'ecris par cet ordinaire à son Eminence Msgr le Cardinal Albani et à Mr Puchet mes recommendations et remonstrances. ~ Au reste, vous felicitant sur ce que Sa Majesté a fait en faveur de Monsieur votre Cousin, je suis.

285.) Kopija Listu Jmci pana Kanclerza Wielkiego Koronnego, = Do Miasta Lwowa z Warszawy d. 27. Novembris 1721. Roku.

Mając relacyą, że na Mieście Lwowie cale nieznać skutkow szczęśliwego a praesens stanu miłego uspokojenia, co ma pochodzić ex neglectu Nobilium et Spectabiliũ Dominationum Vestrarum; jakoby publicum, ad cujus curam nietylko Prawem ale y sumnieniem obligowani jestescie, zaniedbawszy, takiesci Ręce opuscic mieli że y fortyfikacya y bruki y inne miejskie porządki coraz in deterius idą. Tedy, za potrzebną rzecz poczytałem praesentibus rekwirować Nobiles et Spectabiles Dominationes Vestras, abyscie Prawu – zwyczajom – y powinnosciom Swoim zadosyć czynili, conserwationem Obrony – ozdob – y porządkow Miejskich niezaniedbywali, żebyscie zas ad Instantiam Instigatoris Regni naprzod pozwani a potym y karani o to niebyli. – Co iterum pilnie rekommendując zostawiam etc.

286.) Copie de la Lettre de son Exlnce Msgr le Comte Szembeck Grand Chancellier de la Couronne à son Excellence Msgr le Comte Feltmarechal Flemming. à Varsovie le 6. Xbre 1721..

Votre Exlnce doit etre entierement persuadée que je n'ai pas eu ce soupçon contre Elle, dont le grand esprit de V. E. a eté surpris en relisant ma Lettre du 12. Novembre. – J'y ai fait mention du Traitté de Varsovie à cause que ce plan s'y trouve selon les expressions dans la Constitution. ~ Au reste cette marque de la confiance de Votre Exlnce Monseigneur assure de plus en plus de son affection et de sa Grace envers Moi. ~ Je suis tres-obligé à votre Exlnce =

pour

pour la communication de la Reponse du Roy au Czar. – Les precau:tions dont Sa Majesté veut bien user dans cette conjoncture contenteront d'au:tant plus le publique: puisque le seizieme Article du Traité entre le Czar et la Suede concernant Sa Majesté et la Republique cause en Pologne un grand eton:nement, et quelques-uns m'en ont ecrit avec des ressentiments assez vifs, selon l'Extrait que j'envoye en toute confiance à Votre Exclnce. – Je serai attentif à ce que V. E. m'a ecrit aussi bien à l'egard de Mdme la Grande Generale de Lithu-anie, que touchant le Procefs que les Bouchers d'Elbing ont avec le Magistrat de cette ville. – Je suis avec tout le respect. – – –

287.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le Gr. Chancellier de la Couronne à S. E. Mgr le Comte Fleming. à Varsovie le 13. du Xbre 1721. –

Il est à presumer par la maniere dont cette Paix de Neustadt a eté traittée et con:clue qu'il y a des articles Secrets. – l'Avertissement que j'ai envoyé (: il y a huit jours :) à Msr Dembowski pour en faire le rapport à Votre Exclnce confirme cela. Ainsi je ne doute pas que Votre Exclnce aura deja fait toutes les diligences possi:bles et en faira d'autres meme par ce Colonel que Sa Majesté envoyera auprès du Czar pour decouvrir ce qui est caché à Nous et au publique. – Comme le Czar peut bien et le doit croire que ce Traitté de Neustadt cause des justes plaintes en Pologne, le grand tort etant tres palpable et sensible, et que l'on pensera aux moyens de la revange; ainsi il faudroit tacher de pouvoir savoir si en songe dans cette Cour-là, à la juste satisfaction – au dedommagement – et à l'avantage de Sa Majesté et de la Republique: ou si l'on y songe aux pratiques et aux factions en Pologne, pour Nous tenir dans la decision et pour empecher les resolutions una:nimes et les mesures convenables au bien publique dans la Diete prochaine, dans quel cas il faudroit tacher de decouvrir toutes ces intelligences et correspon:dences pour les contrecarrer et prevenir leurs suites. – Mais c'est porter de l'eau dans la mer que de faire ces Insinuations à Votre Excellence, dont la pru:dence et la prevoyance a deja fait toutes les reflexions necessaires à l'occasion de cette paix et de cet Envoye. – J'ai marqué cy-dessus pour satisfaire en quel:que maniere à la demande gracieuse de votre Excellence et à mon obligation...

288.) Kopija Circularium Króla Jmci do Jchmciow Panow Senatorow, expedyowanych z Drezna d. 15. Novembris 1721..

Wielmożny uprzeymie Nam miły! Przy niesfatygowanym około Dobra pospolitego w każdym czasie y na każdym mieyscu Oycowskim staraniu Naszym, komuż

tayno

194. tayno bydź może; jako spływające z Niego in publicum zbawienne skutki wdzięczną zawsze u Stanow Rzeczypospolitey znaydując rekognicyą przynosiły dotąd y przynoszą Królewskiemu Sercu Naszemu solatium in prosperis - levamen in adversis? ~ Jakoż eo pretio naybardziey fatygi Nasze słodząc, niceśmy nieopuscili remissione curae, czego po Nas salus populi desiderare mogła. - Obrządziliśmy niedawno provisionaliter cum assistentia Senatus - Consilij wszelkie potrzeby Rzeczypospolitey in ordine ad manutentionem intus et ab extra bespieczeństwa publicznego: obmyśliliśmy potrzebne srzodki na ugruntowanie ściśleyszey coraz inter status konfidencyi, do ktorey jedynie zawisła całość Oyczyzny tym doskonalsza w prerogatywach swoich im bardziey unione ac nexu Animorum coalescens: a tak amore patriae do utrzymywania teyże Unij et praesentis status Synow Oyczystych obligowawszy, lubo Zdrowia Naszego pracami pro publico nadwątlonego poratowanie, tudzież y Dziedzicznych Państw Interessa tu Nas z Królestwa evocarunt, bynaymniey jednak a cura Salutis publicae non avocarunt: niezłożyliśmy Jey tanquam in deposito w granicach Koronnych, nosiemy wszędy Menti Nostrae insitam ac praesentem; y szukając przyzwoitych jakie czas y konjunktury suppeditare mogą sposobow, Oniemiż emolumenta Dobra publicznego promovere nieprzestajemy. - A jako Osobą tylko Naszą nie sercem oddaleni, miłą uznajemy Sortis publicae z Stanami Rzeczypospolitey participationem y Zbawienney Ich Rady assistentiam; tak gdy Nam JEgo Carskie Mstwo, o zawartym Traktacie Swoim z Koroną Szwedzką y o tym co Nas spólnie z Rzeczpospolitą w Tymże Traktacie concernit, donosi, kommunikować wszystkiego Uprzeymosci Waszey in adjunctis Copijs nieomieszkiwamy: a oraz Sensum JEgo requirimus, co Nam in praemissis Uprzey. Wasza przezornością consilij Sui ex re et utilitate Patriae potrzebnego insinuandum mieć będziesz? intuitu pożądaney tak Szwedzkich jako y Kolligackich z Nami y Rzeczapospolitą interessow determinacyi! ~. Bywała Nam zawsze pro finali w zamieszaniu y nawałnościach życzliwa ku Nam y Oyczyźnie Intermedij Ordinis Senatorij Rada; niemniey y teraz wspierać na niey y polegać pragniemy, a in particulari na zdrowych Uprzeymości Waszey insynuacyach, których usilnie żądamy y one z należytą przyymiemy konsyderacyą. - A chociaż niezupełnie jeszcze poratowane Zdrowia Naszego siły spoczynku potrzebują, chociaż y dalszey dziedziczne Sprawy dłuższey tu bytności Naszey requirunt abyśmy je przez następujący Statuum Nostrorum Saxoniae Kongress obrządzić = nale

należycie mogli, y te jednak zawiesiwszy, jeżeli z remonstracyi Uprzey= mości Waszey pilną tego potrzebę uznamy, do Królestwa Nam od Pana Boga po: wierżonego pośpieszyć y tam starania Nasze integro conatu geminare gotowi jesteśmy. ~ To tedy intuitu publicznego Dobra, które primas mentis Nostrae facultates exercet, wyraziwszy, niemożemy nakoniec w milczeniu praeterire tey konsolacyi, którą Nam y Nayjaśnieyszemu Domowi Naszemu Królewskiemu zesłał Misericors et Miserator Dominus: kiedy w nadgrodę pierwszey straty po: wtórnego nayukochańszego dać Nam raczył Wnuka dnia dwódziestego czwar= tego Oktobra: pozwolił y tego szczęścia Author Gratiarum, że Nam wszelkie pro tunc trudności uprzątnowszy, renascentem Nostri spem altam sanguinis oglądać zdarzył. – A zatym dar ten tak wielki y tak miły z Rąk Opatrzności Boskiey z winną przyjąwszy rekognicyą, składamy pociechy Nasze in sinum życzliwego Serca Uprzeymości Waszey; tey będąc nadziei, że nie tylko chętnie póydziesz in partem solatiorum Nostrorum, ale też prosperitates Nostras y Do: mu Naszego Królewskiego sincerrimis Votis Suis prosequi ac perennare zechcesz. – Co w Nas tesseram wdzięczności pomnażać będzie: z którą y na ten czas oświad= czając się dobrego od Pana Boga Uprzey. Waszey życzemy zdrowia. – Dan w Dreźnie d. 15. 9bra mca Roku Pan. MDCCXXI. Panowania Naszego XXV. Roku. ~ –

289.) Kopija Listu Cara Jmci do Króla Jmci pisanego z Sankt Petersburga. d. 14. Septembris 1721. Roku.

Jakim sposobem począty był Kongreß w Neysztadzie? y tam między Naszymi y Szwe: dzkiemi Pełnomocnemi negocyacya o pokoju kontynuowała się? o tym My Wa: szemu Królewskiemu Wstwu y Rzeczypospolitey jak przez Hramoty Nasze tak oso: bliwie przez odprawionego od Nas do Dworu Waszego Królewskiego Wstwa Xiążęcia Sergeja Dołhorukiego wiernie y odkrycie kommunikowaliśmy z upewnieniem, że My bez inkludowania Was. Krol. Wstwa y Rzeczypospolitey pokoju z Szwecyą w cale nieuczyniemy. ~ Teraz zaś praesentibus Wasz. Królmu Wstwu amice y bra: tersko objawiamy, że na pomienionym Neysztadzkim Kongreßie między Nami y Kró: lem y Królestwem Szwedzkim, przez z obu stron pełnomocnych Ministrow Trige: sima die praeteriti Augusti Auxilio Adjutorioque Dei Ter-Optimi-Maximi o wiecznym pokoju in favorabilibus Nobis conditionibus zawarty jest Traktat; y chociay z Szwedzkiey strony przy postanowieniu teraznieyszego Traktatu wielkie zatrudnienia czynione były, ażeby o Waszym Krol. Wstwie a osobliwie o Rzeczypspltey

nic nie

196. — nie niewspominać o inkludowaniu w ten Traktat; ale ponieważ Plenipotencyarjusze Nasi według danych Im Ordynansow mocno przy tym stali, że My z Szwecyą pokoju bez inkludowania Waszego Królewskiego Wstwa y Rzeczypospolitey wcale nie uczyniemy; naostatek tedy Szwedzcy Ministrowie ku temu skłonili się: y tak w ten wieczny pokoy, w onym Traktacie inkludowany W. Król. Wstwo y Rzplta jako Sojusznicy Nasi, takim sposobem jako przyłożona Kopija głosi. — O czym Waszemu Król. Wstwu in reliquo cum circumstantijs doniesie Nasz w zwyż pomieniony przy Dworze Waszego Królews. Wstwa znaydujący się Xiąże Sergey Dołhoruki, także y umyślnie od Nas z tą hramotą posłany Pułkownik Nasz Kampenhausen. — Po rozmienie zaś ratyfikacyi tego uczynionego między Nami Traktatu, niezaniechamy onego in toto kommunikować W. Król. Wstwu: y tey jesteśmy nadziei, że Wasze Królew. Wstwo temi Naszemi dobrze sprzyjającemi postępkami kontenci bydź raczycie, y przyznacie prawość Naszę w nienaruszonym dotrzymaniu Sojuszu z W. Król. Wstwem y Rzeczpospolitą, y że My ni dla czego inszego niechcieliśmy bez inkludowania in hunc Tractatum pacis zostawić Wasze Król. Wstwo y Rzeczpospolitę. — Y ponieważ Waszemu Królews. Wstwu z przyłożonego punktu z tego zawartego o pokoju Traktatu jawno będzie, że w onym jest postanowiona medyacya Nasza przy zniesieniu się między Waszym Król. Wstwem Rzpltą y Szwecyą; dla tego żądamy od Was. Król. Wstwa y Rzeczypospolitey bydź uwiadomieni, kiedy Wasze Krol. Wstwo z Jego Król. Wstwem y Królestwem Szwedzkim y gdzie o tym traktować zechcecie? y w tym postanowienie uczynicie?, ażeby My w tedy na Ten Kongress mogli ablegare Ministrum Nostrum sufficientibus mandatis et plenipotentia instructum, któryby dla prędszego zniesienia się między Was. Krol. Wstwem y Szwecyą naylepszym sposobem starał się ku awantażowi Was. Kr. Wstwa y Rzpltey Ten Traktat do skutku przyprowadzić: w czym My W. Kr. Wstwu y Rzeczypospolitey omnia quaeque meliori modo excogitata serwitia przykładać niezaniechamy. — In reliquo życzemy Waszemu Królews. Wstwu dobrego od Pana Boga zdrowia y wszelkich pomyślnych sukcessow. Datt. ut supra.

290.) Artykuł Piętnasty Traktatu Neysztadzkiego między Carem Imciąs y Królestwem Szwedzkim. —

Jego Królewskie Wieliczenstwo y Rzeczpospolita Polska jako Sojusznicy Jego Cars. Wstwa in hanc pacem mianowicie includuntur, y Im Ingress takim sposobem totaliter przezostawuje się, tak jakoby między Niemi y Koroną Szwedzką ponawiający się

się o pokoju Traktat de verbo ad verbum w teraźnieyszy był wniesiony. —
Dla tego tedy we wszystkich mieyscach y wszędzie y we wszystkich Oboim Wysokim
stronom przynależących Państwach - Ziemiach - y Prowincyach, chociay one extra
albo też są in Romano Imperio, wszelkie nieprzyjacielskie postępki qualecunque
haberent nomen weale przestać y kończyć się mają, et stabilis aeterna pax
między Niemi debet conservari: y ponieważ od JEgo Królews. Wstwa y Rzeczy-
pospolitey Polskiey żadnych Pełnomocnych Ministrow na tuteyszym o pokoju kon-
gresie nieznayduje się, y tak pokóy między Onemi y Koroną Szwedzką formalnym
Traktatem nunc simul cum eodem renovari niemoże; dla tego przyobiecuje JEgo
Król. Wstwo Szwedzkie, że On sine mora na to mieysce o którym assentient z
JEgo Król. Wstwem y Rzecząpospolitą Polską Pełnomocnych Swoich pośle, y pod Me-
dyacyą JEgo Carskiego Wstwa na przystoynych kondycyach aeternam cum Illis pa-
cem renovare et concludere dignabitur: jednakże, aby w onym inserowano nic
niebyło, coby teraźnieyszemu z JEgo Carskim Wstwem uczynionemu wiecznemu
pokojowi w czymkolwiek albo też jakimkolwiek sposobem contrariu aut praejudiciosu być
mogło. etc — . 291.) Kopija Responsu JWo. Imci Pana Kanclerza W. k. ad Circu-
lares JEgo Królew. Mci. - z Warszawy d. 15. Decembris 1721.

Na pisanie Waszey Królewskiey Mci P. M. M., które za wielki poczytam sobie ho-
nor, przy wyrażeniu nayniższey Moiey Majestatowi JEgo Pańskiemu Weneracyi odpi-
sując; naprzod winszuję Waszey Król. Mci P. M. M. tak wielkiey pociechy w nowo-
narodzonym Wnuku, całym Sercem życząc abyś Wasza Królewska Mość P. M. Miły
w dobrym zdrowiu y pomyślnych sukcessach oglądał Wnukow teraźnieyszego Nayjaś-
nieyszego Wnuka Swojego. — Ponieważ materya Traktatu między Carem Imcią a Ko-
roną Szwedzką konkludowanego, naygruntowniey y nayskuteczniey na przyszłym
da Pan Bóg Seymie Walnym przez wszystkie Stany Rzeczypospolitey może być
rezolwowana; tedy reflexye Moje w tey mierze do tegoż czasu rezerwuję, życząc
Waszey Król. Mci P. M. M. tę materyą do przyszłego Seymu odłożyć. — Jako zaś
prezencya W. Król. Mci Pana Mego M. miła jest zawsze y nader pożądana Wier-
nym JEgo poddanym; tak tym naymniey niewątpię, że Wasza Król. Mość P. M. Miły
rozporządziwszy negotia Państw Swoich Dziedzicznych, wcześnie zechcesz maturare
powrót Swóy Pański nie tylko dla ukontentowania publicznego, ale też dla uczy-
nienia wszelkich potrzebnych dyspozycyy in ordine do przyszłych Seymikow Ante-
Comicyalnych, do pomyślnego onych a potym y przyszłego Seymu pro utilitate =
pub

 = publica wykierowania. — A teraz za nieustające starania Waszey Król. Mci Pana M. M. około Dobra pospolitego nieskończone podziękowania y teraz W. Królewskiey Mci P. M. M. oddawam, y in facie całey Rzeczypospolitey oddawać nie omieszkam. — Interea do Nóg Jego Pańskich upadszy, piszę się cultu profundissimo. —

292.) Kopija Responsu Jmcipana Kasztelana Dobrzyńskiego ad Circulares Jego Królewskiey Mości d. 20. Decembris. 1721. Roku..

Wielki to jest Oycowskiey in Rempublicam dobroci y usilnego pieczołowania Waszey Królewskiey Mci dowód, że niewygasłym dobra pospolitego aestuando pragnieniem, z daleka y pilnie ex specula Majestatis upatrować y opatrować nieprzestajesz, ne quid detrimenti patiatur. — Niemnieysza y to proba, że vacante na ten czas Consilio Seymu Generali, nietylko uprzeymą in dubijs et prosperis z Prześwietnym Senatem kommunikować non gravaris Was. Król. Mć korrespondencyą, ale też tym gruntownieyszą solidando inter Status konfidencyą et firmissimum Majestatis tutamen, amorem milszego nadewszystko zdrowia Swego y Państw Dziedzicznych curam dalszemu reservando czasowi, votivu cunctis Nayjaśnieyszego Majestatu Waszey Królewskiey Mci reditum, ex sententia wierney Rady a oraz ex re et commodo Rzeczypospolitey determinandum miłościwie deklarować raczysz. — Za co winne prono poplite oddając dzięki Was. Kro. Mci wyraźny Jego pełnię Roskaz y obligacyą muneris Mei in promendo na propozycyą Waszey Królewskiey Mci Sensu. — Wyprobowana per experientiam jako in Lydio lapide Sąsiedzkiey y Skolligowaney Cara Jmci Moskiewskiego przyjaźni fides, naprzód in restitutione avulsorum Kijowa y Smoleńska cum suis territorijs Sojuszem solennissime cauta a dotąd non effectuata, potym jawnymi Swiatu na Wyspie Allandt przeciwko Waszey Królewskiey Mości y Rzeczypospolitey z Nieboszczykiem Królem Szwedzkim praktykami, naostatek teraznieyszym nescia nec invitata Republica w Neysztadzie Traktatem; gdzie contra Regulamen Sojuszu y Swiętey Sprawiedliwości, która unicuique quod suum ante erat ex recuperandis tribuere każe, Rygę — Inflanty Polskie do Państw swoich extorsive przyłączył, Sobie gloriam et utilitatem belli vendicando, Foederatae Reipublicae detrimentum et ignominiam niesprawiedliwym zostawiwszy udziałem. — Słuszznieysza tedy, żeby raczey Car Jmć należytą Rzeczypospolitey uczynił in praemissis satysfakcyą, a niżeli się do Medyacyi z Koroną Szwedzką angażował,

któż

którey pretendować niemoże jako socius belli - zwłaszcza injuriosus. — Alec y do Traktatu pomienionego niemamy się po co śpieszyć, kiedy żadnego nie widziemy Rzeczypospolitey z Niego awantażu; chyba żeby Korona Szwedzka z Rublow od Cara Jmci Sobie assekurowanych szkody Rzeczypospolitey poczynione nadgradzała: w czym dubius rei eventus. — Życzyłbym tedy Miłościwy Królu totum negotium do przyszłego Seymu kadencyi odłożyć, gdzie Rzeczpospolita ple:nis Ordinibus congregata zważywszy co Jey zdrowszego y bespiecznieyszego decer:net; albo tacite renuntiando ofiarowaney Cara Jmci Medyacyi Interess Traktatu na deliberacyą od czasu do czasu sub praetextu formandorum punctorum biorąc, a interea lepszych czekać konjunktur do rewanżowania krzywdy Swojey; albo też pomiarkowawszy osłabione Siły Swoje bez wszelkiego awantażu Swego, darmo do Traktatu dwóch Monarchow, niby kwitując obudwu ze wszystkich pretensyy, resolvet nieodzywać się. ~ " — Kommunikowaney a świeżo desuper daney Waszey Królewskiey Mci Serca pociechy profundissimo winszuję cultu et affectu, życząc uprzeymie maturos z niey fructus et firmissima Augustae Domus munimenta. — ~ Naostatek supplikuję Was. Król. Mci, abyś Verbi Regij Sponsionem z Oycowskiey ku Nam dobroci samym wykonać raczył skutkiem, deklarowany swóy accelerando in viscera Regni powrot; czego naprzód honor Gentis et Regni a potym interessa Województw y dystrybuta Wakansow według dawnego Prawa in spatio dwónastu Niedziel a decessu Extinctorum expedienda deposcunt et re:quirunt, zwłaszcza Duchownych których w Rzymie processus longus expeditio:nem retardat, y byłyby na Seym vacue loco Curules praecipue Primatialis ad resolutionem majoris importantiae negotiorum apprime necessaria. — Co verè magis quam speciose wyraziwszy, fimbriam vestimenti Waszey Królewskiey Mci całuję reverenter, Pańskiey Siebie pronus insinuando Protekcyi. ~.

293.) Copia Literarum Illustrissimi et Excellentissimi Domini & Maior Supremi Regni Cancellarij ad Reverendissimum Patrem Bellaviti. ~ Varsaviae. die 3. Decembris 1721. Anno. -

Relatum habeo, ac si Reverendissimus Auditor pie defuncti Illustrissimi Dni Nuntij Apostolici, non modico jam post fata Ipsius elapso tempore et stante vita ab Illo in Jurisdictione Sua non installatus neque Sacrae Regiae Majestati Domino Meo Clmo praesentatus, ex novo Instrumento commissae sibi Jurisdi:ctionis apostolicae, Tribunal Nunciaturae fundare velit. ~ " — Cum autem

tri

 hic novus fit casus, et in simili exemplo antea per Serenissimum Regem divae memoriae Joannem Tertium Conclusionemque Senatus-Consilij decisus; et cum ad praesens hic loci reperiar rationesque Officij Mei id exigant invigilare ne quid contra Jus Majestatis Regiae Juraque Reipublicae me praesente agatur: Itaque evitando aliquam exinde apud Sacram Regiam Majestatem D. M. Clmum et Rempublicam Censuram, praetermittere non possum quin aliquam in hoc casu non faciam diligentiam; optando Eidem Rvdmo Auditori per Reverendissimam Paternitatem Vestram, ut exigui temporis et expectationis moram in fundanda Jurisdictione facere eamque aequo animo ferre velit, donec Sacram Regiam Majestatem Dnum Meum Clmumque hac de re certiorem reddam. - Spero, quia pro Sua prudentia Reverendissimus Auditor, quem summopere aestimo, hanc diligentem praecustoditionem meam pro diminutione Characteris Sui non reputabit: cum nihil magis in votis habeam, quam ea quae Sedi Apostolicae debentur recognoscendi, et quoad recte fieri possit, negotium quodvis S. Re. Mjste Dnum M. Cl. et Rempublicam tangens me applicandi. - De coetero maneo. etc.

294.) Informatio in casu Jurisdictionis fundandae per Reverendissimum Auditorem Nunciaturae Apostolicae. -

De antiqua praxi Nuntij Apostolici, quando Illos Romana Curia de Regno avocat, ut Jurisdictionem Suam per Auditores continuare possint, solent Illos Sacrae Regiae Majestati recommendare et praesentare. - Et cum semel accidit Regnante Serenissimo Joanne Tertio, quod illius temporis Sancta Lucius Nuntius Apostolicus de Regno discedendo, Suum Auditorem R. Bentinum cum facultate Jurisdictionem continuandi Varsaviae reliquerit; Illum vero Sacrae Regiae Majestati non praesentaret; hanc Ipsius Jurisdictionem ex Senatus-Consilio defunctus Illustrissimus Lubomierski Mareschalcus Supremus Regni continuari non permisit, et etiam forti manu aditum ad eandem Jurisdictionem tam patronis Causarum Notariosque quam et causas in Nunciatura agentibus impedivit: = Nunc evenit, quod Illustrissimus Nuntius Apostolicus sine fundata Sua Jurisdictione Varsaviae mortuus est; post Cujus fata superveniendo Illius Auditor Jurisdictionem Suam fundare voluit. ~ Quia vero Idem stante vita Illustrissimi Nuntij non fuit in sua Jurisdictione installatus neque Sacrae Regiae Majestati praesentatus, et cum Novo Instrumento a Sede Apostolica venit, Seque ac hoc Instrumentum Sacrae Regiae Majestati non praesentavit, et de praejudicio Juris Sacrae Regiae

Maj

Majestatis ac Reipublicae agatur, ne in sequelam simile exemplum = trahatur; Illustrissimus Cancellarius Regni Eidem Auditori optavit, ut ab Eadem Jurisdictione abstineret tamdiu donec S^mam Reg. M^tem hac de re informaret. —

295.) Excerpt z Listu JW. Jmp. Kanclerza W. Kor: do JmcPana Sekre: tarza Dembowskiego w tey materyi wzwyż wyrażoney pisanego.

Posyłam to wszystko WMMPanu, abyś doniósł JEgo Królewskiey Mci y prosił o re: zolucyą; jeżeli JEo Kr. Mc hunc passum Meum in virtute Senatus Consilij daw: nego approbować będzie? y si videbitur, aby Mi roskazał rekwirować Tegoż Audytora, aby abstineat ab Exercitio Jurisdictionis, ponieważ niema Creden: tiales do JEgo Królewskiey Mci y niejest praesentatus.- Czekam rezolucyi..

296.) Copie de la Lettre de Sa Majesté le Roy, à S. Exclnce Msgr le Grand Chancellier de la Couro. à Dresde ce 13. Decembre 1721.

Monsieur le Grand Chancellier de la Couronne! Je ne sauray qu'approuver votre circomspection dont vous ne pouviez pas vous dispenser dans le cas de la Jurisdiction, que Mr l'Auditeur nouveau alloit former à Mon insçeu: le: quel n'etant à l'heure qu'il est, ni Subalterne du Nonce, ni Installé par Lui dans cette Jurisdiction qu'il voulut exercer, il devoit assurement me faire con: noitre son caractere par une Lettre de Creance et d'en instruire votre Mini: stere. — Aussi, suis-je bien persuadé que Sa Sainteté /: avec laquelle je souhaite de cultiver une bonne correspondence en l'attendant de meme sous son digne Pontificat :/ informée de toutes les circonstances de l'importance - des droits - et de la convenience meme à mon egard, qu'un Ministre doit observer pour legitimer son caractere, ne trouvera pas etrange ce qu'il a fallu que vous fissiez par l'obligation de votre Charge, et ce qui est fondé sur des Ordonances de la Republique portées cy-avant Mon Regne et meme sur des observations incontestables en toute autre Cour. ~ Et comme Mr le Nonce destiné auprès de Moy va bientot remplir son Ministere en Pologne, j'espere que le dit Msr l'Auditeur ne pensera plus de prejuger en aucune maniere aux droits de Ma Couronne. ~ C'est en quoi vous prendrez bien garde de le detourner par vos avertissements et autres moyens convenables conformement aux loix de la Republique; afin qu'il puisse comprendre qu'il n'y s'agit point d'en vouloir à son Caractere tout inconnu, qu'il me soit, moins encore de blesser les droits d'un Ministre du Sainte-Siege, mais de soutenir les miens et ceux de Ma Cou

= Couronne, et en otant les obstacles d'affermir par-là cette harmonie necessaire qui doit servir de base à tout le commerce mutuel. ~ En recommendant cecy à Votre Vigilance, je prie Dieu qu'il Vous ait Monsieur le Gr. Chancellier de la Couronne en Sa Sainte et digne Garde. ~ Donnée etc.

297.) Copia Literarum Reverendissimi et Excellentissimi Domini Santini destinati in Regnum Poloniae Nuntij ad Illustrissimum et Excellentissimum Supremum Regni Cancellarium, Coloniae die 4. Mensis Decembris 1721. datarum.

Pontificia apud Nobilissimam Polonorum Gentem Legatione, Summi Pontificis Innocentij benignitate, his diebus ornatus, cum ad Tuam Illrme atque Exclme Vir benevolentiam impetrandam aditum Mihi eodem tempore patefactum esse intelligam; dabis opinor hanc Studijs in Te Meis veniam, ut quod coram aliquando honoris Mei causa diligenter acturus sum, Literis nunc quoquo modo aggrediar, et observantiæ erga Te Meæ magnitudinem incipiam. – Atque Eam quidem Dignitatis Tuae amplitudinem esse intelligo, ut Officia Mea excitare magnopere possit, pluribus praesertim maximisque virtutibus adjunctis. – Me tamen pro rerum a me gerendarum ratione recreat imprimis atque confirmat Pietatis Tuæ constans opinio, Eaque dubitare non patitur, quin ad Religionis Sacraeque disciplinae utilitates Pontificis Maximi auctoritate ac Mandatis procurandas maximum Mihi in Ea Praesidium constitutum sit. – Quae Me spes ne merito Meo fallat, cum rerum Ipsarum Sanctitatem Te tantummodo intueri oportet, tum Ego enitar sane quod potero, ut in omni studij atque observantiae significatione, ita Meum in Te animum perspicias, ut neminem facile esse putes, qui si minus rebus ipsis saltem paratissima ad bene de Te merendum voluntate existimari verius possit. – Illustrissimae ac Exclmæ Dnis Tuæ Addictmus et Obsermus Servitor. ~ Vincentius Archi Episcopus Trapesuntinus. mp. ~.

298.) Copia Responsi ad praecedentes ab Illrmo et Excellentissimo Supremo Regni Cancellario Varsaviæ d. 24. Xbris 1721. ai dati.

Magnas refero gratias Excellentiæ Vestræ, quod Me de destinatione Sui ad exercendum in Polonia Ministerium Apostolicum denunciatorijs Coloniæ d. 4. Xbris datis certiorem reddere dignata sit. – Gratulor Exclntiæ Vestræ hanc Electionem Sanctissimi Domini Nostri; gratulor et Patriæ Meæ talem tantumque Ministrum: et sicuti semper honori Mihi duxi quaevis Officia et Obsequia Mea Sanctæ Sedi

Eju

Ejusque Ministris praestare, /: quod Antecessores Excellentiae Vestrae nominatim Eminentissimus Cardinalis Spada Ejusdem Patriae cum Excltia Vestra testari potest:/, ita et nunc idem constans studium et indesinentem applicationem, ad demonstrandam debitam Sanctae Sedi observantiam et ad particularem Excellentiae Vestrae satisfactionem pollicendo, et felicissimum Excellentiae Vestrae adventum praestolando, maneo cultu debito. etc. ~ " — . ~.

299.) Copia Literarum Reverendissimi Episcopi Nitriensis Legati Suae Caesareae Majestatis ad Illustrissimum Supremum Regni Cancellarium Viennae d. 12. Decembris 1721. Aº datarum.-

Quemadmodum nihil aeque cupio atque jucundius Mihi accidere posset, ac observantiam meam, quam Exclntia Vra plurimis nominibus Sibi devinctissimam reddidit, luculentis gratissimisque argumentis testatum facere; ita imminens Sanctissimi Natalis solemnitas vertentisque Anni vicissitudo Me Officij admonens Animum accendit in vota: Quae dum pro Excellentiae Vestrae incolumitate et omnibus rerum feliciter Eidem evenientium generibus omni affectu ad Deum Ter Optimum Maximum nuncupo, jugibus Excellentiae Vestrae Gratijs et jussibus Me totum dedicans enixeque commendans persisto Excltiae Vrae Devotmus et Obligatmus Servus. Ladislaus Adamus C. Erdődy Eppus Nitriensis.

300.) Copia Responsi ab Illustrissimo et Excellentissimo Supremo Regni Cancellario. - Varsaviae die 24. Decembris 1721. Anno.

Hic affectus, quo Me Excellentia Vestra in recursu Solennium Natalis Christi Domini novique Anni complecti dignata est, peculiarem in pectore grato impressit obligationem cum singulari jucunditate. ~ Magnas itaque Excellentiae Vestrae pro hac Illius benevolentia referens gratias, reciproca fundo vota: ut Bonitas Divina Excellentiae Vestrae longaevam incolumitatem continuaque prosperitatum incrementa abunde largiatur. ~ Interea ad praestanda Excellentiae Vestrae obsequia Mea occasionesque praestolando, maneo cultu debito etc. ~

301.) Copie de la Lettre de S. E. Mgr le Grand Chancellier de la Couronne au Comte Manteuffel le 17. Decembre 1721. ~.

C'est Mgr le Prince Czartoryyski Vice Chancellier de Lithvanie aux les Officiers du Tresor de Sa Majesté, qui peuvent donner les Informations des Conditions du Contract fait à l'egard des douanes de Lithvanie. - Je n'ai pas la Copie de cette Convention. - Tout ce que je m'en souviens est, que cette Somme pour le palais doit etre payée de revenues de Douanes de Lithvanie: mais ce n'est pas Madame la Grande Mareschale de la Couronne qui les tient. ~ Je suis etc. ~

302.) Copia Literarum Illmi et Exclmi Dni Sup. Rni Cancellarij ad Civitatem Gedanensem Varsaviæ d. 19. Xbris 1721. datarum. —

Pro eo, quo feror benevolo affectu erga Praenobiles et Spectabiles Dominationes Vestras, curavi satis, ut hoc arduum negotium cum Illustrissimis Palatino Russiae et Vexillifero Regni intercedens facilitari et pro aliqua parata Summa componi potuisset. — Sed quia Ipsi hinc discedendo resolutionem Suam talem in scripto dederunt, quod non minori Summa praeterquam centum quinquaginta millibus florenis bonae monetae pro toto Suo negotio cum Urbe Gedanensi habito contenti esse velint; jam autem Nobilis Ferber Secretarius tantummodo viginti millia vel ad summum triginta pro eodem negotio nomine Praenobilium Dominationum Vestrarum nunc Ipsis offert, nec ultra posse dari Urbem declarat; itaque video, quia hocce negotium per amicabilem quam optavi compositionem non perficietur. — Et si alia media accomodationis cum Ipsis Urbs non arripiet, vel saltem de suspendendo ulteriori processu Juris cum Illis non tractabit; certe Ipsi ulteriores gradus Juris ipsamque executionem legis publicae ac Decretorum urgebunt, Quibus pro munere Ministerij Mei deesse non potero. — Et quae postea exinde incommoda — molestiae — ac damna sequentur? eorum occasionem Ipsaemet Praenobiles et Spectabiles Dominationes Vestrae Sibi imputare debebunt. — Summe quidem desideravi et desidero, ut haec amicabilis compositio subsequi possit: sed cum ab illa Urbem rationes suae abducunt, rem integram Illi in eo statu in quo ante tentatam Transactionē fuit relinquere cogor. — De coetero maneo etc. —„ —.

303.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne à Son Excellence Msgr le Feltmarechal Flemming. à Varsovie le 20. Xbre 1721.

Je suis tres-obligé à Votre Excellence pour la communication de ce que Mr le Fort a ecrit touchant le Titre d'Empereur que le Czar s'est fait donner, et de la Reponce au Prince Dolhoruki sur ce sujet. — L'Expedient que Vot. Exclnce a trouvé est si bon et si solide que l'on n'y sçauroit repliquer. Je suis avec tout le respect etc. —„ —. —„ —. —.

304.) Copia Memorialis Secretarij Brandeburgici Hoffman Sae Rae Majestati Varsaviæ d. 22. Xbris 1721. porrecti.

A Serenissimo Borussiæ Rege Domino Meo Clementissimo Regiae Vestrae Majestati humillime repraesentare jussus sum: quemadmodum in confinio

Prae

Praefecturae Mariae-Insulanae prope pagum Borussicae Ditionis =
Garnseedorf dictum tractus inveniatur agri 9½ jugera continens, de cu:
jus pacifica possessione jam multis abhinc annis inter memoratam Prae:
fecturam Mariae-Insulanam et Starostiam Ragenhusanam varie disce:
ptatum est. — Ob litem indiremtam et diversos utrinque frustra tenta:
tos conatus accidit, ut utraque coeptis tandem desisteret, satiusque Sibi
duceret quaelibet impedire ne altera firmum in illo tractu figeret pedem:
quo in statu per 24. annos res etiam permansit: unde factum, ut in
frutices aliasque arbores sylvestres degeneraret terra, opera et labore alias
cultior reddenda. — Speratum forsan est ab utraque parte fore, ut longi istius
temporis intervallo lis ita componeretur et jugera uni vel alteri earundem ad:
judicarentur vel in aequales saltim dividerentur partes, quo minus de ijsdem in
posterum metuenda esset contentio. — Cum autem non evenerit, modernus Staro:
stiae Rogenhusanae Administrator Fridericus Bröcker diuturnioris morae impa:
tiens, tractum illum propria Authoritate Sibi adjudicare posse credidit: eumque
in finem Picarias ibidem extruxit, quibus arbores fundi ad bitumen coquendum
aptas non solum assignavit, sed et evellicatione radicum et fruticeti, quo aptior
ad semina recipienda fieret ager, actum possessionis exercere Sibi persuasum
habuit. — Notabile enasceretur praejudicium Sacrae Regiae Majestati Boru:
ssiae, si quaestione indecisa, num Praefecturae Mariae-Insulanae an Staro:
stiae Rogenhusanae plus juris in illa jugera competat? proprio ausu domi:
nium Sibi vindicare institueret Starostiae Administrator. — Quamobrem
a parte Praefecturae Mariae-Insulanae injusti ejusmodi attentati facta est su:
pra dicto Bröcker et Regiae Vestrae Majestatis Camerario Nobili a Gruszczyn-wo-
ski Oeconomiae Arendatori solida remonstratio: Quorum datum responsum
nil nisi difficultates prolixiores ob oculos ponit, quibus possessionem Suam se:
mel tentatam firmare atque manutenere credunt. — Hinc mandato Domini
Mei Clementissimi ingrata omnia remedia, quibus alias ejusmodi possessio destrui
possit penitus abhorrentis, infra nominandus Ego jubeor Regiam orare Vestrā
Majestatem, ut severrime injungat supra memoratis et Friderico Bröckero
et Nobili a Gruszczynski, quo citius in pristinum restituant statum tractum
illum litigiosum, usquedum aut per amicabilem compositionem aut per Commi:

ssione

— ssionem quandam instituendam controversiam istam peritus extinguere datum fuerit. — In quem finem Serenissimus Borussiae Rex omnem pollicetur facilitatem, quatenus Supremo Ejusdem Juri non deroget; et cum periculum in mora existere possit, promptissimam expeto resolutionem et submisso interim cultu in sempiternum permaneo. etc. ~ „ — . ~ .

305.) Responsum ad Memoriale Generosi Hoffman Secretarij Ablegationis Borussiae d. 22. Xbris 1721. porrectum.

Quemadmodum Sacra Regia Majestas nihil quidquam terrae alterius Ditionis praetendere intendit, ita ut aliquid de terris Regni Sui decedat permittere non potest. ~ Et ideo antequam de agro 9½ jugera in se continenti in Oeconomia Rogozinensi prope Pagum Garnseedorf jacenti ac si a multis annis controverso aliquam resolutionem dabit, per prius de eodem agro et circa illud negotio vertenti informationem a Generoso Administratore Ejusdem Capitaneatus habere vult, mandabitque Sibi Eandem quantocyus dari. ~ „ — . ~ .

306.) Copie de la Lettre de S. E. Msgr le Gr. Chancelier de la Couronne à S. E. M. le Feltmarech. Fleming. à Varsovie le 24. Xbre 1721.

Votre Excellence m'a obligé sensiblement par la communication de la belle reponse, laquelle me rejouit beaucoup tant par sa justesse - sagesse - et tendresse que par le bon presage qu'Elle me concevoir des suites et de la reussite du dessein, sauve la delicatesse de l'amour etc et de tous les droits. ~ En pensant aux moyens, je fais des voeux au Ciel aussi bien pour cela que pour la conservation de la santé et pour l'heureux et long Regne de Sa Majesté, et pour toutes les prosperités de Votre Excellence pour l'année prochaine et pour beaucoup d'autres sans nombre: etant avec tout le respect etc. ~ „ — .

307.) Kopija Listu Jw. Jmpana Kanclerza W. Kor. do Jmpana Krakowskiego Het. W. Kor. z Warszawy d. 25. Xbris 1721. —

Dziękuję uniżenie Wmmpanu za tę poufałość którey tesseram przyniosł Mi List Wmmpana d. 18. praesentis. — Respons Moy na podobnyż List Pański in puncto Traktatu Neysztadzkiego coincidit z wielkim Zdaniem Wmmpana: ponieważ ta materya do wszystkich Stanow Rzeczypospolitey należąca wielkie za sobą pociągająca konsekwencye naygruntowniey na Seymie a tota Republica resolvi może, tedy życzyłem aby ją JEgo Król. Mość do przyszłego Seymu odłożyć raczył, y Listu Cara Jmci y z artykułem Traktatu pomienionego w którym o Nas wspomniany

niano, przy Instrukcyach na Seymiki Przedseymowe Wojewodztwom komuni: nikowat. - Na Kongress Brunswicki, lubo byli dawno naznaczeni Plenipotentia: rij a Republica do generalnego Traktatu pod medyacyą Cesarza Jmci Chrześcijan: skiego, jednak teraz kiedy po zawartym partykularnym pokoju Cara Jmci z Koroną Szwedzką, stypulowana w nimże medyacya sine scitu et consensu Principis et Statu: um Reipublicae znayduje się, tedy to wszystko sub trutinam et decisionem Rzeczy: pospolitey podpadać powinno. - Co pro tenuitate Sensus Mei in omni confidentia wyraziwszy, za powinszowanie Uroczystości teraźnieyszych dziękuję uniżenie JJMm mpanu vota Moje anterioribus wyrażone ponawiając; nieodmienney oddaję się Łasce..

308.) Copie de la Letre de S. E. Msgr le Grand Chancellier de la Couronne à Mr l'Abbé Accoramboni. Varsovie le 27. Decembre 1721. —

Les Lettres que vous avez expediées pour Rome dans l'affaire des Abbayes, sont tres-bien ecrites, et Dieu donne qu'elles soient efficaces. - Je vous envoyerai par l'ordinaire prochaine ma Reponse à la Lettre de Msgr le Nonce. - En vous re: merciant cepandant pour vos souhaittes à l'occasion des Fetes et de la nouvelle année, et en usant des reciproques à votre egard, je suis avec toute l'estime etc.

309.) Copie de la Lettre de S. Exc:nce M. le Grand Chancellier de la Couronne à Monsieur Bussi. - à Varsovie le 27. Xbre 1721. -

Votre attention pour Me temoigner votre affection par vos voeux à l'occasion des Fetes et de la nouvelle année m'oblige beaucoup. - En vous assurant de Ma re: connoissance, je vous souhaitte pareillement toutes sortes des prosperités.. et je suis.

310.) Copie de la Lettre de S. Exc:nce Msgr le Grand Chancellier de la Couronne, au Roi. - à Varsovie le 30. Xbre 1721. -

La Liberte que je prends Sire d'accompagner avec Ma tres-humble Instance la prier de Mr le Palatin de Plocko, qu'il va faire à votre Majesté pour l'Eveché de Plocko en faveur de son digne neveu Prevot de la meme Cathedrale, est un effet de la confiance que j'ai dans la Clemence de votre Majesté; qu'Elle aggreera cet Office de la compassion - de la douleur de cette maison affligée; laquelle cherche le soulagement dans la grace de votre Majesté avec d'autant plus d'assurance de la trouver que votre Majesté avoit eu la bonté de faire Coadjuteur du defunt Msgr l'Eveque le dit Mr le Prevot, et qu'Elle avoit meme donné cette declaration à Mr le Palatin sur le fruit de la mort de l'Eveque de lui conserver cette grace dans ce cas; lequel etant arrivé presen: tement, je joins ma tres-humble supplique à celle de Mr le Palatin pour=

 —. l'effet de ces avances Royalles; ne doutant nullement, que toute cette Maison reconnoitra par ses fideles services cette grande Grace de votre Majesté. En me mettant cepandant aux pieds de Votre Majesté je suis avec toute la soumission. — Sire! de Votre Majesté Tres-Fidel Sujet. etc. —„—

311.) Copie de la Lettre de Son Excellence Monseigneur le Grand Chancellier de la Couronne, à Son Excellence Monseigneur le Comte de Fleming. à Varsovie le 31. Decembre 1721. —.

Puisque la Cour du Czar n'a pas voulu aggreer Mr. Dunin, ainsi l'envoye d'un autre devroit etre differée (: selon mon petit avis :) à un autre temp par Sa Majeste; ayant destiné Mr. Dunin dans un Conseil du Senat et avant le Traitté de Neüstadt, lequel a changé la face des affaires. — Mr. le Prince Czartoryyski n'est pas encore ici. — Je remercie cepandant Votre Excellence pour la communication de la Lettre de Stanislas au Roi de Prusse. — Votre Excellce aura deja vû par le rapport de Mr. Dembowski ce que Messieurs les Generaux de la Couronne ont repondu au Czar. — Dieu donne qu'il y reflaichisse et qu'il songe au juste Dedomagement de Roi et de la Republique, voyant que Messieurs les Generaux insistent de leur propre mouvement pour l'execution des Traittés. — Je suis avec tout le respect etc. —„ —. —.

Regestr Artykułow w Protokule Kancel. Koron. 1721. r. znaydujących się

31.)

N°	1721. Roku.	Karta
31.	List Kanclerza W. Kor: do Królewicza Jmci Jakóba.	18.
32.	Lettre de Mr le Gr. Chancel. de la Courone à Msgr le Feltmarechal Fleming.	19.
33.	D: — de Meme au Même	19.
34.	List — Kanclerza W. Kor: do Jmcipana Wojewody Podolskiego.	19.
35.	D: — Tegoż — do Generała Podolskiego.	20.
36.	D: — Tegoż — na Seymik Wielkopolski.	20.
37.	Respons ad desideria Województw Wielkopolskich.	21.
38.	List — Jmp. Kwileckiego Jmieniem Seymiku Srzedzkiego do Kanclerza W. K.	22.
39.	Jnstrukcya do Nayjaśnieyszego Króla Jmci P. N. M. WWW. Jchmciom Panom Łukaszowi Nagórce Podczaszemu Ziemi Łomżyńskiey y Jakóbowi Godlewskiemu Pisarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Zambrowskiemu z Seymiku w Łomży dana.	23.
40.	Jnstrukcya Ziemi Łomżyńskiey Tymże Jchmciom Panom Posłom dana do JW. Jmcipana Kanclerza Wielkiego Koronnego.	23.
41.	Respons Jego Królewskiey Mci na Jnstrukcyą Ziemi Łomżyńskiey.	24.
42.	Jnstrukcya do Jego Królewskiey Mci od Ziemi Warszawskiey Jchmciom Panom Stanisławowi Sobolewskiemu Teyże Ziemi y w Sądach Marszałkowskich Pisarzowi, tudzież Adamowi Szamockiemu Posłom z Seymiku Relationis delegowanym, dana.	25.
43.	Respons Jego Królewskiey Mci na Jnstrukcyą Ziemi Warszawskiey.	28.
44.	List Kanclerza W. Kor: do Jmcipana Wojewody Bracławskiego.	29.
45.	Lettre de S. E. Msgr le Grand Chancellier de la Couronne au Prince Royal de Pologne Prince Jacque.	30.
46.	List Kanclerza W. Kor: do Jmxiędza Biskupa Kamienieckiego.	31.
47.	— D: Tegoż — do Jmp. Krakowskiego Het. W. Kor.	31.
48.	— D: — D: — do Jmcipana Wojewody Podolskiego.	31.
49.	D: — Jego Królewsk. Mości do Jmcipana Podskarbiego W. Koronnego.	32.
50.	— D: — D: — D: — do Cara Jmci.	32.
51.	— D: — D: — D: do Jmxiędza Biskupa Kamienieckiego.	33.
52.	— D: Kanclerza W. Kor: do Tegoż Biskupa.	34.
53.	— D: Tegoż — do Jmcip. Hetmana Wielk. Koron:	35.
54.	— D: — Jego Królewskiey Mci do Jchmciow Panow Senatorow.	36.

55.

№.	1721. Roku.	Stron
82.	List JEgo Krol. Mci do Possessorow nad Sanem leżących.	51.
83.	– Dº – Dº – Dº – do Wojewody Witebskiego.	51.
84.	– Dº – Dº – do JmćPana Pisarza Koronnego.	52.
85.	– Dº – Dº – do P. Nowackiego Star. Wyzgrodzkiego.	52.
86.	– Dº – Dº – Do Starosty Wilkowskiego.	52.
87.	Literae Sacrae Regiae Majestatis ad Regem Galliae.	53.
88.	– Dº – Passûs Magnifico Besenwal.	53.
89.	Capellania in Ecclesia Sancti Nicolai Bariensis post fata Venerbilis Francisci Xaverij Sacco Vrbli Josepho Brava Ejusdm Eccl. Canonico	54.
90.	Punkta pro Senatus-Consilio celebrando.	55.
91.	Uniwersał do Administratorow Cel Mensae Regiae na Komorze Fordańskiey favore Miasta Thorunia.	57.
92.	Dyploma na przeniesienie Sądow Pogranicznych z Kamieńca Podolskiego do Zwańca.	57.
93.	Kommissya JEgo Krolewskiey Mości na poskromienie Excessow Pogranicznych ab Oriente.	58.
94.	List. JEgo Krolewskiey Mci do JchmćPanow Senatorow.	59.
95.	Hramota JEo Carsk. Wstwa do JEgo Królews. Wstwa y Rzeczypospolitey	59.
96.	Literae Sae Regiae Majestatis ad Civitatem Gedanensem.	60.
97.	Nominatio Regia pro Episcopatu Luceoriensi et Bresth. in Lithv.	61.
98.	– Dº – Dº – ad Episcopatum Camenecensem	62.
99.	– Dº – Dº – ad Episcopatum Livoniae et Pilthynensem.	62.
100.	List JEgo Królews. Mci do Wdy Jnowrocławs. Staros. Miedzyrzyckgo	62.
101.	– Dº – Dº – Dº – do Ur. Naramowskiego Staros. Pilskgo.	63.
102.	Memoriale Ablegati Brandeburgici de Schverin S. R. Mjsti porrectum	63.
103.	– Dº – Ejusdem Ableg. Brandeburgici alterum.	64.
104.	– Dº – Ejusdem de Schverin tertium.	65.
105.	– Dº – Ejusdem Ablegati quartum.	66.
106.	Responsum ad tria Memorialia Magnifici de Schverin Ministri Serenmi Regis in Prussia ex Cancellaria S. R. Mjstis datum.	66.
107.	Kommissya JEgo Krolewskiey Mosci do Miasta Łomży.	67.
108.	List Kanclerza W. Kor. do JmćPana Krakowskiego H. W. Kor.	70.

1721. Roku.

1721: Roku.

N:	1721. Roku.	Stron:
247.	Lettre du Grand Chancellier de la Couronne à Mr. Reyna.	168.
248.	– D: – du Meme à Mr. Jean Vincenti.	169.
249.	– D: – du Même à Monsieur le Chevalier Belli.	169.
250.	– D: – du Même à Mr. le Baron de Hagen.	169.
251.	List Kanclerza W. K. do Jmćpana Podskarbiego W. Koronnego.	169.
252.	– D: – D: – D: do Kapituły Chełminskiey.	170.
253.	– D: – D: – D: do Woiewody Ruskiego.	170.
254.	– D: – D: – D: do Woiewody Podolskiego.	171.
255.	– D: – D: – D: do Woiewody Malborskiego	171.
256.	Jnstrument Przywileju Jmćpana Kanclerza Wielkiego Koronnego Starosty Łomżyńskiego na Starostwo Bartnie JP. Piotr. Suskiemu.	171.
257.	Lettre du Grand Chancellier de la Couronne à sa Majesté le Roy.	172.
258.	Literæ Dni Baronis de Martels Residentis Caesarei ad Jllmum Supremum Regni Cancellarium.	173.
259.	– D: – Supremae in Sylesia Curiae ad Lib. Baro. de Martels.	174.
260.	Copia relationis a Proxeneta mercium ad Seniores Vratislavienses.	175.
261.	Liquidatio Jnteresse et Expensarum ratione Repressaliorum Jllris Radolin.	176.
262.	Copia Rescripti Caesarei ad Supremam Curiam Sylesiae.	178.
263.	Copia Caesarei ad Dnum L. B. de Martels Rescripti.	179.
264.	Extractus ex Literis Supremae in Sylesia Curiae ad S. Caesar. Mjstem.	179.
265.	Responsum Supremi Regni Cancellarij ad Residentem S. Caesareæ Mjstis	181.
266.	List Kanclerza W. K. do Wdy Jnowrocławsk: Generała Wielkopolskie.	182.
267.	– D: – D: – D: do Jmćpana Zakrzewskiego.	183.
268.	– D: – Kasztelana Sendomirskiego Margrabiego Myszkowskiego do Jmćpana Kanclerza Wielkiego Koronnego.	183.
269.	– D: – Kanclerza W. K. do Jmp. Sekretarza Dembowskiego.	184.
270.	Supplement do Jnstrukcyi P. Popielowi Jnternuncyuszowi do Porty Ottomań.	184.
271.	Lettre du Grand Chancellier à Msgr le Feltmarechal Flemming.	186.
272.	– D: – du Même au Même.	186.
273.	List Kanclerza W. Kor. do Jmćpana Chorążego Koronnego.	187.
274.	– D: – Tegoż – do Kasztellana Sendomirskiego	188.

N:	
275.	Li
276.	–
277.	–
278.	Li
279.	–
280.	Re
281.	Li
282.	–
283.	Le
284.	–
285.	Li
286.	Le
287.	–
288.	Ci
289.	L'
290.	A
291.	R
292.	–
293.	Li
294.	Jn
295.	Ex
296.	L
297.	L
298.	R
299.	L
300.	R
301.	L
302.	L
303.	L

№.	1721. Roku.	Fol.
304.	Memoriale Secretarij Brandeburgici Hofman S. Reg. Mjsti porrectum. ~	204.
305.	Responsum ad idem Memoriale. ~. ~. ~. ~.	206.
306.	Lettre du Grand Chancellier de la Couro. à Msgr le Feltmarechal. ~	206.
307.	List Kanclerza W. Kor. do Jmpana Krakowskiego. ~. ~. ~	206.
308.	Lettre du Grand Chancellier de la Couronne à Mr. l'Abbé Accoramboni	207.
309.	– D°. du Même à Mr. Bussi. ~. ~. ~.	207.
310.	– D°. du Même au Roy. ~. ~. ~. ~.	207.
311.	– D°. – du Même à Msgr le Comte de Fleming. ~. ~.	208.

Въ сей рукописи перенумерованныхъ и скрѣпленныхъ двѣсти двадцать страницъ.
Секретарь Коммиссіи [signature]

m. w Żurnale z r. 1721. w kopÿ arkuszy pięćdziesiąt pięć, za które należy się = Złotych czterdzieście pięć y groszy 25. ~

…exporto…

…abexy się =

